

1993. évi XLVIII. törvény

a bányászatról¹

E törvény célja az ásványi nyersanyagok bányászatának, a geotermikus energia kutatásának, kitermelésének, a szénhidrogén szállító vezetékek létesítésének és üzemeltetésének, továbbá az ezekhez kapcsolódó tevékenységeknek a szabályozása, az élet, az egészség, a biztonság, a környezet és a tulajdon védelmével, valamint az ásvány- és geotermikus energiavagyon gazdálkodásával összhangban.

I. RÉSZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A törvény hatálya

1. § (1) E törvény hatálya alá tartozik:

- a) az ásványi nyersanyagok bányászata;
- b) a kitermelés szüneteltetése és a kitermelést követő tájrendezés;
- c) meddőhányók létesítése, hasznosítása és megszüntetése;
- d) a megszünt föld alatti bányák nyitvamaradó térségeinek fenntartása, hasznosítása és felhagyása;
- e)² más törvény hatálya alá nem tartozó, nem bányászati célt szolgáló, bányászati módszerekkel végzett föld alatti tevékenységek (aknamélyítés, mélyfúrás, alagút- és vágathajtás);
- f)³ a szénhidrogén-bányászatban használt technológiai létesítmény, a csővezeték, a szénhidrogén- és széndioxid-szállító vezeték, a földgázelosztó- és célvezeték, valamint az egyéb gázok és gáztermékek vezetékeinek és bányauzem területén az egyéb gáztechnológiák létesítése, használatba vétele, műszaki üzemeltetése, felhagyása, elbontása;
- g) szénhidrogének tárolására alkalmas földtani szerkezetek kiképezése és tárolásra történő hasznosítása;
- h)⁴ a geotermikus energia kutatása, kinyerése és hasznosítása;
- i)⁵ az állam más törvény hatálya alá nem tartozó földtani feladatai;
- j)⁶ a bányászati hulladék kezelése;
- k)⁷ az energetikai és ipari eredetű szén-dioxid tárolására alkalmas földtani szerkezetek kutatása, tárolásra történő kialakítása, hasznosítása és bezárása, és a szén-dioxid geológiai tárolás céljából csővezetéken történő szállítása;
- l)⁸ a földtani kutatás, ide nem értve a nukleáris létesítmény, radioaktív hulladék-tároló és radioaktív hulladék átmeneti tárolója telephelyének vizsgálatához, értékeléséhez, telepítéséhez

¹ Kihirdetve: 1993. V. 13. A veszélyhelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 228/2020. (V. 25.) Korm. rendelet 1., 5., 6., 11. §, 78/2021. (II. 19.) Korm. rendelet 2. §. Az egészségügyi válsághelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 2020. évi LVIII. törvény 170-181. §.

² Megállapította: 1997. évi XII. törvény 1. § (1). Hatályos: 1997. VI. 24-től.

³ Megállapította: 2021. évi CXXXVI. törvény 1. §. Hatályos: 2022. III. 1-től.

⁴ Megállapította: 2010. évi IV. törvény 1. §. Hatályos: 2010. II. 23-tól. Lásd: 2010. évi IV. törvény 20. § (2)–(5).

⁵ Megállapította: 2007. évi CXXXIII. törvény 1. §. Hatályos: 2008. I. 8-tól.

⁶ Megállapította: 2010. évi CLXXXI. törvény 1. § (1). Hatályos: 2010. XII. 31-től.

⁷ Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 1. § (1). Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁸ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 1. § (1). Hatályos: 2015. I. 11-től.

szükséges földtani kutatást;

m)⁹ a vizek kártételei elleni védelem és védekezés célját szolgáló közcélú vízellátási létesítmények létesítéséhez szükséges ásványi nyersanyag-kinyerő helyek létesítése, üzemeltetése, megszüntetése;

n)¹⁰ az a)–m) pontokban felsorolt tevékenységek gyakorlásához szükséges létesítmények és berendezések, valamint a nukleáris létesítmény, a radioaktív hulladék-tároló és a radioaktív hulladék átmeneti tárolója telephelyének vizsgálatához, értékeléséhez, telepítéséhez szükséges földtani kutatást szolgáló sajátos építmények;

o)¹¹ a magyar állam tulajdonosi jogait gyakorló szerv útján a magyar állam javára megszerzett bányászati jog gyakorlása az e törvényben meghatározott eltérésekkel.

(2) Az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott tevékenységnek minősül a torlatban, hordalékban előforduló ásványi nyersanyagok kutatása és kitermelése is.

(3)¹²

(4) A vizekre, ha e törvény másként nem rendelkezik, a környezetvédelmi és a vízügyi jogszabályok az irányadók.

(5)¹³ Nem tartozik e törvény hatálya alá:

a) a szén-dioxidnak új termékekkel és eljárásokkal kapcsolatos kutatás és fejlesztés, vagy tesztelés céljából történő, 100 kilotonna tervezett mennyiséget el nem érő geológiai tárolása,

b) a kézi erővel végzett aranymosás,

c)¹⁴ a nemzeti vagyonba tartozó vizek medrében azok fenntartója által végzett közcélú fenntartási tevékenység során a mederből mederanyag eltávolítása.

(6) A felsorolt – és e törvény hatálya alá tartozó – tevékenységekhez szükséges létesítményeknek minősülnek a bányavasutak, a bányászati kötélpályák és szalagpályák, továbbá a mezőn belüli és a mezők közötti gyűjtő vezetékek.

(7)¹⁵ A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága (a továbbiakban: Hatóság) engedélyétől eltérő, más hatósági engedély alapján végzett, valamint katasztrófaveszély vagy az Alaptörvény 53. cikke szerinti veszélyhelyzet elhárításához szükséges ásványi nyersanyag kitermelésre a 3. §, 20. §, 25. §, 41. §, 41/A. § és 44. § rendelkezéseit kell alkalmazni.

(7a)¹⁶ A (7) bekezdésben foglaltakat a bejelentés alapján vagy hatósági engedélyhez és bejelentéshez nem kötött, ásványi nyersanyag-kitermeléssel járó tevékenységekre is alkalmazni kell.

(8)¹⁷ A Magyar Köztársaság gyorsforgalmi közúthálózatának közérdekűségéről és fejlesztéséről szóló 2003. évi CXXVIII. törvény (a továbbiakban: Aptv.) 1. számú mellékletében meghatározott gyorsforgalmi utak, valamint a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségűvé nyilvánított közlekedésfejlesztési projektek földművei megépítéséhez szükséges célkitermelőhelyeken folytatott kitermelő tevékenységre e törvény rendelkezései csak annyiban alkalmazhatók, amennyiben azt az Aptv., illetve a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. törvény elrendeli.

A tevékenység gyakorlása

2. §¹⁸ (1)¹⁹ E törvény hatálya alá tartozó tevékenységeket az emberi élet, az egészség, a környezet, a termőföld és a tulajdon védelmének, valamint az ásvány- és geotermikus energiavagyon gazdálkodási követelmények érvényesülésének biztosításával szabad végezni.

⁹ Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 1. § (1). Hatályos: 2015. I. 11-től.

¹⁰ Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 1. § (1). Hatályos: 2015. I. 11-től.

¹¹ Beiktatta: 2021. évi XCIX. törvény 174. §. Hatályos: 2021. XII. 1-től.

¹² Hatályon kívül helyezte: 2014. évi LXXXVI. törvény 39. § a). Hatálytalan: 2015. I. 11-től.

¹³ Megállapította: 2012. évi CCXVII. törvény 43. § (1). Hatályos: 2012. XII. 31-től.

¹⁴ Beiktatta: 2020. évi CLXI. törvény 1. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.

¹⁵ Megállapította: 2021. évi CXX. törvény 8. §. Hatályos: 2022. I. 1-től.

¹⁶ Beiktatta: 2022. évi XIX. törvény 35. §. Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

¹⁷ Megállapította: 2018. évi XCVIII. törvény 15. §. Hatályos: 2018. XII. 25-től.

¹⁸ Megállapította: 2000. évi CXXXIII. törvény 86. § (1). Hatályos: 2001. I. 1-től.

¹⁹ Számozását módosította: 2009. évi CXL. törvény 1. §.

(2)²⁰ A bányászati tevékenység során olyan technológiát alkalmazni, amely cián vagy cianid vegyület felhasználásával jár együtt, tilos.

Az állam joga

3. § (1)²¹ Az ásványi nyersanyagok és a geotermikus energia természetes előfordulási helyükön állami tulajdonban vannak. A bányavállalkozó által kitermelt ásványi nyersanyag a kitermeléssel, az energetikai célra kinyert geotermikus energia a hasznosítással a bányavállalkozó tulajdonába megy át. A föld alatti gáztárolóban, mint természetes előfordulási helyén lévő, állami tulajdonban álló szénhidrogén tulajdonjogát, kérelemre, a külön törvényben meghatározott földgáztárolási működési engedéllyel rendelkező bányavállalkozó – a bányajáradék mértékére vonatkozó általános szabályok alkalmazásával – a 20. § (3) bekezdésének b) pontja alapján meghatározott bányajáradék-összeg 1,4-szeresének megfizetésével a kitermelést megelőzően is megszerezheti.

Ebben az esetben az 1,4-szeres bányajáradék-összegnek

a)²² az ásványi nyersanyag után keletkező érték 12%-át meghaladó részét a tulajdonba adásról rendelkező bányafelügyeleti határozat véglegessé válását követő 60 napon belül,

b) az ásványi nyersanyag után keletkező érték 12%-ának megfelelő részét a kitermeléskor fizeti meg a bányavállalkozó.

A szénhidrogén tulajdonjoga az a) pontban meghatározott összeg megfizetésének időpontjában száll át a bányavállalkozóra.

(1a)²³ Az ásványi nyersanyag a kitermeléssel

a)²⁴ az (1b) bekezdés szerinti eset kivételével a bányafelügyelet engedélyétől eltérő, más hatósági engedéllyel rendelkező,

b)²⁵ katasztrófaveszély vagy az Alaptörvény 53. cikke szerinti veszélyhelyzet megszűnését követően más célra történő felhasználás, hasznosítás vagy értékesítés esetén a vármegyei, fővárosi védelmi bizottság határozata szerint kitermelésre jogosult személy tulajdonába kerül.

(1b)²⁶ Nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű közlekedési infrastruktúra beruházás esetén a törvény alapján a magyar állam nevében és javára eljáró építető részére kiadott, a bányafelügyelet engedélyétől eltérő, más hatósági engedély alapján kitermelt és

a) a magyar állam nevében és javára eljáró építető által a magyar állam tulajdonában lévő ingatlanba beépített vagy

b) célkitermelőhely vagy bánya rekultiválására felhasznált ásványi nyersanyag a kitermeléssel nem kerül ki a magyar állam tulajdonából.

(1c)²⁷ Az anyagnyerő helyről kitermelt és a vizek kártételei elleni védelem és védekezés célját szolgáló önkormányzati tulajdonú közcélú vízellátási-műnybe beépített ásványi nyersanyag az önkormányzat tulajdonába kerül.

(1d)²⁸ Nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű közlekedési infrastruktúra beruházás esetén a törvény alapján a magyar állam nevében és javára eljáró – az (1b) bekezdésben meghatározott – építetővel szerződéses jogviszonyban álló, az ásványi nyersanyag kitermelését végző személy a magyar állam tulajdonában lévő ingatlanba az (1b) bekezdés szerint be nem épített, és rekultiválásra fel nem használt ásványi nyersanyag tulajdonjogát megszerzi.

²⁰ Beiktatta: 2009. évi CXL. törvény 1. §. Hatályos: 2010. I. 16-tól. A folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

²¹ Megállapította: 2005. évi CXXXVI. törvény 1. §. Hatályos: 2005. XII. 22-től. Az elsőfokú határozattal még el nem bírált, folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

²² Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 1.

²³ Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 44. §. Hatályos: 2012. XII. 31-től.

²⁴ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 2. § (1). Hatályos: 2015. I. 11-től.

²⁵ Módosította: 2022. évi XXII. törvény 40. § 1.

²⁶ Megállapította: 2021. évi CXXXVI. törvény 2. § (1). Hatályos: 2022. I. 1-től.

²⁷ Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 2. § (2). Hatályos: 2015. I. 11-től.

²⁸ Beiktatta: 2021. évi CXXXVI. törvény 2. § (2). Hatályos: 2022. I. 1-től.

(1e)²⁹ A föld alatti gáztárolóban mint természetes előfordulási helyén lévő, állami tulajdonban álló szénhidrogén tulajdonjogát, kérelemre, a Kormány rendeletében meghatározott mennyiségben a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény 141/L. § (1) bekezdése szerinti elhatárolást végrehajtó gazdasági társaság (a továbbiakban: földgáz szolgáltató) a tulajdonba adásról rendelkező bányafelügyeleti határozat alapján megszerezheti. A földgáz szolgáltatónak a földgáz átadása a kormányrendeletben meghatározott átadási ponton és ütemezésben történik. A földgáz szolgáltató tulajdonába e bekezdés szerint került földgáz az (1) bekezdéstől eltérően a kitermeléssel nem kerül a bányavállalkozó tulajdonába.

(1f)³⁰ A földgáz szolgáltató az (1e) bekezdés szerinti földgáz tulajdonjogát 0 forint értékben szerzi meg és a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 50. § (4) bekezdése alapján 0 forint bekerülési értéken tartja nyilván.

(2)³¹ A kőolaj, a kőolajtermékek, továbbá – a földgáz kivételével – a szénhidrogén-gázok csővezetéken történő szállítása kizárólagos állami tevékenység.

(3)³² A bányászati ügyekért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) – a (4) bekezdésben szabályozott esetek kivételével – a 8. §-ban felsorolt tevékenységek gyakorlását koncessziós szerződéssel meghatározott időre átengedheti.

(4)³³ A 4. §-ban meghatározott előkutatás bejelentés alapján, az 5. § (1) és (2) bekezdésében szabályozott bányászati tevékenységek, valamint a 6. § szerinti bányászatijog-átruházás hatósági engedély alapján végezhetők.

(5)³⁴ A bányafelügyelet ellenőrzi az előkutatás-bejelentés jogszabályban előírt kötelezettségének teljesítését. Ha a bányafelügyelet az ellenőrzés során megállapítja, hogy

a) az előkutatás-bejelentés a jogszabályi előírásoknak nem felel meg,

b) a bejelentésköteles tevékenységet bejelentés nélkül ténylegesen folytatják, vagy

c) a bejelentés már megállapított bányászati jogot érintene,

megtiltja az adott tevékenység folytatását.

3/A. §³⁵ Ha a bányavállalkozó a bányászati tevékenysége során járulékosan felszín alatti víz kitermelését végzi, a kitermelt felszín alatti vízben oldott állapotban lévő ásványi nyersanyag tulajdonjogát megszerzi, ha az oldott állapotban lévő ásványi nyersanyagot kinyeri. A kitermelt felszín alatti víz mennyisége nem haladhatja meg a bányászati tevékenység által indokolt mértéket, és az oldott ásványi nyersanyag kihozatalának serkentésére külön eljárások nem alkalmazhatóak. A bányafelügyelet engedélyétől eltérő, más hatóság engedélye alapján kitermelt vízben oldott ásványi nyersanyag tulajdonjoga nem szerezhető meg.

Előkutatás³⁶

4. §³⁷ (1) Az építőipari nyers- és alapanyagok esetében a kutatási tevékenység csak előkutatás keretében végezhető.

(2) Az építőipari nyers- és alapanyag esetén az előkutatás bejelentés alapján folytatható.

(3)³⁸ Az (1) bekezdés szerinti tevékenység végzésénél a 22. §-ban meghatározott kutatási műszaki üzemi tervnek a Hatóság elnökének rendeletében előírt tartalmi követelményeit kell alkalmazni.

²⁹ Beiktatta: 2025. évi LI. törvény 7. §. Hatályos: 2025. VIII. 1-től.

³⁰ Beiktatta: 2025. évi LI. törvény 7. §. Hatályos: 2025. VIII. 1-től.

³¹ Megállapította: 2003. évi XLII. törvény 59. §. Hatályos: 2004. I. 1-től.

³² Módosította: 2006. évi CIX. törvény 168. § (2) e).

³³ Megállapította: 2020. évi CLXI. törvény 2. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.

³⁴ Beiktatta: 2020. évi CLXI. törvény 2. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.

³⁵ Beiktatta: 2023. évi XCIX. törvény 1. §. Hatályos: 2024. I. 1-től.

³⁶ Megállapította: 2020. évi CLXI. törvény 3. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.

³⁷ Megállapította: 2020. évi CLXI. törvény 3. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.

³⁸ Megállapította: 2021. évi CXX. törvény 9. §. Hatályos: 2022. I. 1-től.

(4)³⁹ Az előkutatás csak akkor kezdhető meg, ha a bejelentő a bányafelügyeletnek igazolta, hogy a kutatási tevékenységgel igénybe venni tervezett ingatlan tekintetében ingatlan-igénybevételi jogosultsággal rendelkezik.

(4a)⁴⁰ Az ingatlanra vonatkozó igénybevételi jogosultság a következőkkel igazolható:

a) az ingatlan tulajdonosával vagy vagyongazdálkodójával megkötött, ügyvéd vagy kamarai jogtanácsos által ellenjegyzett, az ingatlan kutatási tevékenység céljából való igénybevételére vonatkozó megállapodás,

b) az ingatlan tulajdonosának vagy vagyongazdálkodójának ügyvéd vagy kamarai jogtanácsos által ellenjegyzett, az ingatlan kutatási tevékenység céljából való igénybevételére vonatkozó hozzájáruló nyilatkozata vagy

c) a jogosultságot megállapító végleges hatósági határozat vagy jogerős bírósági ítélet.

(5)⁴¹ A (4) bekezdés szerinti igénybevételi jogosultság nem mentesíti az előkutatást végzőt a jogszabályban kötelezően előírt egyéb hatósági engedély megszerzése alól.

(6) Az építőipari nyers- és alapanyag esetében az előkutatási célból történő termőföld-igénybevétel esetén nem kell más célú hasznosítási engedélyt szerezni.

(7)⁴² Az előkutatást annak megkezdése előtt legalább 45 nappal a bányafelügyelethez kell bejelenteni.

(8)⁴³ Előkutatás bejelentése során a bányafelügyelet megkeresi a magyar állam tulajdonosi jogait gyakorló szervet azzal, hogy a megkeresés kézhezvételétől számított 35 napon belül igényt jelenthet be az előkutatásra. A megkeresés időtartama nem számít bele a bejelentés elfogadására vonatkozó, a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvényben a bejelentés megfelelőségéről szóló igazolás megküldésére meghatározott határidőbe.

(9)⁴⁴ A 41. § (7)–(7b) bekezdését az előkutatásra is alkalmazni kell.

(10)⁴⁵ Az előkutatást végző köteles a tevékenység befejezését követően az okozott kárt a bányakárokról szóló szabályok szerint megtéríteni, továbbá a tájrendezési, a környezetvédelmi, a földvédelmi és talajvédelmi kötelezettségeit teljesíteni.

(11)⁴⁶ Az előkutatás időtartama legfeljebb 18 hónap lehet. Az előkutatást végző az előkutatás befejezését legkésőbb a kutatás befejezését követő 30 napon belül köteles bejelenteni a bányafelügyelet részére.

A bányafelügyelet engedélye alapján végezhető tevékenységek⁴⁷

5. § (1)⁴⁸ A bányafelügyelet engedélyezi:

a) nyílt területen az ásványi nyersanyagkutatást,

b)⁴⁹ a bányatelek megállapítását követően az ásványvagyon feltárását és kitermelését, valamint a kitermelés szüneteltetését,

c) a meddőhányó hasznosítását,

d) földgáz tárolására alkalmas földtani szerkezetek kutatását, kiképezését és tárolásra történő hasznosítását, ha ez a környezetet nem veszélyezteti,

e) az 1. § (1) bekezdés f) pontja szerinti létesítmények, továbbá a föld alatti gáztároló létesítményei létesítését, használatba vételét, elbontását, illetőleg felhagyását,

³⁹ Megállapította: 2021. évi CXXXVI. törvény 3. § (1). Hatályos: 2022. II. 1-től.

⁴⁰ Beiktatta: 2021. évi CXXXVI. törvény 3. § (1). Hatályos: 2022. II. 1-től.

⁴¹ Megállapította: 2021. évi CXXXVI. törvény 3. § (2). Hatályos: 2022. II. 1-től.

⁴² Megállapította: 2021. évi CXXXVI. törvény 3. § (3). Hatályos: 2022. II. 1-től.

⁴³ Megállapította: 2024. évi LXXXIX. törvény 6. §. Hatályos: 2025. I. 1-től.

⁴⁴ Beiktatta: 2021. évi CXXXVI. törvény 3. § (3). Hatályos: 2022. II. 1-től.

⁴⁵ Beiktatta: 2021. évi CXXXVI. törvény 3. § (3). Hatályos: 2022. II. 1-től.

⁴⁶ Beiktatta: 2021. évi CXXXVI. törvény 3. § (3). Hatályos: 2022. II. 1-től.

⁴⁷ Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 2. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁴⁸ Megállapította: 2003. évi XLII. törvény 60. § (1). Hatályos: 2004. I. 1-től.

⁴⁹ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 3. § (1). Hatályos: 2015. I. 11-től.

f)⁵⁰ a cseppfolyós propán-, butángázok és ezek elegyei tartályban vagy palackban történő forgalmazását, a cseppfolyós propán-, bután gázok és ezek elegyei töltő és tároló létesítményeinek, valamint elosztóvezetékeinek létesítését, használatba vételét és elbontását, valamint felhagyását,

g)⁵¹ nyílt területen, valamint a 8. § (2) bekezdése szerinti esetben a termálvíz kitermeléssel történő geotermikus energia kutatását, kinyerését, hasznosítását, az elsődlegesen gyógyászati vagy elsődlegesen mezőgazdasági célú termálvíz kitermelés kivételével,

h)⁵² a bányászati hulladék kezelését,

i)⁵³ a polgári robbantási tevékenységet és a polgári felhasználású robbanóanyag forgalmazását,

j)⁵⁴ a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó nyomástartó berendezések és rendszerek engedélyköteles létesítését, javítását, átalakítását, használatbavételét,

k)⁵⁵ a földtani kutatást,

l)⁵⁶ a vizek kártételei elleni védelem és védekezés célját szolgáló közcélú vízilétesítmények létesítéséhez szükséges ásványi nyersanyag-kinyerő helyek létesítését, üzemeltetését, megszüntetését,

m)⁵⁷ az ásványvagyon-gazdálkodási célokat szolgáló, a szénhidrogén kutatása és kitermelése során alkalmazott rétegrepesztést, rétegsavazást, gázbesajtolást, rétegenergia-pótlást, valamint a rétegrepesztési technológia és rétegenergia-pótlás céljából alkalmazott vízbesajtolást.

(1a)⁵⁸ Az (1) bekezdés g) pontja vonatkozásában az a termálvíz-kitermelés minősül elsődlegesen gyógyászati vagy elsődlegesen mezőgazdasági célú termálvíz-kitermelésnek, amelynél a termálvíz felhasználására szolgáló rendszer első hőelvételi pontja gyógyászati vagy mezőgazdasági célt szolgál – ideértve azt az esetet is, ha a termálvíz hőfokát azért kell az első hőelvételi pontnál csökkenteni, hogy a gyógyászati vagy mezőgazdasági tevékenység során hasznosításra elérhető legyen – és mezőgazdasági hasznosítás esetén a kútból kinyerhető hő legalább felét hasznosítja.

(2)⁵⁹ A kőolaj- és földgázbányászatra jogosult bányavállalkozó – a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal földgáztárolásra vonatkozó működési engedélyének birtokában – a bányafelügyeletnél kezdeményezheti a bányatelek föld alatti gáztárolásra történő kiterjesztésének engedélyezését, ha az a környezetet nem szennyezi, veszélyezteti vagy károsítja.

(2a)⁶⁰ Ha a bányafelügyelet a kőolaj- és földgázbányászatra jogosult bányavállalkozó kérelme alapján módosítja a bányatelek föld alatti gáztárolásra történő kiterjesztését engedélyező határozatát, a módosítást – a bányafelügyelet által megküldött végleges határozat alapján – a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal a földgáztárolásra vonatkozó működési engedélyben átvezeti.

(2b)⁶¹ A 3. § (1e) bekezdése szerint a földgáz szolgáltató tulajdonába került földgázt földgáztárolási működési engedéllyel rendelkező bányavállalkozó termeli ki.

(3)⁶² Az e törvény szerint engedélyköteles tevékenységeket a bányafelügyelet által kiadott engedélyk alapján lehet megkezdeni, és az abban foglalt feltételek szerint gyakorolni.

(4)⁶³ A bányafelügyelet az engedély kiadását nem tagadhatja meg, ha az engedély iránti

⁵⁰ Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 3. § (1). Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁵¹ Megállapította: 2025. évi LI. törvény 8. § (1). Hatályos: 2025. VI. 20-tól.

⁵² Megállapította: 2011. évi XXIX. törvény 2. §. Hatályos: 2011. VI. 25-től.

⁵³ Beiktatta: 2009. évi LVI. törvény 68. § (1). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁵⁴ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 3. § (2). Módosította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 17. § a).

⁵⁵ Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 3. § (3). Hatályos: 2015. I. 11-től.

⁵⁶ Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 3. § (3). Hatályos: 2015. I. 11-től.

⁵⁷ Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 3. § (3). Hatályos: 2015. I. 11-től.

⁵⁸ Beiktatta: 2023. évi XCIX. törvény 2. § (1). Hatályos: 2024. I. 1-től.

⁵⁹ Megállapította: 2003. évi XLII. törvény 60. § (2). Módosította: 2009. évi LVI. törvény 69. §, 2013. évi XXII. törvény 38. § a).

⁶⁰ Beiktatta: 2023. évi XCIX. törvény 2. § (2). Hatályos: 2024. I. 1-től.

⁶¹ Beiktatta: 2025. évi LI. törvény 8. § (2). Hatályos: 2025. VIII. 1-től.

⁶² Megállapította: 2003. évi XLII. törvény 60. § (3). Hatályos: 2004. I. 1-től.

⁶³ Beiktatta: 2003. évi XLII. törvény 60. § (3). A korábbi második mondatot hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVI. törvény 70. §. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

kérelemben foglaltak a jogszabályokban meghatározott követelményeknek megfelelnek.

(4a)⁶⁴ A bányafelügyelet kutatási engedély, bányatelek megállapítása, feltérési és kitermelési műszaki üzemi terv jóváhagyása, a 21/C. § szerinti szerződés megkötése, valamint meddőhányóhasznosítás-engedélyezés iránti kérelmet elutasítja, ha⁶⁵

a) a kérelmezőnek

aa) koncessziós díj, bányajáradék, felügyeleti díj,

ab) véglegessé vált határozattal megállapított kiesett bányajáradék pótlására megállapított díj, térítési díj, bírság, jogosulatlanul kitermelt ásványinyersanyag-érték, vagy

ac) az aa) és ab) alpontok szerinti fizetési kötelezettséghez kapcsolódó késedelemi kamat tartozása van, vagy

b) a kérelmező a bányajáradék bevallására vonatkozó kötelezettségét nem teljesítette.

(4b)⁶⁶

(5)⁶⁷ Az e törvény alapján engedélyköteles bányászati tevékenységre vonatkozó jogvesztő határidőbe, illetve a bányászati tevékenység végzésére engedélyezett időtartamba nem számít bele az a kieső időtartam, amely – a hatóságnak az eljárás lefolytatásával összefüggő, az arra jogszabály alapján nyitva álló határidőn belül folytatott tevékenysége szerinti időtartamot ide nem értve – a bányavállalkozó önhibáján kívül a hatóság döntése, intézkedése vagy mulasztása miatt következett be. Az önhiba hiányát a bányavállalkozónak kell igazolnia.

(6)⁶⁸ A kulturális örökség védelméről szóló törvény által nemzeti emlékhellyé nyilvánított kegyhelyen, valamint annak 5 km sugarú környezetében – a kegyhely méltóságának megőrzése érdekében – külfejtéses művelésű bányatelket csak akkor lehet megállapítani, horizontálisan bővíteni vagy a megállapított bányatelken feltérési, kitermelési tevékenységet folytatni, ha azzal a bányatelek fekvése szerinti fővárosi és vármegyei kormányhivatal kulturális örökségvédelmi szempontból egyetért. Egyetértés hiányában a bányafelügyelet az engedély, műszaki üzemi terv jóváhagyása iránti kérelmet elutasítja.

6. §⁶⁹ (1)⁷⁰ A hatósági engedély alapján gyakorolt bányászati jog kérelemre, a bányafelügyelet hozzájárulásával átruházható. A hozzájárulás iránti kérelmet a bányászati jogot átvevő nyújtja be.

(2)⁷¹ A bányászati jog átruházására vonatkozó szerződés a bányafelügyelet határozatának véglegessé válása napján válik hatályossá.

(3)⁷² A bányafelügyelet a bányászati jog átruházása iránti kérelmet elutasítja, ha

a)⁷³ a bányászati jog átadójának vagy átvevőjének

aa) bányajáradék, felügyeleti díj,

ab) véglegessé vált határozattal megállapított kiesett bányajáradék pótlására megállapított díj, térítési díj, jogosulatlanul kitermelt ásványinyersanyag-érték, bírság, vagy

ac) az aa) és ab) alpontok szerinti fizetési kötelezettséghez kapcsolódó késedelemi kamat tartozása van, vagy

b) a bányászati jog átadója vagy átvevője a bányajáradék bevallására vonatkozó kötelezettségét nem teljesítette.

(4)⁷⁴

(5)⁷⁵ A hatósági hozzájárulás körében a (3) bekezdésben foglalt követelményeken túl a bányafelügyelet vizsgálja a jogszerző műszaki és pénzügyi alkalmasságát, valamint – amennyiben a

⁶⁴ Megállapította: 2021. évi CXXXVI. törvény 4. §. Hatályos: 2022. I. 1-től.

⁶⁵ Módosította: 2022. évi XIX. törvény 60. § 1., 2022. évi LXIV. törvény 13. § a).

⁶⁶ Hatályon kívül helyezte: 2023. évi XCIX. törvény 27. § a). Hatálytalan: 2024. I. 1-től.

⁶⁷ Beiktatta: 2009. évi LVI. törvény 68. § (2). Módosította: 2022. évi XIX. törvény 60. § 2.

⁶⁸ Beiktatta: 2020. évi XXX. törvény 4. § (1). Módosította: 2022. évi XXII. törvény 40. § 1.

⁶⁹ Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 4. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁷⁰ Megállapította: 2021. évi CXXXVI. törvény 5. § (1). Módosította: 2023. évi XCIX. törvény 26. § 1., 27. § b).

⁷¹ Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 24. § (1) a), 2017. évi L. törvény 50. § 3.

⁷² Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 4. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

⁷³ Megállapította: 2018. évi XCIX. törvény 2. §. Hatályos: 2019. I. 15-től.

⁷⁴ Hatályon kívül helyezte: 2022. évi XIX. törvény 61. § a). Hatálytalan: 2022. VIII. 1-től.

⁷⁵ Beiktatta: 2021. évi CXXXVI. törvény 5. § (2). Hatályos: 2022. II. 1-től.

jogszerző rendelkezik vagy korábban rendelkezett bányászati tevékenység végzésére jogosító engedéllyel – azt, hogy a korábbi bányafelügyeleti engedélyei alapján tevékenységét milyen hatékonysággal és felelősséggel végezte.

(6)–(9)⁷⁶

6/A. §⁷⁷ (1) A hatósági engedély alapján gyakorolt bányászati jog átruházása esetén a magyar államot elővásárlási jog illeti meg.

(2) A bányászati jogot átadó a hatósági engedély alapján gyakorolt bányászati jog átruházásához történő hozzájárulás iránti kérelem benyújtását megelőzően a bányászati jog átruházásáról szóló szerződést igazolt módon köteles – 60 napos válaszadási határidővel – megküldeni a magyar állam tulajdonosi jogait gyakorló szerv részére.

(3)⁷⁸ Ha a magyar állam tulajdonosi jogait gyakorló szerv az elővásárlási jogot nem gyakorolja, vagy hatvan napon belül nem nyilatkozik, a bányászati jogot átvevő a bányászati jog átruházásához történő hozzájárulás iránti kérelmet benyújthatja a bányafelügyelethez.

(4)⁷⁹ Ha a magyar állam tulajdonosi jogait gyakorló szerv az elővásárlási jogot nem gyakorolja, a bányászati jogot átvevő a vételár megfizetését

a) a bányafelügyelet 6. § (2) bekezdése szerinti hozzájáruló határozatának véglegessé válását követő, vagy

b) ha az átruházásra vonatkozó szerződésben az a) pont szerinti időpontnál későbbi teljesítési határidő szerepel, a szerződés szerinti teljesítési határidőt követő

8 napon belül bankszámlakivonat megküldésével vagy más arra alkalmas módon igazolja a bányafelügyeletnek. Az átruházásra vonatkozó szerződésben csak a 6. § (2) bekezdése szerinti hozzájáruló határozat véglegessé válásának napját követő időpont köthető ki teljesítési határidőként érvényesen.

(5)⁸⁰ Ha a bányászati jogot átvevő a (4) bekezdésben foglalt kötelezettségének nem tesz eleget, a bányafelügyelet vele szemben a szabálytalan bányászati tevékenység végzése esetén alkalmazandó szabályok szerint jár el.

6/B. §⁸¹ (1) A bányafelügyelet előzetes hozzájárulása szükséges

a) a bányavállalkozó polgári törvénykönyvről szóló törvény rendelkezései szerinti szétválásához, más vállalkozással történő egyesüléséhez, átalakulásához,

b) a nyilvánosan működő részvénytársaság kivételével a bányászati joggal rendelkező gazdasági társaság tulajdonrészének visszterhes és ingyenes átruházásához,

c) a bányászati joggal rendelkező nyilvánosan működő részvénytársaság részvényeinek 25%-át meghaladó mértékű visszterhes és ingyenes átruházásához és

d) a bányászati jog mint vagyoni értékű jog nem pénzbeli vagyoni hozzájárulásként jogi személy részére történő átruházásához.

(1a)⁸² A bányafelügyelet előzetes hozzájárulását kérelmező az (1) bekezdés a) pontja esetében a bányafelügyelet előzetes hozzájárulása iránti kérelméhez mellékeli az aláírt létesítőokirat-módosítást, a b)–d) pontok esetében az aláírt átruházásra vonatkozó szerződést.

(2) Az (1) bekezdés a)–b) és d) pontja szerinti esetben a cégjegyzékbe való bejegyzésre vagy változásbejegyzésre irányuló kérelmet a cégbírósághoz a bányafelügyelet határozatával együtt kell benyújtani.

(3) A bányafelügyelet az (1) bekezdésben meghatározott jogügyletekhez történő előzetes hozzájárulást megtagadja, ha ezen jogügyletek végrehajtása a nemzetgazdaság nyersanyagellátási szükségleteinek kielégítését, a közbiztonságot, a bányavállalkozó bányászati tevékenységének ellátását veszélyezteti, továbbá ha a jogügylet eredményeképpen a bányavállalkozó nem tud

⁷⁶ Hatályon kívül helyezte: 2022. évi XIX. törvény 61. § b). Hatálytalan: 2022. VIII. 1-től.

⁷⁷ Beiktatta: 2022. évi XIX. törvény 37. §. Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

⁷⁸ Módosította: 2022. évi LXIV. törvény 13. § b).

⁷⁹ Megállapította: 2024. évi LXXXIX. törvény 7. §. Hatályos: 2025. I. 1-től.

⁸⁰ Beiktatta: 2023. évi XCIX. törvény 3. §. Hatályos: 2024. I. 1-től.

⁸¹ Beiktatta: 2022. évi XIX. törvény 37. §. Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

⁸² Beiktatta: 2023. évi XCIX. törvény 4. §. Hatályos: 2024. I. 1-től.

megfelelni a 6. § (5) bekezdése szerinti követelményeknek.

6/C. §⁸³ A hatósági engedély alapján gyakorolt bányászati jog átruházása, továbbá a bányavállalkozó polgári törvénykönyvről szóló törvény rendelkezései szerinti szétválása, más vállalkozással történő egyesülése vagy átalakulása (e § alkalmazásában a továbbiakban: cégjogi változás) esetén a bányászati jogot átvevő, továbbá a cégjogi változást követően a bányászati joggal rendelkező bányavállalkozó a hatályos bányafelügyeleti engedélyek jogosítottjává válik. Az átruházás és a cégjogi változás a bányászati tevékenység végzéséhez kapcsolódóan létrejött jogügyletek tekintetében – az érintett felek eltérő megállapodásának hiányában – jogutódlást nem biztosít.

7. §⁸⁴ (1) A bányavállalkozó tevékenységét a 2. §-ban előírt követelmények teljesítésével és a III. Részben meghatározott általános szabályok szerint köteles végezni.

(2) Az 1. § (2) bekezdés szerint, vízjogi engedély alapján végzett ásványi nyersanyag kitermelésre a törvény III. Részében meghatározott általános szabályok közül csak a 20. és a 41. §-t kell alkalmazni.

II. RÉSZ

A KONCESSZIÓ

8. §⁸⁵ (1) A koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény 5. § (1) bekezdése szerinti kormányrendeletben kijelölt miniszter vagy központi kormányzati igazgatási szerv belföldi vagy külföldi természetes személlyel vagy átlátható szervezettel kötött koncessziós szerződéssel meghatározott időre átengedheti:

a) zárt területen

aa) az ásványi nyersanyagok kutatását, feltárását, kitermelését,

ab) a geotermikus energia kutatását, kinyerését és hasznosítását,

b) a kőolaj, a kőolajtermék, továbbá – a földgáz kivételével – az egyéb szénhidrogén-gáz szállítóvezetékek létesítését és üzemben tartását.

(2) A 21/A. § (2a) bekezdése szerinti geotermikus energia kutatást a bányafelügyelet az (1) bekezdés a) pont ab) alpontja szerinti zárt területen is engedélyezheti. A bányafelügyelet a 21/A. § (2a) bekezdése szerinti kutatási engedély iránti kérelmet elutasítja, ha a kérelem szerinti kutatási tevékenység a koncesszió jogosultjának a koncessziós szerződés szerinti kutatási tevékenységének elvégzését, vagy a geotermikus energia kinyerését és hasznosítását jelentős mértékben korlátozná vagy kizárná.

A koncessziós területek kijelölése

9. §⁸⁶ (1)⁸⁷ Koncessziós pályázatra kijelölhető területként a Hatóság elnökének rendeletében zárt területté nyilvánított területet lehet figyelembe venni.

(2)⁸⁸ A koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény 5. § (1) bekezdése szerinti kormányrendeletben kijelölt miniszter vagy központi kormányzati igazgatási szerv az érzékenységi és terhelhetőségi vizsgálat eredményének figyelembevételével, a koncessziós pályázati kiírásban azt a zárt területet hirdeti meg, amelyen az ásványi nyersanyag bányászata vagy a geotermikus energia kinyerése energetikai célra kedvezőnek ígérkezik.

⁸³ Beiktatta: 2025. évi XLII. törvény 19. §. Hatályos: 2025. VI. 10-től.

⁸⁴ Megállapította: 1997. évi XII. törvény 7. §. Hatályos: 1997. VI. 24-től.

⁸⁵ Megállapította: 2025. évi LI. törvény 9. §. Hatályos: 2025. VI. 20-tól.

⁸⁶ Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 5. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁸⁷ Megállapította: 2022. évi XIX. törvény 38. § (1). Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

⁸⁸ Megállapította: 2025. évi LI. törvény 10. § (1). Hatályos: 2025. VI. 20-tól.

(2a)⁸⁹ A (2) bekezdés szerinti érzékenységi és terhelhetőségi vizsgálatot a bányafelügyelet folytatja le. A vizsgálatban a Hatóság elnökének rendelete szerinti adatszolgáltatási és véleményezési körben közreműködik

- a) a környezetvédelmi és természetvédelmi hatáskörben eljáró megyei kormányhivatal,
- b) a kulturális örökségvédelmi hatáskörben eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal,
- c) az erdészeti hatáskörben eljáró megyei kormányhivatal,
- d) a hajózási hatósági hatáskörben eljáró fővárosi kormányhivatal,
- e) az ingatlanügyi és földügyi hatáskörben eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal,
- f) a népegészségügyi hatáskörben eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal,
- g) a légiközlekedési hatóság,
- h) a katonai légügyi hatóság,
- i) a közlekedésért felelős miniszter,
- j) a vízügyi és vízvédelmi hatóság,
- k) a honvédelemért felelős miniszter,
- l)⁹⁰
- m)⁹¹
- n) a vízvédelemért felelős miniszter által kijelölt szerv és
- o) a természetvédelemért felelős miniszter által kijelölt szerv.

(2b)⁹² Az érzékenységi és terhelhetőségi vizsgálatban a (2a) bekezdés szerint közreműködő szervezet arról nyilatkozik, hogy a zárt területen fennáll-e a bányászati tevékenység végzését kizáró vagy korlátozó ok. A kizáró vagy korlátozó ok fennállását a közreműködő szervezetnek indokolnia kell.

(2c)⁹³ A közreműködő szervezet a nyilatkozatában foglaltakhoz a koncessziós tevékenység teljesítéséhez szükséges hatósági eljárások tekintetében kötve van, kivéve, ha a nyilatkozat megadásakor fennálló állapotokhoz képest olyan változások történtek, amelyek alapján a nyilatkozatban foglaltak nem tarthatók fenn. A megváltozott körülményeket a közreműködő szervezetnek kell igazolni.

(2d)⁹⁴ Ha a zárt terület elhelyezkedése alapján több közreműködő szervezet illetékessége is megállapítható, az a közreműködő szervezet jár el, amelynek illetékességi területén a zárt terület legnagyobb része található.

(3)⁹⁵ Ivó-, ásvány- és gyógyvízcélú hasznosításra már igénybe vett vízadók, víztestek koncessziós pályázatban koncessziós területként akkor jelölhetők ki, ha az érzékenységi és terhelhetőségi vizsgálat eredménye alapján a meglévő vízhasználat nem veszélyeztetett. Nem jelölhető ki koncessziós terület akkor sem, ha az az érzékenységi és terhelhetőségi vizsgálat eredménye szerint már meglévő termásvíz-hasznosítást veszélyeztetne.

(4)⁹⁶ A koncessziós pályázatra kijelölni tervezett zárt területeket a bányafelügyelet közzéteszi. Koncessziós pályázatra kijelölni tervezett területre belföldi vagy külföldi jogi és természetes személy is tehet javaslatot. A bányafelügyelet a közzététel során a javaslatot csak akkor veszi figyelembe, ha az (1) bekezdés szerinti feltétel teljesül, és a kijelölés nem ütközik a (3) bekezdés rendelkezésébe.

A koncessziós pályázat

⁸⁹ Beiktatta: 2022. évi XIX. törvény 38. § (2). Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

⁹⁰ Hatályon kívül helyezte: 2023. évi XCIX. törvény 27. § c). Hatálytalan: 2024. I. 1-től.

⁹¹ Hatályon kívül helyezte: 2023. évi XCIX. törvény 27. § c). Hatálytalan: 2024. I. 1-től.

⁹² Beiktatta: 2022. évi XIX. törvény 38. § (2). Módosította: 2022. évi LXIV. törvény 14. § c).

⁹³ Beiktatta: 2022. évi XIX. törvény 38. § (2). Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

⁹⁴ Beiktatta: 2023. évi XCIX. törvény 5. § (1). Hatályos: 2024. I. 1-től.

⁹⁵ Megállapította: 2025. évi LI. törvény 10. § (2). Hatályos: 2025. VI. 20-tól.

⁹⁶ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 5. §. Módosította: 2022. évi XIX. törvény 60. § 3.

10. § (1)⁹⁷ A koncessziós szerződések megkötésére a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény 5. § (1) bekezdése szerinti kormányrendeletben kijelölt miniszter vagy központi kormányzati igazgatási szerv nyilvános pályázatot ír ki.

(2)⁹⁸ A pályázati kiírásnak a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény 8. §-ában foglaltakra is figyelemmel, tartalmaznia kell:

a)⁹⁹ a pályázatban meghirdetett terület vagy térrész meghatározását annak feltüntetésével, hogy a területen, vagy a térrészben harmadik személy rendelkezik-e jogosultsággal ásványi nyersanyag bányászatára, geotermikus energia kutatására, kinyerésére, hasznosítására vagy az e törvény hatálya alá tartozó egyéb tevékenység gyakorlására,

b) a koncessziós tevékenység szakmai követelményeit, valamint az érzékenységi és terhelhetőségi vizsgálat eredménye alapján meghatározott követelményeket, és a követelmények teljesítéséhez szükséges biztosítékadási kötelezettséget,

c)¹⁰⁰ a benyújtandó kutatási munkaprogram tartalmi követelményeit,

d) a pályázó gazdálkodási, pénzügyi helyzetének bemutatására vonatkozó követelményre, a részvételi díjra vonatkozó tájékoztatást, valamint

e) a koncessziós tevékenységgel érintett terület tájrendezésére, helyreállítására vonatkozó követelményeket és a kötelezettség teljesítésére szolgáló biztosíték meghatározását.

(3)¹⁰¹ A nyilvános pályázati felhívást a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvényben foglaltakon túl az Európai Unió Hivatalos Lapjában is meg kell hirdetni a pályázatok benyújtására nyitva álló időtartam lejártát megelőző legalább kilencven nappal.

A pályázatok elbírálása

11. § (1) Azokat a pályázatokat kell elbírálni, amelyek a pályázati feltételeknek megfelelnek.

(2)¹⁰² A pályázatok értékeléséről a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény 5. § (2) bekezdésében meghatározott bizottság dönt. A bizottság javaslata alapján a koncesszió megadásáról a kormányrendeletben kijelölt miniszter vagy központi kormányzati igazgatási szerv dönt. A pályázat eredményét nyilvánosságra kell hozni és arról valamennyi pályázót értesíteni kell.

A koncessziós szerződés

12. § (1)¹⁰³ A pályázat nyertesével a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény 5. § (1) bekezdése szerinti kormányrendeletben kijelölt miniszter vagy központi kormányzati igazgatási szerv koncessziós szerződést köt. A koncessziós szerződés legfeljebb 35 évi időtartamra köthető, amely egy alkalommal, legfeljebb a koncessziós szerződés időtartamának felével, meghosszabbítható.

(1a)¹⁰⁴ A koncessziós szerződés meghosszabbítását annak lejáratá előtt legalább 6 hónappal korábban kell kezdeményezni. A határidő elmulasztása esetén a szerződést meghosszabbítani nem lehet.

(2)¹⁰⁵ A koncessziós szerződésben meg kell állapodni a kutatási munkaprogram tartalmában és a teljesítésére szolgáló biztosítékokban. A bányafelügyelet által jóváhagyott kutatási műszaki üzemi tervnek tartalmaznia kell a koncessziós szerződéssel megállapított munkaprogramban vállalt

⁹⁷ Megállapította: 2013. évi CCXXVII. törvény 1. § (1). Módosította: 2020. évi CLXXIII. törvény 19. § b).

⁹⁸ Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 6. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁹⁹ Módosította: 2022. évi LXIV. törvény 14. § d), 2025. évi LI. törvény 23. § 1.

¹⁰⁰ Módosította: 2013. évi CCXXVII. törvény 2. § a).

¹⁰¹ Beiktatta: 2003. évi XLII. törvény 62. § (2). Hatályos a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napjától.

¹⁰² Megállapította: 2020. évi CLXXIII. törvény 18. §. Hatályos: 2020. XII. 25-től.

¹⁰³ Módosította: 2020. évi CLXXIII. törvény 19. § b).

¹⁰⁴ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 8. § (1). Hatályos: 2012. V. 30-tól.

¹⁰⁵ Megállapította: 2023. évi XCIX. törvény 6. §. Hatályos: 2024. I. 1-től.

feladatokat. A kutatási munkaprogram tartalma a koncessziós szerződéssel együtt akkor módosítható, ha a koncessziós szerződéssel megállapított kutatási munkaprogram módosítása nem irányul az abban vállalt kötelezettségek csökkentésére. A koncessziós szerződés módosítása nem irányulhat magasabb pontértékű kutatási feladat helyett alacsonyabb pontértékű kutatási feladat elvégzésére. Ha a koncesszió jogosultja az elfogadott munkaprogramban vállalt kötelezettségét neki felróhatóan nem teljesíti, a nem teljesített kutatási tevékenységek koncessziós szerződés szerinti költségét az államnak megtéríti.

(2a)¹⁰⁶ Nem szükséges a koncessziós szerződéssel megállapított kutatási munkaprogram módosítása, ha a koncesszió jogosultja a kutatási munkaprogramban foglalt kutatási feladatokat meghaladó, többlet kutatási tevékenységet vállal a kutatási időszak hosszabbítása nélkül, és a bányafelügyelet a többlet kutatási feladatok végrehajtását a kutatási műszaki üzemi terv módosításával jóváhagyja. A bányafelügyelet határozatának véglegessé válásával a többlet kutatási feladatok automatikusan, a koncesszióba adó külön jóváhagyása nélkül a kutatási munkaprogram részévé válnak.

(3)¹⁰⁷ Ha a koncessziós szerződés megszűnését követően a koncessziós területen kitermelhető ásványi nyersanyag marad vissza, a koncessziós szerződés megszűnését követő 3 hónapon belül a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény 5. § (1) bekezdése szerinti kormányrendeletben kijelölt miniszter vagy központi kormányzati igazgatási szerv új koncessziós pályázatot ír ki. Ilyen pályázat esetén az érzékenységi és terhelhetőségi vizsgálatot nem kell lefolytatni. A legkedvezőbb ajánlat feltételeinek vállalása esetén a koncesszió a volt jogosultat illeti meg.

(4) Ha a koncessziós szerződés eltérően nem rendelkezik, a koncessziós szerződés alapján megépített külszíni létesítmények az üzembe helyezés időpontjával a bányavállalkozó tulajdonába kerülnek. Ha a koncessziós szerződés megszűnésekor a létesítmények tovább nem üzemeltethetők, a bányavállalkozó köteles azokat elbontani és a területet helyreállítani.

(5)¹⁰⁸ Ha a koncesszió úgy szűnik meg, hogy a bánya bezárása nem történik meg, a koncesszió volt jogosultja köteles a bányabezárási és tájrendezési munkákat elvégezni. A bányafelügyelet a bányabezárás és a tájrendezés elfogadását követően hivatalból törli a bányatelket.

12/A. §¹⁰⁹ (1) A koncesszióköteles bányászati tevékenység gyakorlásáért az állam részére koncessziós díjat kell fizetni, vagy más ellentételezést kell adni.

(2) A koncessziós díj összegéről, megfizetésének módjáról vagy az (1) bekezdés szerinti ellentételezésről, annak teljesítése módjáról a koncessziós szerződésben kell megállapodni.

(3)¹¹⁰ A koncessziós díj pályázati kiírásra kerülő legkisebb összegét a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény 5. § (1) bekezdése szerinti kormányrendeletben kijelölt miniszter vagy központi kormányzati igazgatási szerv a 20. § (8) bekezdésében foglaltak figyelembevételével állapítja meg, amelynél magasabb összegre a pályázó ajánlatot tehet.

A koncessziós társaság

13. §¹¹¹ (1)¹¹² A koncessziós szerződést aláírónak olyan gazdasági társaságot (a továbbiakban: koncessziós társaság) kell alapítania, amelyben a koncessziós társaság megalakulásakor és tevékenysége alatt is a részvények, üzletrészek és szavazatok többségével rendelkezik, valamint kötelezettséget kell vállalnia arra, hogy a koncessziós szerződésben meghatározott követelményeket a koncessziós társaságban tulajdonosként érvényesíteni fogja. A koncessziós szerződést aláíró polgári jog szerinti jogutódja a koncessziós szerződést aláíró helyébe léphet, köteles azonban a

¹⁰⁶ Beiktatta: 2024. évi LXXXIX. törvény 8. §. Hatályos: 2025. I. 1-től.

¹⁰⁷ Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 8. § (2). Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 1., 2020. évi CLXXIII. törvény 19. § b).

¹⁰⁸ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 8. § (3). Hatályos: 2012. V. 30-tól.

¹⁰⁹ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 9. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

¹¹⁰ Módosította: 2020. évi CLXXIII. törvény 19. § b).

¹¹¹ Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 10. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

¹¹² Megállapította: 2025. évi XLII. törvény 20. §. Hatályos: 2025. VI. 10-től.

jogutódlást – annak megfelelő igazolása mellett – a koncessziós szerződés szerinti bányászati tevékenység megkezdése vagy folytatása előtt írásban a bányafelügyeletnek és a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény 5. § (1) bekezdése szerinti, kormányrendeletben kijelölt miniszternek vagy központi kormányzati igazgatási szervnek bejelenteni. A bejelentéshez mellékelni kell a jogelőd és a jogutód által tett átláthatósági nyilatkozatokat.

(2) A koncessziós szerződés alapján keletkezett jogok és kötelezettségek a koncessziós társaságot mint bányavállalkozót illetik meg, illetve terhelik.

A BÁNYÁSZATI KONCESSZIÓK

A kutatás, feltárás és kitermelés

14. §¹¹³ A koncesszió időtartamán belül a tervezett ásványi nyersanyag-kutatási, illetve geotermikusenergia-kutatási időszak – a munkaprogramban tervezett kutatási tevékenység időszükséglete alapján – 4 évnél hosszabb nem lehet. A kutatási időszak legfeljebb egy alkalommal, nem hagyományos eredetű szénhidrogén és geotermikusenergia-kutatás esetében két alkalommal, az eredeti kutatási időszak felével meghosszabbítható. A kutatási időszakba nem számít be a kutatás megkezdéséhez szükséges hatósági engedélyek megszerzéséhez szükséges hatósági eljárások, valamint a bányavállalkozó által lefolytatott közbeszerzési eljárás időtartama.

15. §¹¹⁴ (1) Ha a koncesszió jogosultja a szerződésben meghatározott határidőn belül, legkésőbb azonban a bányatelek megállapításától számított öt éven belül az üzemszerű kitermelést, illetve a geotermikus védőidom kijelölésétől számított 3 éven belül az energetikai célú hasznosítást nem kezdi meg, a szerződésben meghatározott térítést köteles megfizetni. Ha a koncesszió jogosultja a térítésfizetési kötelezettségnek nem tesz eleget, a koncesszió megszűnik.

(2) Megszűnik a koncesszió, ha a koncesszió jogosultja a bányatelek megállapításától számított 10 éven belül az üzemszerű kitermelést, vagy a geotermikus védőidom megállapításától számított 6 éven belül az energetikai célú hasznosítást nem kezdi meg.

Szénhidrogének szállítása és föld alatti tárolása

16. §¹¹⁵ (1) Kőolaj, kőolajtermékek és szénhidrogéngázok – a földgáz kivételével – koncessziós szerződés alapján történő szállítására a 10–13. §-okban foglalt rendelkezések az irányadók.

(2) Kőolaj, kőolajtermék és szénhidrogén-gáz szállítóvezeték létesítésére és üzemben tartására adott koncesszió alapján a bányavállalkozó jogosult a szállítóvezeték, valamint az üzemben tartásához szükséges létesítmények megépítése és működtetése iránti engedélykérelmet a bányafelügyelethez benyújtani.

(3) Kőolaj, kőolajtermék és szénhidrogén-gáz szállítóvezeték létesítésére, és üzemeltetésére vonatkozó koncessziók együttesen is adhatók.

17. §¹¹⁶

A koncesszió átruházása

18. §¹¹⁷ (1)¹¹⁸ A bányászati koncessziós tevékenység gyakorlásának joga szerződéssel másra átruházható. A jog átruházásához a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény 5. § (1) bekezdése

¹¹³ Megállapította: 2025. évi LI. törvény 11. §. Hatályos: 2025. VI. 20-tól.

¹¹⁴ Megállapította: 2025. évi LI. törvény 12. §. Hatályos: 2025. VI. 20-tól.

¹¹⁵ Megállapította: 2003. évi XLII. törvény 65. §. Hatályos: 2004. I. 1-től.

¹¹⁶ Hatályon kívül helyezte: 2003. évi XLII. törvény 54. § (1) a). A korábbi alcímet hatályon kívül helyezte: 2007. évi CXXXIII. törvény 22. § (4) a). Hatálytalan: 2008. I. 8-tól.

¹¹⁷ Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 11. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

¹¹⁸ Módosította: 2020. évi CLXXIII. törvény 19. § b), c).

szerinti kormányrendeletben kijelölt miniszter vagy központi kormányzati igazgatási szerv hozzájárulása szükséges. A hozzájárulás iránti kérelmet a jogosult koncessziós társaság és a jogátvevője együttesen nyújtja be a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény 5. § (1) bekezdése szerinti kormányrendeletben kijelölt miniszterhez vagy központi kormányzati igazgatási szervhez.

(2)¹¹⁹ A koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény 5. § (1) bekezdése szerinti kormányrendeletben kijelölt miniszter vagy központi kormányzati igazgatási szerv a hozzájárulást abban az esetben adhatja meg, ha az átvevő átvállalta az átruházót – a koncessziós szerződés és jogszabály alapján – terhelő kötelezettségek teljesítését és megfelel a koncessziós tevékenység gyakorlására meghatározott feltételeknek.

(3)¹²⁰ A bányászati koncessziós tevékenység gyakorlása jogának (1) bekezdés szerinti átruházása esetén koncessziós pályázatot nem kell kiírni.

(4)¹²¹ A koncessziós szerződés aláírója (a továbbiakban: részesedést átadó) a jogosult koncessziós társaságban fennálló részesedését a koncessziós társaság tevékenysége alatt másra (a továbbiakban: részesedést átvevő) átruházhatja.

(5)¹²² A részesedést átvevő olyan természetes személy vagy átlátható szervezet lehet, aki vagy amely megfelel az átadóra koncessziós szerződésben vagy jogszabályban a részesedés-átruházás hatályba lépése napján meghatározott feltételeknek.

(6)¹²³ Ha a részesedés-átruházás eredményeként a részesedést átadó koncessziós társaságban fennálló részesedése a 13. § (1) bekezdése szerinti mértéket eléri, a részesedés-átruházáshoz a bányafelügyelet 6/B. § (1) bekezdés b) vagy c) pontja szerinti előzetes hozzájárulása szükséges.

(7)¹²⁴ Ha a részesedés-átruházás eredményeként a részesedést átadó koncessziós társaságban fennálló részesedése a 13. § (1) bekezdése szerinti értéket nem éri el, a részesedés-átruházáshoz a bányafelügyelet 6/B. § (1) bekezdés b) vagy c) pontja szerinti előzetes hozzájárulása mellett a koncessziós szerződést is módosítani kell.

(8)¹²⁵ A (7) bekezdés szerinti esetben a koncessziós szerződés – egyéb feltételek fennállta esetén – akkor módosítható, ha a részesedés-átruházás eredményeként a koncessziós társaságban a 13. § (1) bekezdése szerinti részesedéssel legfeljebb két részesedést átvevő rendelkezik, vagy ha a részesedést átadó és a részesedést átvevő részesedése a koncessziós társaságban 50-50%.

(9)¹²⁶ A (8) bekezdés szerinti esetben a részesedést átvevő a részesedést átadó jogutódjaként felel a koncesszióba adóval szemben a részesedés-átruházás hatálybalépésétől a koncessziós társaság tevékenysége alatt a 13. § (1) bekezdése szerinti követelmény teljesüléséért. Ha a 13. § (1) bekezdése szerinti mértéket elérő részesedéssel két részesedést átvevő rendelkezik, a 13. § (1) bekezdése szerinti követelmény teljesüléséért felelősségük egyetemleges.

(10)¹²⁷ A (8) bekezdés szerinti esetben a koncessziós szerződés módosításában rendelkezni kell a részesedést átadó koncessziós szerződésben vagy jogszabályban meghatározott, a részesedés-átruházás hatálybalépése napján fennálló – (7) bekezdésben foglaltaktól eltérő – jogai és kötelezettségei tekintetében a részesedést átvevő vagy átvevők jogutódlásáról vagy annak hiányában az átadó felelősségének fennmaradásáról.

A bányászati koncessziós tevékenység gyakorlása

19. §¹²⁸ (1)¹²⁹ A koncesszió jogosultja a bányászati tevékenységet a 2. §-ban előírt

¹¹⁹ Módosította: 2020. évi CLXXIII. törvény 19. § a).

¹²⁰ Megállapította: 2022. évi LXIV. törvény 2. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.

¹²¹ Beiktatta: 2022. évi LXIV. törvény 2. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.

¹²² Beiktatta: 2022. évi LXIV. törvény 2. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.

¹²³ Beiktatta: 2022. évi LXIV. törvény 2. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.

¹²⁴ Beiktatta: 2022. évi LXIV. törvény 2. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.

¹²⁵ Beiktatta: 2022. évi LXIV. törvény 2. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.

¹²⁶ Beiktatta: 2022. évi LXIV. törvény 2. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.

¹²⁷ Beiktatta: 2022. évi LXIV. törvény 2. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.

¹²⁸ Megállapította: 2012. évi CCXVII. törvény 49. §. Hatályos: 2012. XII. 31-től.

¹²⁹ Módosította: 2025. évi LI. törvény 23. § 2.

követelmények teljesítésével és a III. RÉSZ-ben meghatározott általános szabályok szerint végzi. Ha a koncesszió megszűnik, a bányatelket megállapító, illetve geotermikus védőidomot kijelölő határozat – a 12. § (3) bekezdésében foglalt eset kivételével –, továbbá a III. RÉSZ szerint megszerzett hatósági engedélyek hatályukat veszítik.

(2) Nem veszti hatályát a III. RÉSZ szerint megszerzett hatósági engedély, ha az engedélyes a koncesszió megszűnése előtt igazolja, hogy a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó sajátos építményt vagy a bányászati hulladékkezelő létesítményt a koncesszió kívül más bányászati tevékenységgel összefüggésben is használják vagy üzemeltetik.

(3)¹³⁰ A koncessziós szerződés alapján végzett geotermikus energia kutatására, kinyerésére, hasznosítására alkalmazni kell a 21/A. § (8) bekezdését, a 21/B. § (1)–(3), (4) és (8) bekezdését, valamint a 21/C. § (6) bekezdését.

(4)¹³¹ A koncesszió jogosultja a koncessziós szerződés alapján, a geotermikus védőidom kijelölését követően jogosult a geotermikus energia kinyerésére és hasznosításra. A bányafelügyelet a geotermikus védőidom kijelölése során dönt a 41. § (7) bekezdése szerinti biztosítékról is.

III. RÉSZ

A BÁNYÁSZATI TEVÉKENYSÉG GYAKORLÁSÁNAK ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

A bányajáradék

20. §¹³² (1) A kitermelt ásványi nyersanyag és geotermikus energia után az államot részesedés, bányajáradék illeti meg.

(2)¹³³ Bányajáradékot fizet:

a) a bányavállalkozó,

b)¹³⁴ az 1. § (2) bekezdése szerinti tevékenységre engedéllyel rendelkező, az 1. § (7) bekezdése szerinti engedélyes, az 1. § (7a) bekezdése szerinti tevékenységet végző, valamint a 3. § (1a) bekezdés b) pontja, illetve (1d) bekezdése szerint kitermelésre jogosult, és

c) a geotermikus energiát kitermelő jogalany
az általa kitermelt ásványi nyersanyag és geotermikus energia, illetve föld alatti szénelgázosítással történő kitermelés esetében az általa igénybevett ásványi nyersanyag után.

(3)¹³⁵ A bányajáradék mértéke a hatósági engedély alapján kitermelt ásványi nyersanyag mennyisége után keletkező értéknek

a) földgáz és a magas inertgáztartalmú földgáz esetében, ha a TTF földgáz tőzsdei jegyzésárának a havi átlaga

aa) nem haladja meg a 15 EUR/MWh jegyzésárát, az 5%-a,

ab) meghaladja a 15 EUR/MWh-ás jegyzésárát, de nem haladja meg a 25 EUR/MWh-ás jegyzésárát, $F1\%$ -a, ahol $F1=20-(225/P_{TTF})$,

ac) meghaladja a 25 EUR/MWh-ás jegyzésárát, de nem haladja meg az 40 EUR/MWh-ás jegyzésárát, $F2\%$ -a, ahol $F2=40-(725/P_{TTF})$,

ad) meghaladja az 40 EUR/MWh-ás jegyzésárát, de nem haladja meg a 100 EUR/MWh-ás

¹³⁰ Beiktatta: 2025. évi LI. törvény 13. §. Hatályos: 2025. VI. 20-tól.

¹³¹ Beiktatta: 2025. évi LI. törvény 13. §. Hatályos: 2025. VI. 20-tól.

¹³² Megállapította: 1997. évi XII. törvény 11. §. Hatályos: 1997. VI. 24-től.

¹³³ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 6. § (1). Hatályos: 2015. I. 11-től.

¹³⁴ Megállapította: 2021. évi CXXXVI. törvény 6. § (1). Módosította: 2022. évi XIX. törvény 60. § 4.

¹³⁵ Megállapította: 2024. évi LV. törvény 197. § (1). Hatályos: 2025. I. 1-től.

jegyzésárát, $F3\%$ -a, ahol $F3=45-(925/P_{TTF})$,

ae) meghaladja 100 EUR/MWh-ás jegyzésárát, $F4\%$ -a, ahol $F4=50-(1425/P_{TTF})$;

b) kőolaj esetében, ha a Brent kőolaj tőzsdei jegyzésárának havi átlaga

ba) nem haladja meg a 25 USD/bbl jegyzésárát, az 5% -a,

bb) meghaladja 25 USD/bbl jegyzésárát, de nem haladja meg az 50 USD/bbl jegyzésárát, $K1\%$ -a, ahol $K1=15-(250/P_{Brent})$,

bc) meghaladja az 50 USD/bbl jegyzésárát, de nem haladja meg a 80 USD/bbl jegyzésárát, $K2\%$ -a, ahol $K2=30-(1000/P_{Brent})$,

bd) meghaladja a 80 USD/bbl jegyzésárát, de nem haladja meg a 110 USD/bbl jegyzésárát, $K3\%$ -a, ahol $K3=45-(2200/P_{Brent})$,

be) meghaladja a 110 USD/bbl jegyzésárát, $K4\%$ -a, ahol $K4=60-(3850/P_{Brent})$;

c) az *a*)-*b*) ponttól eltérően

ca) a nem hagyományos eredetű szénhidrogén esetében 2% -a,

cb) a növelt hatékonyságú művelési eljárások alkalmazásával kitermelt többlet szénhidrogén esetében 1% -a,

cc) a bányavállalkozó, vagy a bányavállalkozó a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 4. § 23. pontja szerinti kapcsolt vállalkozása (a továbbiakban: kapcsolt vállalkozás) saját maga által energia előállítási célból felhasznált magas inertgáztartalmú földgáz esetében 2% -a,

cd) a szénhidrogén-kitermelés fokozása érdekében visszasajtolásra kerülő magas inertgáztartalmú földgáz esetében 1% -a,

ce) a szén-dioxid-tartalom visszasajtolásával megvalósuló dúsítási technológiával kezelt magas inertgáztartalmú földgáz esetében 2% -a,

d) a 2007. július 1-jét megelőzően működésbe állított föld alatti gáztárolás kényszerű párnagáz lecseréléséből származó földgáz esetében 12% -a,

e) szén-dioxid gáz esetében 12% -a,

f) termálvízzel kitermelt földgáz hasznosítása esetében 2% -a,

g) az energiahordozók kivételével a külfejtéssel termelt nemfemes ásványi nyersanyag esetében 5% -a;

h) kőszén bányászata esetében 0% -a;

i) egyéb ásványi nyersanyag esetében 2% -a.

(4)¹³⁶ A (3) bekezdés

a) pontjának alkalmazásában:

aa) $F1-4$: a bányajáradék százalékos mértéke (%),

ab) P_{TTF} : a TTF földgáz bevallási időszakra elérhető napi záró jegyzésárainak számtani átlaga (EUR/MWh);

b) *b*) pontjának alkalmazásában:

ba) $K1-4$: bányajáradék százalékos mértéke (%),

bb) P_{Brent} : Brent kőolaj bevallási időszak napi jegyzésárainak számtani átlaga (USD/bbl).

(5)¹³⁷ A (3) bekezdés *a*) és *b*) pontja szerinti bányajáradék mértéket két tizedesjegy pontosságúra kerekítve kell meghatározni.

(5a)¹³⁸ A bányajáradék mértéke

a) az 1. § (7) bekezdése szerinti más hatósági engedély alapján kitermelt és az engedélyben foglalt tevékenységgel össze nem függő célra, vagy

b) a 3. § (1a) bekezdés *b*) pontja szerint a katasztrófaveszély vagy az Alaptörvény 53. cikke

¹³⁶ Megállapította: 2024. évi LV. törvény 197. § (1). Hatályos: 2025. I. 1-től.

¹³⁷ Megállapította: 2024. évi LV. törvény 197. § (1). Hatályos: 2025. I. 1-től.

¹³⁸ Beiktatta: 2024. évi LV. törvény 197. § (1). Hatályos: 2025. I. 1-től.

szerinti veszélyhelyzet megszűnését követően más célra felhasznált, hasznosított vagy értékesített ásványi nyersanyag mennyisége után keletkező értéknek az 50%-a.

(5b)¹³⁹ A föld alatti szénelgázosítással történő kitermelés esetében a bányajáradék mértéke az igénybe vett ásványi nyersanyag mennyisége után keletkező értéknek a 2%-a.

(5c)¹⁴⁰ A bányajáradék mértéke a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű közlekedési infrastruktúra-beruházás során a magyar állam nevében és javára eljáró építetővel szerződéses jogviszonyban álló személy tulajdonába került ásványi nyersanyag értéknek az 50%-a.

(6)¹⁴¹ Nem kell bányajáradékot fizetni

a) az 1. § (7) bekezdése szerinti esetben, az építési engedély alapján kitermelt 500 m³-t meg nem haladó ásványi nyersanyag mennyisége után, függetlenül a felhasználás céljától,

b) a közúti közlekedésről szóló törvény, valamint a vasúti közlekedésről szóló törvény szerint a magyar állam nevében és javára eljáró építető részére kiadott, a bányafelügyelet engedélyétől eltérő, más hatósági engedély alapján végzett tevékenység során kitermelt ásványi nyersanyag mennyisége után,

c) az anyagnyerő helyről kitermelt és a vizek kártételei elleni védelem és védekezés célját szolgáló önkormányzati tulajdonú közcélú vízellátási rendszerbe beépített ásványi nyersanyag után,

d) a 30 C°-ot el nem érő energiahordozóból kinyert geotermikus energia után,

e)¹⁴² a kitermelt geotermikus energia 50%-ot meghaladóan hasznosított mennyisége után,

f)¹⁴³ a vízföldi engedély alapján gyógyászati (balneológiai) célra hasznosított termálvíz visszahűtéséből származó geotermikus energiának (hőenergiának), továbbá a kísérőgázból kinyert szénhidrogénnek az engedélyes saját céljára történő hasznosítása után, és

g)¹⁴⁴ a 2007. július 1-jét megelőzően működésbe állított föld alatti gáztárolás kényszerű párnagáz lecseréléséből származó földgáz esetében, ha a lecserélésből származó párnagázt a kitermeléssel megegyező mennyiségben a föld alatti gáztárolóba visszapótolják,

h)¹⁴⁵ a 3. § (1e) bekezdése szerint tulajdonba adott földgáz kitermelése után.

(7)¹⁴⁶ A bányajáradék mértéke geotermikus energia esetében a kitermelt geotermikus energia értékének 2%-a.

(8)¹⁴⁷ A bányajáradék mértékét koncessziós szerződés (12. §) alapján gyakorolt bányászati tevékenység esetén a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény 5. § (1) bekezdése szerinti kormányrendeletben kijelölt miniszter vagy központi kormányzati igazgatási szerv

a) az ásványi nyersanyag fajták,

b)¹⁴⁸ a kitermelés eredményességét befolyásoló természeti adottságok és

c) egyéb körülmények

különbözőségének figyelembevételével koncessziós területenként állapítja meg.

(9)¹⁴⁹ A bányajáradékot pénzben kell teljesíteni. A befizetett bányajáradék költségként számolható el.

(10)¹⁵⁰ A bányajáradék fizetésére kötelezett a bányajáradék-önbevallást a benyújtását követő öt éven belül, a teljes, javított önbevallás ismételt benyújtásával és a bányajáradék megfizetésével vagy a többletként megfizetett bányajáradék visszaigénylésével helyesbítheti. Helyesbítés esetén az

¹³⁹ Beiktatta: 2024. évi LV. törvény 197. § (1). Hatályos: 2025. I. 1-től.

¹⁴⁰ Beiktatta: 2024. évi LV. törvény 197. § (1). Hatályos: 2025. I. 1-től.

¹⁴¹ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 6. § (4). Hatályos: 2015. I. 11-től.

¹⁴² Módosította: 2024. évi LV. törvény 199. § a).

¹⁴³ Megállapította: 2018. évi XCIX. törvény 4. §. Módosította: 2024. évi LV. törvény 199. § b).

¹⁴⁴ Beiktatta: 2024. évi LV. törvény 197. § (2). Hatályos: 2025. I. 1-től.

¹⁴⁵ Beiktatta: 2025. évi LI. törvény 14. §. Hatályos: 2025. VIII. 1-től.

¹⁴⁶ Megállapította: 2010. évi IV. törvény 9. § (1). Hatályos: 2010. II. 23-tól. Lásd: 2010. évi IV. törvény 20. § (2)–(5).

¹⁴⁷ Megállapította: 2010. évi IV. törvény 9. § (1). Módosította: 2020. évi CLXXIII. törvény 19. § b), 2024. évi LV. törvény 199. § c).

¹⁴⁸ Módosította: 2022. évi LXIV. törvény 14. § f).

¹⁴⁹ Megállapította: 2012. évi CCXVII. törvény 50. § (2). Hatályos: 2012. XII. 31-től.

¹⁵⁰ Megállapította: 2023. évi XCIX. törvény 7. §. Hatályos: 2024. I. 1-től.

önbevallás benyújtására kötelezettel szemben szankció nem alkalmazható. A hibásan benyújtott önbevallás alapján teljesített többletbefizetés összegét vissza kell fizetni. Visszafizetés esetén az államot kamatfizetési kötelezettség nem terheli.

(11)¹⁵¹ A bányajáradék pénzben kifejezett összege a kitermelt ásványi nyersanyag vagy geotermikus energia értékének e törvényben vagy a koncessziós szerződésben meghatározott százaléka. A bányajáradék számításának alapja az ásványi nyersanyag természetes előfordulási helyéről kitermelt, a bányanyíláson kiszállított, kútfejen vagy ennek hiányában a kútfejre visszazármaztatott módon mért mennyiség értéke.

(12)–(13)¹⁵²

(14)¹⁵³ A bányateleknek az 5. § (2) bekezdés szerinti kiterjesztése, valamint bányatelek föld alatti gáztárolásra történő engedélyezése során a bányafelügyelet állapítja meg annak a föld alatti gáztárolóban lévő, állami tulajdonban álló szénhidrogénnek a mennyiségét, amelyre a bányatelek jogosultja tulajdonjogot szerezhetsen. A bányavállalkozó a föld alatti gáztárolásra megállapított bányatelekről rendelkező határozat véglegessé válásától számított 180 napon belül kérheti a föld alatti gáztárolóban levő, állami tulajdonban álló szénhidrogén tulajdonba adását. A kérelemről a bányafelügyelet dönt. A bányajáradékot az első műszaki üzemi terv jóváhagyását követő 30 napon belül meg kell állapítani.

(15)¹⁵⁴ A bányavállalkozó, bányászati jogának fennállása alatt – ideértve a szüneteltetést is – köteles a bányafelügyeletnek bejelenteni, ha ellene a bíróság felszámolási eljárást indított, vagy az arra jogosult végelszámolást rendelt el.

20/A. §¹⁵⁵ (1) A hatósági engedély alapján gyakorolt bányászati jog esetén, a szénhidrogénre megállapított bányatelekkel rendelkező bányavállalkozó, ha átlátható szervezetnek minősül és ezt igazolja, szerződéskötési díj megfizetése mellett kérelmezheti a Hatóságnál, hogy az általa mezőnként fizetendő bányajáradék mértékét szerződésben (e § alkalmazásában a továbbiakban: szerződés) határozzák meg. A kérelem alapján szerződéskötési kötelezettség nem áll fenn.

(2) A szerződéskötési díj a bányatelekben nyilvántartott – a szerződéssel érintett mező – bányafelügyelet által megállapított kitermelhető ásványi nyersanyag értékének 0,1%-e, de mezőnként legfeljebb háromszázmillió forint. Az ásványvagyon értékét az ásványi nyersanyagok és a geotermikus energia fajlagos értékének, valamint az értékszámítás módjának meghatározásáról szóló kormányrendelet szerint kell meghatározni. A bányavállalkozó a szerződéskötési díjat a szerződés hatálybalépését követő harminc napon belül fizeti meg. Ha a bányavállalkozó a szerződéskötési díjat nem fizeti meg határidőre, a szerződés megszűnik.

(3) A Hatóság a szerződéskötés tekintetében mérlegeli a 20. § (8) bekezdésében foglaltakat és a szerződés nemzetstratégiai szempontú megalapozottságát, továbbá a szerződéskötés feltételeként a bányavállalkozó részére éves ásványi nyersanyag kitermelési mennyiséget állapít meg. Ha a bányavállalkozó a megállapított kitermelési mennyiséget nem teljesíti, a különbség alapján számított bányajáradékot megfizeti. A bányavállalkozó nem köteles a szerződésben megállapított kitermelési mennyiség kitermelésére, ha annak műszaki, illetve földtani akadály van, vagy vis maior helyzet adódott. Az akadály vagy a vis maior fennállását a bányavállalkozó igazolja.

(4) A bányajáradék-mértéket – a kérelem időpontjában alkalmazott e törvény szerinti százalékos mértéknél magasabb, de legfeljebb az eredeti érték 1,75-szörös mértékben – a Hatóság és a bányavállalkozó a szerződésben állapítja meg.

(5) A szerződés a miniszter egyetértésével köthető meg. A szerződés időbeli hatálya a húsz évet nem haladhatja meg, és egy alkalommal legfeljebb tizenöt évvel meghosszabbítható. A szerződés meghosszabbítását annak lejáratára előtt legalább hat hónappal korábban kell kezdeményezni. A határidő elmulasztása esetén a szerződést meghosszabbítani nem lehet.

¹⁵¹ Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 12. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

¹⁵² Hatályon kívül helyezte: 2004. évi CXXXVIII. törvény 26. § (3) a). Hatálytalan: 2005. II. 12-től.

¹⁵³ Beiktatta: 2004. évi CXXXVIII. törvény 4. § (3). Az első mondat szövegét módosította: 2007. évi CXXXIII. törvény 22. § (4) a). Módosította: 2009. évi LVI. törvény 70. §, 2017. évi L. törvény 50. § 4.

¹⁵⁴ Beiktatta: 2004. évi CXXXVIII. törvény 4. § (4). Hatályos: 2005. II. 12-től.

¹⁵⁵ Megállapította: 2022. évi LXIV. törvény 3. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.

(6) Ha a szerződés megkötését követően az ágazati jogi szabályozás megváltozása következtében a szerződésben megállapított bányajáradék vagy a szerződésben rögzített más közteher mértéke a bányavállalkozó hátrányára módosulna, vagy a bányavállalkozót a szerződésben rögzített egyéb gazdasági hátrány vagy jogi érdeksérelem érné, és az ágazati jogi szabályozás megváltozásának lehetősége a szerződés megkötésének időpontjában a bányavállalkozó számára nem volt előrelátható, úgy a bányavállalkozó az elszenvedett gazdasági hátránnyal vagy jogi érdeksérelemmel arányos egyösszegű vagy részletekben teljesítendő pénzbeli kompenzációra tarthat igényt.

(7) A (6) bekezdés alkalmazásában ágazati jogi szabályozásnak minősül az állam és az Európai Unió által alkotott valamennyi jogszabály és jogi tartalmú szabályozás, így különösen a bányajáradékra, a bányászati tevékenységre vonatkozó közterhekkkel kapcsolatos és más jogi szabályozás, kötelezést tartalmazó szakmai előírás, szabvány, szabályzat és belső szabályozás, továbbá nemzetközi szerződés és megállapodás, amely bányászati vagy egyéb energiaipari tevékenységre vonatkozik.

A bányászati tevékenység engedélyezése

21. § (1)¹⁵⁶ A bányavállalkozó a bányászati tevékenységet a bányafelügyelet engedélyével kezdeni meg, valamint az abban foglalt feltételek megtartásával végezheti.

(2)¹⁵⁷ Kutatási jogot adományozni vagy kutatást engedélyezni, valamint bányatelket megállapítani kizárólag az ásványi nyersanyagok és a geotermikus energia fajlagos értékének, valamint az értékszámítás módjának meghatározásáról szóló kormányrendeletben meghatározott csoport szerinti ásványi nyersanyagok tekintetében lehet.

(3)¹⁵⁸ Az első feltérési, kitermelési műszaki üzemi terv jóváhagyását követően a bányavállalkozónak a bányabezárás (mezőfelhagyás), illetve tájrendezés bányafelügyeleti elfogadásáig folyamatosan rendelkeznie kell hatályos kitermelési, szüneteltetési, bányabezárási vagy tájrendezési műszaki üzemi tervvel.

Geotermikus energia kutatása és hasznosítása¹⁵⁹

21/A. §¹⁶⁰ (1)¹⁶¹ Geotermikus energia kutatását – a 22. § (1) bekezdés kivételével – a bányafelügyelet engedélye alapján lehet végezni.¹⁶²

(2)¹⁶³ A bányavállalkozó a kutatási engedély alapján a kutatási területen kizárólagosan jogosult – a (2a) bekezdés kivételével – a geotermikus energia földkéregbeli viszonyainak a meghatározására szolgáló műszeres mérések, vizsgálatok, fúrások elvégzésére, továbbá a geotermikus védőidom kijelölésének és a 21/C. § (1) bekezdése szerinti szerződés megkötésének kezdeményezésére.

(2a)¹⁶⁴ Az ingatlan vagy egymással határos ingatlanegyüttes tulajdonosa, vagyongekezelője, használója az ingatlan vagy az ingatlanegyüttes hőigényének vagy villamosenergia-igényének geotermikus energiával történő ellátása érdekében jogosult geotermikus energia kutatására vonatkozó kérelmet benyújtani olyan területre is

- a) amelyre más geotermikus energia kutatására vonatkozó engedély iránti kérelmet benyújtott,
- b) amely terület tekintetében más geotermikus kutatási engedéllyel rendelkezik,
- c) amely terület tekintetében másnak geotermikus védőidomot jelöltek ki, vagy

¹⁵⁶ Megállapította: 2021. évi CXXXVI. törvény 7. §. Hatályos: 2022. I. 1-től.

¹⁵⁷ Megállapította: 2012. évi CCXVII. törvény 51. §. Módosította: 2023. évi XCIX. törvény 26. § 2.

¹⁵⁸ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 7. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

¹⁵⁹ Beiktatta: 2022. évi LXIV. törvény 4. §. Hatályos: 2023. III. 1-től.

¹⁶⁰ Beiktatta: 2022. évi LXIV. törvény 4. §. Hatályos: 2023. III. 1-től.

¹⁶¹ Módosította: 2025. évi LI. törvény 23. § 3.

¹⁶² A veszélyhelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 122/2023. (IV. 11.) Korm. rendelet 2. § (1), 178/2023. (V. 12.) Korm. rendelet 2. § (1), 5. § (1).

¹⁶³ Megállapította: 2023. évi XCIX. törvény 8. § (1). Hatályos: 2024. I. 1-től.

¹⁶⁴ Beiktatta: 2023. évi XCIX. törvény 8. § (2). Hatályos: 2024. I. 1-től.

d) amely terület tekintetében más a 21/C. § (1) bekezdése szerinti szerződéssel rendelkezik.

(2b)¹⁶⁵ Egymással határos ingatlanegyütteshez tartozó ingatlanoknak kell tekintetni azokat az ingatlanokat is, amelyeket legfeljebb egy, közterületnek minősülő ingatlan választ el egymástól.

(2c)¹⁶⁶ A bányafelügyelet a (2a) bekezdés szerinti kutatási engedély iránti kérelmet elutasítja, ha a kérelem szerinti kutatási tevékenység a már kiadott kutatási engedélyben, vagy a koncessziós szerződésben szereplő kutatási tevékenység elvégzését, továbbá a koncessziós szerződés szerinti hasznosítást, vagy a 21/C. § (1) bekezdése szerinti szerződés szerinti hasznosítást jelentős mértékben korlátozná vagy kizárná.

(2d)¹⁶⁷ A (2a) bekezdés szerinti kérelemre az általános szabályokat kell alkalmazni.

(3) A kutatás engedélyezése iránti kérelemhez mellékelni kell a kutatási munkaprogramot. A kutatási engedély megadásának feltétele a Hatóság elnökének rendeletében megállapított pénzügyi biztosíték nyújtása.

(3a)¹⁶⁸ A geotermikusenergia-kutatás engedélyezése iránti kérelem elbírálása során a bányafelügyelet kikéri a szakmai tanácsadó testületként eljáró Geotermikus Energia Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) véleményét. A Bizottság létrehozásának, összetételének és működésének szabályait, valamint feladatát a Kormány rendeletben állapítja meg.

(3b)¹⁶⁹ A Bizottság megkeresésének és szakmai véleménye beszerzésének időtartama – az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 50. § (5) bekezdésétől eltérően – az ügyintézési határidőbe nem számít bele.

(3c)¹⁷⁰ A bányafelügyelet a geotermikusenergia-kutatás engedélyezése iránti kérelem elbírálása során mérlegeli a Bizottságtól beszerzett véleményt. Ha a bányafelügyelet a kérelem elbírálása során hozott döntésében eltér a Bizottságtól beszerzett szakmai véleménytől, döntésében köteles indokolni az eltérés okát.

(4)¹⁷¹ A kutatási időszak – a munkaprogramban tervezett kutatási tevékenység időszükséglete alapján – legfeljebb négy év lehet, amely az engedélyezett időszak felével két alkalommal meghosszabbítható. A kutatási időszakba nem számít be a kutatás megkezdéséhez szükséges hatósági engedélyek megszerzéséhez szükséges hatósági eljárások, valamint a bányavállalkozó által lefolytatott közbeszerzési eljárás időtartama.

(5) Ha a bányavállalkozó a kutatási engedélyben meghatározott kutatási feladatainak időarányos részét neki felróható okból nem hajtotta végre, a bányafelügyelet a kutatási engedélyt visszavonja.

(6)¹⁷² A bányavállalkozó az engedélyezett kutatási időszak utolsó napjától számított három hónapos jogvesztő határidőn belül – kutatási zárójelentés benyújtásával – kérheti a geotermikus védőidom megállapítását. A határidő elmulasztása esetén a bányavállalkozó kutatási engedélye megszűnik.

(7)¹⁷³ A kutatási terület kialakítására és mértékére, az azonos bányavállalkozó jogosultságában álló kutatási blokkok számára, valamint a kutatási engedély tartalmi követelményeire vonatkozó szabályokat a Hatóság elnöke rendeletben állapítja meg.

(7a)¹⁷⁴ A bányavállalkozó a kutatási területet vagy annak egy részét a geotermikus védőidom kijelölési kérelem benyújtásáig visszaadhatja. A bányafelügyelet a terület-visszaadást akkor fogadja el, ha a visszaadásra bejelentett területen a bányakárokat megtérítették, továbbá a tájrendezési, környezetvédelmi, földvédelmi és talajvédelmi kötelezettségeket teljesítették. A kutatási terület visszaadását elfogadó határozat véglegessé válásának napján a kutatási engedély a visszaadott

¹⁶⁵ Beiktatta: 2023. évi XCIX. törvény 8. § (2). Hatályos: 2024. I. 1-től.

¹⁶⁶ Megállapította: 2025. évi LI. törvény 15. §. Hatályos: 2025. VI. 20-tól.

¹⁶⁷ Beiktatta: 2023. évi XCIX. törvény 8. § (2). Hatályos: 2024. I. 1-től.

¹⁶⁸ Beiktatta: 2025. évi XLII. törvény 22. §. Hatályos: 2025. VI. 10-től.

¹⁶⁹ Beiktatta: 2025. évi XLII. törvény 22. §. Hatályos: 2025. VI. 10-től.

¹⁷⁰ Beiktatta: 2025. évi XLII. törvény 22. §. Hatályos: 2025. VI. 10-től.

¹⁷¹ Megállapította: 2023. évi XCIX. törvény 8. § (3). Módosította: 2024. évi LXXXIX. törvény 24. § a).

¹⁷² Megállapította: 2023. évi XCIX. törvény 8. § (4). Hatályos: 2024. I. 1-től.

¹⁷³ Módosította: 2024. évi LXXXIX. törvény 24. § b).

¹⁷⁴ Beiktatta: 2024. évi LXXXIX. törvény 9. §. Hatályos: 2025. I. 1-től.

terület tekintetében megszűnik.

(8) A bányafelügyelet a geotermikus kutatási területről nyilvántartást vezet, amely tartalmazza

a) a kutatást engedélyező határozat számát és véglegessé válásának napját,

b) a kutatási terület közigazgatási megjelölését az érintett települések megnevezésével, valamint az egységes országos vetületi rendszer (a továbbiakban: EOVS rendszer) szerinti koordinátákkal történő lehatárolását, a kutatási blokkok EOVS rendszer szerinti koordinátákkal történő lehatárolását, a kutatási terület alap- és fedőlapját,

c) a kutatási engedély jogosítottjának nevét és lakóhelyét, illetve megnevezését és székhelyét,

d) a kutatásra engedélyezett időtartamot és

e) a kutatási engedély visszavonása esetén, a kutatási engedély megszűnésének napját.

(9) A (8) bekezdés szerinti nyilvántartás – a (8) bekezdés c) pontja szerinti adatok kivételével – közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.

21/B. §¹⁷⁵ (1) Geotermikus energiát kinyerni – a (6) bekezdés szerinti eset kivételével – a földkéreg e célra elhatárolt részéből (geotermikus védőidom) szabad.¹⁷⁶

(2)¹⁷⁷ A geotermikus védőidomot kérelemre a bányafelügyelet jelöli ki. Geotermikus védőidomok nem lehetnek átfedésben, kivéve a 21/A. § (2a) bekezdése szerinti hasznosításhoz kapcsolódó geotermikus védőidommal történő átfedést. Ivó-, ásvány- és gyógyvízcélú hasznosításra már igénybevett vízadók, víztestek geotermikus védőidomként akkor jelölhetők ki, ha a megállapítandó védőidomból történő termálvíz kitermelés a meglévő vízhasználatot nem veszélyezteti. Nem jelölhető ki geotermikus védőidom akkor sem, ha az már meglévő termálvíz-hasznosítást veszélyeztetne. A geotermikus védőidom a kutatási területen belül állapítható meg.

(3) Geotermikus védőidomként olyan térrészt lehet kijelölni, amely adott technológia alkalmazása mellett legalább huszonöt évig biztosítja a kinyerni tervezett geotermikus energia mennyiségét.

(3a)¹⁷⁸ A geotermikus védőidom kijelölésének feltétele, hogy a bányavállalkozó rendelkezzen olyan jognyilatkozattal, vagy szándéknyilatkozattal, amely a kinyerni tervezett geotermikus energia hasznosítási céljának megfelelő felhasználását biztosítja.

(4) A bányafelügyelet a geotermikus védőidomot kijelölő döntésében – a vízügyi hatóság szakhatósági állásfoglalása alapján – rendelkezik a kitermelhető termálvíz éves mennyiségéről, a kitermelt víz elhelyezésének módjáról és a vízkészletjárulék megállapításához szükséges adatokról.

(5) A geotermikus védőidomon belül e törvény hatálya alá nem tartozó geotermikus energia kinyerésére és hasznosítására szolgáló létesítmény építéséhez a bányafelügyelet előzetes hozzájárulása szükséges.

(6)¹⁷⁹ A nem termálvízzel történő geotermikus energia kinyerésének és hasznosításának engedélyezésére a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó, sajátos építményfajtákra vonatkozó jogszabály rendelkezéseit kell alkalmazni.

(7) A geotermikus energia (6) bekezdés alapján történő kinyerésére és hasznosítására a 3. §-t, a 20. §-t, a 21/B. § (8) bekezdését, a 25. § (2) bekezdés b) pontját, a 25. § (3a) bekezdés d) pontját és a 41. §-t alkalmazni kell.

(8) A geotermikusenergia-hasznosító létesítményekről, a kitermelt és hasznosított geotermikus energia mennyiségéről, valamint a megállapított geotermikus védőidomokról a bányafelügyelet nyilvántartást vezet.

(9)¹⁸⁰ A bányafelügyelet törli a nyilvántartásából a kijelölt geotermikus védőidomot, ha a bányavállalkozóval a 21/C. § (1) bekezdése szerinti szerződés nem jön létre.

¹⁷⁵ Beiktatta: 2022. évi LXIV. törvény 4. §. Hatályos: 2023. III. 1-től.

¹⁷⁶ A veszélyhelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 122/2023. (IV. 11.) Korm. rendelet 2. § (1), 178/2023. (V. 12.) Korm. rendelet 5. § (1).

¹⁷⁷ Megállapította: 2025. évi LI. törvény 16. §. Hatályos: 2025. VI. 20-tól.

¹⁷⁸ Beiktatta: 2023. évi XCIX. törvény 9. § (2). Hatályos: 2024. I. 1-től.

¹⁷⁹ Megállapította: 2023. évi XLVI. törvény 12. § (1). Hatályos: 2023. VI. 30-tól.

¹⁸⁰ Beiktatta: 2023. évi XLVI. törvény 12. § (2). Hatályos: 2023. VI. 30-tól.

21/C. §¹⁸¹ (1)¹⁸² Geotermikus energiát energetikai célra kinyerni és hasznosítani – a 21/B. § (6) bekezdése és a 22. § (1) bekezdése szerinti eset kivételével – a Hatósággal – a miniszter egyetértésével – kötött szerződés alapján lehet. A bányavállalkozó a szerződéskötés iránti kérelmet a geotermikus védőidomot kijelölő határozat véglegessé válásától számított hat hónapos jogvesztő határidőn belül nyújthatja be. A határidő elmulasztása esetén a bányavállalkozó kutatási engedélye megszűnik.¹⁸³

(2) A szerződés megkötésének feltétele, hogy a bányavállalkozó

a)¹⁸⁴ rendelkezzen olyan jognyilatkozattal, amely a kinyerni tervezett geotermikus energia hasznosítási célnak megfelelő felhasználását biztosítja,

b) rendelkezzen geotermikus védőidomot kijelölő végleges határozattal és

c) vállalja, hogy az adott hasznosítási célra felhasználni tervezett geotermikus energia éves mennyiségét kinyeri.

(3)¹⁸⁵ A szerződés legfeljebb harmincöt évi időtartamra köthető, amely két alkalommal, legfeljebb az eredeti időtartam felével meghosszabbítható.

(4) A szerződés meghosszabbítását annak lejárata előtt legalább hat hónappal korábban kell kezdeményezni. A határidő elmulasztása esetén a szerződést meghosszabbítani nem lehet.

(5)¹⁸⁶ A szerződés tartalmazza, különösen

a) a geotermikusenergia-kinyerés célját,

b) a hasznosítás formáját és az alkalmazott kinyerési technológiát,

c) a hasznosítás megkezdésének időpontját,

d)¹⁸⁷ a kinyerni tervezett éves geotermikus energia mennyiségét,

e)¹⁸⁸ a (6) bekezdés szerinti vízviszasajtolási kötelezettség teljesítésére vonatkozó rendelkezéseket, és

f)¹⁸⁹ a 41. § (7) bekezdése szerinti bányászati biztosíték nagyságát és szolgáltatásának módját.

(5a)¹⁹⁰ A bányavállalkozó – a szerződés eltérő rendelkezése hiányában – a hasznosítást legkésőbb a szerződés hatálybalépését követő egy éven belül megkezdi. A határidő elmulasztása esetén a szerződés megszűnik, kivéve, ha a hasznosítás megkezdésének elmaradása a bányavállalkozónak nem róható fel.

(6) A bányavállalkozó a kitermelt vizet a technikai és földtani lehetőségekhez képest teljes mértékben viszasajtolja.

(7) A Hatóság a szerződést felmondhatja, ha a geotermikus energiát felhasználó személy nyilatkozik arról, hogy a bányavállalkozó a szolgáltatási kötelezettségét neki felróhatóan nem teljesíti.

(8) A bányavállalkozó a szerződést hat hónapos felmondási idővel felmondhatja, ha a jogszabályváltozás számára olyan mértékben hátrányos, hogy a szerződés fenntartása a továbbiakban tőle már nem várható el. A felmondásnak valósnak, okszerűnek és részletesen indokoltnak kell lennie.

(9) A Hatóság a szerződést hat hónapos felmondási idővel felmondhatja, ha a bányavállalkozó

a) a tevékenységére vonatkozó jogszabályt vagy a rá vonatkozó hatósági döntés előírásait súlyosan megsértette és ennek tényét bíróság jogerősen vagy hatóság véglegessé vált döntéssel megállapította, vagy

b) a szerződésben megállapított kötelezettségét neki felróható módon súlyosan megsértette.

¹⁸¹ Beiktatta: 2022. évi LXIV. törvény 4. §. Hatályos: 2023. III. 1-től.

¹⁸² Módosította: 2023. évi XCIX. törvény 26. § 3., 2025. évi LI. törvény 23. § 4.

¹⁸³ A veszélyhelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 122/2023. (IV. 11.) Korm. rendelet 2. § (1)

¹⁸⁴ Módosította: 2023. évi XCIX. törvény 27. § d).

¹⁸⁵ Módosította: 2023. évi XCIX. törvény 26. § 4.

¹⁸⁶ Megállapította: 2023. évi XCIX. törvény 10. § (1). Hatályos: 2024. I. 1-től.

¹⁸⁷ Módosította: 2024. évi LXXXIX. törvény 25. § a).

¹⁸⁸ Módosította: 2024. évi LXXXIX. törvény 24. § c).

¹⁸⁹ Beiktatta: 2024. évi LXXXIX. törvény 10. §. Hatályos: 2025. I. 1-től.

¹⁹⁰ Beiktatta: 2023. évi XCIX. törvény 10. § (2). Hatályos: 2024. I. 1-től.

(10) A (8) és (9) bekezdésben foglalt felmondási okokon túl a szerződés további felmondási okokat is rögzíthet.

(11) Ha a szerződés megszűnésekor a geotermikus energia kinyerésére és hasznosítására kiépített technológia továbbra is alkalmas a szerződés szerinti szolgáltatás teljesítésére, illetve a geotermikus rendszerhez kapcsolódó ellátatlan fogyasztó (a továbbiakban: ellátatlan fogyasztó) marad, a geotermikus energia kinyerésére és hasznosítására vonatkozó jog új jogosultjának kijelölése céljából a bányafelügyelet pályázatot ír ki a Hatóság elnökének rendeletében foglaltak szerint.

(12) A Hatóság a pályázat nyertesével szerződést köt azzal, hogy a nyertes pályázati ajánlat feltételeinek vállalása esetén a Hatóság az ellátatlan fogyasztóval köt szerződést. Ha több ellátatlan fogyasztó is vállalja a feltételeket, a Hatóság a geotermikus rendszerről közvetlenül ellátott fogyasztóval köt szerződést.

(13) Ha a szerződés megszűnik és a geotermikus energia kinyerésére és hasznosítására vonatkozó jog új jogosultjának kijelölése céljából a bányafelügyelet pályázatot nem írhat ki vagy a pályázat eredménytelen, a bányafelügyelet a kijelölt geotermikus védőidomot törli a nyilvántartásából.

(14) A szerződés megszűnését követően – a (15) bekezdés szerinti eset kivételével – a geotermikus energia kinyerésére és hasznosítására szolgáló létesítmények tovább nem üzemeltethetőek, a bányavállalkozó – kivéve, ha a létesítmény más célú hasznosítása a szerződés megszűnését követő egy éven belül lehetséges – azokat elbontja és a területet helyreállítja.

(15) Ha a szerződés megszűnésekor ellátatlan fogyasztó marad, a bányavállalkozó a szolgáltatást a bányafelügyelet (11) bekezdés szerinti pályázat lezárulásának időpontjáról történő tájékoztatásának kézhezvételéig teljesíti.

(16) Ha a (11) bekezdés szerinti pályázat alapján történő kijelölés vagy a (14) bekezdés szerinti más célú hasznosítás meghiúsul, a bányavállalkozót terheli a (14) bekezdés szerinti bontási és helyreállítási kötelezettség.

A kutatás engedélyezése

22. § (1)¹⁹¹ Zárt területen koncesszió keretében meghatározott ásványi nyersanyag vagy geotermikus energia kutatására a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény 5. § (1) bekezdése szerinti kormányrendeletben kijelölt miniszter vagy központi kormányzati igazgatási szerv a koncessziós szerződésben kutatási jogot adományoz. Nyílt területen meghatározott ásványi nyersanyag kutatására a bányafelügyelet kutatási engedélyt ad.¹⁹²

(2)¹⁹³ Az adományozott kutatási jog vagy a kutatási engedély a kutatási területen a bányavállalkozónak kizárólagos jogot ad az ásványi nyersanyag-kutatási műszaki üzemi terv benyújtására, a jóváhagyás kezdeményezésére és az ásványi nyersanyag jóváhagyott kutatási műszaki üzemi terv alapján végzett kutatására és elfogadott kutatási zárójelentés alapján a bányatelek megállapításának kezdeményezésére.

(3)¹⁹⁴ A kutatási tevékenység az (1) bekezdésben meghatározott feltételen túlmenően – a geotermikus energia kutatására adományozott kutatási jog kivételével – csak jóváhagyott kutatási műszaki üzemi terv alapján kezdhető meg. A kutatási műszaki üzemi tervet a bányafelügyelet hagyja jóvá.

(4)¹⁹⁵ A kutatási terület kialakítására és mértékére vonatkozó szabályokat a Hatóság elnöke rendeletben állapítja meg.

¹⁹¹ Megállapította: 2012. évi CCXVII. törvény 52. § (1). Módosította: 2020. évi CLXXIII. törvény 19. § b), 2022. évi LXIV. törvény 14. § g), 2025. évi LI. törvény 23. § 5.

¹⁹² Lásd: 228/2020. (V. 25.) Korm. rendelet 5. §, 2020. évi LVIII. törvény 174. §.

¹⁹³ Megállapította: 2010. évi IV. törvény 10. § (1). Módosította: 2012. évi CCXVII. törvény 72. § d), 2022. évi LXIV. törvény 13. § d), 14. § h).

¹⁹⁴ Megállapította: 2004. évi CXXXVIII. törvény 5. § (1). A második mondat szövegét módosította: 2006. évi CIX. törvény 97. § a). A korábbi harmadik mondatot hatályon kívül helyezte: ugyane törvényhely. Hatálytalan: 2007. I. 1-től. Módosította: 2025. évi LI. törvény 23. § 6.

¹⁹⁵ Megállapította: 2021. évi CXXXVI. törvény 8. § (1). Hatályos: 2022. I. 1-től.

(5)¹⁹⁶ A tervezett kutatási időszakra a koncessziónál előírt határidőt a kutatás engedélyezése esetében is alkalmazni kell.

(6)¹⁹⁷ A koncesszió jogosultja a szerződésben, a bányászatra hatósági engedéllyel rendelkező az engedélyben meghatározott területen és feltételek szerint kizárólagosan jogosult kutatási munkaprogramjának végrehajtására. A koncesszió jogosultja vagy a bányászatra hatósági engedéllyel rendelkező a kutatási munkaprogramjának végrehajtása keretében jogosult az ásványi nyersanyagok fellelhetőségére, elhelyezkedésére, mennyiségének és minőségének, illetve a geotermikus energia földkéregbeli viszonyainak a meghatározására szolgáló műszeres mérések, vizsgálatok, fúrások elvégzésére, kutató vágatok és aknák létesítésére, valamint a bányatelek megállapításának, illetve a geotermikus védőidom kijelölésének a kezdeményezésére.

(6a)¹⁹⁸ A koncesszió jogosultja az engedélyezett kutatási időszak utolsó napjától számított három hónapos jogvesztő határidőn belül – kutatási zárójelentés benyújtásával – kérheti a geotermikus védőidom megállapítását. A határidő elmulasztása esetén a koncesszió jogosultjának a kutatási joga megszűnik.

(6b)¹⁹⁹ A koncesszió jogosultja a kutatási időszakon belül is kérheti geotermikus védőidom kijelölését kutatási rész-zárójelentés benyújtásával. A kutatási időszakon belül több geotermikus védőidom is kijelölhető kutatási rész-zárójelentés alapján.

(6c)²⁰⁰ Több kutatási rész-zárójelentés benyújtása esetén legkésőbb az engedélyezett kutatási időszak utolsó napjától számított három hónapon belül a benyújtott rész-zárójelentéseknek a teljes kutatási területet le kell fedniük. Ennek elmaradása esetén a koncesszió jogosultjának kutatási joga megszűnik.

(7)²⁰¹ Ha a bányavállalkozó a kutatási tevékenység végzése során olyan ásványi nyersanyagra bukkan, amelyre jogosultsága nem terjed ki, az előfordulást köteles bejelenteni a bányafelügyeletnek, és kezdeményezheti a kutatási engedélynek erre az ásványi nyersanyagra történő kiterjesztését. A kutatási engedély nem terjeszthető ki építőipari nyers- és alapanyagra, továbbá olyan ásványi nyersanyagra, amelynek szempontjából a kutatási terület zártnak minősül.

(8)²⁰² Az (1) bekezdésben foglaltak alapján adományozott vagy engedélyezett kutatási jog – a geotermikus energia kutatás engedélyezésére vonatkozó koncesszió kivételével – megszűnik, ha a jogosult a kutatási jogot adományozó koncessziós szerződés hatálybalépésétől, illetve a kutatást engedélyező határozat véglegessé válásától számított hat hónapon belül a kutatási műszaki üzemi terv jóváhagyását a bányafelügyeletnél nem kérelmezi, vagy a műszaki üzemi terv jóváhagyása iránti kérelmet a bányafelügyelet véglegessé vált határozatában elutasította.

(9)²⁰³ Ha a bányavállalkozó a munkaprogramban vagy a jóváhagyott műszaki üzemi tervben meghatározott kutatási feladatainak időarányos részét neki felróható okból nem hajtotta végre, a kutatási engedélyt a bányafelügyelet visszavonja vagy a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény 5. § (1) bekezdése szerinti kormányrendeletben kijelölt miniszternél vagy központi kormányzati igazgatási szervnél kezdeményezi a koncessziós szerződésbe foglalt jogkövetkezmények alkalmazását. A bányafelügyelet a koncessziós szerződésbe foglalt jogkövetkezmények alkalmazását a bányavállalkozó mulasztását megállapító véglegessé vált határozatával kezdeményezi.

(10)²⁰⁴ Ha a kutatási jogadomány vagy a kutatási engedély olyan, részben vagy egészben fedő vagy magában foglaló földtani szerkezetre vonatkozik, amelyre más bányavállalkozó bányászati jogát már megállapították, a kutatási jogadomány vagy a kutatási engedély jogosítottja köteles

¹⁹⁶ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 8. § (1). Hatályos: 2015. I. 11-től.

¹⁹⁷ Megállapította: 2025. évi LI. törvény 17. § (1). Hatályos: 2025. VI. 20-tól.

¹⁹⁸ Beiktatta: 2025. évi LI. törvény 17. § (1). Hatályos: 2025. VI. 20-tól.

¹⁹⁹ Beiktatta: 2025. évi LI. törvény 17. § (1). Hatályos: 2025. VI. 20-tól.

²⁰⁰ Beiktatta: 2025. évi LI. törvény 17. § (1). Hatályos: 2025. VI. 20-tól.

²⁰¹ Megállapította: 2012. évi CCXVII. törvény 52. § (3). Módosította: 2021. évi LXVIII. törvény 6. § a).

²⁰² Megállapította: 2025. évi LI. törvény 17. § (2). Hatályos: 2025. VI. 20-tól.

²⁰³ Megállapította: 2025. évi LI. törvény 17. § (2). Hatályos: 2025. VI. 20-tól.

²⁰⁴ Megállapította: 2012. évi CCXVII. törvény 52. § (3). Módosította: 2017. évi CXXXVI. törvény 25. §.

tevékenységét a már bányászati joggal rendelkező bányavállalkozóval összehangolni, és az erre vonatkozó megállapodást közokiratba vagy ügyvéd vagy kamarai jogtanácsos által ellenjegyzett okiratba foglalni. A megállapodás létrejöttéhez a bányafelügyelet – e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott szempontok alapján történő – jóváhagyása szükséges. A felek a megállapodástól a bányafelügyelet hozzájárulásával állhatnak el, azt a bányafelügyelet hozzájárulásával bonthatják fel, szüntethetik meg, mondhatják fel vagy módosíthatják.

(11)²⁰⁵ A megállapodásnak tartalmaznia kell:

a) a bányászati tevékenységek végzésének feltételeit, meghatározva a műszaki, biztonsági és környezetvédelmi feladatok sorrendjét és a végrehajtás módját, illetve az együttműködésre kötelezett felek költségviselését,

b) a felszíni ingatlanok igénybevételeinek összehangolását,

c) az egymás tevékenységének kölcsönös biztosítására vonatkozó kifejezett rendelkezést.

(12)²⁰⁶ A kutatási jogadományt vagy a kutatási engedélyt szerző fél köteles a megállapodást a kutatási műszaki üzemi terv jóváhagyása iránti kérelméhez mellékelni. Megállapodás hiányában az együttműködés szükségességéről és tartalmáról a bányafelügyelet a kutatási műszaki üzemi terv jóváhagyási eljárás során dönt.

(13)²⁰⁷ A bányavállalkozó a kutatási tevékenység befejezésétől, de legkésőbb az engedélyezett kutatási időszak utolsó napjától számított öt hónapon belül köteles kutatási zárójelentést benyújtani a bányafelügyelethez. A határidő elmulasztása esetén, vagy ha a bányafelügyelet a kutatási zárójelentést véglegessé vált határozatában elutasította, a bányavállalkozó kutatási joga megszűnik.

(13a)²⁰⁸ Koncessziós szerződésben adományozott kutatási jog esetén a koncessziós társaság a kutatási terület tekintetében, az elvégzett kutatások alapján, időben eltérően több kutatási rész-zárójelentést is benyújthat. Több kutatási rész-zárójelentés benyújtása esetén is alkalmazni kell a (13) bekezdésben foglalt jogvesztő határidőt azzal, hogy legkésőbb az engedélyezett kutatási időszak utolsó napjától számított 5 hónapon belül a benyújtott rész-zárójelentéseknek a teljes kutatási területet le kell fedniük.

(14)²⁰⁹ A bányavállalkozó a kutatási területet vagy annak egy részét a bányatelek-megállapítási kérelem, vagy geotermikus energia kutatására vonatkozó koncesszió esetén a geotermikus védőidom kijelölési kérelem benyújtásáig visszaadhatja. A bányafelügyelet a terület-visszaadást akkor fogadja el, ha a visszaadásra bejelentett területen a bányakárokat megtérítették, továbbá a tájrendezési, a környezetvédelmi, a földvédelmi és talajvédelmi kötelezettségeket teljesítették. A visszaadott területen a határozat véglegessé válásának napján az adományozott kutatási joga megszűnik vagy a jogosult kutatási engedélye hatályát veszti.

A szénhidrogén-kutatás, -feltárás és -kitermelés engedélyezésének sajátos szabályai²¹⁰

22/A. §²¹¹ (1)²¹² A koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény 5. § (1) bekezdése szerinti kormányrendeletben kijelölt miniszter vagy központi kormányzati igazgatási szerv a 9. §-ban foglaltak alapján kijelöli azokat a zárt területeket, amelyeken a szénhidrogének kutatásának, feltárásának és kitermelésének koncesszió keretében történő engedélyezése a területeknek az Európai Unió Hivatalos Lapjában történt közzétételét (hirdetmény) követő 90 nap elteltével, a benyújtott pályázatok egyidejű elbírálásával kezdődik meg.

²⁰⁵ Beiktatta: 2009. évi LVI. törvény 68. § (3). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

²⁰⁶ Megállapította: 2012. évi CCXVII. törvény 52. § (4). Módosította: 2013. évi CCXXVII. törvény 3. § a).

²⁰⁷ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 8. § (2). Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 2.

²⁰⁸ Beiktatta: 2024. évi LXXXIX. törvény 11. §. Hatályos: 2025. I. 1-től.

²⁰⁹ Megállapította: 2022. évi XIX. törvény 39. §. Módosította: 2025. évi LI. törvény 23. § 7.

²¹⁰ Beiktatta: 2004. évi CXXXVIII. törvény 6. §. Hatályos: 2005. II. 12-től.

²¹¹ Beiktatta: 2004. évi CXXXVIII. törvény 6. §. Hatályos: 2005. II. 12-től.

²¹² Módosította: 2013. évi CCXXVII. törvény 3. § b), 2020. évi CLXXIII. törvény 19. § a), 2024. évi LXXXV. törvény 8. §.

(2)²¹³

(3) A hirdetményben meg kell határozni, hogy a koncesszió milyen tevékenységekre vonatkozik, azt a földrajzi területet, amelyre pályázatot lehet benyújtani, továbbá az elbírálás tervezett időpontját vagy határidejét, illetőleg az előnyben részesítés esetleges szempontjait. E szempontok meghatározásánál az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A hirdetményben fel kell tüntetni azt is, hogy a területre és az engedélyezési eljárásra vonatkozóan hol lehet részletes információkat kapni.

(4)²¹⁴ Nem kell alkalmazni az (1) és (3) bekezdést, ha egy területnél geológiai vagy termelési szempontok alátámasztják, hogy a megállapított bányatelek jogosítottja bányatelkének vertikális bővítése céljából kapjon arra kutatási engedélyt.

(5)²¹⁵ Nem kell alkalmazni az (1) és (3) bekezdést akkor sem, ha egy területnél geológiai vagy termelési szempontok alátámasztják, hogy a területtel határos bányatelek jogosítottja kapjon arra kutatási engedélyt, kivéve, ha a területtel úgy szomszédos egy nem a kérelmező jogosultságában álló bányatelek, hogy a két bányatelek között a Hatóság elnökének e törvény végrehajtására kiadott rendelete (e § alkalmazásában a továbbiakban: rendelet) szerinti szénhidrogénre vonatkozó egy kutatási blokk területe kialakítható.

(6)²¹⁶ Ha a bányatelek jogosítottja kutatási adatokkal igazolja, hogy a bányatelek bővítéssel érintett terület kitermelhető ásványi nyersanyag-vagyonnal rendelkezik, kutatás elvégzése nélkül kérelmezheti a bányatelkének módosítását, kivéve, ha a bányatelekkel úgy szomszédos egy nem a kérelmező jogosultságában álló bányatelek, hogy a két bányatelek között a rendelet szerinti szénhidrogénre vonatkozó egy kutatási blokk területe kialakítható.

(6a)²¹⁷ Az (5) bekezdés szerinti terület nem lehet nagyobb, mint a rendelet szerinti szénhidrogénre vonatkozó egy kutatási blokk nagysága.

(6b)²¹⁸ A (4) és (5) bekezdés szerinti esetben a kutatás engedélyezésére a nyílt területen történő ásványi nyersanyag kutatás engedélyezésére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(7) Nemzetbiztonsági okokból megtagadható vagy visszavonható az engedély olyan vállalkozás esetében, amely az Európai Unió tekintetében harmadik országok vagy harmadik országok állampolgárainak irányítása alatt áll.

(8)²¹⁹

(9)²²⁰

(10)²²¹ Szénhidrogének esetében a kutatás engedélyezésére, a kutatás műszaki üzemi tervének jóváhagyására, illetőleg a bányászati jog átruházására irányuló eljárásban az e törvényben és a külön jogszabályban megállapított általános követelményeken túl a bányafelügyeletnek vizsgálnia kell

a) a kérelmezők műszaki és pénzügyi alkalmasságát;

b) azt, hogy a kérelmezők mikor és milyen módon tervezik a kutatást (feltárást, illetőleg kitermelést) megkezdeni, illetve végrehajtani,

c) azt, hogy a kérelmezők a korábbi engedélyeik alapján tevékenységüket milyen hatékonysággal és felelősséggel végezték,

d) átruházási szándék esetén az a)–c) pontokban foglaltak mellett azt is, hogy a kérelmező átvevő milyen összeget vállal fizetni az engedély elnyerése érdekében.

(11)²²² Nem minősül az (1) bekezdés szerinti engedély megadásának.²²³

²¹³ Hatályon kívül helyezte: 2013. évi CCXXVII. törvény 3. § c). Hatálytalan: 2014. I. 1-től.

²¹⁴ Megállapította: 2022. évi LXIV. törvény 5. § (1). Hatályos: 2023. I. 1-től.

²¹⁵ Megállapította: 2022. évi LXIV. törvény 5. § (1). Hatályos: 2023. I. 1-től.

²¹⁶ Megállapította: 2022. évi LXIV. törvény 5. § (1). Módosította: 2023. évi XCIX. törvény 26. § 5.

²¹⁷ Beiktatta: 2022. évi LXIV. törvény 5. § (1). Hatályos: 2023. I. 1-től.

²¹⁸ Beiktatta: 2022. évi LXIV. törvény 5. § (1). Hatályos: 2023. I. 1-től.

²¹⁹ Hatályon kívül helyezte: 2025. évi XLII. törvény 30. §. Hatálytalan: 2025. VI. 10-től.

²²⁰ Hatályon kívül helyezte: 2025. évi XLII. törvény 30. §. Hatálytalan: 2025. VI. 10-től.

²²¹ Számozását módosította: 2005. évi CXXXVI. törvény 3. §. Módosította: 2012. évi CCXVII. törvény 72. § f).

²²² Számozását módosította: 2005. évi CXXXVI. törvény 3. §.

²²³ Módosította: 2018. évi XCIX. törvény 15. § a).

a)²²⁴ a kutatási engedély, valamint a bányatelek jogosultjának névátírása, ha az a meglévő engedéllyel rendelkező vállalkozás névváltozásából vagy tulajdonosváltozásából, vagy az ilyen vállalkozás tulajdonosi összetételének változásából ered,

b)²²⁵ kutatási engedélyt vagy bányatelek megállapítását követően a kutatási, illetve feltérési, kitermelési műszaki üzemi terv jóváhagyása;

c) a bányafelügyelet olyan eljárás keretében hozott határozata, amely a tevékenységek megkezdésére, félbeszakítására, meghosszabbítására vagy megszüntetésére, illetve magának az engedélynek a meghosszabbítására vonatkozik.

(12)²²⁶ Ha egyes szénhidrogén-bányászati tevékenységek megkezdéséhez, illetve e tevékenységek végzéséhez szükséges létesítmények megépítéséhez jogszabály környezetvédelmi-, vagy egységes környezethasználati engedély megszerzését írja elő, akkor e tevékenységeket, illetve ilyen létesítmények megépítését a bányafelügyelet csak véglegessé vált környezetvédelmi-, illetve egységes környezethasználati engedély megléte esetén engedélyezi.

(13)²²⁷ Szénhidrogének esetében egy bányavállalkozó kutatási joga vagy kutatási engedélye összesen legfeljebb 20 000 km² szénhidrogén kutatási területre terjedhet ki. A kutatási terület megállapítása során a kutatási jogot vagy a kutatási engedélyt megszerezni kívánó bányavállalkozóban a Polgári Törvénykönyv szerinti többségi befolyással rendelkező bányavállalkozó kutatási területét is figyelembe kell venni.

(14)²²⁸ Ha egy szénhidrogén-lelőhely kutatására, ideértve a bányatelken belüli új mezők, telepek kutatását is, több bányavállalkozó jogosult, a szénhidrogén-lelőhely a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó egyes sajátos építményekre vonatkozó építésügyi hatósági eljárások szabályairól szóló rendelet szerinti kutatólétesítménnyel történő kutatását úgy is végezhetik, hogy megállapodásuk alapján az egyik bányavállalkozó jogosultságában álló területen történik meg a kutatási tevékenység.

(15)²²⁹ A koncessziós szerződés szerinti munkatervben vállalt kutatási tevékenység a (14) bekezdés szerinti módon nem teljesíthető.

(16)²³⁰ A bányavállalkozók a (14) bekezdés szerinti esetben a kutatási tevékenységüket önálló kutatási műszaki üzemi terv alapján végzik. Az a bányavállalkozó, amelynek területén a (14) bekezdés szerinti kutatási tevékenységet nem végeznek, ezt a tényt a műszaki üzemi tervben ismertet. A bányavállalkozók a közöttük létrejött megállapodást a kutatási műszaki üzemi terv jóváhagyási kérelemhez mellékelik.

(17)²³¹ A megállapodásban részes bányavállalkozó a (14) bekezdés szerinti kutatási adatok megismerésére és felhasználására korlátozás nélkül jogosult.

(18)²³² A (14) bekezdés szerinti kutatás meghíúsulása nem eredményezi a bányavállalkozó e törvény és a végrehajtására kiadott rendeletek szerinti kötelezettségei alóli mentesülését.

22/B. §²³³

A szénhidrogén mezők ismételt kutatása²³⁴

22/C. §²³⁵ (1) A bányavállalkozó a bányatelek megállapítását követően köteles – a hatályos

²²⁴ Módosította: 2012. évi CCXVII. törvény 72. § g).

²²⁵ Módosította: 2012. évi CCXVII. törvény 72. § h).

²²⁶ Beiktatta: 2010. évi IV. törvény 11. §. Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 2.

²²⁷ Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 53. § (2). Módosította: 2013. évi CCXXVII. törvény 2. § b), 2018. évi XCIX. törvény 14. § a).

²²⁸ Beiktatta: 2022. évi LXIV. törvény 5. § (2). Hatályos: 2023. I. 1-től.

²²⁹ Beiktatta: 2022. évi LXIV. törvény 5. § (2). Hatályos: 2023. I. 1-től.

²³⁰ Beiktatta: 2022. évi LXIV. törvény 5. § (2). Hatályos: 2023. I. 1-től.

²³¹ Beiktatta: 2022. évi LXIV. törvény 5. § (2). Hatályos: 2023. I. 1-től.

²³² Beiktatta: 2022. évi LXIV. törvény 5. § (2). Hatályos: 2023. I. 1-től.

²³³ Hatályon kívül helyezte: 2022. évi LXIV. törvény 14. § j). Hatálytalan: 2023. III. 1-től.

²³⁴ Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 54. §. Hatályos: 2012. XII. 31-től.

²³⁵ Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 54. §. Hatályos: 2012. XII. 31-től.

műszaki üzemi terv alapján üzemelő szénhidrogén mező és működő föld alatti gáztároló kivételével – a bányatelekhez tartozó szénhidrogén mezők kutatását ismételten elvégezni.

(2) Az ismételt kutatásra vonatkozó műszaki üzemi tervet első alkalommal a bányatelek megállapításától számított tizedik év leteltét követő két éven belül kell a bányafelügyelethez benyújtani.

(3) Az első alkalommal elvégzett ismételt kutatást követően, az ismételt kutatásra vonatkozó műszaki üzemi tervet az előző ismételt kutatás befejezését követő tizenkettedik év végéig kell benyújtani a bányafelügyeletnek.

(4) Az ismételt kutatást a kutatási műszaki üzemi terv jóváhagyását követő négy éven belül kell befejezni. Az ismételt kutatási időszak nem hosszabbítható meg.

(5)²³⁶ A bányafelügyelet a bányatelket csökkenti annak a bányatelek résznek a területével, amelyre vonatkozóan a bányavállalkozó az (1)–(4) bekezdésben foglalt kötelezettséget neki felróható okból nem teljesíti, vagy az ismételt kutatási műszaki üzemi terv iránti kérelmet a bányafelügyelet elutasította –, és a döntés véglegessé vált.

(6) E § alkalmazásában hatályos műszaki üzemi terv alapján üzemelő szénhidrogén mező az,

a) amelyről kitermelt ásványi nyersanyag után a bányavállalkozónak abban a bányajáradék-bevallási időszakban, amelyben az ismételt kutatásra vonatkozó műszaki üzemi terv benyújtásra kerül, bányajáradék-befizetési kötelezettsége keletkezik, vagy

b) amelyen a bányavállalkozó növelt hatékonyságú művelési eljárások alkalmazásával történő kitermelést végez.

A földtani kutatás²³⁷

22/D. §²³⁸ (1) A földtani kutatásra a bányafelügyelet földtani kutatási engedélyt ad. Földtani kutatást koncessziós pályázatra kijelölt területen engedélyezni nem lehet. A földtani kutatás kőolaj, földgáz, valamint a szén-dioxid gáz kitermelésére vagy a föld alatti gáztárolásra megállapított bányatelek és geotermikus védőidom területén vagy kőolaj, földgáz, valamint szén-dioxid gáz kutatási területen akkor engedélyezhető, ha ahhoz a bányászati jog jogosultja hozzájárult.

(2) A földtani kutatási engedélyben lehatárolt térrészre a földtani kutatási engedély hatálya alatt újabb azonos célú földtani kutatás nem engedélyezhető.

(3) A földtani kutatási engedély alapján a földtani kutatásra jogosult a földtani kutatási engedélyben lehatárolt térrészben jogosult az engedélyben meghatározott célból a földkéreg anyagi, szerkezeti és fejlődéstörténeti sajátosságainak megismerésére szolgáló műszeres mérések, vizsgálatok, fúrások elvégzésére, mintavételezésre, valamint bányászati kutatóépítmények kivitelezésére.

(4)²³⁹ Földtani kutatást csak a bányafelügyelet részére a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerint bejelentett személy vezethet.

(5)²⁴⁰ A földtani kutatásról összefoglaló földtani jelentést kell készíteni, amelyet a kutatás befejezésétől számított 6 hónapon belül kell a bányafelügyeletnek benyújtani. Az összefoglaló földtani jelentés benyújtását megelőzően, vagy a benyújtás elmulasztása esetén, vagy ha az összefoglaló földtani jelentést a bányafelügyelet véglegessé vált határozatában elutasította, a kutatás során megismert földtani adatokat a földtani kutatásra jogosult nem használhatja fel, és nem hasznosíthatja.

(6)²⁴¹ A földtani kutatás legfeljebb 4 éves időszakra engedélyezhető. A kutatási időszak

²³⁶ Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 2.

²³⁷ Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 9. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

²³⁸ Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 9. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

²³⁹ Megállapította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 15. § (1). Hatályos: 2016. I. 1-től. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

²⁴⁰ Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 2.

²⁴¹ Megállapította: 2024. évi LXXXIX. törvény 12. §. Hatályos: 2025. I. 1-től.

legfeljebb egy alkalommal az eredeti kutatási időszak felével meghosszabbítható. A földtani kutatási engedély hatályát veszti, ha a földtani kutatásra jogosult a kutatási tevékenységet a földtani kutatási engedély véglegessé válásától számított 6 hónapon belül nem kezdi meg.

(7) Ha a földtani kutatási engedély iránti kérelem olyan földtani szerkezetre vonatkozik, amelyre más bányavállalkozó bányászati jogát már megállapították, a földtani kutatási engedély iránti kérelmet benyújtó a 22. § (10) és (11) bekezdése szerint köteles eljárni.

(8) A földtani kutatási engedélyt kérelmező köteles a (7) bekezdés szerinti megállapodást a földtani kutatási engedély iránti kérelméhez mellékelni. Megállapodás hiányában az együttműködés szükségességéről és tartalmáról a bányafelügyelet a földtani kutatási engedély jóváhagyására irányuló eljárás során dönt.

(9) A földtani kutatásra jogosult köteles a 41. § (7) bekezdése szerinti biztosítékot nyújtani.

A feltárás, kitermelés és a meddőhányó hasznosításának engedélyezése

23. § (1)²⁴² Az ásványvagyon feltárására és kitermelésére, valamint a szénhidrogén föld alatti tárolására – a 26. § (2) bekezdésében foglalt kivétellel – a bányatelek jogosultja kaphat engedélyt.

(1a)²⁴³ A koncessziós szerződésben vagy a kutatást engedélyező határozatban megállapított kutatási időszak végétől számított második évet követően a feltárás és kitermelés szénhidrogén esetében is csak bányatelken folytatható.

(1b)²⁴⁴ Föld alatti szénelgázosítással történő ásványi nyersanyag kitermelés a kutatási zárójelentés elfogadását követően kísérleti jelleggel a feltárási műszaki üzemi terv hatályán belül legfeljebb hat hónapig bányatelek megállapítása nélkül is folytatható.

(2)²⁴⁵ Az ásványi nyersanyag feltárását és kitermelését, a föld alatti gáztárolást, valamint a meddőhányó hasznosítását a bányafelügyelet a műszaki üzemi terv (27. §) jóváhagyásával engedélyezi. A meddőhányóból történő ásványi nyersanyag kitermelésre a külfejtéssel történő kitermelés szabályait kell alkalmazni.

(2a)²⁴⁶ Az (1a) bekezdés szerinti feltárás és kitermelés engedélyezésére vonatkozó műszaki üzemi terv hatályát veszti, amennyiben a bányavállalkozó a kutatási zárójelentés benyújtására nyitva álló határidőt elmulasztja, vagy a bányafelügyelet a kutatási zárójelentés elfogadása iránti kérelmet véglegessé vált döntésével elutasította vagy az eljárást megszüntette.

(3)²⁴⁷ A bányavállalkozó a koncessziós szerződésben vagy a bányászatra kiadott hatósági engedélyben meghatározott területen és feltételek szerint kizárólag jogosult a bányászati tevékenység végzésére és a haszonanyag értékesítésére és e tevékenységekhez szükséges létesítmények elhelyezésére, továbbá a szerződésben vagy a hatósági engedélyben meghatározott létesítmények használatára.

(4)²⁴⁸

A szénhidrogén-szállítóvezeték, a földgázelosztó és -célvezeték, valamint -tároló létesítmény, egyéb gáz- és gáztermékvezeték létesítése és üzemeltetése²⁴⁹

24. § (1)²⁵⁰ A szénhidrogén szállítóvezeték létesítésére és üzemben tartására adott koncesszió vagy hatósági engedély alapján az engedélyes jogosult a szállítóvezeteket, valamint az üzemben tartásához szükséges létesítményeket megépíteni és működtetni, továbbá a szerződésben

²⁴² Megállapította: 2013. évi CCXXVII. törvény 1. § (5). Hatályos: 2014. I. 1-től.

²⁴³ Beiktatta: 2013. évi CCXXVII. törvény 1. § (5). Hatályos: 2014. I. 1-től.

²⁴⁴ Beiktatta: 2013. évi CCXXVII. törvény 1. § (5). Hatályos: 2014. I. 1-től.

²⁴⁵ Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 4.

²⁴⁶ Megállapította: 2021. évi CXXXVI. törvény 9. §. Hatályos: 2022. I. 1-től.

²⁴⁷ Módosította: 2011. évi CLXXXII. törvény 28. §.

²⁴⁸ Hatályon kívül helyezte: 2013. évi CCXXVII. törvény 3. § e). Hatálytalan: 2014. I. 1-től.

²⁴⁹ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 10. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

²⁵⁰ Megállapította: 2003. évi XLII. törvény 67. § (1). Hatályos: 2003. VII. 1-től.

meghatározott létesítményeket használni. A szénhidrogén szállítóvezeték önállóan forgalom tárgya lehet.

(2)²⁵¹ Földgázszállító-, elosztóvezeték, föld alatti gáztárolót a külön törvény alapján engedéllyel rendelkező szállítói, elosztói, tárolói engedélyes üzemeltethet. A bányafelügyelet a szállítóvezeték használatba vételét engedélyező határozatában megállapítja a vezeték biztonsági övezetét, és határidő tűzésével rendelkezik a szolgálat alapításáról.

(3)²⁵² A szénhidrogén szállítóvezeték, a földgázelosztó és -célvezeték, valamint -tároló létesítmény, egyéb gáz- és gáztermékvezeték tervezésére, létesítésére, felújítására, üzemeltetésére és elbontására az engedélyesnek és az egyéb gáz- és gáztermékvezeték üzemeltetőjének műszaki-biztonsági irányítási rendszert kell kidolgozni, amelyet a bányafelügyelet hagy jóvá és felügyel.

(4)²⁵³ A földgázszállító-, -elosztóvezetékhez és a föld alatti gáztárolókhoz való szabad hozzáférésre külön törvény rendelkezései az irányadók.

(5)²⁵⁴ A kőolaj- és földgázbányászatban használt mezők közötti technológiai csővezetékek, a kapcsolódó gázüzemi és tároló létesítmények, valamint a kőolaj szállítóvezetékek és tárolók szabad kapacitásának belföldi kitermelésű szénhidrogének szállítása, illetve tárolása céljára történő rendelkezésre bocsátása külön jogszabályban előírható. A hozzáférés akkor adható meg, ha

a) az igény kielégítésére alkalmas szabad kapacitás rendelkezésre áll, és

b) az ásványi nyersanyag a használni tervezett rendszer működésében nem okoz zavart.

24/A. §²⁵⁵ (1) A kőolaj szállítóvezeték üzemeltetésére engedéllyel rendelkező üzemeltető (a továbbiakban: kőolaj szállítóvezeték üzemeltető) a kőolaj szállítóvezeték szerződéssel le nem kötött kapacitásait és a szállításhoz szükséges tárolói kapacitásokat, továbbá a szerződéssel lekötött kapacitás felett rendelkező személy a szállítóvezeték fel nem használt kapacitásait és a szállításhoz szükséges tárolói kapacitásokat köteles – átláthatóan és diszkriminációmentesen – értékesítésre felajánlani.

(2) A szerződéssel lekötött, de fel nem használt kapacitások értékesítése esetén a kapacitás-értékesítési díj nem lehet magasabb, mint az adott kapacitás lekötésért fizetett díj.

(3)²⁵⁶ A behozott kőolaj és kőolajtermék biztonsági készletezéséről szóló törvény szerinti kőolaj- és kőolajtermék-ellátási válsághelyzetben, vagy ha annak bekövetkezése valószínűsíthető, a kőolaj szállítóvezeték és a szállításhoz szükséges tároló szerződéssel lekötött, de fel nem használt kapacitásai felett a kőolaj szállítóvezeték üzemeltetője rendelkezik. A kőolaj szállítóvezeték üzemeltetője köteles a szerződéssel lekötött, de fel nem használt kapacitásokat a tényleges szállítást igénylők részére – átláthatóan és diszkriminációmentesen – értékesítésre felajánlani.

(4) A kőolaj szállítóvezeték üzemeltetője és a szerződéssel lekötött, de fel nem használt kapacitások felett rendelkező személy közötti, a (3) bekezdésben foglaltak alapján szükséges pénzügyi elszámolás szabályairól a felek a kapacitás-lekötésről szóló szerződésben rendelkeznek.

(5) A (3) bekezdés szerinti esetben, ha a szerződéssel le nem kötött, és a szerződéssel lekötött, de fel nem használt kapacitásokat meghaladó igények merülnek fel, a kapacitásokat – a (3) bekezdésben foglaltakra figyelemmel – az igényelt mennyiségek arányában kell értékesíteni.

(6)²⁵⁷ Jogszabállyal kihirdetett nemzetközi szerződés rendelkezése esetén a (3)–(5) bekezdés szerint kell eljárni a részes fél területén bekövetkező, a szerződésben meghatározott kőolaj- és kőolajtermék-ellátási válsághelyzetben, a válsághelyzet beálltáról szóló szerződés szerinti értesítést követően azzal, hogy a szerződéssel lekötött, de fel nem használt kapacitásokat a tényleges szállítást igénylők részére kell felajánlani.

²⁵¹ Megállapította: 2004. évi CXXXVIII. törvény 8. §. Hatályos: 2005. II. 12-től.

²⁵² Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 14. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

²⁵³ Beiktatta: 2003. évi XLII. törvény 67. § (3). Hatályos: 2004. I. 1-től.

²⁵⁴ Beiktatta: 2003. évi XLII. törvény 67. § (3). Módosította: 2011. évi CLXXXII. törvény 28. §.

²⁵⁵ Beiktatta: 2011. évi CXXXVII. törvény 5. §. Hatályos: 2011. X. 26-tól.

²⁵⁶ Módosította: 2012. évi XLVII. törvény 36. §.

²⁵⁷ Módosította: 2011. évi CLXXXII. törvény 28. §, 2012. évi XLVII. törvény 36. §.

Földtani adatszolgáltatás és az adatok kezelése

25. §²⁵⁸ (1)²⁵⁹ A bányavállalkozó a bányászati tevékenység, valamint a földtani kutatásra jogosult a földtani kutatás során nyert földtani adatokat évente köteles az állami földtani feladatokat ellátó szervnek megküldeni.

(2)²⁶⁰ A bányavállalkozó köteles

a) az ásványi nyersanyag mennyiségére, minőségére és elhelyezkedésére, a geotermikus energia földkéregbeli viszonyaira vonatkozó kezdeti adatokat a kutatási zárójelentésben,

b) ²⁶¹ a kitermelés megkezdését követően a bányatelekben található ásványi nyersanyag elhelyezkedésére vonatkozó információt, a földtani és kitermelhető vagyon mennyiségében és minőségében bekövetkezett változásra vonatkozó adatokat, illetve a kinyert és a hasznosított geotermikus energia mennyiségére vonatkozó jelentést évente, továbbá

c) ²⁶² a bánya bezárásakor, illetve a mező felhagyásakor a visszahagyott ásványvagyon mennyiségéről, minőségéről és elhelyezkedéséről készített kimutatást az állami földtani feladatokat ellátó szervnek megküldeni.

(2a)²⁶³ A 3. § (1a) bekezdésében meghatározott személy az adott évben kitermelt ásványi nyersanyagonkénti mennyiséget köteles a tárgyévet követő év február 28-ig a bányafelügyeletnek bejelenteni.

(2b)²⁶⁴ A (2) bekezdés b) pontja és a (2a) bekezdés szerinti jelentést a jelentés benyújtására kötelezett a jelentés benyújtását követő egy éven belül helyesbítheti, a teljes, javított jelentés ismételt benyújtásával. Helyesbítés esetén a jelentés benyújtására kötelezettel szemben szankció nem alkalmazható.

(3)²⁶⁵ Üzleti titokként kell kezelni

a) ²⁶⁶ a bányavállalkozó által a kutatás során szolgáltatott adatokat a kutatási jog megszűnéséig, de legkésőbb a bányatelek megállapítására irányuló kérelem tárgyában meghozott döntés véglegessé válásáig,

b) ²⁶⁷ a bányatelek megállapítását követően a bányavállalkozó által a feltárás és a kitermelés során szolgáltatott földtani adatokat a bányászati jog megszűnéséig, de legkésőbb az adatszolgáltatási kötelezettség időpontjától számított három évig,

c) ²⁶⁸ a földtani kutatás engedélyese által szolgáltatott adatokat az összefoglaló földtani jelentést elfogadó határozat véglegessé válásától számított egy évig,

d) az együttes művelési tervhez szolgáltatott földtani adatokat, a 29. § (2) bekezdése szerinti műszaki üzemi terv teljesítési idejét követő három évig.

(3a)²⁶⁹ Az adat keletkezésének idejétől függetlenül közérdekből nyilvános adatnak minősül:

a) az elvégzett kutatások, illetve földtani kutatások helyére és idejére,

b) a kutatási, illetve földtani kutatási adatok birtokosára,

c) a bányatelket megállapító vagy módosító határozatban szereplő vagy ahhoz csatolt, az ásványi nyersanyag elhelyezkedésére, a földtani és kitermelhető vagyon mennyiségére és minőségére,

d) az éves kitermelt ásványi nyersanyag mennyiségére, minőségére, a tárgyév végén a bányatelekben található ásványi nyersanyag elhelyezkedésére, a földtani és kitermelhető vagyon mennyiségére és minőségére, a kinyert geotermikus energia mennyiségére,

²⁵⁸ Megállapította: 1997. évi XII. törvény 13. §. Hatályos: 1997. VI. 24-től.

²⁵⁹ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 11. § (1). Hatályos: 2015. I. 11-től.

²⁶⁰ Megállapította: 2010. évi IV. törvény 13. §. Hatályos: 2010. II. 23-tól. Lásd: 2010. évi IV. törvény 20. § (2)–(5).

²⁶¹ Megállapította: 2022. évi XIX. törvény 40. § (1). Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

²⁶² Módosította: 2022. évi XIX. törvény 60. § 5.

²⁶³ Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 11. § (2). Hatályos: 2015. I. 11-től.

²⁶⁴ Beiktatta: 2022. évi XIX. törvény 40. § (2). Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

²⁶⁵ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 11. § (3). Hatályos: 2015. I. 11-től.

²⁶⁶ Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 7.

²⁶⁷ Módosította: 2022. évi XIX. törvény 60. § 6.

²⁶⁸ Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 4.

²⁶⁹ Megállapította: 2018. évi XCIX. törvény 5. §. Hatályos: 2019. I. 15-től.

e)²⁷⁰ a kitermeléssel, kinyeréssel érintett bányatelek védnevére, szénhidrogén-kitermelés esetén a mező megnevezésére, és

f)²⁷¹ a bevallott éves bányajáradék összegére vonatkozó információ.

(4)²⁷² A bányavállalkozó és a földtani kutatásra jogosult felelős a szolgáltatott adatok valóságáért, amelyet az állami földtani feladatokat ellátó szerv jogosult ellenőrizni.

(5)²⁷³ Az állami földtani feladatokat ellátó szerv vezeti a geotermikus energiavagyron, valamint az energetikai és ipari eredetű szén-dioxidot tároló földtani szerkezetek nyilvántartását, amelyekkel kapcsolatban a jogosult kérelmére, külön jogszabályban meghatározott díjazásért, igazolást ad ki.

25/A. §²⁷⁴ (1) A bányavállalkozó a jogosultságában álló bányatelekből az általa kitermelt szilárd ásványi nyersanyag vagy annak általa történő elsődleges feldolgozásából származó építési alapanyagként szolgáló termék értékesítéséről negyedévente adatot szolgáltat a bányafelügyeletnek.

(2) Az adatszolgáltatással érintett bányavállalkozók és az ásványi nyersanyagok körét, valamint az adatszolgáltatás rendjére és tartalmi követelményeire vonatkozó szabályokat a Hatóság elnöke rendeletben állapítja meg.

(3) Az adatszolgáltatással érintett adatok üzleti titoknak minősülnek.

Bányatelek

26. §²⁷⁵ (1)²⁷⁶ Ásványi nyersanyagot feltárni és kitermelni, szénhidrogén felszín alatti tárolására földtani szerkezetet hasznosítani a föld felszínének és mélyének e célra elhatárolt részén (a továbbiakban: bányatelek) szabad.

(2) Nem kell bányatelket megállapítani az ásványi nyersanyagoknak a kutatás keretében, továbbá a meddőhányónak a hasznosítása során végzett feltárására és kitermelésére.

(3)²⁷⁷ A bányatelket kérelemre, külfejtéses művelésre vonatkozó bányatelek esetében az ingatlantulajdonosoknak a bányatelekkel lefedni tervezett ingatlanok várható igénybevételi ütemtervével és az ingatlanok használati, hasznosítási, illetve rendelkezési jogával kapcsolatos észrevételei figyelembevételével a bányafelügyelet állapítja meg.

(4)²⁷⁸ A bányafelügyelet a bányatelek megállapításáról szóló véglegessé vált határozata alapján felhívja az ingatlanügyi hatóságot a bányatelek ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzésére. Ha a megállapított bányatelek nem az egész ingatlant érinti, a határozathoz a bányafelügyelet mellékeli az ingatlan bányatelekkel érintett részét ábrázoló, közigazgatási határonként egy vagy több ingatlant is tartalmazó, az ingatlanügyi hatóság által záradékolt változási vázrajzot is. Nem kell az ingatlan-nyilvántartásba bejegyeztetni a kőolaj, földgáz – ideértve a szén-dioxid gázt is – kitermelésére és a föld alatti gáztárolásra megállapított bányatelket.

(5)²⁷⁹ A bányatelek megállapítása és az ingatlan-nyilvántartásba történt bejegyzése nem változtatja meg a bányatelekkel lefedett felszíni ingatlanok tulajdonjogát, rendeltetését és használatát. A bányatelek megállapítása nem minősül a terület-igénybevétel megkezdésének.

(6)²⁸⁰ Ha a bányafelügyelet megállapítja, hogy az ingatlan-nyilvántartásban a bányatelek jogi jelleg olyan ingatlanra van bejegyezve, amely bányatelekkel nem érintett, vagy olyan ingatlanra nincs bejegyezve, amely bányatelekkel érintett, erről határozatot hoz, és kezdeményezi az ingatlanügyi hatóságnál a tévesen bejegyzett bányatelek jogi jelleg törlését vagy a bányatelek jogi

²⁷⁰ Megállapította: 2022. évi XIX. törvény 40. § (3). Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

²⁷¹ Módosította: 2023. évi XCIX. törvény 26. § 6.

²⁷² Módosította: 2006. évi CIX. törvény 96. § (6) a), 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 5.

²⁷³ Megállapította: 2011. évi XXIX. törvény 8. §. Módosította: 2023. évi XCIX. törvény 26. § 7.

²⁷⁴ Beiktatta: 2023. évi XCIX. törvény 11. §. Hatályos: 2024. I. 1-től.

²⁷⁵ Megállapította: 2004. évi CXXXVIII. törvény 10. §. Hatályos: 2005. II. 12-től.

²⁷⁶ Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 16. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

²⁷⁷ Megállapította: 2007. évi CXXXIII. törvény 8. §. Módosította: 2009. évi LVI. törvény 70. §.

²⁷⁸ Megállapította: 2021. évi CXXXVI. törvény 10. §. Módosította: 2021. évi CXLVI. törvény 11. § a).

²⁷⁹ Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 56. §. Hatályos: 2012. XII. 31-től.

²⁸⁰ Beiktatta: 2023. évi XCIX. törvény 12. §. Hatályos: 2024. I. 1-től.

jelleg bejegyzését.

26/A. §²⁸¹ (1)²⁸² A bányavállalkozó a kutatási zárójelentést elfogadó határozat véglegessé válásától számított 5 hónapon belül kezdeményezheti a bányatelek megállapítását. Az 5 hónapos időtartamba nem számít bele a környezetvédelmi engedélyezési eljárás és a 23. § (1a) és (1b) bekezdése szerinti tevékenység, valamint a (3a) bekezdés szerinti eljárás időtartama. A határidő elmulasztása esetén a bányavállalkozó bányatelek megállapításának kezdeményezésére vonatkozó kizárólagos joga megszűnik.²⁸³

(2)²⁸⁴ Bányatelek megállapítását jogszerűen megszerzett adattári adatok, új elméleti földtani értelmezés eredményei vagy bejelentés alapján végzett előkutatás adatai felhasználásával készített készletszámítási jelentés alapján is lehet kérelmezni. A készletszámítási jelentés alapján benyújtott kérelem esetén – ha a (3a) bekezdés szerinti feltételek teljesülése a kérelemben igazolt – a bányafelügyelet felhívja a kérelmezőt – a kőolaj, földgáz, ideértve a szén-dioxid gáz ásványi nyersanyagra irányuló bányatelek-megállapítás kivételével – a környezetvédelmi engedélyezési eljárás megindítására és a környezetvédelmi engedélyezési eljárás véglegessé vált döntéssel való lezárásáig a bányatelek-megállapítási eljárást felfüggeszti.

(3) Meghatározott ásványi nyersanyag feltárására és kitermelésére a bányafelügyelet a bányatelket akkor állapítja meg, ha a kérelmező

a) kutatási adatokkal (kutatási zárójelentés vagy készletszámítási jelentés) igazolja, hogy a bányatelekkel lehatárolni kért lelőhely kitermelhető ásványi nyersanyag-vagyonnal rendelkezik,

b)²⁸⁵ szilárd ásványi nyersanyag feltárása és kitermelése esetében – a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló kormányrendeletben meghatározott esetekben – a tevékenység végzéséhez szükséges környezetvédelmi, illetve egységes környezethasználati engedéllyel vagy a környezetvédelmi hatóság előzetes vizsgálati eljárást lezáró végleges határozatával rendelkezik,²⁸⁶

c) meghatározza az általa alkalmazni kívánt bányaművelési technológiát (mélyművelés, külfejtés, fűrészgyártás kitermelés), és műszaki leírással igazolja a kitermelési feltételek teljesíthetőségét, valamint megjelöli a kitermelés ütemterv szerinti időpontját,

d)²⁸⁷ teljesíti a bányatelek-dokumentáció tartalmára jogszabályban előírt követelményeket, és ha a megállapítani kért bányatelek nem egész ingatlant érint, mellékeli az ingatlan bányatelekkel érintett részét ábrázoló, közigazgatási határonként egy vagy több ingatlant is tartalmazó, az ingatlanügyi hatóság által záradékolt változási vázrajzot.

(3a)²⁸⁸ A külfejtéses művelésű bányatelket akkor lehet megállapítani vagy horizontálisan bővíteni, ha a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló törvény bányatelek-megállapításra vonatkozó előírásai teljesülnek.²⁸⁹

(4)²⁹⁰ A bányavállalkozó a bányatelek megállapításától számított 5 éven, az építőipari nyers- és alapanyagokra megállapított bányatelkek esetében 1 éven, közös államhatár mentén lévő szénhidrogén-előfordulás esetében 10 éven belül köteles az üzemszerű kitermelést megkezdeni. A bányavállalkozó egy bányatelekre vonatkozóan legfeljebb egy alkalommal kérheti a bányafelügyeletről az üzemszerű kitermelés megkezdésére megállapított határidő legfeljebb 5 évvel, az építőipari nyers- és alapanyagokra megállapított bányatelkek esetében 1 évvel történő meghosszabbítását. Meghosszabbítás esetén a bányavállalkozó térítést köteles fizetni.

²⁸¹ Megállapította: 2012. évi CCXVII. törvény 57. §. Hatályos: 2012. XII. 31-től.

²⁸² Megállapította: 2013. évi CCXXVII. törvény 1. § (7). Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 3., 2019. évi LXIV. törvény 2. § b), 2022. évi XIX. törvény 60. § 7., 2022. évi LXIV. törvény 14. § k).

²⁸³ A veszélyhelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 401/2022. (X. 21.) Korm. rendelet 1. §.

²⁸⁴ Megállapította: 2020. évi CLXI. törvény 4. § (1). Módosította: 2022. évi XIX. törvény 60. § 8.

²⁸⁵ Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 10.

²⁸⁶ A veszélyhelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 78/2021. (II. 19.) Korm. rendelet 1. § (1).

²⁸⁷ Megállapította: 2021. évi CXXXVI. törvény 11. § (1). Hatályos: 2022. I. 1-től.

²⁸⁸ Beiktatta: 2018. évi CXXXIX. törvény 97. §. Módosította: 2019. évi LXIV. törvény 2. § c), 2021. évi XXXIX. törvény 3. § a), 2023. évi XCIX. törvény 27. § e).

²⁸⁹ A veszélyhelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 78/2021. (II. 19.) Korm. rendelet 1. § (1).

²⁹⁰ Megállapította: 2020. évi CLXI. törvény 4. § (2). Módosította: 2022. évi XIX. törvény 60. § 9.

(4a)²⁹¹ A (4) bekezdés szerinti határidőbe a kitermelés megkezdéséhez szükséges hatósági engedélyek megszerzéséhez szükséges hatósági eljárások időtartama nem számít bele.

(5) A bányafelügyelet a bányavállalkozó bányászati jogát törli, ha a bányavállalkozó

a) az üzemszerű kitermelés megkezdésére megállapított határidő lejártáig az üzemszerű kitermelést nem kezdi meg, és

aa) a kitermelési határidő meghosszabbítását a bányafelügyeletnél nem kezdeményezi, vagy

ab)²⁹² a bányafelügyelet a meghosszabbítás iránti kérelmet végleges döntésében elutasította,

b)²⁹³ a térítésfizetési kötelezettségének határidőre nem tesz eleget, vagy

c) a gazdálkodó szervezet jogutód nélkül megszűnik.

(6)²⁹⁴ A 12. § (3) bekezdése szerinti eset kivételével a bányatelken fennálló bányászati jog új jogosultjának kijelölése céljából a bányafelügyelet, ha arra – előzetes megkeresés alapján – a magyar állam tulajdonosi jogköreit gyakorló szerv nem tart igényt, az ásványvagyon gazdálkodási szempontjai, a környezetvédelem és a gazdaságosság, az állam számára a várható bevétel, megtakarítás vagy más előny figyelembevételével pályázatot írhat ki.

(6a)²⁹⁵ A pályázat meghirdetése előtt a bányafelügyelet megkeresi a magyar állam tulajdonosi jogait gyakorló szervet azzal, hogy a megkeresés kézhezvételétől számított 35 napon belül igényt jelenthet be a bányatelek bányászati jogára. A magyar állam tulajdonosi jogait gyakorló szerv igénybejelentése esetén a bányafelügyelet a bányászati jog új jogosítottjaként a magyar állam tulajdonosi jogait gyakorló szervet jelöli ki.

(6b)²⁹⁶ Ha az új jogosult kijelölése olyan bányatelek tekintetében történik, amelyen a bányatelek megállapítását követően még kitermelési tevékenységet nem végeztek, az új jogosult a kijelöléstől számított öt éven, építőipari nyers- és alapanyagra megállapított bányatelek esetében 1 éven belül köteles az üzemszerű kitermelést megkezdni. Az ötéves, illetve egyéves határidő a (4) bekezdésben foglaltak szerint meghosszabbítható azzal, hogy a (4a) bekezdésben foglaltakat alkalmazni kell. Az (5) bekezdésben foglalt jogkövetkezményeket az új jogosult tekintetében is alkalmazni kell.

(6c)²⁹⁷ Ha az új jogosult kijelölése olyan bányatelek tekintetében történik, amelyen a bányatelek megállapítását követően már megkezdtek a kitermelést, akkor az új jogosult a kijelöléstől számított egy éven belül köteles az üzemszerű kitermelést megkezdni. Az egyéves határidő nem hosszabbítható meg. Az egyéves határidőbe a kitermelés megkezdéséhez szükséges hatósági engedélyek megszerzéséhez szükséges hatósági eljárások időtartama nem számít bele. A magyar állam tulajdonosi jogait gyakorló szerv igénybejelentése esetén az egyéves határidőbe nem számít bele a 28/B. § (1) bekezdése szerinti nyilvános pályázati eljárás, valamint a 28/B. § (2) bekezdése szerinti zártkörű pályázati eljárás lefolytatásának időtartama, továbbá a 28/B. § (4) bekezdésében meghatározott előzetes egyetértés megadásáig terjedő időtartam. Az (5) bekezdésben foglalt jogkövetkezményeket az új jogosult tekintetében is alkalmazni kell.

(7)²⁹⁸ A pályázatot a bányafelügyelet a honlapján és a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Hivatalos Értesítőben meghirdeti.

(8)²⁹⁹ Nem lehet a (6) bekezdés szerinti pályázaton meghirdetni az olyan bányatelket, amely a benne található ásványi nyersanyag tekintetében zárt területnek minősül. A bányatelket a bányászati jogot törölő határozat véglegessé válását követően a bányafelügyelet hivatalból törli a nyilvántartásból.

²⁹¹ Beiktatta: 2023. évi XCIX. törvény 13. §. Hatályos: 2024. I. 1-től.

²⁹² Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 11.

²⁹³ Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 6.

²⁹⁴ Megállapította: 2017. évi LXXV. törvény 2. §. Hatályos: 2017. VI. 24-től.

²⁹⁵ Megállapította: 2021. évi CXXXVI. törvény 11. § (2). Hatályos: 2022. II. 1-től.

²⁹⁶ Megállapította: 2021. évi CXXXVI. törvény 11. § (2). Módosította: 2022. évi XIX. törvény 60. § 10., 2023. évi XCIX. törvény 26. § 8.

²⁹⁷ Beiktatta: 2021. évi CXXXVI. törvény 11. § (2). Hatályos: 2022. II. 1-től. Módosította: 2022. évi XIX. törvény 60. § 11.

²⁹⁸ Megállapította: 2024. évi LXXXIX. törvény 13. §. Hatályos: 2025. I. 1-től.

²⁹⁹ Megállapította: 2024. évi LXXXIX. törvény 13. §. Hatályos: 2025. I. 1-től.

26/B. §³⁰⁰ (1)³⁰¹ Külfejtéses bányaművelésre szolgáló bányatelek megállapítását követően, de legkésőbb a 26/A. § (3) bekezdésének c) pontjában említett ütemtervben megjelölt időpont előtt 5 évvel a bányavállalkozó jogosult a bányatelekkel fedett ingatlanokra a vonatkozó építésügyi jogszabályok rendelkezései szerint építési és telekalakítási tilalom elrendelésének kezdeményezését kérni a bányafelügyeletről. A határidő elmulasztása esetén a bányavállalkozónak az építési és telekalakítási tilalom kezdeményezésére vonatkozó jogai megszűnnek.

(2) Mélyművelésre szolgáló bányatelek esetében a bányavállalkozó akkor jogosult az építési és telekalakítási tilalom elrendelését kezdeményezni, ha a bányászati tevékenység előreláthatóan kihat a felszíni ingatlanra.

(3)³⁰² A bányatelek megállapítására vagy módosítására (bővítésére, csökkentésére, egyesítésére vagy megosztására) irányuló kérelem elbírálási eljárásában a bányafelügyelet a kutatási (készletszámítási) adatok alapján megállapítja a bányatelekben található ásványi nyersanyagok mennyiségét, haszonanyagként vagy meddőanyagként történő besorolását.

(3a)³⁰³ A kutatási területről és a bányatelekről a bányafelügyelet nyilvántartást vezet. A nyilvántartásnak tartalmaznia kell:

a) a kutatási terület esetében

aa)³⁰⁴ a kutatást engedélyező határozat számát és véglegessé válásának napját, kutatási jogadomány esetén a koncessziós szerződés iktatási számát és hatálybalépésének időpontját,

ab) a kutatási terület közigazgatási megjelölését az érintett települések megnevezésével, valamint az egységes országos vetületi rendszer (a továbbiakban: EOVS rendszer) szerinti koordinátákkal történő lehatárolását, a kutatási blokkok EOVS rendszer szerinti koordinátákkal történő lehatárolását, a kutatási terület alap- és fedőlapját,

ac) a kutatásra engedélyezett ásványi nyersanyag megnevezését,

ad)³⁰⁵ a kutatási engedély vagy jogadomány jogosítottjának nevét és lakóhelyét, illetve megnevezését és székhelyét,

ae) a kutatásra engedélyezett időtartamot,

af)³⁰⁶ a kutatási engedély vagy jogadomány megszűnésének napját,

b) a bányatelek esetében

ba)³⁰⁷ a bányatelket megállapító határozat számát, véglegessé válásának napját,

bb) a bányatelek védnevét, jogosítottjának nevét és lakóhelyét, illetve megnevezését és székhelyét, határvonal töréspontjainak EOVS rendszer szerinti koordinátáit, területét (felszíni vetületét), alap- és fedőlapját,

bc) a bányatelekben található ásványi nyersanyagok megnevezését, mennyiségét (földtani és kitermelhető vagy),

bd) az ásványi nyersanyag kitermelésének módját,

be)³⁰⁸ a bányatelket törölő határozat számát, véglegessé válásának napját.

(3b)³⁰⁹ A (3a) bekezdés szerinti nyilvántartás – a jogosítottjának neve és lakóhelye, illetve megnevezése és székhelye kivételével – közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.

(4)³¹⁰ A bányafelügyelet a bányatelket kérelemre vagy hivatalból módosíthatja. Ha a módosítás az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett bányatelket érint, a módosításról rendelkező véglegessé vált határozata alapján felhívja az ingatlanügyi hatóságot a bányatelekben bekövetkezett módosulás

³⁰⁰ Beiktatta: 2004. évi CXXXVIII. törvény 10. §. Hatályos: 2005. II. 12-től.

³⁰¹ Megállapította: 2005. évi CXXXVI. törvény 6. §. Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 7.

³⁰² Megállapította: 2013. évi LXXXIV. törvény 8. § (1). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

³⁰³ Beiktatta: 2013. évi LXXXIV. törvény 8. § (1). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

³⁰⁴ Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 12.

³⁰⁵ Módosította: 2023. évi XCIX. törvény 26. § 9.

³⁰⁶ Módosította: 2023. évi XCIX. törvény 26. § 10.

³⁰⁷ Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 12.

³⁰⁸ Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 12.

³⁰⁹ Beiktatta: 2013. évi LXXXIV. törvény 8. § (1). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

³¹⁰ Megállapította: 2021. évi XCIX. törvény 175. § (1). Módosította: 2022. évi XIX. törvény 60. § 13., 2021. évi CXLVI. törvény 11. § b).

ingatlan-nyilvántartási bejegyzése végett.

(4a)³¹¹ A bányatelek módosítására a bányatelek megállapítására vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni. Nem kell alkalmazni a 26/A. § (3) bekezdés *b*) pontjában és (3a) bekezdésében foglaltakat abban az esetben, ha a módosítás a bányatelek megosztására vagy bányatelkek egyesítésére irányul, és a módosítással megállapított bányatelek nem érint új térrészt a megosztott, illetve egyesített bányatelkek EOV rendszer szerinti koordinátái, alap- és fedőlapja által körülhatárolt térrészhez képest.

(5)³¹² Ha a bányafelügyelet törli a bányatelket, a törlés tényét a nyilvántartásában átvezeti és a véglegessé vált törlő határozata alapján felhívja az ingatlanügyi hatóságot a bányatelek-bejegyzés ingatlan-nyilvántartásból történő törlése végett. A bányatelek volt jogosultjának kötelezettségei a bányakárok megtérítése, a tájrendezés és a biztonság, valamint a környezet- és természetvédelem tekintetében a bányatelek törlését követően is fennállnak.

(6)³¹³

26/C. §³¹⁴ (1)³¹⁵ Ha a bányászati munkák végzése során a művelésre engedélyezett bányatelek területén a bányabezárási műszaki üzemi terv benyújtása előtt olyan természeti, környezeti, műemléki vagy régészeti érték válik ismertté, amely más módon nem védhető meg, az érintett hatóság határozata alapján – amelyben rendelkezni kell a bányavállalkozó kártalanításáról is – a bányafelügyelet a bányatelket hivatalból csökkentheti.

(2)³¹⁶ A bányatelek területének az (1) bekezdés alapján hivatalból történt csökkentése miatt a bányavállalkozót megillető kártalanításra a Polgári Törvénykönyv rendelkezéseit kell alkalmazni. A kártalanítási összeget az (1) bekezdés szerinti érintett hatóság köteles megfizetni – kivéve ha az érzékenységi és terhelhetőségi vizsgálat alkalmával vagy a bányafelügyelet hatósági eljárásában a természeti, környezeti, műemléki vagy régészeti érték meglétét, vagy annak korábbi tényadatokra, geológiai adottságokra alapozott valószínűsíthetőségét a szakkérdés vizsgálata során jelezte – az általa hozott határozat véglegessé válásától számított 30 napon belül.

(3)³¹⁷ Ha a már megállapított bányatelek területét a bányabezárási műszaki üzemi terv benyújtása előtt kivett helyé nyilvánítják, az ebből eredő károkért a bányavállalkozót kártalanítás illeti meg. A kivett helyé nyilvánításról szóló határozatban a kártalanításról is rendelkezni kell. A kártalanítási összeget a kivett helyé nyilvánító határozat véglegessé válásától számított 30 napon belül kell megfizetni. A bányafelügyelet a határozatot hozó hatóság megkeresésére – szükség szerint – hivatalból módosítja a bányatelket.

Műszaki üzemi terv

27. §³¹⁸ (1) A feltárási, kitermelési, föld alatti gáztárolási és meddőhányó-hasznosítási tevékenységet jóváhagyott műszaki üzemi terv szerint kell végezni.

(2) A műszaki üzemi tervet a műszaki-biztonsági, az egészségvédelmi, a tűzvédelmi szabályok és az ásványvagyon-gazdálkodási, a vízgazdálkodási, valamint a környezet-, természet- és tájvédelmi követelmények figyelembevételével úgy kell elkészíteni, hogy az biztosítsa az élet, az egészség, a felszíni és a föld alatti létesítmények, valamint a mező- és erdőgazdasági rendeltetésű földek megóvását, a bányakárok, a környezeti-természeti károk lehetséges megelőzését, csökkentését, a nemzetgazdaság nyersanyagellátási szükségleteinek kielégítését, továbbá a 26/A. § (3a) bekezdése szerint megállapított bányateleknél, illetve horizontálisan bővített bányatelekrésznél a településrendezési tervben foglaltaknak való megfelelést.

³¹¹ Beiktatta: 2021. évi XCIX. törvény 175. § (2). Hatályos: 2021. XII. 1-től.

³¹² Megállapította: 2022. évi XIX. törvény 41. §. Hatályos: 2022. VIII. 1-től. Módosította: 2021. évi CXLVI. törvény 11. § b).

³¹³ Hatályon kívül helyezte: 2022. évi XIX. törvény 61. § c). Hatálytalan: 2022. VIII. 1-től.

³¹⁴ Megállapította: 2012. évi CCXVII. törvény 58. §. Hatályos: 2012. XII. 31-től.

³¹⁵ Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 8.

³¹⁶ Megállapította: 2015. évi VI. törvény 6. § (1). Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 3.

³¹⁷ Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 9., 2017. évi L. törvény 50. § 3., 2022. évi XIX. törvény 60. § 14.

³¹⁸ Megállapította: 2022. évi XIX. törvény 42. §. Hatályos: 2022. IX. 1-től.

(3) Az építőipari nyers- és alapanyagra megállapított bányatelek esetében a kitermelési műszaki üzemi tervben kitermelésre engedélyezett haszonanyag éves mennyisége nem lehet kevesebb, mint a bányatelek-megállapító határozat jogerőre emelkedésének vagy véglegessé válásának időpontjában a bányatelek kitermelhető haszonanyag-mennyiségének és 35-nek a hányadosa, de legfeljebb 250.000 m^3 , ha a bányatelek kitermelhető haszonanyagának mennyisége legalább $5.000.000\text{ m}^3$.

(4) Ha az építőipari nyers- és alapanyagra megállapított bányatelek kitermelhető haszonanyagának mennyisége az $5.000.000\text{ m}^3$ -t nem éri el, de legalább $2.500.000\text{ m}^3$, akkor a kitermelési műszaki üzemi tervben kitermelésre engedélyezett haszonanyag éves mennyisége nem lehet kevesebb, mint 100.000 m^3 .

(5) Ha az építőipari nyers- és alapanyagra megállapított bányatelek kitermelhető haszonanyagának mennyisége a $2.500.000\text{ m}^3$ -t nem éri el, akkor a kitermelési műszaki üzemi tervben kitermelésre engedélyezett haszonanyag éves mennyisége nem lehet kevesebb, mint 50.000 m^3 .

(6) Ha a kitermelési műszaki üzemi terv jóváhagyása iránti kérelemben a kitermelésre engedélyezni kívánt haszonanyag mennyisége a (3)–(5) bekezdés szerinti mennyiséget nem éri el, a bányafelügyelet határozza meg a kitermelési mennyiséget a (3)–(5) bekezdés szerint. A bányafelügyelet a bányavállalkozó indokolt kérelme alapján a (3)–(5) bekezdésben meghatározott mennyiségnél kisebb mennyiséget is meghatározhat.

(6a)³¹⁹ A (3)–(6) bekezdést a bányatelek megállapítását követő első és a (7) bekezdés szerinti bányatelek tekintetében benyújtott kitermelési műszaki üzemi terv jóváhagyása során kell alkalmazni.

(7) Építőipari nyers- és alapanyagra megállapított, legalább $5.000.000\text{ m}^3$ kitermelhető ásványvagyonnal rendelkező bányatelek esetében a kitermelési műszaki üzemi terv évenkénti ütemezésben tartalmazza a bányavállalkozó által minimálisan kitermelésre tervezett ásványi nyersanyag mennyiséget. A bányafelügyelet a kitermelési műszaki üzemi terv jóváhagyása során dönt a bányavállalkozó által minimálisan kitermelendő haszonanyag mennyiségéről és évenkénti ütemezéséről.

(8) A (7) bekezdés alkalmazásában egy bányateleknek minősülnek az egymással határos, azonos ásványi nyersanyagra megállapított olyan bányatelkek,

a) amelyekre vonatkozóan a bányászati jog jogosultja azonos bányavállalkozó,

b)³²⁰ amelyek közül legalább egy esetében a bányászati jog jogosultja a bányavállalkozó, a további bányatelkek tekintetében pedig a bányavállalkozónak a kapcsolt vállalkozása, vagy

c) amelyek tekintetében a bányászati joggal olyan bányavállalkozók rendelkeznek, amelyekben ugyanazon természetes személy bír többségi befolyással.

(9) A műszaki üzemi tervet a bányafelügyelet a (2)–(8) bekezdésben meghatározott szempontokra és az ingatlan-igénybevételi ütemtervre figyelemmel hagyja jóvá.

(10) A bányavállalkozó a műszaki üzemi tervben engedélyezett bányászati tevékenységét – a tájrendezés kivételével – csak akkor kezdheti meg, ha a bányafelügyeletnek igazolta, hogy a bányászati tevékenységgel igénybe venni tervezett ingatlanok tekintetében ingatlan-igénybevételi jogosultsággal rendelkezik, és a bányafelügyelet az igazolást elfogadta.

(11) A bányafelügyelet a tájrendezés elvégzéséhez szükséges mértéket meghaladó meddő értékesítését a műszaki üzemi terv jóváhagyása során engedélyezi.

(12) A bányászati tevékenység során feltárt, szakmai-tudományos szempontból jelentős ásványokról, ásványtársulásokról, ősmaradványokról a bányavállalkozó köteles tájékoztatni a bányafelügyeletet és a védett természeti területek természetvédelmi kezeléséért felelős szervet,

³¹⁹ Beiktatta: 2023. évi XCIX. törvény 14. § (1). Hatályos: 2024. I. 1-től.

³²⁰ Módosította: 2024. évi LV. törvény 199. § d).

valamint lehetővé tenni a lelet mentését.

(13) A (7) bekezdés szerinti bányatelekre vonatkozó kitermelési műszaki üzemi tervet – a Hatóság elnökének az e törvény végrehajtásának egyes szabályairól szóló rendeletében meghatározottak szerint – rendszeresen felül kell vizsgálni.

(14)³²¹ A bányafelügyelet a kitermelt felszín alatti vízben oldott állapotban lévő ásványi nyersanyag kinyerését az (1) bekezdés szerinti műszaki üzemi terv jóváhagyása során engedélyezi.

27/A. §³²² (1)³²³ A bányafelügyelet az ásványvagyon-gazdálkodással kapcsolatos feladatkörében figyelemmel kíséri az ásványi nyersanyagok kutatásával, kitermelésével, kereskedelmével és nemzetgazdasági felhasználásával kapcsolatos gazdasági folyamatokat. A bányafelügyelet ennek keretében vizsgálja, hogy fennáll-e a piacfelügyeleti intézkedésre okot adó állapot.

(2) Ha a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett építőalapanyag-ipari árindex (a továbbiakban: árindex) havi értéke – 12 hónapon belül legalább két alkalommal – az előző év azonos időszakához mérten az építőalapanyag-ipari árak legalább 5%-os növekedését mutatja, a Hatóság elnöke rendeletben piacfelügyeleti intézkedésre okot adó állapotot vezethet be.

(3) A Hatóság elnöke a piacfelügyeleti intézkedésre okot adó állapot bevezetése során különösen az alábbi szempontokat veszi figyelembe:

- a) az árindex növekedésének tényleges mértéke,
- b) az árindex növekedésének folyamatossága,
- c) a piacfelügyeleti intézkedésre okot adó állapot bevezetését megelőző 12 hónapos időszak tekintetében az árindex 5%-os mértéket meghaladó növekedéssel érintett hónapok száma.

(4) A (2) bekezdés szerinti rendeletben meg kell határozni a piacfelügyeleti intézkedésre okot adó állapot időtartamát, amely nem lehet hosszabb egy évnél.

(5) Ha a piacfelügyeleti intézkedésre okot adó állapot (2) bekezdés szerinti feltétele a rendelkezésre álló adatok alapján

a) nem áll fenn, a Hatóság elnöke a piacfelügyeleti intézkedésre okot adó állapotot megállapító rendeletét hatályon kívül helyezi,

b) a (4) bekezdés szerinti időtartam lejártát megelőző 30. napon fennáll, a Hatóság elnöke rendeletével a piacfelügyeleti intézkedésre okot adó állapot fenntartásának időtartamát – a (3) bekezdésben foglaltak figyelembevételére alapján – legfeljebb további egy évvel meghosszabbíthatja.

27/B. §³²⁴ (1) A Hatóság elnöke az építőipari nyers- és alapanyagra megállapított, legalább 5 000 000 m³ kitermelhető ásványvagyonnal rendelkező bányatelkekre rendeletben meghatározza

a) a kitermelendő ásványi nyersanyag minimális mennyiségére és az ehhez kapcsolódó kitermelési ütemtervre vonatkozó részletes követelményeket,

b) az üzemszerű kitermelés 49. § 49. pontja szerinti mértékétől és időszakától eltérő szabályokat,

c) az üzemszerű kitermelés megkezdésének határidejére, a határidő meghosszabbítására vonatkozó, a 26/A. § (4), (6b), (6c) bekezdésétől eltérő szabályokat,

d)³²⁵ a kitermelés szüneteltetésére, illetve szünetelésére vonatkozó, a 30. § (4) bekezdésétől eltérő szabályokat

a piacfelügyeleti intézkedésre okot adó állapot időtartama alatt.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában egy bányateleknek minősülnek az egymással határos, azonos ásványi nyersanyagra megállapított olyan bányatelkek,

a) amelyekre vonatkozóan a bányászati jog jogosultja azonos bányavállalkozó,

b)³²⁶ amelyek közül legalább egy esetében a bányászati jog jogosultja a bányavállalkozó, a további bányatelkek tekintetében pedig a bányavállalkozó kapcsolt vállalkozása, vagy

c) amelyek tekintetében a bányászati joggal olyan bányavállalkozók rendelkeznek, amelyekben

³²¹ Beiktatta: 2023. évi XCIX. törvény 14. § (2). Hatályos: 2024. I. 1-től.

³²² Beiktatta: 2021. évi CXXXVI. törvény 14. § (1). Hatályos: 2022. II. 1-től.

³²³ Módosította: 2023. évi XCIX. törvény 26. § 11.

³²⁴ Beiktatta: 2021. évi CXXXVI. törvény 14. § (1). Hatályos: 2022. II. 1-től.

³²⁵ Módosította: 2022. évi XIX. törvény 60. § 16.

³²⁶ Módosította: 2022. évi XIX. törvény 60. § 17.

ugyanazon természetes személy bír többségi befolyással.

(3) Az (1) bekezdés szerinti esetben a bányafelügyelet – a Hatóság elnöke által e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározottak szerint –

a) új kitermelési műszaki üzemi tervet vagy érvényes kitermelési műszaki üzemi terv módosítását abban az esetben hagyja jóvá, ha a bányavállalkozó kitermelési ütemterve megfelel az (1) bekezdés szerinti rendeletben meghatározott követelményeknek,

b) hivatalból felülvizsgálja a piacfelügyeleti intézkedésre okot adó állapottal érintett ásványi nyersanyagvagyonnal rendelkező bányatelekre vonatkozó érvényes kitermelési műszaki üzemi tervet, és amennyiben az nem felel meg az (1) bekezdés szerinti rendeletben meghatározottaknak, határidő tűzésével kötelezi a bányavállalkozót a kitermelési műszaki üzemi terv módosítására és bányafelügyelet részére történő benyújtására.

(4) A bányafelügyelet a (3) bekezdés szerinti eljárásban, illetve külön kérelemre új eljárásban az (1) bekezdés szerinti rendeletben meghatározott kitermelendő mennyiségtől és kitermelési ütemtervtől – ide nem értve azt az esetet, ha a bányavállalkozó a kitermelést önhibáján kívüli okból nem tudja teljesíteni – kizárólag az (1) bekezdés szerinti rendeletben meghatározott esetekben és módon térhet el.

(5)³²⁷ A bányafelügyelet az (1) bekezdés szerinti rendeletben az (1) bekezdés b) és c) pontja kapcsán meghatározott előírások teljesítésének elmulasztása esetén törli a bányavállalkozó bányászati jogát.

27/C. §³²⁸ (1) Piacfelügyeleti intézkedésre okot adó állapot esetén a (2) és (3) bekezdés szerinti vállalkozás az e § szerinti kiegészítő bányajáradék fizetésére köteles.

(2) Kiegészítő bányajáradék fizetésére köteles az a vállalkozás, amely

a) a 20. § (2) bekezdés a) és b) pontja szerint bányajáradék fizetésére köteles, és

b) főtevékenységként

ba) építőipari nyers- és alapanyag bányászata, valamint

bb) építési alapanyagként szolgáló termék gyártása

tevékenységi körön belül a Hatóság elnöke által rendeletben meghatározott gazdasági tevékenységet végez, és

c) a Hatóság elnöke által rendeletben megállapított piacfelügyeleti intézkedésre okot adó állapotot megelőző második adóévben az árbevétele – ide nem értve a kapcsolt vállalkozást – elérte vagy meghaladta a 3.000.000.000 forintot.

(3) Kiegészítő bányajáradék fizetésre köteles a (2) bekezdés szerinti vállalkozás kapcsolt vállalkozása a (6) bekezdés szerinti értékesítés esetén.

(4) A (2) bekezdés b) pontja alkalmazásában főtevékenység az a TEÁOR nomenklatúra szerinti gazdasági tevékenység, amelyet a vállalkozás a piacfelügyeleti intézkedésre okot adó állapot hatálybalépését megelőző második adóév során, bármely időpontban főtevékenységként végzett.

(5) A (2) bekezdés szerinti fizetésre kötelezett az általa kitermelt, illetve feldolgozott, építési alapanyagként szolgáló termék értékesítése esetén, ha a számviteli bizonylaton szereplő általános forgalmi adó nélküli tonnára vetített értékesítési ár meghaladja a Hatóság elnöke rendeletében megállapított tonnára vetített viszonyítási egységárát, kiegészítő bányajáradékot fizet. A kiegészítő bányajáradék összege a tonnára vetített értékesítési ár és a tonnára vetített viszonyítási egységár különbözete és az értékesített mennyiség szorzatának 90%-a. A számviteli bizonylaton szereplő értékesítési ár szolgáltatás költségét nem tartalmazhatja, az értékesítési ár szolgáltatás költségével nem csökkenthető.

(6) Ha (2) bekezdés szerinti fizetésre kötelezett az építési alapanyagként szolgáló terméket kapcsolt vállalkozásának értékesíti, és a kapcsolt vállalkozás a terméket a vételi árnál és a viszonyítási egységárnál magasabb értékesítési áron tovább értékesíti, a kapcsolt vállalkozás kiegészítő bányajáradékot fizet. A kiegészítő bányajáradék összege a tonnára vetített vételi ár és a tonnára vetített továbbértékesítési ár különbözete és az értékesített mennyiség szorzatának 90%-a. A

³²⁷ Beiktatta: 2022. évi XIX. törvény 43. §. Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

³²⁸ Megállapította: 2022. évi XIX. törvény 44. §. Hatályos: 2022. VIII. 15-től.

számveteli bizonylaton szereplő értékesítési ár szolgáltatás költségét nem tartalmazhatja, az értékesítési ár szolgáltatás költségével nem csökkenthető.

(7) A kiegészítő bányajáradékot önbevallásban kell meghatározni, és az önbevallást a bányafelügyeletnek megküldeni. Az önbevallás megküldésével egyidejűleg a kiegészítő bányajáradékot is meg kell fizetni. A befizetett kiegészítő bányajáradék költségként számolható el.

(8) A kiegészítő bányajáradékot forintban, havonta kell teljesíteni, a tárgyhót követő hónap 15. napjáig. Késedelmes befizetés esetén a bányafelügyelet a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot számít fel.

(9) Ha a kiegészítő bányajáradék megfizetésére kötelezett a (7) bekezdés szerinti önbevallási, illetve a kiegészítő bányajáradék fizetési kötelezettségének nem tesz eleget, vagy a kötelezettségét hibásan teljesíti, a bányafelügyelet a terhére a meg nem fizetett kiegészítő bányajáradék általános forgalmi adó nélküli értékének 40 százalékáig terjedő közigazgatási bírságot szab ki, és a meg nem fizetett kiegészítő bányajáradék megfizetésére kötelezi. Figyelmeztetés közigazgatási szankció alkalmazásának nincs helye.

27/D. §³²⁹ (1) Ha a világörökségi helyszín által hordozott kiemelkedő egyetemes érték megőrzése érdekében szükséges, a Hatóság elnöke – a világörökségről szóló törvénnyel összhangban – rendeletben meghatározza a világörökségi területre vonatkozóan az ásványi nyersanyag kitermelésének a feltételeit, valamint ha a kitermelés már megkezdődött, az ezeknek a feltételeknek való megfelelés határidejét.

(2) A bányafelügyelet a világörökségi területen található bányatelek esetében

a) az (1) bekezdés szerinti rendeletnek való megfelelést a kitermelési műszaki üzemi terv jóváhagyása vagy módosítása során vizsgálja,

b) az érvényes kitermelési műszaki üzemi tervet hivatalból felülvizsgálja, és amennyiben nem felel meg az (1) bekezdés szerinti rendeletnek, kötelezi a bányavállalkozót a kitermelési műszaki üzemi terv módosítására és a módosítás kidolgozásához szükséges észszerű határidő tűzésével annak bányafelügyelet részére történő benyújtására.

(3) A bányafelügyelet a kitermelést megtiltja, ha

a) a (2) bekezdés szerinti határidőt a bányavállalkozó elmulasztja, vagy

b) a kitermelési műszaki üzemi terv módosítása iránti kérelmet végleges döntésében elutasítja vagy az eljárást megszünteti.

Üzemeltetési szabályok³³⁰

28. §³³¹ (1) A bányavállalkozó köteles e törvény és a végrehajtására kiadott rendeletekben meghatározott műszaki-, technológiai biztonsági rendelkezések előírásait megtartani, végrehajtásukról gondoskodni.

(2)³³² A bányavállalkozó a bányauzembe felelős műszaki vezetőt és helyettesét (a továbbiakban együtt: bányauzemi felelős műszaki vezető) köteles megbízni. Szénhidrogén-bányauzemben egyes speciális bányászati tevékenységek tekintetében külön bányauzemi felelős műszaki vezető is megbízható. A bányauzemi felelős műszaki vezetőt a bányafelügyelethez be kell jelenteni.

(3)³³³ Aki bányauzemi felelős műszaki vezetői tevékenységet kíván folytatni, köteles az erre irányuló szándékát a bányafelügyelet részére a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerint bejelenteni. Bányauzemi felelős műszaki vezetői tevékenységet az folytathat, aki büntetlen előéletű, és megfelel a bányauzem felelős műszaki vezetőjének kijelöléséről szóló rendeletben meghatározott feltételeknek.

³²⁹ Beiktatta: 2022. évi XIX. törvény 45. §. Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

³³⁰ Megállapította: 2012. évi CCXVII. törvény 60. §. Hatályos: 2012. XII. 31-től.

³³¹ Megállapította: 2012. évi CCXVII. törvény 60. §. Hatályos: 2012. XII. 31-től.

³³² Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 13. § (1). Hatályos: 2015. I. 11-től.

³³³ Megállapította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 15. § (2). Hatályos: 2016. I. 1-től. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

(4)³³⁴ A bányafelügyelet által a bányauzemi felelős műszaki vezetői tevékenység végzésére jogosult személyekről vezetett nyilvántartás tartalmazza a tevékenység végzésére jogosult személy természetes személyazonosító adatait, kapcsolattartásra megjelölt elérhetőségét, iskolai végzettségének megnevezését és oklevelének számát.

(4a)³³⁵ A (4) bekezdés szerinti nyilvántartás – a természetes személyazonosító adatok kivételével – közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.

(4b)³³⁶ A (4) bekezdés szerinti nyilvántartás alapján a bányafelügyelet a honlapján naprakészen közzéteszi a bányauzemi felelős műszaki vezetők jegyzékét, amely tartalmazza a tevékenységet folytató személy nevét és kapcsolattartásra megjelölt elérhetőségét, valamint a bányauzem típusát, amelyre a bányauzemi felelős műszaki vezető bejelentése vonatkozik.

(5)³³⁷ A bányauzemi felelős műszaki vezető felel az (1) bekezdésben foglalt rendelkezések, a műszaki előírások és bányabiztonsági szabályok bányauzemben történő végrehajtásáért, valamint megtartásuk ellenőrzéséért, e körben a bányavállalkozó képviselőjének minősül. Felelőssége nem zárja ki a bányavállalkozó vagy beosztása, munkaköre alapján más személy felelősségét. Ha a bányauzemi felelős műszaki vezetői megbízás egyes bányászati tevékenységek tekintetében áll fenn, a bányauzemi felelős műszaki vezető felelőssége e körben kizárólagos.

Bányászati jog hasznosításba adása³³⁸

28/A. §³³⁹ A magyar állam tulajdonosi jogait gyakorló szerv a 26/A. § (6) bekezdése alapján vagy az építőipari nyers- és alapanyagokra vonatkozó e törvény és végrehajtására kiadott rendelet alapján a magyar állam javára megszerzett bányászati jogot a nemzeti vagyronról szóló törvényben, valamint az állami vagyronról szóló törvényben meghatározott feltételekkel és módon, meghatározott időtartamra szóló szerződéssel hasznosításba adás útján is hasznosíthatja.

28/B. §³⁴⁰ (1) A hasznosítási szerződés megkötésére a magyar állam tulajdonosi jogait gyakorló szerv nyilvános pályázatot ír ki.

(2) A pályázatok értékelésére a pályázat kiírója a miniszter által vezetett minisztérium részvételével legalább 3 fős bírálóbizottságot hoz létre. A bírálóbizottság javaslata alapján a nyertes pályázó személyéről a magyar állam tulajdonosi jogait gyakorló szerv dönt. A pályázat eredményét nyilvánosságra kell hozni, és arról valamennyi pályázót értesíteni kell.

(3) A hasznosítási szerződés megkötéséhez, módosításához, valamint az állam nevében történő megszüntetéséhez a bányafelügyelet előzetes egyetértése szükséges. A bányafelügyelet az előzetes egyetértést megtagadja, ha a hasznosítási szerződés megkötése, módosítása vagy megszüntetése az ásványvagyon-gazdálkodás követelményeivel ellentétes vagy a nemzetgazdaság nyersanyagellátási szükségleteinek kielégítését veszélyezteti.

(4) Ha a magyar állam tulajdonosi jogait gyakorló szerv a hasznosításba adással érintett bányászati jogot többségi állami tulajdonban álló gazdasági társaságra nem pénzbeli vagyoni hozzájárulásként átruházza (e bekezdés alkalmazásában a továbbiakban: apport), a hasznosítási szerződés nem szűnik meg, és a szerződésben a többségi állami tulajdonban álló gazdasági társaság a magyar állam tulajdonosi jogait gyakorló szerv helyébe lép. A hasznosító a hasznosítási szerződésen alapuló kötelezettségeit a többségi állami tulajdonban álló gazdasági társaságnak teljesíti. Az apport cégbírósági bejegyzéséről a magyar állam tulajdonosi jogait gyakorló szerv értesíti a hasznosítót, aki az értesítés kézhezvételétől számított 30 napon belül a hasznosítási szerződést felmondhatja.

(5) Ha a magyar állam tulajdonosi jogait gyakorló szerv a hasznosításba adással érintett

³³⁴ Megállapította: 2022. évi XIX. törvény 46. § (1). Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

³³⁵ Beiktatta: 2013. évi LXXXIV. törvény 8. § (2). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

³³⁶ Beiktatta: 2022. évi XIX. törvény 46. § (2). Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

³³⁷ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 13. § (3). Módosította: 2022. évi XIX. törvény 60. § 18.

³³⁸ Beiktatta: 2021. évi XCIX. törvény 176. §. Hatályos: 2021. XII. 1-től.

³³⁹ Megállapította: 2021. évi XCIX. törvény 176. §. Hatályos: 2021. XII. 1-től.

³⁴⁰ Megállapította: 2024. évi LXXXIX. törvény 14. §. Hatályos: 2025. I. 1-től.

bányászati jogot a (4) bekezdéstől eltérően átruházza, illetve a hasznosításba adással érintett bányászati jogot a (4) bekezdés alapján megszerző többségi állami tulajdonban álló gazdasági társaság a hasznosításba adással érintett bányászati jogot átruházza, a hasznosítási szerződés nem szűnik meg, a bányászati jogot átvevő a szerződésben a magyar állam tulajdonosi jogait gyakorló szerv, illetve a hasznosításba adással érintett bányászati jogot a (4) bekezdés alapján megszerző többségi állami tulajdonban álló gazdasági társaság helyébe lép. A hasznosító a hasznosítási szerződésen alapuló kötelezettségeit a bányászati jog átvevőjének teljesíti. A hasznosító a bányászati jog átruházásához hozzájáruló bányafelügyeleti határozat véglegessé válásának napját követő 30 napon belül a hasznosítási szerződést felmondhatja. A bányafelügyelet a véglegessé válás napjáról a hasznosítót tájékoztatja. Az átruházás során a 6/A. § (1) bekezdésében foglaltakat nem kell alkalmazni.

(6) A hasznosítási szerződés (4) és (5) bekezdés szerinti felmondása esetén a hasznosítóval szemben nem alkalmazhatók azok a hátrányos jogkövetkezmények, amelyeket a hasznosítási szerződés a szerződésnek a hasznosító érdekkörében felmerült okból történő megszüntetéséhez esetlegesen fűz.

28/C. §³⁴¹ A bányászati tevékenység gyakorlásához szükséges valamennyi engedély megszerzése során a hasznosító jár el saját nevében és költségére azzal, hogy ha az engedélyek hasznosító által történő megszerzését követően a hasznosítási szerződés bármely okból megszűnik, úgy a hasznosító jogutódja a magyar állam.

28/D. §³⁴² A szolgalmi jog alapítását, illetve a kisajátítást a magyar állam tulajdonosi jogait gyakorló szerv jogosult kezdeményezni a hasznosító kérésére. A szolgalmi jog alapításával és a kisajátítással kapcsolatban felmerülő kiadásokat a hasznosító köteles viselni. A kiadások összegét a hasznosító köteles a kisajátítási eljárásban a magyar állam tulajdonosi jogait gyakorló szerv részére megelőlegezni. A szolgalmalapítással érintett, illetve kisajátított ingatlan birtoklására és használatára a hasznosítási szerződés időtartama alatt a hasznosító jogosult.

28/E. §³⁴³ A hasznosítóra az e törvény bányavállalkozóra vonatkozó rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell. A hasznosítóra a 41. § (2) bekezdésében és 41. § (7b) bekezdésében foglalt, a bányavállalkozóra vonatkozó rendelkezéseket azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a bányászati jog törlése helyett a bányafelügyelet a hasznosítási szerződés megszüntetését kezdeményezheti.

28/F. §³⁴⁴ A hasznosítási szerződés legfeljebb 20 évi időtartamra köthető, amely egy alkalommal legfeljebb további 10 évi időtartammal, a hasznosító kezdeményezésére meghosszabbítható. A hasznosítási szerződés meghosszabbítását annak lejárata előtt legalább 6 hónappal korábban kell kezdeményezni. A határidő elmulasztása esetén a szerződést meghosszabbítani nem lehet.

Együttes kitermelés

29. §³⁴⁵ (1) Ha egy szénhidrogén-lelőhely kutatási fázisú próbatermelésére, feltárására vagy kitermelésére több bányavállalkozó jogosult, és valamennyi bányavállalkozó rendelkezik a kitermeléshez szükséges feltételekkel, úgy a szénhidrogén mező feltárására és kitermelésére a bányavállalkozóknak együttes művelési tervet kell készíteni. Az együttes művelési tervben meg kell határozni a kitermelés sorrendjét, mennyiségét és feltételeit, továbbá az ásványvagyon védelmét. A bányavállalkozók kötelesek szolgáltatni az együttes művelési terv elkészítéséhez szükséges földtani adatokat. A bányafelügyelet az adatszolgáltatást nem teljesítő bányavállalkozót kötelezi a földtani adatok szolgáltatására.

(2) A bányavállalkozók a feltárási, kitermelési tevékenységüket az együttes művelési terv alapján, de önálló műszaki üzemi terv szerint végzik. Ha a bányavállalkozók az együttes művelési tervet

³⁴¹ Beiktatta: 2021. évi XCIX. törvény 176. §. Hatályos: 2021. XII. 1-től.

³⁴² Beiktatta: 2021. évi XCIX. törvény 176. §. Hatályos: 2021. XII. 1-től.

³⁴³ Beiktatta: 2021. évi XCIX. törvény 176. §. Hatályos: 2021. XII. 1-től.

³⁴⁴ Beiktatta: 2021. évi XCIX. törvény 177. §. Hatályos: 2021. XII. 1-től.

³⁴⁵ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 14. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

nem készítik el az első műszaki üzemi terv jóváhagyási kérelem benyújtásáig, az együttes művelési tervet a bányafelügyelet készítteti el a bányavállalkozók költségére. Ha az együttes művelési tervet a bányafelügyelet készítteti el, a műszaki üzemi terv jóváhagyási eljárást az együttes művelési terv elkészítéséig felfüggeszti.

(3)³⁴⁶ A bányavállalkozók az (1) bekezdés szerinti esetben a szénhidrogén-lelőhely feltárását, kitermelését úgy is végezhetik, hogy az egyik bányavállalkozó jogosultságában álló területről történik meg a szénhidrogén kitermelése (e § alkalmazásában a továbbiakban: tényleges kitermelés). A bányavállalkozók az együttes művelési tervet ebben az esetben is elkészítik és a bányászati tevékenységet önálló műszaki üzemi terv alapján végzik. Az a bányavállalkozó, amelynek területén tényleges kitermelést nem végeznek, ezt a tény a műszaki üzemi tervben ismerteti.

(4)³⁴⁷ A (3) bekezdés szerinti tényleges kitermelés esetén a bányavállalkozók megállapodnak a költségviselésben és a tényleges kitermelésből való részesedés és annak elszámolásának szabályaiban. A megállapodást a tényleges kitermelési műszaki üzemi terv jóváhagyási kérelemhez kell mellékelni. A tényleges kitermelésből való részesedés mértékét a bányafelügyelet a tényleges kitermelési műszaki üzemi tervet jóváhagyó határozatban állapítja meg.

(5)³⁴⁸ A bányafelügyelet a (3) bekezdés szerinti tényleges kitermelésre vonatkozó műszaki üzemi tervet nem hagyja jóvá, ha

a) a bányavállalkozók jogosultságában álló lelőhelyrészek ásványvagyonára vonatkozó adatok, ideértve a kihozatali tényező nagyságát is, nem ismertek,

b) az együttes művelési terv és a (4) bekezdés szerinti megállapodás nem áll rendelkezésre,

c) a kérelmezett kitermelési tevékenység ásványvagyon-veszteséget eredményezne,

d) a tényleges kitermelést végző bányavállalkozó nem igazolja a kitermelt szénhidrogén kitermelő berendezésen történő mérési lehetőségét, vagy

e) a tényleges kitermelésből való bányavállalkozói részesedés a rendelkezésre álló adatok alapján nem állapítható meg.

(6)³⁴⁹ Ha a (3) bekezdés szerinti tényleges kitermelésre vonatkozó szabályok és előírások megszegése miatt ásványvagyon-veszteség keletkezik, a bányafelügyelet a veszteséggel érintett ásványvagyon mennyisége és a 20. § szerinti bányajáradék mérték alapján a kiesett bányajáradék pótlására díjfizetési kötelezettséget állapít meg.

(7)³⁵⁰ A (3) bekezdés szerinti tényleges kitermelés meghiúsulása nem eredményezi a bányavállalkozó e törvény és a végrehajtására kiadott rendeletek szerinti kötelezettsége alóli mentesülését.

29/A. §³⁵¹ (1)³⁵² Ha egymást fedő, vagy egymással közvetlenül vagy védőpillérek által érintkező szilárd ásványi nyersanyaglelőhely kitermelésére több bányavállalkozó jogosult, a bányavállalkozóknak feltárási, kitermelési tevékenységüket össze kell hangolniuk, és az erre vonatkozó megállapodást közokiratba vagy ügyvéd vagy kamarai jogtanácsos által ellenjegyzett okiratba kell foglalniuk. A megállapodás létrejöttéhez a bányafelügyelet jóváhagyása szükséges. A felek a megállapodástól a bányafelügyelet hozzájárulásával állhatnak el, azt a bányafelügyelet hozzájárulásával bonthatják fel, szüntethetik meg, mondhatják fel vagy módosíthatják.

(2) Az (1) bekezdés szerinti megállapodásnak tartalmaznia kell:

a) a bányászati tevékenységek végzésének feltételeit, meghatározva a műszaki, biztonsági és környezetvédelmi feladatok sorrendjét és a végrehajtás módját, az együttműködésre kötelezett felek költségviselésére vonatkozó szabályokat,

b) a felszíni ingatlanok igénybevételének összehangolását, és

³⁴⁶ Beiktatta: 2022. évi LXIV. törvény 6. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.

³⁴⁷ Beiktatta: 2022. évi LXIV. törvény 6. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.

³⁴⁸ Beiktatta: 2022. évi LXIV. törvény 6. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.

³⁴⁹ Beiktatta: 2022. évi LXIV. törvény 6. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.

³⁵⁰ Beiktatta: 2022. évi LXIV. törvény 6. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.

³⁵¹ Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 14. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

³⁵² Módosította: 2017. évi CXXXVI. törvény 25. §.

c) az egymás tevékenységének kölcsönös biztosítására vonatkozó kifejezett rendelkezést.

(3) Az (1) bekezdés szerinti megállapodást a feltárási, kitermelési műszaki üzemi terv jóváhagyása iránti kérelemhez kell mellékelni. Megállapodás hiányában az együttműködés szükségességéről és tartalmáról a bányafelügyelet a műszaki üzemi terv jóváhagyási eljárás során dönt.

A kitermelés szüneteltetése

30. §³⁵³ (1) A bányavállalkozó a kitermelést 12 hónapot meghaladóan – az építőipari nyers- és alapanyagra megállapított bányatelkek kivételével – a bányafelügyelet engedélyével, jóváhagyott szüneteltetési műszaki üzemi terv alapján szüneteltetheti.

(1a)³⁵⁴ Ha a szüneteltetéssel érintett bányatelek haszonanyaga építőipari nyers- és alapanyagnak is minősül, a bányafelügyelet a szüneteltetési műszaki üzemi tervet azzal hagyja jóvá, hogy az építőipari nyers- és alapanyag tekintetében a kieső bányajáradék pótlására a (4) bekezdést kell alkalmazni, továbbá az (5) bekezdés alkalmazása tekintetében az (5) bekezdés b) pontja szerinti határidőt kell figyelembe venni.

(2) A szüneteltetés időtartamára a miniszter a koncessziós szerződésben, más bányavállalkozó esetében a bányafelügyelet a szüneteltetésre készült műszaki üzemi tervet jóváhagyó határozatban a kieső bányajáradék pótlására díjfizetési kötelezettséget állapít meg. A bányajáradék pótlására díj nem állapítható meg, ha a kitermelés szüneteltetését elemi csapás vagy bányaveszély tette szükségessé.

(3)³⁵⁵ A kiesett bányajáradék pótlására a bányavállalkozó által fizetendő díj mértékének meghatározásánál a jóváhagyott műszaki üzemi tervet vagy az alapjául szolgáló művelési tervet kell figyelembe venni. A bányavállalkozó által fizetendő éves díj mértéke a szüneteltetést megelőző kitermelési műszaki üzemi tervben az utolsó évre jóváhagyott kitermelési mennyiség értéke után a 20. § szerint meghatározott bányajáradék mértékének 30%-a.

(4) Ha az építőipari nyers- és alapanyagot kitermelő bányavállalkozó hat hónapot meghaladóan nem végez kitermelést (a továbbiakban: szünetelés), az első félévben a kieső bányajáradék pótlására a bányatelek kitermelhető ásványvagyon értéke 0,5%-nek megfelelő összeget kell fizetnie, amely hat hónapot meghaladó szünetelés esetén a második félevtől, félévenként további 0,5%-kel növekszik. A bányatelek kitermelhető ásványvagyonának értékét úgy kell meghatározni, hogy a bányatelek szünetelést megelőző év december 31-én kitermelhető ásványvagyon mennyiségét meg kell szorozni az ásványi nyersanyagok és a geotermikus energia fajlagos értékének, valamint az értékszámítás módjának meghatározásáról szóló kormányrendeletben szereplő ásványi nyersanyag fajlagos értékével.

(5) A bányafelügyelet – a mélyműveléses ércbánya kivételével – hivatalból elrendeli a bánya bezárását és a tájrendezés elvégzését, ha

a) a kitermelés szüneteltetésének időtartama eléri a 6 évet,

b) a szünetelés időtartama eléri a 48 hónapot,

c) a bányavállalkozó a kiesett bányajáradék pótlására megállapított díjfizetési kötelezettségének felhívás ellenére határidőre nem tesz eleget vagy

d) a bányavállalkozónak a szüneteltetést követő időszakra vonatkozó műszaki üzemi terv jóváhagyása iránti kérelmét – a bányabezárási és tájrendezési műszaki üzemi terv kivételével – a bányafelügyelet véglegessé vált döntésben elutasította vagy az eljárást megszüntette.

(6) A bányavállalkozó a bánya bezárását és a tájrendezés elvégzését elrendelő bányafelügyeleti határozat véglegessé válásától számított 30 napon belül köteles a 42. § szerinti műszaki üzemi terv jóváhagyása iránti kérelmet benyújtani.

(7) Ha a bányavállalkozó a (6) bekezdésben előírt kötelezettségét nem teljesíti vagy az általa

³⁵³ Megállapította: 2022. évi XIX. törvény 47. §. Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

³⁵⁴ Beiktatta: 2024. évi LXXXIX. törvény 15. §. Hatályos: 2025. I. 1-től.

³⁵⁵ Módosította: 2024. évi LXXXIX. törvény 24. § d).

benyújtott bányabezárási műszaki üzemi tervet a bányafelügyelet véglegessé vált határozatával elutasította, vagy az eljárást véglegessé vált döntéssel megszüntette, a koncessziós szerződés alapján folytatott bányászati tevékenység esetén a koncessziós szerződés megszűnik, a bányafelügyeleti engedély alapján folytatott bányászati tevékenység esetén a bányafelügyelet törli a bányavállalkozó bányászati jogát.

(8) Ha a (7) bekezdés alapján

a) a koncessziós szerződés megszűnik, a 12. § (3) bekezdésében, vagy

b) a bányafelügyelet a bányászati jogot törli, a 26/A. § (6b) és (7) bekezdésében foglaltakat kell alkalmazni.

30/A. §³⁵⁶ (1) Ha a bányavállalkozó jóváhagyott kitermelési műszaki üzemi tervvel rendelkezik, de a kitermelést a 49. § 53. pont b) alpontja szerint szünetelteti, szüneteltetési műszaki üzemi terv jóváhagyása iránt kérelmet nyújt be a bányafelügyelethez.

(2) A kérelem tartalmazza a kitermelési mennyiség növelésére vonatkozó műszaki megoldásokat, valamint azok alkalmazásának tervezett időtartamát. A bányavállalkozónak olyan műszaki megoldást kell kidolgoznia, amely a szüneteltetés befejezését követő egy éven belül biztosítja a (4) bekezdés szerinti kitermelési mennyiség folyamatos biztosítását.

(3) A bányafelügyelet a szüneteltetési műszaki üzemi tervet egyéves időtartamra hagyja jóvá. A bányavállalkozó a szüneteltetési műszaki üzemi tervben a kitermelési mennyiség növelésére vonatkozó műszaki megoldásokat a szüneteltetés alatt is elvégezheti.

(4) A szüneteltetés egyéves időtartamának lejártát követően újabb szüneteltetési műszaki üzemi terv nem nyújtható be jóváhagyásra, a bányavállalkozó kitermelési műszaki üzemi terv jóváhagyását kérelmezi a bányafelügyelethez. A jóváhagyott kitermelési műszaki üzemi tervben a kitermelésre engedélyezett szénhidrogén éves mennyisége nem lehet kevesebb, mint a szünetelést megelőző utolsó hatályos kitermelési műszaki üzemi terv alapján engedélyezett legnagyobb éves kitermelési mennyiség tízszerese.

(5) Ha a bányavállalkozó a (4) bekezdés szerinti kitermelési műszaki üzemi tervet nem nyújtja be jóváhagyásra a bányafelügyelethez vagy a (4) bekezdés szerinti mennyiséget nem teljesíti, a bányafelügyelet a bányavállalkozó bányászati jogát törli.

Létesítési előírások

31. §³⁵⁷ (1)³⁵⁸ A bányafelügyelet engedélye vagy bejelentés szükséges³⁵⁹

a) az 1. § (1) bekezdés a)–m) pontjában meghatározott tevékenységek gyakorlásához szükséges építmények, létesítmények és berendezések, továbbá a cseppfolyós propán-, butángázok és ezek elegyei töltő és tároló létesítményeinek és elosztóvezetékeinek építéséhez, használatbavételéhez, javításához, átalakításához, bontásához és felhagyásához, valamint

b) egyes nyomástartó berendezések építéséhez, használatbavételéhez, javításához, átalakításához [a továbbiakban az a)–b) pont szerinti építmények együttesen: sajátos építmény].

(2) A bányafelügyelet azzal az építetővel szemben, aki vagy amely

a)³⁶⁰ a sajátos építményre vagy annak egy részére vonatkozó építési tevékenységet véglegessé vált vagy azonnal végrehajthatónak nyilvánított engedély nélkül végzi,

b) az építési tevékenységet az a) pontban meghatározott engedélytől eltérően végzi,

c) a sajátos építményre vagy annak egy részére vonatkozó építési tevékenységet bejelentés nélkül vagy attól eltérően végzi,

d)³⁶¹ sajátos építményt vagy annak részét a településrendezési terv és az általános érvényű kötelező építésügyi előírások és biztonsági szabályzatok megszegésével létesít, vagy

³⁵⁶ Beiktatta: 2024. évi LXXXIX. törvény 16. §. Hatályos: 2025. I. 1-től.

³⁵⁷ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 16. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

³⁵⁸ Megállapította: 2015. évi LIII. törvény 2. §. Hatályos: 2015. V. 9-től.

³⁵⁹ Módosította: 2022. évi XIX. törvény 60. § 19.

³⁶⁰ Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 15.

³⁶¹ Módosította: 2021. évi XXXIX. törvény 3. § b).

e) építési engedélyhez kötött sajátos építményt használatbavételi engedély nélkül használ (a továbbiakban az a)–e) pont együttesen: szabálytalan építési tevékenység), bírságot szab ki, továbbá az építtetőt az a)–d) pontok esetében eltiltja a tevékenység folytatásától, az e) pont esetében eltiltja a használatától.

(3)³⁶² Ha a sajátos építményt a (2) bekezdés a), b) vagy c) pontja szerint létesítették, a bányafelügyelet arra fennmaradási engedélyt adhat, ha a szabályossá tétel feltételei fennállnak vagy megteremthetők. Ha a sajátos építményt a (2) bekezdés d) pontja alapján létesítették, a bányafelügyelet elrendeli a sajátos építmény bontását.

(4)³⁶³ Nem lehet a (2) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott esetekben bírságot kiszabni, ha az azonnal végrehajthatónak nyilvánított építési engedélyt megsemmisítették, vagy azt a bíróság hatályon kívül helyezte.

(5)³⁶⁴ Az építésügyi hatósági vagy az építésfelügyeleti hatósági jogkörben eljáró bányafelügyelet végleges döntése ellen a közlésétől számított tizenöt napon belül lehet közigazgatási pert indítani.

31/A. §³⁶⁵ A bányafelügyelet által engedélyezett sajátos építmények tulajdonjoga – eltérő megállapodás hiányában – az építtetőt illeti meg.

Biztonsági övezet és védőpillér

32. §³⁶⁶ (1)³⁶⁷ A szénhidrogén-szállító-, földgázelosztó-, az egyéb gáz- és gáztermékvezeték (e § alkalmazásában a továbbiakban együtt: vezeték), valamint a bányászati létesítmény, a célvezeték és a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó nyomástartó berendezés, továbbá környezetük védelme érdekében biztonsági övezetet kell kijelölni. A biztonsági övezet terjedelmét és a biztonsági övezetben érvényesítendő tilalmakat és korlátozásokat az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály állapítja meg. A vezeték és a célvezeték biztonsági övezete hatásterületnek minősül.

(2)³⁶⁸ A bányászati tevékenység hatásától a lakótelepülést, a felszíni vagy föld alatti egyéb létesítményt, a vízkészletet, a folyó-, illetve állóvizet, műemléki ingatlant, régészeti, védett természeti területet szükség esetén védőpillér (határpillér, védőidom) kijelölésével kell megóvni. A védőpillért a tevékenység folytatása során veszélyeztetni nem lehet. A bányafelügyelet a védőpillér lefejtését vagy meggyengítését engedélyezheti, ha annak rendeltetése megszűnt, vagy ha a biztonsági és védelmi követelmények más módon is kielégíthetők.

(3)³⁶⁹ A biztonsági övezeten belül tilos, illetve korlátozás alá esik olyan anyagot, épületet vagy létesítményt – e törvény hatálya alá tartozó kivételével – elhelyezni, olyan növényzetet (fát) ültetni, illetve olyan tevékenységet folytatni, amely a a vezeték, a célvezeték és a bányászati létesítmény és a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó nyomástartó berendezés biztonságát, az életet, a testi épséget vagy a vagyonbiztonságot veszélyezteti. A tilalmakat és a korlátozások részletes szabályait e törvény végrehajtására kiadott jogszabály állapítja meg. A biztonsági övezet csökkenthető, ha annak műszaki feltételei fennállnak.

(4)³⁷⁰ A vezeték és a célvezeték nyomvonalát úgy kell kijelölni és megtervezni, hogy az lehetőleg közterületen haladjon és a lehető legkisebb mértékben érintsen termőföldet vagy egyéb nem köztulajdonban lévő ingatlant. A vezetéket és a célvezetéket úgy kell tervezni, kivitelezni és üzemeltetni, hogy annak hatása az érintett terület lakosságának egészségét ne veszélyeztesse, a

³⁶² Módosította: 2015. évi LIII. törvény 3. § (1) a), b).

³⁶³ Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 16.

³⁶⁴ Beiktatta: 2022. évi LXIV. törvény 7. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.

³⁶⁵ Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 17. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

³⁶⁶ Megállapította: 2003. évi XLII. törvény 70. §. Hatályos: 2004. I. 1-től.

³⁶⁷ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 18. §. Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 17., 2024. évi LXXXIX. törvény 24. § e).

³⁶⁸ A harmadik mondat szövegét módosította: 2006. évi CIX. törvény 97. § a). Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 18., 2022. évi LXIV. törvény 13. § e), 14. § l).

³⁶⁹ Megállapította: 2012. évi CCXVII. törvény 61. §. Módosította: 2022. évi LXIV. törvény 13. § f), 2024. évi LXXXIX. törvény 24. § f).

³⁷⁰ Módosította: 2024. évi LXXXIX. törvény 24. § g).

természeti környezetet és tájképi értékét és általában a környezet elemeit a lehető legkisebb mértékben változtassa meg.

(5)³⁷¹

Bányatérkép

33. § (1)³⁷² A bányavállalkozó köteles a bányaműveléssel és a bányászati létesítményekkel kapcsolatos, a bányabiztonsági szabályzatokban előírt térképeket (bányatérkép) elkészíteni és a változásokkal kiegészíteni, valamint a bányabiztonsági szabályzatokban meghatározott határidőben a bányafelügyeletnek megküldeni. A térképet akkor is meg kell küldeni a bányafelügyeletnek, ha a bányaműveléssel és a bányászati létesítményekkel kapcsolatban változás nem történt. Ebben az esetben ezt a tényt kell rögzíteni a térképen.

(2) A bányaművelés befejeztével a bányatérkép egy példányát megőrzésre át kell adni a bányafelügyeletnek.

A bányászati és a gázipari tevékenység biztonsága és üzemi felügyelete³⁷³

34. § (1)³⁷⁴ A bányászati és a külön törvényben meghatározott gázipari tevékenységet a biztonsági előírások szerint kell végezni.

(2)³⁷⁵ A biztonsági szabályzatokat a Hatóság elnöke rendeletben teszi közzé.

(3)³⁷⁶ A bányavállalkozó, illetve a gázipari engedélyes köteles gondoskodni a biztonsági előírások megtartásának ellenőrzéséről és a tevékenység felügyeletéről, továbbá arról, hogy a személyek, a környezet és a vagyon védelmére kidolgozott üzemi szabályzatok a munkavállalók rendelkezésére álljanak.

(4) A bányavállalkozónak a bányafelügyelet által kijelölt üzemekben bányamentő, illetőleg kitorésvédelmi szolgálatról kell gondoskodni és üzemzavar elhárítási, illetőleg kitorésvédelmi tervet kell készíteni. A tervet a bányafelügyeletnek meg kell küldeni.

(5)³⁷⁷ A bányavállalkozó köteles gondoskodni arról, hogy a bányának a fő bányaveszélyek (vízveszély, gázkitörés-veszély, sújtólégveszély, szénporrobbanás-veszély, tűzveszély, porártalom-veszély és szilikózisveszély) szempontjából való minősítését elkészítsék.

(6)³⁷⁸ A bányafelügyelet a bányavállalkozót, valamint a gázipari engedélyest, mint munkáltatót, arra kötelezheti, hogy írásban adjon tájékoztatást a megjelölt munkavédelmi követelmények teljesítéséről.

34/A. §³⁷⁹ (1) A szállítóvezetékek, a gázelosztó vezetékek és a cseppfolyós propán-, butángáztartályok létesítési és üzemeltetési tapasztalatainak figyelemmel kísérése, valamint a műszaki haladás eredményeinek a gázelosztás és forgalmazás biztonságát növelő széles körű alkalmazásának elősegítése a szakági műszaki bizottságok feladata.

(2) A szakági műszaki bizottság a működési rendjét maga határozza meg, és évente legalább két bizottsági ülést tart.

(3) A szakági műszaki bizottság a tárgyévét követő év március 15-ig beszámol a Hatóság elnökének a tárgyévben elvégzett tevékenységéről.

³⁷¹ Hatályon kívül helyezte: 2014. évi LXXXVI. törvény 39. § e). Hatálytalan: 2015. I. 11-től.

³⁷² Megállapította: 2024. évi LXXXIX. törvény 17. §. Hatályos: 2025. I. 1-től.

³⁷³ Megállapította: 2003. évi XLII. törvény 71. §. Hatályos: 2004. I. 1-től.

³⁷⁴ Megállapította: 2003. évi XLII. törvény 71. §. Hatályos: 2004. I. 1-től.

³⁷⁵ Megállapította: 2021. évi CXX. törvény 12. §. Hatályos: 2022. I. 1-től.

³⁷⁶ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 19. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

³⁷⁷ Megállapította: 1997. évi XII. törvény 17. §. Hatályos: 1997. VI. 24-től.

³⁷⁸ Beiktatta: 2004. évi CXXXVIII. törvény 14. §. Módosította: 2006. évi CIX. törvény 96. § (6) a), 2009. évi LVI. törvény 70. §.

³⁷⁹ Megállapította: 2022. évi XIX. törvény 48. §. Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

Súlyos balesetek és súlyos üzemzavarok

35. § (1)³⁸⁰ A súlyos balesetet és súlyos üzemzavart a bányavállalkozó és a gázipari engedélyes köteles azonnal a bányafelügyeletnek, amennyiben vízbetörés vagy bányászati hulladékkezelés során következik be, a vízvédelmi hatóságnak vagy a környezetvédelmi hatóságnak is bejelenteni. A bejelentés és vizsgálat rendjét a Hatóság elnökének rendelete szerinti bányabiztonsági szabályzatban kell meghatározni. A súlyos üzemzavar körét a Hatóság elnöke rendeletben állapítja meg.

(2) A súlyos balesetet és a súlyos üzemzavart a bányafelügyelet köteles megvizsgálni. Ennek során megállapítja a baleset, illetőleg az üzemzavar okát, és megteszi a hasonló esetek megelőzéséhez szükséges intézkedéseket.

Tájrendezés

36. §³⁸¹ (1) A bányavállalkozó vagy a földtani kutatásra jogosult köteles azt a külszíni területet, amelynek használhatósága a bányászati vagy földtani kutatási tevékenység következtében megszűnt vagy lényegesen korlátozódott, fokozatosan helyreállítani, és ezzel a területet újrahasznosításra alkalmas állapotba hozni vagy a természeti környezetbe illően kialakítani (a továbbiakban együtt: tájrendezés).

(2)³⁸² A bányafelügyelet a tájrendezéshez szükséges feladatokról a 27. § és 42. § szerinti műszaki üzemi terv és az (5) bekezdés szerinti használaton kívüli bányászati célú mélyfúrás tájrendezési tervének jóváhagyási eljárása során dönt. A tájrendezéssel kapcsolatos ingatlanhasználat esetén az ingatlan igénybevételi jogosultságot nem kell igazolni.

(3)³⁸³ A használaton kívüli bányászati célú mélyfúrások adataira vonatkozóan a bányafelügyelet nyilvántartást vezet, amelyhez az adatokat a mélyfúrás tulajdonosa vagy vagyongazdálkodója köteles a bányafelügyelet rendelkezésére bocsátani. A használaton kívüli bányászati célú mélyfúrások nyilvántartásában a bányafelügyelet a bányászati célú mélyfúrás tulajdonosának nevét, tulajdonjogának igazolását, valamint az e törvény végrehajtására a Hatóság elnöke által kiadott rendelet szerinti adatokat tartja nyilván.

(4)³⁸⁴ A (3) bekezdés szerinti nyilvántartásban szereplő használaton kívüli bányászati célú mélyfúrások állapotáról a tulajdonos vagy vagyongazdálkodó a Hatóság elnökének az e törvény végrehajtásának egyes szabályairól szóló rendelete szerinti kockázatelemzést készít és nyújt be a bányafelügyelethez. A kockázatelemzés a használaton kívüli bányászati célú mélyfúrás tekintetében teljesítési határidőt tartalmazó intézkedési tervet is tartalmazhat, amelynek végrehajtásával a magas vagy nagyon magas kockázat alacsony kockázatra mérsékelhető. A tulajdonos vagy vagyongazdálkodó a kockázatelemzést háromévente felülvizsgálja.

(5)³⁸⁵ A benyújtott kockázatelemzés alapján a bányafelügyelet dönt a kockázatelemzés megfelelőségéről és a kockázat mértékéről. Ha a kockázatelemzés nem megfelelő, a bányafelügyelet határidő tűzésével új kockázatelemzés benyújtására kötelezi a tulajdonost vagy vagyongazdálkodót. Ismételt elutasítás esetén a bányafelügyelet a kockázatelemzést a tulajdonos vagy vagyongazdálkodó költségére elkészítteti.

(5a)³⁸⁶ Ha a bányafelügyelet magas vagy nagyon magas kockázatot állapít meg, kötelezi a tulajdonost vagy vagyongazdálkodót a tájrendezési terv 60 napon belül történő benyújtására, ha a tájrendezés a kockázatot alacsony szintre csökkenti. Egy tájrendezési tervben kell valamennyi érintett használaton kívüli bányászati célú mélyfúrás tájrendezését megtervezni. A bányafelügyelet

³⁸⁰ Megállapította: 2021. évi CXX. törvény 13. §. Hatályos: 2022. I. 1-től.

³⁸¹ Megállapította: 2021. évi LXVIII. törvény 2. §. Hatályos: 2021. VII. 9-től.

³⁸² Megállapította: 2022. évi XIX. törvény 49. § (1). Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

³⁸³ Módosította: 2021. évi CXXXVI. törvény 26. § b).

³⁸⁴ Megállapította: 2022. évi XIX. törvény 49. § (2). Módosította: 2023. évi XCIX. törvény 26. § 12.

³⁸⁵ Megállapította: 2022. évi XIX. törvény 49. § (2). Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

³⁸⁶ Beiktatta: 2022. évi XIX. törvény 49. § (3). Módosította: 2023. évi XCIX. törvény 26. § 13.

a tájrendezés határidejét a tulajdonos vagy üzemeltető által a tervhez mellékelt ütemtervre figyelemmel határozza meg.

(6) Az e törvény hatálybalépése előtt keletkezett, használaton kívüli bányászati célú mélyfúrásokkal kapcsolatos tájrendezési feladatok elvégzésére az köteles, aki 2004. december 31-én a bányászati célú mélyfúrások tulajdonosa vagy vagyongekezelője volt, vagy aki ezen időpont után a mélyfúrás tulajdonjogát megszerezte vagy bányászati célú mélyfúrást létesített.

(7) A tulajdonos vagy vagyongekezelő köteles a tulajdonában vagy kezelésében lévő használaton kívüli bányászati célú mélyfúrások fenntartását, műszaki biztonsági állapotának megőrzését a kőolaj- és földgázbányászati biztonsági szabályzatban foglaltak figyelembevételével biztosítani a későbbi azonos vagy más célú hasznosítás érdekében.

(8) A bányafelügyelet a használaton kívüli bányászati célú mélyfúrás tulajdonosa vagy vagyongekezelője kérelmére megállapítja, hogy a használaton kívüli bányászati célú mélyfúrás bányászati célra már nem alkalmas. A bányafelügyelet döntése nem jogosít a nem bányászati célú hasznosítás megkezdésére, ahhoz meg kell szerezni az arra hatáskörrel rendelkező hatóság engedélyét.

(9)³⁸⁷ Ha a (8) bekezdés szerinti bányafelügyeleti határozat véglegessé válásától számított egy éven belül

a) a tulajdonos vagy vagyongekezelő nem kezdeményezi a nem bányászati célú hasznosítás engedélyezését az arra hatáskörrel rendelkező hatóságnál,

b) az a) pont szerinti engedély iránti kérelmet a hatóság végleges döntésével elutasította vagy az eljárást megszüntette, vagy

c) a tulajdonos vagy vagyongekezelő az a) pont szerinti engedélyben meghatározott hasznosítást nem kezdi meg

köteles ezt a tényt a bányafelügyeletnek jelezni.

(9a)³⁸⁸ A tulajdonos vagy vagyongekezelő a (9) bekezdés szerinti esetekben az ott meghatározott határidőtől számított 60 napon belül az érintett használaton kívüli bányászati célú mélyfúrás adataira vonatkozóan a (3) bekezdésben foglaltak szerinti nyilvántartáshoz adatot szolgáltat, valamint a (4) bekezdés szerinti kockázatelemzést elvégezi.

(10) A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló törvény alapján nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségűvé nyilvánított beruházás megvalósítása érdekében a beruházó kezdeményezheti a bányavállalkozónál, tulajdonosnál vagy a vagyongekezelőnél a használaton kívüli bányászati célú mélyfúrás felszámolását és a tájrendezés elvégzését. A beruházóval kötött megállapodás alapján a bányavállalkozó, a tulajdonos vagy a vagyongekezelő kezdeményezheti a használaton kívüli bányászati célú mélyfúrás felszámolását követően a tájrendezés elvégzésére vonatkozó tájrendezési terv jóváhagyását.

(11) A (10) bekezdés szerinti esetben a tájrendezés igazolt költségeit a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházás beruházója viseli.

Bányakárok

37. § (1)³⁸⁹ A bányavállalkozó vagy a földtani kutatásra jogosult a (2) bekezdésben meghatározott károkat (bányakár) a (3)–(5) bekezdésekben foglalt rendelkezések szerint köteles megtéríteni.

(2)³⁹⁰ Bányakárnak minősülnek a bányászati és földtani kutatási tevékenységgel idegen ingatlanban, épületben, az ingatlan más alkotórészében és tartozékában okozott, továbbá a vízelvonás folytán keletkezett károk, beleértve a károk megelőzésére, csökkentésére és elhárítására

³⁸⁷ Megállapította: 2022. évi XIX. törvény 49. § (4). Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

³⁸⁸ Beiktatta: 2022. évi XIX. törvény 49. § (5). Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

³⁸⁹ Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 12.

³⁹⁰ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 21. § (1). Hatályos: 2015. I. 11-től.

fordított kiadásokat is.

(3) Nem jár kártalanítás az építményben keletkezett kárért, ha az építményt bányaművelésre fenntartott területen vagy bányatelek határain belül építési engedély nélkül vagy abban – a kárelhárítás érdekében – megszabott feltételek megsértésével emelték.

(4) A bányakártalanítást – eltérő megállapodás hiányában – pénzben kell megfizetni.

(5)³⁹¹ Az esedékessé vált kártalanításban a bányavállalkozónak vagy a földtani kutatásra jogosultnak meg kell kísérelni az egyezség létrehozását. Megegyezés hiányában a bányavállalkozó vagy a földtani kutatásra jogosult a kártalanítás esedékessé válásától számított 30 napon belül, szakértői véleménnyel alátámasztott összegű kártalanítást köteles a károsultnak kifizetni.

(6)³⁹² A károsult az esedékessé vált, de az előírt határidőn belül nem teljesített kártalanítási követelését, továbbá a már kifizetett kártalanítást meghaladó többletkártalanítási igényét a bányavállalkozó vagy a földtani kutatásra jogosult ellen indított polgári peres eljárás keretében érvényesítheti.

(7)³⁹³ Szolgalmi jog vagy kisajátítás alapján elhelyezett bányászati létesítmény által az ingatlan rendeltetésszerű használatában keletkezett hátrány nem bányakár. Az akadályoztatásért vagy egyéb hátrányért (pl. az ingatlan forgalmi értékében bekövetkezett csökkenésért) járó kártalanítást az ingatlan tulajdonosa (kezelője, használója) részére a szolgalom alapításakor, illetőleg a kisajátítási eljárás során kell megállapítani.

Felszíni ingatlantulajdon korlátozása

38. §³⁹⁴ (1)³⁹⁵ Az ingatlan tulajdonosa (kezelője, használója) köteles tűrni, hogy a bányavállalkozó vagy a földtani kutatásra jogosult az ingatlanon megfigyeléseket, méréseket végezzen, jeleket helyezzen el, a meglévő bányászati létesítményt megközelítse. A bányavállalkozó, valamint a földtani kutatásra jogosult e tevékenységével és az ingatlan rendeltetésszerű használatának ideiglenes akadályozásával vagy zavarásával okozott károkat a bányakárookra vonatkozó szabályok szerint téríti meg.

(2) Az ingatlan tulajdonosa köteles tűrni, hogy a használaton kívüli mélyfúrás 36. § (4) bekezdése szerinti tulajdonosa vagy vagyonkezelője a mélyfúrás tájrendezését elvégezze. A tájrendezés során okozott károkat a mélyfúrás tulajdonosa vagy vagyonkezelője a bányakárookra vonatkozó szabályok szerint téríti meg.

(3)³⁹⁶ Az (1) bekezdés szerinti tevékenységnek minősül a szeizmikus mérések helyszínére történő behajtás, a mérési pontok és nyomvonalak kitzúzése, a mérések elvégzése, ideértve a többdimenziós szeizmikus méréseket és a felvételezést is. A geofizikai mérések és az (1) bekezdés szerinti tevékenységek elvégzése nem minősül a termőföld védelméről szóló törvényben meghatározott termőföld időleges más célú hasznosításának.

(4)³⁹⁷ Az ingatlan rendeltetésszerű használatát akadályozó bányászati létesítmény, szénhidrogén-szállítóvezeték, egyéb gáz- és gáztermékvezeték, a kutatási műveletekhez szükséges berendezés, valamint ezek alkotórészei és tartozékai elhelyezése érdekében – megállapodás hiányában – a bányavállalkozó és az egyéb gáz- és gáztermékvezeték üzemeltetője, továbbá az előkutatás végzésére jogosult az ingatlan használatára az építés, kutatás végzéséhez, annak befejezéséig, az ingatlan tulajdonosának fizetendő kártalanítás ellenében, az építéssel, kutatással érintett területhez szükséges mértékben szolgalom (a továbbiakban: elhelyezési szolgalom) alapítását igényelheti.

³⁹¹ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 21. § (2). Hatályos: 2015. I. 11-től.

³⁹² Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 13.

³⁹³ Módosította: 2013. évi CCXXVII. törvény 3. § f).

³⁹⁴ Megállapította: 2022. évi LXIV. törvény 8. §. Hatályos: 2023. I. 1-től. Végre nem hajtható módosítására lásd: 2021. évi CXLVI. törvény 10. §.

³⁹⁵ Módosította: 2023. évi XCIX. törvény 26. § 14.

³⁹⁶ Módosította: 2023. évi XCIX. törvény 26. § 15.

³⁹⁷ Megállapította: 2023. évi XCIX. törvény 15. § (1). Hatályos: 2024. I. 1-től.

(5)³⁹⁸ Az ingatlan rendeltetésszerű használatát akadályozó bányászati létesítmény, szénhidrogén-szállítóvezeték és egyéb gáz- és gáztermékvezeték, valamint ezek alkotórészei és tartozékai üzemelésének – beleértve az üzemelés megszüntetésével járó tevékenységet is – időtartamára a bányavállalkozó és az egyéb gáz- és gáztermékvezeték üzemeltető az ingatlan tulajdonosának fizetendő kártalanítás ellenében a biztonsági övezet mértékéig szolgálatom (a továbbiakban: üzemelési szolgálatom) alapítását igényelheti.

(6)³⁹⁹ Az elhelyezési szolgálatom alapján a bányavállalkozó, az egyéb gáz- és gáztermékvezeték üzemeltetője és az előkutatás végzésére jogosult az építési tevékenység végzéséhez, illetve a kutatáshoz szükséges mértékben jogosult az ingatlan igénybevételére. Az üzemelési szolgálatom alapján a bányavállalkozó, az egyéb gáz- és gáztermékvezeték üzemeltetője a tevékenység végzéséhez szükséges mértékben jogosult az ingatlan igénybevételére, ellenőrzés, javítás, karbantartás, kapacitásfenntartás és -bővítés, az üzemelés és a biztonság fenntartása, az üzemzavar megelőzése és elhárítása érdekében szükséges intézkedések végrehajtására. Az ingatlan igénybevétele során okozott kárt a bányakárookra vonatkozó szabályok szerint kell megtéríteni. A szolgálatom az ingatlan-nyilvántartási bejegyzés előtt is gyakorolható, azonban az harmadik személyekkel szemben akkor hatályos, ha azt az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezték.

(6a)⁴⁰⁰ Szolgálatom alapítható a bányászati létesítmény elhelyezéséhez kapcsolódó építési helyszín megközelítéséhez szükséges területre is. Nem alapítható szolgálatom, ha az építési helyszín megközelítése az ingatlan-nyilvántartásba közútként, közforgalom előtt el nem zárt magánútként vagy földútként bejegyzett területen biztosítható.

(7)⁴⁰¹ A szolgálatom alapításáról, továbbá a kártalanítás módjáról és mértékéről a bányavállalkozónak, az egyéb gáz- és gáztermékvezeték üzemeltetőjének és az előkutatás végzésére jogosultnak az ingatlan tulajdonosával vagy vagyonkezelőjével – harminc napos válaszadási határidőt tartalmazó ajánlat megküldésével – kell az egyezség létrehozását megkísérlnie. Ha a használattal érintett ingatlan közös tulajdonban áll, a megállapodáshoz a tulajdonostársak tulajdoni hányad alapján számított többségi hozzájárulása szükséges. A szolgálatom szerinti korlátozással megegyezően kell az ingatlanban keletkezett kárt megtéríteni.

(8) Közös tulajdonban álló ingatlan esetében a megállapodás megkötéséhez való hozzájárulást vélelmezni kell az olyan tulajdonostárs részéről, akinek a megállapodás tervezetének közlése

a) nem lehetséges, mert

aa) személye bizonytalan vagy

ab) lakcíme, székhelye, telephelye, fióktelepe ismeretlen, vagy

b) meghíúsul, mert a postai küldemény azzal a jelzéssel érkezik vissza, hogy „nem kereste”, „elköltözött”, „ismeretlen” vagy „kézbesítés akadályozott”.

(9) A (8) bekezdés a) pont aa) alpontja alkalmazásában a tulajdonostárs személye bizonytalanak minősül, ha

a) azonosítása nem lehetséges az ingatlan-nyilvántartásban szereplő adatai alapján vagy

b) természetes személy esetén örököse, gazdálkodó szervezet esetén jogutódja nem állapítható meg.

(10) Közterületen elhelyezendő bányászati létesítmény, szénhidrogén-szállítóvezeték és egyéb gáz- és gáztermékvezeték elhelyezésére vagy üzemeltetésére szolgalmi jogot alapítani nem lehet. A bányászati létesítmény, szénhidrogén-szállítóvezeték és egyéb gáz- és gáztermékvezeték közterületen történő elhelyezését, illetve üzemeltetését a közterület tulajdonosa túlnyi köteles. A közterület igénybevételével – beleértve a közterület használati korlátozását is – okozott károkért az építtető kártalanítást fizet.

(11) Nem lehet szolgalmi jogot alapítani, ha a bányászati létesítmény, a szénhidrogén-szállítóvezeték és az egyéb gáz- és gáztermékvezeték vasúti pályát, folyóvizet,

³⁹⁸ Megállapította: 2023. évi XCIX. törvény 15. § (1). Hatályos: 2024. I. 1-től.

³⁹⁹ Megállapította: 2023. évi XCIX. törvény 15. § (1). Módosította: 2024. évi LXXXIX. törvény 24. § h).

⁴⁰⁰ Beiktatta: 2025. évi XLII. törvény 23. § (1). Hatályos: 2025. VI. 10-től.

⁴⁰¹ Módosította: 2023. évi XCIX. törvény 26. § 16.

csatornák területét érinti. Az ilyen terület építési tevékenységgel történő igénybevételére és a létesítmények üzemeltetésére az érintetteknek megállapodást kell kötni. A megállapodás alkalmas az építési jogosultság igazolására. A megállapodás nem korlátozhatja a (6) bekezdésben foglalt jogokat.

(12)⁴⁰² Nem alapítható szolgalm, ha a 32. § (4) bekezdése szerinti feltételek nem teljesülnek, vagy a bányászati létesítmény, szénhidrogén-szállítóvezeték, egyéb gáz- és gáztermékvezeték, valamint a kutatási műveletekhez szükséges berendezés elhelyezése az ingatlan használatát jelentősen akadályozná, vagy megszüntetné.

(13) Megegyezés hiányában a szolgalm alapítását és az annak fejében járó kártalanítást a bányavállalkozó vagy az egyéb gáz- és gáztermékvezeték üzemeltetője kérelmére a bányafelügyelet állapítja meg. A megállapodáson és a hatósági határozaton alapuló jog a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 5:27. §-ában és 5:164. §-ában, valamint az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény 16. § f) pontjában foglalt rendelkezések alkalmazása során azonos megítélés alá esik.

(14)⁴⁰³ A szolgalm alapítására irányuló kérelemben meg kell jelölni a szolgalm célját és a szolgalm gyakorlása megkezdésének, elhelyezési szolgalm, valamint a (6a) bekezdés szerinti szolgalm esetén befejezésének várható időpontját. A kérelemhez mellékelni kell

a) a szolgalm alapítására vonatkozó szerződéses ajánlatot és annak közlését vagy a közlés sikertelenségét igazoló okiratot,

b) az ingatlan szolgalmmal érintett részét ábrázoló, az ingatlanügyi hatóság által záradékolt vázrajzot és területkimutatást és

c) a szolgalm alapítását kérő nyilatkozatát arról, hogy a kártalanításhoz szükséges pénzügyi fedezet rendelkezésére áll.

(15) A bányafelügyelet a szolgalm alapítása esetén fizetendő kártalanítás megállapítására az igazságügyi szakértőkről szóló törvény szerinti szakértőt rendel ki, kivéve, ha a szolgalm alapítását kérő a szerződéses ajánlatát egy évnél nem régebbi igazságügyi szakértői vélemény alapján adta meg, és az igazságügyi szakértői véleményt a kérelméhez mellékeli. A szakértői vélemény ügyfelek részére történő megküldéséről a bányafelügyelet hivatalból gondoskodik.

(15a)⁴⁰⁴ A kártalanítás összegének megállapítása során

a) az összehasonlításra alkalmas ingatlanok helyben kialakult forgalmi értékét, vagy ha az ingatlan valóságos forgalmi értéke – összehasonlításra alkalmas ingatlanok, illetve ezek forgalmának hiányában, vagy forgalmukra jogszabályban elrendelt korlátozás, illetve más ok miatt – nem állapítható meg, az ingatlan településen belüli fekvését, közművekkel való ellátottságát, ennek hiányában a közművesítés lehetőségét, földrajzi és gazdasági adottságait, termőföld esetén a művelési ágat, a földminősítés szempontjait és az ingatlan jövedelmezőségét és

b) az ingatlanhasználat korlátozásának időtartamát és mértékét, üzemelési szolgalm esetén a létesítmény biztonsági övezetében betartandó tilalmakat és korlátozásokat kell figyelembe venni.

(16) A szolgalm alapítási eljárás eljárési költségeit – ideértve az eljárásban kirendelt ügygondnok vagy eseti gondnok díját és költségeit is – a szolgalm alapítását kérő viseli.

(17)⁴⁰⁵ A bányafelügyelet a kérelemnek helyt adó határozatában külön rendelkezik a szolgalm alapításából eredő kárért megállapított kártalanítás mértékéről és az ingatlan birtokba bocsátásának időpontjáról. A bányafelügyelet a szolgalm alapítására vonatkozó végleges határozatával megkeresi az ingatlanügyi hatóságot a szolgalm ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése iránt. A határozathoz mellékelni kell az ingatlan a szolgalmmal érintett részét ábrázoló, az ingatlanügyi hatóság által záradékolt vázrajzot is. A bányafelügyelet az üzemelési szolgalmat alapító határozatban rendelkezik az elhelyezési szolgalm ingatlan-nyilvántartásból történő

⁴⁰² Módosította: 2023. évi XCIX. törvény 26. § 17.

⁴⁰³ Módosította: 2023. évi XCIX. törvény 26. § 18., 2025. évi XLII. törvény 29. § a).

⁴⁰⁴ Beiktatta: 2023. évi XCIX. törvény 15. § (2). Hatályos: 2024. I. 1-től.

⁴⁰⁵ Megállapította: 2025. évi XLII. törvény 23. § (2). Hatályos: 2025. VI. 10-től.

törléséről is, ha az elhelyezési szolgalmat a bányafelügyelet alapította.

(18) A kártalanítási összeget a határozat véglegessé válását követő 15 napon belül kell megfizetni és az azt követő 8 napon belül kell a bányafelügyelet részére a megfizetést igazolni.

(19) A kártalanítási összeget bírósági letétbe kell helyezni, ha

a) a kártalanításra jogosult a kártalanítási összeget nem veszi át,

b)⁴⁰⁶ a kártalanításra jogosult lakóhelye, székhelye ismeretlen, vagy személye bizonytalan, ideértve azt is, ha a közhiteles nyilvántartásba bejegyzett jogosult elhalálozott és az örökös ingatlanon fennálló jogának közhiteles nyilvántartásba történő bejegyzésére a szolgalmat megállapító határozat véglegessé válásának időpontjáig nem került sor,

c) a kártalanításra jogosult fizetési számlát nem jelöl meg és

ca) a kártalanítás fizetési számláról történő készpénzkifizetéssel, postai úton történő kifizetése eredménytelen vagy

cb) a kártalanításra jogosult magyarországi lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel, székhellyel vagy telephellyel nem rendelkezik, vagy

d) a kártalanítás tekintetében számlakiállítási kötelezettséggel terhelt kártalanításra jogosult a határozat véglegessé válását követő 8 napon belül nem küldi meg a számlát a szolgalmat alapítást kérő részére.

(20) Ha a szolgalmat alapítását kérő és a többi ügyfél a kártalanítás tárgyában az eljárás alatt egyezségeket kötött, a bányafelügyelet az egyezségeket határozatába foglalja. A kártalanítás tárgyában kötött, a bányafelügyelet által jóváhagyott egyezségeket a Polgári Törvénykönyvről szóló törvénynek a szerződési nyilatkozatok megtámadására vonatkozó szabályai szerint lehet megtámadni.

(21) A bányafelügyelet döntésével szemben indított közigazgatási per során

a) a pert a szolgalmat alapítást kérő ellen is meg kell indítani, a keresetlevelet a szolgalmat alapítására vonatkozó döntés közlésétől számított tizenöt napon belül kell benyújtani,

b) a bányafelügyelet a keresetlevelet az ügy irataival együtt három napon belül továbbítja a bírósághoz,

c) ha a keresetlevél azonnali jogvédelem iránti kérelmet tartalmaz, a bíróság annak tárgyában – a szolgalmat alapítást kérőnek a perbeállításáról, illetve a szolgalmat alapítást kérőnek az azonnali jogvédelem iránt előterjesztett kérelemre vonatkozó nyilatkozattételére rendelkezésre álló öt nap lejártától számítottan vagy a perbeállítás szükségtelensége és a nyilatkozat rendelkezésre állása esetén – az iratoknak a bírósághoz érkezését követő öt munkanapon belül határoz, és határozatát haladéktalanul megküldi a feleknek,

d) a bíróság – tárgyalás tartása iránti kérelem esetén vagy, ha a tárgyalást maga tartja szükségesnek, és a keresetlevél a bíróság intézkedése nélkül alkalmas a tárgyalás kitűzésére – a keresetlevél beérkezését követő harminc napon belül tárgyalást tart,

e) a szolgalmat jogalapjának vitatása esetén a bíróság a jogalap tekintetében harminc napon belül közbenső ítélettel döntést hoz, kivéve, ha

ea) a jogalap tekintetében igazságügyi szakértő kirendelése szükséges, és a szakértői vélemény előterjesztésére ezen időszak alatt az ügy bonyolultsága miatt nem kerülhet sor; ebben az esetben a közbenső ítéletet a szakértői vélemény előterjesztését követő tizenöt napon belül kell meghozni vagy

eb) a per ezen határidőn belül befejezhető.

(22) A koncessziós szerződésben az állam által vállalt kisajátítással kapcsolatban felmerült kiadásokat (kártalanítás, eljárási költségek stb.) a bányavállalkozó viseli. A kiadások összegét a bányavállalkozó a kisajátítási eljárásban az állam képviselőjében eljáró szervezetnek megelőlegezi. Egyéb esetben a bányászati célból történő kisajátítást a bányavállalkozó harmadik személy kisajátítást kérőként kérheti, a kisajátítással kapcsolatos kártalanítást, költségeket a bányavállalkozó megfizeti. A kisajátított ingatlan mindkét esetben az állam tulajdonába kerül, a kisajátított ingatlanon – a bányászati jogosultság időtartama alatt – a bányavállalkozót megilletik az ingatlan birtoklására és ingyenes használatára vonatkozó jogok.

⁴⁰⁶ Módosította: 2023. évi XCIX. törvény 26. § 19.

(23) A bányászati célú kisajátítás esetén a bányavállalkozó kisajátított ingatlanra vonatkozó használati jogát az ingatlanügyi hatóság a véglegessé vált kisajátítási határozat alapján jegyzi be az ingatlan-nyilvántartásba.

(24) Ha a bányászati célú kisajátítás feltételei állami tulajdonban álló ingatlan tekintetében állnak fenn, akkor az ingatlan tekintetében szolgálatalapítási eljárást kell lefolytatni a bányavállalkozó kérelmére attól függetlenül, hogy a bányászati célú igénybevétel az ingatlan rendeltetésszerű használatát kizárja.

38/A. §⁴⁰⁷ (1) A gázellátásról szóló külön törvény szerinti elosztói engedélyes, illetve az elosztóvezeték tulajdonosa és a vezetékes propán-, butángáz-szolgáltató (a továbbiakban együtt: engedélyes) idegen ingatlan használatára

- a) előmunkálati jogot,
- b) vezetékJogot,
- c) használati jogot, illetve
- d) kisajátítást

kérhet.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott jogok gyakorlása során

- a) a jelek elhelyezésével, a mérésekkel, a vizsgálatokkal,
- b) a létesítmények elhelyezésével, illetőleg azok megközelítésével, az azokon való munkavégzéssel,
- c) az ingatlan használatának akadályozásával (korlátozásával), valamint piaci értékének csökkenésével

okozott kárt az engedélyes az ingatlan tulajdonosának, használójának (a továbbiakban együtt: tulajdonos) köteles megtéríteni.

(3)⁴⁰⁸ Az (1) bekezdésben felsorolt jogok egyéb kivett helyen is kizárólag a kivett hely jogosítottja előzetes hozzájárulásával gyakorolhatók.

(4) Az (1) bekezdés szerinti jogok megszűnése esetén az engedélyes, illetőleg az elosztóvezeték tulajdonosa köteles az ingatlan eredeti állapotát helyreállítani.

(5)⁴⁰⁹ Előmunkálati jog, vezetékJog, valamint használati jog az engedélyesnek az ingatlan tulajdonosával kötött megállapodása alapján keletkezik. Ha a használattal érintett ingatlan közös tulajdonban áll, a megállapodáshoz a tulajdonostársak tulajdoni hányad alapján számított többségi hozzájárulása szükséges. Megállapodás hiányában az előmunkálati jogot, a vezetékJogot, valamint a használati jogot a bányafelügyelet engedélyezi.

(5a)⁴¹⁰ Közterületen elhelyezendő elosztóvezetésekre vagy a 38/D. § (1) bekezdésében meghatározott létesítményre és ezek közterületet érintő biztonsági övezetére vezetékJogot vagy használati jogot alapítani nem lehet. Az elosztóvezeték vagy a 38/D. § (1) bekezdésében meghatározott létesítmény közterületen történő elhelyezését a közterület tulajdonosa túrni köteles. A közterület igénybevételével – beleértve a közterület használati korlátozását is – okozott károkért az építető köteles kártalanítást fizetni.

(5b)⁴¹¹ Nem lehet vezetékJogot vagy használati jogot alapítani akkor sem, ha az elosztóvezeték vagy a 38/D. § (1) bekezdésében meghatározott létesítmény vasúti pályát, folyóvizek, csatornák területét érinti. Az ilyen terület építési tevékenységgel történő igénybevételére és a létesítmények üzemeltetésére az érintetteknek megállapodást kell kötni. A megállapodás alkalmas az építési jogosultság igazolására. Amennyiben a vezetékJog biztonsági övezete a vasúti pályával, folyóvizekkel vagy csatornával szomszédos idegen ingatlant is érinti, és a biztonsági övezet csökkentésére nincs lehetőség, a szomszédos idegen ingatlanra vezetékJogot kell alapítani.

⁴⁰⁷ Beiktatta: 2003. évi XLII. törvény 73. §. Hatályos: 2004. I. 1-től.

⁴⁰⁸ Megállapította: 2005. évi CXXXI. törvény 9. §. Módosította: 2006. évi CIX. törvény 145. § (5) e), 146. § a). A korábbi első mondatot hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVI. törvény 70. §. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

⁴⁰⁹ Megállapította: 2022. évi LXIV. törvény 9. § (1). Hatályos: 2023. I. 1-től.

⁴¹⁰ Megállapította: 2013. évi CCXXVII. törvény 1. § (12). Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 15.

⁴¹¹ Megállapította: 2015. évi LXXIX. törvény 6. §. Hatályos: 2015. VII. 3-tól.

(5c)⁴¹² Az (5b) bekezdés szerinti megállapodás a vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény 31. § (2) bekezdés c) pontjában és (4) bekezdésében, valamint a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 17. § (9) bekezdésében, 18. §-ában, 24. § (3), (5) és (6) bekezdésében meghatározott korlátozásoknál nagyobb mértékben nem korlátozhatja a 38/C. § (5) bekezdés a)–c) pontjában és a 38/D. § (2) bekezdésében foglalt jogokat.

(5d)⁴¹³ Az országos közút és tartozékai, illetve a törzshálózati vasúti pálya és tartozékai építése kapcsán kiváltásra, illetve kiépítésre kerülő elosztóvezeték esetében a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 29. § (1) bekezdése, illetve a vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény 44. § (1) bekezdése szerinti építtető külön kérelme nélkül a hatóság – az összes kiváltással, illetve kiépítéssel érintett ingatlan vonatkozásában, melyek nem tartoznak az (5a) vagy az (5b) bekezdés hatálya alá – a létesítési engedélyezési eljárás keretében rendelkezik a vezetékjoggal kapcsolatosan.

(5e)⁴¹⁴

(5f)⁴¹⁵ A hatóság a vezetékjogi rendelkezést tartalmazó véglegessé vált határozata alapján felhívja az ingatlanügyi hatóságot a vezetékjog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése iránt. Ha a vezetékjog nem az egész földterületet, hanem annak csak egy részletét érinti, akkor a hatósági határozathoz mellékelni szükséges az ingatlannak a vezetékjoggal érintett részét ábrázoló, az ingatlanügyi hatóság által záradékolt vázrajzot is.

(6) A felszíni ingatlan korlátozására vonatkozó jogok tartalmával, engedélyezésével, megszűnésével és a kártalanítással kapcsolatos részletes szabályokat a Kormány rendeletben állapítja meg.

(7)⁴¹⁶ Az (5) bekezdés szerinti közös tulajdonban álló ingatlan esetében a megállapodás megkötéséhez való hozzájárulást vélelmezni kell az olyan tulajdonostárs részéről, akinek a megállapodás tervezetének közlése

a) nem lehetséges, mert

aa) személye bizonytalan vagy

ab) lakcíme, székhelye, telephelye, fióktelepe ismeretlen, vagy

b) meghíúsul, mert a postai küldemény azzal a jelzéssel érkezik vissza, hogy „nem kereste”, „elköltözött”, „ismeretlen” vagy „kézbesítés akadályozott”.

(8)⁴¹⁷ A (7) bekezdés a) pont aa) alpontja alkalmazásában a tulajdonostárs személye bizonytalanának minősül, ha

a) azonosítása nem lehetséges az ingatlan-nyilvántartásban szereplő adatai alapján, vagy

b) természetes személy esetén örököse, gazdálkodó szervezet esetén jogutódja nem állapítható meg.

(9)⁴¹⁸

(10)⁴¹⁹ Az (5d) és (5f) bekezdés rendelkezéseit az elosztóvezetékhez tartozó gázfogadó és nyomásszabályozó állomásokra is alkalmazni kell, azzal, hogy a bányafelügyelet az (5d) bekezdés szerinti eljárásban használati jogot állapít meg.

Előmunkálati jog⁴²⁰

38/B. §⁴²¹ (1) A gázelosztó-vezeték (a továbbiakban: elosztóvezeték) létesítésével kapcsolatban az engedélyes, illetőleg az elosztóvezeték tulajdonosa előmunkálati jog engedélyezését kérheti.

⁴¹² Megállapította: 2015. évi LXXIX. törvény 6. §. Hatályos: 2015. VII. 3-tól.

⁴¹³ Beiktatta: 2017. évi CLXXXII. törvény 15. § (1). Hatályos: 2017. XII. 12-től.

⁴¹⁴ Hatályon kívül helyezte: 2018. évi XCIX. törvény 15. § c). Hatálytalan: 2019. I. 15-től.

⁴¹⁵ Beiktatta: 2017. évi CLXXXII. törvény 15. § (1). Módosította: 2021. évi CXLVI. törvény 11. § c).

⁴¹⁶ Megállapította: 2022. évi LXIV. törvény 9. § (2). Hatályos: 2023. I. 1-től.

⁴¹⁷ Megállapította: 2022. évi LXIV. törvény 9. § (2). Hatályos: 2023. I. 1-től.

⁴¹⁸ Hatályon kívül helyezte: 2018. évi XCIX. törvény 15. § d). Hatálytalan: 2019. I. 15-től.

⁴¹⁹ Megállapította: 2018. évi XCIX. törvény 8. §. Hatályos: 2019. I. 15-től.

⁴²⁰ Beiktatta: 2003. évi XLII. törvény 73. §. Hatályos: 2004. I. 1-től.

⁴²¹ Beiktatta: 2003. évi XLII. törvény 73. §. Hatályos: 2004. I. 1-től.

(2) Az előmunkálati jog alapján az ingatlan tulajdonosa kártalanítás ellenében köteles tűrni, hogy ingatlanán a szükséges jeleket elhelyezzék, a méréseket és a talajvizsgálatot elvégezzék. A munkálatok megkezdése előtt az ingatlan tulajdonosát értesíteni kell.

Vezetékjog⁴²²

38/C. §⁴²³ (1) Az elosztóvezeték idegen ingatlanon történő elhelyezésére, illetve üzemeltetésére, kártalanítás ellenében, az engedélyes vagy az elosztóvezeték tulajdonosa javára a bányafelügyelet a biztonsági övezet mértékének megfelelően vezetékjogot állapíthat meg, ha az ingatlan használatát az lényegesen nem akadályozza.

(2)⁴²⁴ A véglegessé vált határozattal a bányafelügyelet – a (3) bekezdésben foglaltak kivételével – felhívja az ingatlanügyi hatóságot a vezetékjog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzésére.

(3)⁴²⁵ Ha a vezetékjog az ingatlan tulajdonosának az engedéllyessel vagy az elosztóvezeték tulajdonosával kötött megállapodása alapján jön létre, a vezetékjog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzését az engedélyes vagy az elosztóvezeték tulajdonosa köteles kérni. A vezetékjog a gázelosztó-vezeték mindenkor engedélyesét vagy tulajdonosát illeti meg, és az ingatlant terheli.

(4)⁴²⁶ A vezetékjog a véglegessé vált határozat, illetve a tulajdonos hozzájárulása alapján a bejegyzés előtt is gyakorolható, azonban az harmadik személyekkel szemben akkor hatályos, ha azt az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezték.

(5) Az engedélyes, illetőleg az elosztóvezeték tulajdonosa a vezetékjog alapján az idegen ingatlanon

a) az elosztóvezeték – a hozzá tartozó szerelvényekkel együtt – elhelyezheti és üzemeltetheti,

b) az elhelyezett létesítményeket karbantarthatja, kijavíthatja, átalakíthatja és eltávolíthatja,

c) a vezeték mentén lévő, a biztonsági övezetet sértő növényzetet, fákat, bokrokat, azok ágait, gyökereit eltávolíthatja,

d)⁴²⁷ a miniszternek a vízgazdálkodásért felelős miniszter, a környezetvédelemért felelős miniszter, valamint az elektronikus hírközlésért felelős miniszter egyetértésével kiadott rendeletében meghatározott módon nyomvonalas létesítményt, folyót, vízfolyást, tavat, csatornát és építményt megközelíthet, keresztezhet.

(6) A bányafelügyelet határozatával alapított vezetékjog megszűnik, ha az engedélyes, illetőleg az elosztóvezeték tulajdonosa az (5) bekezdés a) pontjában meghatározott létesítményeket az engedélyezéstől számított öt éven belül nem építi meg, vagy azokat véglegesen eltávolítja. A vezetékjog megszűnését az engedélyes, illetve az elosztóvezeték tulajdonosa az azt követő 30 napon belül köteles bejelenteni a bányafelügyeletnek. A bányafelügyelet a vezetékjog megszűnését az engedélyes, illetve az elosztóvezeték tulajdonosának bejelentése, vagy annak hiányában az ingatlantulajdonos kérelmére, vagy egyéb módon történő tudomásszerzése alapján hivatalból határozatban állapítja meg.

(7)⁴²⁸ A vezetékjog megszűnése esetén a bányafelügyelet a vezetékjog megszűnését megállapító véglegessé vált határozata alapján felhívja az ingatlanügyi hatóságot a vezetékjog ingatlan-nyilvántartásból történő törlésére.

Használati jog⁴²⁹

⁴²² Beiktatta: 2003. évi XLII. törvény 73. §. Hatályos: 2004. I. 1-től.

⁴²³ Megállapította: 2011. évi XXIX. törvény 12. §. Hatályos: 2011. VI. 25-től.

⁴²⁴ Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 2., 2021. évi CXLVI. törvény 11. § d).

⁴²⁵ Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 23. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁴²⁶ A korábbi második mondatot hatályon kívül helyezte: 2012. évi XLVII. törvény 37. §. Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 8., 2024. évi LXXXIX. törvény 24. § i).

⁴²⁷ Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 16.

⁴²⁸ Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 2., 2021. évi CXLVI. törvény 11. § e).

⁴²⁹ Beiktatta: 2003. évi XLII. törvény 73. §. Hatályos: 2004. I. 1-től.

38/D. §⁴³⁰ (1)⁴³¹ Az elosztóvezetékhez tartozó gázfogadó állomás, mérőállomás, körzeti vagy egyedi nyomásszabályozó állomás, vezetékes propán-, butángáz-szolgáltatás esetén a propán-, butángázok és ezek elegyeinek tárolására szolgáló tartály, konténer idegen ingatlanon történő elhelyezésére, illetve üzemeltetésére, kártalanítás ellenében, az engedélyes vagy az elosztóvezeték tulajdonosa javára a bányafelügyelet a biztonsági övezet mértékének megfelelően használati jogot állapíthat meg, ha az ingatlan használatát az lényegesen nem akadályozza.

(2) A használati jogra a 38/C. § rendelkezéseit kell alkalmazni azzal, hogy az engedélyes vagy az elosztóvezeték tulajdonosa a használati jog alapján az idegen ingatlanon elhelyezett létesítményeket – legfeljebb a biztonsági övezet mértékéig – bekerítheti.

(3) A használati jog esetében a 38/C. § (5) bekezdés d) pontja nem alkalmazható.

38/E. §⁴³²

A földgáz célvezetékkel kapcsolatos jogok⁴³³

38/F. §⁴³⁴ A célvezeték létesítésével és üzemeltetésével kapcsolatos idegen ingatlant terhelő jogok alapítása, fennállása, megszüntetése tekintetében a Polgári Törvénykönyv rendelkezéseit kell alkalmazni.

Építési tilalom és korlátozások

39. §⁴³⁵ (1) A bányavállalkozó a 26/B. § (1) bekezdésében foglalt határidőn belül kérheti a bányafelügyeletről, hogy az kezdeményezze az illetékes építésügyi hatóságnál a mélyművelésre vagy külfejtéses művelésre megállapított bányatelek határai közt fekvő ingatlanra építési és telekalakítási tilalom elrendelését. Az ebből eredő károkat a bányavállalkozó az ingatlan tulajdonosának (vagyonkezelőjének, használójának) köteles megtéríteni. Nem kérheti a bányavállalkozó az építési és telekalakítási tilalom elrendelésének kezdeményezését, ha a bányatelket az ingatlan-nyilvántartásba nem jegyezték be.

(2)⁴³⁶ A bányavállalkozó a bányatelket vagy biztonsági övezetet érintő valamennyi építési vagy telekalakítási eljárásban ügyfélnek minősül. Ha a bányavállalkozó az építéshez vagy telekalakításhoz olyan feltételek előírását kezdeményezi, amelyek kifejezetten a bányaművelés okozta hátrányok elkerülését célozzák, úgy köteles az ebből eredő, még meg nem térített károkat az ingatlan tulajdonosának (vagyonkezelőjének, használójának) megtéríteni.

(3)⁴³⁷ A területrendezési tervek, illetőleg a településrendezési terv kidolgozásánál – a bányafelügyelet megkeresésével – figyelembe kell venni a nyilvántartott ásványi nyersanyagvagyonot tartalmazó területeket. A bányafelügyelet javaslatára a megállapított bányatelek területén a helyi építési szabályzatban területfelhasználási, illetőleg építési korlátozásokat lehet életbe léptetni.

(4)⁴³⁸ A bányafelügyelet a bányászati tevékenység befejezését követően megkeresi az illetékes települési önkormányzatot a bányászati tevékenységgel vagy megszüntetett sajátos építményekkel veszélyeztetett ingatlanra vonatkozó építési tilalom vagy korlátozás elrendelése érdekében.

(5)⁴³⁹ A bányafelügyelet a bányatelek törlését követően az (1) bekezdés alapján elrendelt építési és telekalakítási tilalom törlése érdekében megkeresi az illetékes települési önkormányzatot.

⁴³⁰ Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 24. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁴³¹ Módosította: 2022. évi XIX. törvény 60. § 21.

⁴³² A korábbi alcímmel együtt hatályon kívül helyezte: 2012. évi XLVII. törvény 37. §. Hatálytalan: 2012. V. 30-tól.

⁴³³ Beiktatta: 2003. évi XLII. törvény 73. §. Hatályos: 2004. I. 1-től.

⁴³⁴ Beiktatta: 2003. évi XLII. törvény 73. §. Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 24. § (1) f).

⁴³⁵ Megállapította: 2004. évi CXXXVIII. törvény 17. §. Hatályos: 2005. II. 12-től.

⁴³⁶ Módosította: 2009. évi LVI. törvény 69. §.

⁴³⁷ Módosította: 2012. évi CCXVII. törvény 72. § n), 2021. évi XXXIX. törvény 3. § b).

⁴³⁸ Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 24. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

⁴³⁹ Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 24. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

40. §⁴⁴⁰

Bírság, intézkedések és biztosítékok

41. §⁴⁴¹ (1)⁴⁴² A bányafelügyelet azt a jogi vagy természetes személyt, aki vagy amely jogosulatlanul bányászati tevékenységet végez vagy végeztet, bírsággal sújtja és a jogsértő magatartás abbahagyására, valamint a jogosulatlanul kitermelt érték megfizetésére kötelezi. Jogosulatlanul az folytat bányászati tevékenységet, aki

a)⁴⁴³

b) bányászati koncesszió vagy bányafelügyeleti engedély nélkül ásványi nyersanyagot termel ki, vagy geotermikus energiát hasznosít,

c) külön jogszabályban előírt hatósági engedély nélkül vagy attól eltérően folytatott tevékenysége során ásványi nyersanyagot termel ki vagy geotermikus energiát hasznosít,

d)–e)⁴⁴⁴

(1a)⁴⁴⁵ A bányafelügyelet azt a jogi vagy természetes személyt, amely bányászati hulladékkezelési tevékenységet engedély nélkül vagy engedélytől eltérően végez vagy végeztet, bírsággal sújtja és eltiltja a szabálytalanul végzett tevékenység folytatásától, valamint kötelezi a jogellenes állapot megszüntetésére.

(2)⁴⁴⁶ Ha a bányavállalkozó a bányászati tevékenységet szabálytalanul gyakorolja, a bányafelügyelet a bányavállalkozót bírsággal sújtja, a bányajáradék önbevallás kijavítására és bányajáradék befizetésére kötelezheti, a tevékenység folytatását megtilthatja, az engedélyt visszavonhatja és elrendelheti az eredeti állapot helyreállítását, vagy ha ez nem lehetséges, a tájrendezést, vagy a bányavállalkozó bányászati jogát törölheti, amely esetben a 26/A. § (6)–(7) bekezdését is alkalmazni kell. Koncesszió esetén a bányafelügyelet a koncessziós szerződés megszüntetését is kezdeményezheti.⁴⁴⁷

(3)⁴⁴⁸ Szabálytalanul folytatja a bányászati tevékenységet a bányavállalkozó, ha azt

a)⁴⁴⁹ a bányafelügyelet engedélye nélkül vagy attól eltérően,

b) e törvény III. Részében előírt szabályok megszegésével,

c)⁴⁵⁰ a felügyeleti díj vagy a bányajáradék megállapításával összefüggő, jogszabályban előírt bejelentési, önbevallási vagy befizetési kötelezettség hibás, késedelmes teljesítésével vagy annak elmulasztásával,

d) a bányászati tevékenység során keletkező hulladék kezelésére vonatkozó szabályok megsértésével,

e) a geotermikus energia kutatására, kinyerésére, hasznosítására vonatkozó szabályoktól eltérően,

f)⁴⁵¹ az ásványvagyonban bekövetkezett változásra vonatkozó éves adatszolgáltatási kötelezettség hibás, hiányos vagy késedelmes teljesítésével, illetve annak elmulasztásával gyakorolja.

(3a)⁴⁵² A szabálytalan bányászati tevékenység végzése során kitermelt ásványi nyersanyag

⁴⁴⁰ Hatályon kívül helyezte a korábban előtte volt címmel együtt: 2004. évi CXXXVIII. törvény 26. § (3) a). Hatálytalan: 2005. II. 12-től.

⁴⁴¹ Megállapította: 2004. évi CXXXVIII. törvény 18. §. Hatályos: 2005. II. 12-től.

⁴⁴² Megállapította: 2010. évi IV. törvény 14. §. Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 24. § (1) g), 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 17., 2020. évi CLXVIII. törvény 19. §.

⁴⁴³ Hatályon kívül helyezte: 2019. évi CX. törvény 13. § (5) c). Hatálytalan: 2020. I. 1-től.

⁴⁴⁴ Hatályon kívül helyezte: 2012. évi XLVII. törvény 37. §. Hatálytalan: 2012. V. 30-tól.

⁴⁴⁵ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 25. § (1). Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 24. § (2) d).

⁴⁴⁶ Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 25. § (2). Módosította: 2012. évi CCXVII. törvény 72. § o), 2019. évi LXIV. törvény 2. § e), 2023. évi XCIX. törvény 26. § 20.

⁴⁴⁷ A veszélyhelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 78/2021. (II. 19.) Korm. rendelet 2. § (14).

⁴⁴⁸ Megállapította: 2007. évi CXXXIII. törvény 13. § (1). Hatályos: 2008. I. 8-tól.

⁴⁴⁹ Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 25. § (3). Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁴⁵⁰ Megállapította: 2020. évi CLXI. törvény 7. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.

⁴⁵¹ Beiktatta: 2022. évi XIX. törvény 50. § (1). Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

⁴⁵² Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 25. § (4). Hatályos: 2012. V. 30-tól.

tulajdonjoga akkor száll át a bányavállalkozóra, ha a bányafelügyelet az eredeti állapot helyreállítását nem rendelte el és a bányavállalkozó a bányajáradékot megfizette.

(3b)⁴⁵³ A bányafelügyelet a (2) bekezdés szerinti jogkövetkezmények közül azt alkalmazza, amely a leghatékonyabban szolgálja a jogsértő állapot megszüntetését. A bányafelügyelet a jogkövetkezményeket együttesen is alkalmazhatja.

(3c)⁴⁵⁴ Ha a bányavállalkozó a kitermelést engedély nélkül szüneteltette, a bányafelügyelet a bányavállalkozót az engedély nélküli szüneteltetés időtartamára a 30. § (3) bekezdése alapján számított díj megfizetésére kötelezi. Ha a bányavállalkozó a 30. § (4) bekezdése szerinti szünetelés időtartamára az elmaradt bányajáradék pótlására vonatkozó díj megfizetését nem teljesítette, a bányafelügyelet a bányavállalkozót a szünetelés időtartamára vonatkozó, elmaradt bányajáradék pótlására vonatkozó díj megfizetésére kötelezi.

(3d)⁴⁵⁵ Ha a bányafelügyelet az első szankcionált jogsértést követő két éven belül újabb három jogsértést állapít meg ugyanazon bányászati jog vagy a bányászati jog alapján folytatott bányászati tevékenység tekintetében, a negyedik jogsértés esetén a bányavállalkozó bányászati jogát törli. Jogsértésként nem kell figyelembe venni, ha a bányafelügyelet a jogsértést a bányajáradék bevallás vagy befizetés, a felügyeleti díj befizetés vagy az ásványvagyonban bekövetkezett változásra vonatkozó éves adatszolgáltatási kötelezettség hibás vagy hiányos teljesítése miatt állapítja meg.

(4)⁴⁵⁶ A bányafelügyelet azt a természetes vagy jogi személyt, aki, vagy amely gázipari tevékenységet, különösen földgáz tárolását, vezetéken történő elosztását, szállítását, egyéb gázok vezetéken történő szállítását, cseppfolyós propán-bután gázok és ezek elegyei vezetéken történő elosztását, tartályban vagy palackban történő forgalmazását, vagy gázüzemi tevékenységet engedély nélkül végez, bírsággal sújtja és eltiltja a tevékenység folytatásától.

(5)⁴⁵⁷ A bányafelügyelet a gázipari tevékenység végzésére jogosult engedélyest, ha a gázüzemi tevékenységét a jogszabályban, a jóváhagyott műszaki-biztonsági irányítási rendszerében vagy a bányafelügyelet döntésében foglalt előírásoktól eltérően gyakorolja, bírsággal sújtja, illetve a tevékenységét felfüggesztheti.

(6) A bírság ismételten kiszabható.

(7)⁴⁵⁸ A bányavállalkozó bányászati tevékenységből eredő kötelezettségei teljesítésének pénzügyi fedezetére a miniszter a koncessziós szerződésben, a bányafelügyelet az engedélyben a bányavállalkozó ajánlata figyelembevételével biztosítási szerződés megkötését vagy biztosíték adását írja elő. E pénzügyi fedezetnek ki kell terjednie a bányakárok megtérítésére, valamint a tájrendezési kötelezettség teljesítésére – ideértve a hulladékkezelő létesítmények környezeti kárait és rehabilitációs munkálatait – is.

(7a)⁴⁵⁹ A bányászati tevékenységből származó államot terhelő tájrendezési kötelezettség esetén biztosítékadási kötelezettség nem írható elő.

(7b)⁴⁶⁰ Ha a bányavállalkozó a megadott határidőre biztosítékadási kötelezettségének nem tesz eleget, a bányafelügyelet – a kötelezettség teljesítéséig – a bányászati tevékenység megkezdését vagy folytatását megtiltja. Ha a bányavállalkozó nem tett eleget a biztosítékadási kötelezettségének a bányafelügyelet bányászati tevékenység megkezdését vagy folytatását megtiltó határozatának véglegessé válását követő kilencven napon belül, a bányafelügyelet törli a bányavállalkozó bányászati jogát, amely esetben a 26/A. § (6)–(7) bekezdését kell alkalmazni. A kilencvennapos határidő jogvesztő határidőnek minősül.⁴⁶¹

⁴⁵³ Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 25. § (1). Hatályos: 2015. I. 11-től.

⁴⁵⁴ Megállapította: 2021. évi CXXXVI. törvény 18. §. Módosította: 2022. évi XIX. törvény 60. § 22.

⁴⁵⁵ Megállapította: 2024. évi LXXXIX. törvény 18. §. Hatályos: 2025. I. 1-től.

⁴⁵⁶ Megállapította: 2023. évi XCIX. törvény 16. §. Hatályos: 2024. I. 1-től.

⁴⁵⁷ Megállapította: 2023. évi XCIX. törvény 16. §. Hatályos: 2024. I. 1-től.

⁴⁵⁸ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 25. § (2). Hatályos: 2015. I. 11-től.

⁴⁵⁹ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 25. § (6). Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁴⁶⁰ Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 25. § (3). Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 3., 2021. évi CXXXVI. törvény 26. § d), 2022. évi XIX. törvény 60. § 23.

⁴⁶¹ A veszélyhelyzet ideje alatt eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. Lásd: 78/2021. (II. 19.) Korm. rendelet 2. § (14).

(8)⁴⁶²

(9)⁴⁶³

41/A. §⁴⁶⁴ (1)⁴⁶⁵ A bányafelügyelet bírsággal sújtja azt a természetes vagy jogi személyt, aki vagy amely

a) a bányafelügyelet tűzvédelmi hatósági jogkörébe tartozó létesítményekre vonatkozó tűzvédelmi jogszabályokban vagy tűzvédelmi szabályzatokban foglalt előírásokat megszegi,

b) a bányafelügyelet hatósági felügyeleti jogkörébe tartozó nyomástartó berendezést vagy tároló tartályt előzetes vizsgálat nélkül vagy annak kedvezőtlen eredménye ellenére, vagy az engedély hatályának lejártá után üzemben tart,

c)⁴⁶⁶ a bányafelügyelet hatósági felügyeleti jogkörébe tartozó nyomástartó berendezés vagy tároló-tartály üzemeltetésére vonatkozó biztonsági szabályokat megszegi, vagy a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó egyes nyomástartó berendezések hatósági felügyeletéről szóló rendeletben előírt bejelentési kötelezettségét nem teljesíti,

d) a földgáz, a kőolaj, a kőolajtermék, valamint az egyéb gáz és gáztermék vezetéken történő szállítására, elosztására, tárolására vagy az ehhez szükséges létesítmények biztonsági övezetére vonatkozó jogszabályban vagy hatósági határozatban előírtakat megszegi,

e) a bányatelekkel kapcsolatos rendelkezéseket vagy a bányabiztonsági szabályzatok előírásait megszegi, vagy

f)⁴⁶⁷ a földtani kutatási munka megkezdését vagy befejezését a bányafelügyeletnek nem jelenti be,

g)⁴⁶⁸ e törvény hatálya alá tartozó tevékenységek végzése során a villamos berendezés és készülék, a villamos fogyasztó berendezés létesítésére és üzemben tartására vonatkozó biztonsági előírást megszegi,

h)⁴⁶⁹ a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó polgári robbantási tevékenységre vonatkozó biztonsági szabályokat vagy a hatósági határozatban előírtakat megszegi.

(1a)⁴⁷⁰

(1b)⁴⁷¹

(2) A bányafelügyelet bírsággal sújtja azt a természetes személyt, aki a bányafelügyelet hatósági felügyeleti jogkörébe tartozó tevékenységgel összefüggésben

a) a munka egészséges és biztonságos végzésére vagy annak ellenőrzésére vonatkozó szabályokat megszegi, vagy feladatkörében e szabályok végrehajtásának mellőzését eltűri,

b) a foglalkozási megbetegedéssel kapcsolatos bejelentési, kivizsgálási, nyilvántartási kötelezettségét nem teljesíti, vagy a kivizsgálást – ideértve az ehhez szükséges adatszolgáltatás megtagadását – akadályozza,

c) munkáltatóként a munkabalesettel kapcsolatban nyilvántartási, kivizsgálási, jegyzőkönyv-készítési és bejelentési kötelezettségét kellő időben nem teljesíti, vagy valótlan adatot közöl, illetve a baleset valódi okát eltitkolja, vagy feltárását megakadályozza, vagy

d) munkáltatóként a munkavédelmi képviselőt a munkavédelemre vonatkozó szabályban biztosított jogainak gyakorlásában szándékosan akadályozza, vagy a munkavédelmi képviselővel szemben jogainak gyakorlása miatt hátrányos intézkedést tesz.

(3) A bányafelügyelet bírsággal sújtja azt a munkáltatót, aki az e törvényben meghatározott súlyos üzemzavarral, valamint bányászati munkabalesettel kapcsolatos azonnali bejelentési

⁴⁶² Hatályon kívül helyezte: 2017. évi CLIX. törvény 36. §. Hatálytalan: 2018. I. 1-től.

⁴⁶³ Hatályon kívül helyezte: 2023. évi XCIX. törvény 27. § f). Hatálytalan: 2024. I. 1-től.

⁴⁶⁴ Beiktatta: 2012. évi XXXI. törvény 5. §. Hatályos: 2012. V. 15-től.

⁴⁶⁵ Módosította: 2013. évi CCLII. törvény 24. § (2) f).

⁴⁶⁶ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 26. § (1). Hatályos: 2015. I. 11-től.

⁴⁶⁷ Módosította: 2015. évi VI. törvény 6. § (4) a).

⁴⁶⁸ Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 63. § (1). Hatályos: 2013. I. 26-tól.

⁴⁶⁹ Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 63. § (1). Hatályos: 2013. I. 26-tól.

⁴⁷⁰ Hatályon kívül helyezte: 2023. évi XLVI. törvény 15. §. Hatálytalan: 2023. VI. 30-tól.

⁴⁷¹ Hatályon kívül helyezte: 2020. évi CLXVIII. törvény 20. §. Hatálytalan: 2021. I. 1-től.

kötelezettségének nem tesz eleget, valótlan adatot közöl, az üzemzavar valódi okát eltitkolja, vagy feltárását megakadályozza.

(4)⁴⁷² A bányafelügyelet bírsággal sújtja azt az általa nyilvántartásba vett személyt, aki adatváltozás-bejelentési kötelezettségének nem tesz eleget.

(5)⁴⁷³ A bányafelügyelet bírsággal sújtja azt a bányászati felelős műszaki vezetőt, aki a 28. § (5) bekezdésében foglaltakat, a műszaki üzemi tervben foglalt rendelkezések végrehajtását, továbbá a műszaki előírások, a bányabiztonsági szabályok, a munkabiztonsági, a környezetvédelmi vagy az ásványvagyon-gazdálkodási szabályok bányászásban történő betartását, valamint annak ellenőrzését elmulasztja.

(6)⁴⁷⁴ A bányafelügyelet bírsággal sújtja azt a bányászati hulladékok kezeléséről szóló rendelet szerinti illetékes személyt, aki a rendeletről eredő feladatait elmulasztja.

(7)⁴⁷⁵ A bányafelügyelet bírsággal sújtja azt a cseppfolyós propán-, butángázok és ezek elegyei tartályban vagy palackban történő forgalmazásának szabályairól és hatósági felügyeletéről szóló rendelet szerinti gázforgalmazói engedélyest, aki a nyomástartó berendezés használatbavételére vonatkozó bejelentési kötelezettségét elmulasztja.

(8)⁴⁷⁶ A bányafelügyelet bírsággal sújtja azt, a 3. § (1a) bekezdésében meghatározott személyt, aki a 25. § (2a) bekezdésében meghatározott adatszolgáltatási kötelezettségét nem teljesíti.

(9)⁴⁷⁷ A bányafelügyelet bírsággal sújtja azt

a) a hites bányamérőt,

b) a nyomástartó berendezést vizsgáló szakembert vagy felügyeleti személyt és

c) a földtani szakértőt,

aki a tevékenységére, továbbá a hites bányamérő tekintetében a bányatérképre is vonatkozó, az e törvény végrehajtására szolgáló jogszabályokban meghatározott követelményeket megsértette.

(10)⁴⁷⁸ Ha a hites bányamérő, a nyomástartó berendezést vizsgáló szakember vagy felügyeleti személy, valamint a földtani szakértő a (9) bekezdés szerinti követelményeket, továbbá a bányászati felelős műszaki vezető az (5) bekezdés szerinti követelményeket úgy sértette meg, hogy ezzel a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó tevékenység során bekövetkezett súlyos üzemzavar és súlyos baleset bejelentésének és vizsgálatának rendjéről szóló jogszabályban meghatározott súlyos üzemzavart, súlyos balesetet vagy harmadik személynek igazoltan egymillió forint értéket meghaladó kárt okozott, a bányafelügyelet – bírság kiszabása mellett – legfeljebb két évre eltilthatja a tevékenység folytatásától.

41/B. §⁴⁷⁹ (1)⁴⁸⁰ A 31. § (2) bekezdésében, a 41. § (1), (3) és (4) bekezdésében, továbbá a 41/A. § (5) és (10) bekezdésében meghatározott jogsértések esetén közigazgatási szankcióként figyelmeztetés nem alkalmazható.

(2) A bányafelügyelet nem alkalmazhat közigazgatási szankciót, ha

a) a jogsértő magatartásnak a bányafelügyelet tudomására jutásától számított egy év, vagy

b) az elkövetéstől számított

ba) a 41/A. § (1) bekezdés d) pontja esetében tíz év,

bb) egyéb esetben öt év

eltelt.

(3) A tevékenységtől történő eltiltás hatálya a 41. § (2) és (5) bekezdésében meghatározott esetekben a döntés véglegessé válásától számított 6 hónapnál hosszabb időre nem szólhat.

⁴⁷² Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 63. § (3). Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 17.

⁴⁷³ Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 63. § (3). Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 17., 2022. évi XIX. törvény 60. § 24.

⁴⁷⁴ Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 63. § (3). Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 17.

⁴⁷⁵ Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 63. § (3). Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 17.

⁴⁷⁶ Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 26. § (3). Hatályos: 2015. I. 11-től.

⁴⁷⁷ Beiktatta: 2016. évi CXLI. törvény 1. §. Hatályos: 2017. I. 1-től.

⁴⁷⁸ Megállapította: 2017. évi LXXV. törvény 5. §. Módosította: 2022. évi XIX. törvény 60. § 25.

⁴⁷⁹ Beiktatta: 2020. évi CLXVIII. törvény 18. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.

⁴⁸⁰ Módosította: 2022. évi XIX. törvény 60. § 26., 2023. évi XCIX. törvény 26. § 21.

41/C. §⁴⁸¹ (1) A bányafelügyelet a robbantásvezető vagy robbantómester engedélyét visszavonja, ha halmozottan vagy egy éven belül ismétlődően megszegi a vonatkozó biztonsági szabályokat, vagy szabályszegésével súlyos balesetet vagy súlyos üzemzavart okoz.

(2) A robbantásvezető vagy a robbantómester az engedélyt visszavonó határozat véglegessé válásától számított két éven belül új engedélyt nem szerezhethet.

41/D. §⁴⁸² Ha a robbanóanyag-gyártó létesítmény, -építmény, -épület, -műtárgy, -tűzszakasz, -helyiség, -szabadtér biztonsági felülvizsgálata során az ellenőrző szerv a létesítmény nem kielégítő biztonságát állapítja meg, a munkavédelmi hatóság a létesítmény vagy annak egyes részei üzemeltetését – a kielégítő biztonság ismételt megvalósításáig – felfüggeszti.

Bányabezárás, mező felhagyás

42. § (1)⁴⁸³ A kitermelés befejezésekor a bányabezárásra, a szénhidrogén mező felhagyására kidolgozott műszaki üzemi terv elbírálása során vizsgálni kell a megszűnt bánya föld alatti térségeinek és egyéb közcélra hasznosítható létesítményeinek, illetve a felhagyott szénhidrogéntelepnek más célú hasznosítási lehetőségét is. Ennek során figyelemmel kell lenni a meddőhányó(k) hasznosítására és megszüntetésére.

(2) A hasznosításra nem kerülő föld alatti bányatértséget olyan állapotban szabad felhagyni, hogy az sem a környezetre, sem a felszínre veszélyt ne jelentsen.

(3)⁴⁸⁴ A föld alatti bányatértségek és egyéb bányászati létesítmények más célú hasznosítására készített műszaki tervet a bányafelügyelet engedélyezi, és annak végrehajtását ellenőrzi.

(4)⁴⁸⁵ A bányafelügyeletnek a (3) bekezdésben meghatározott engedélyében az érintett önkormányzat hozzájárulása alapján intézkednie kell a közüzemi vízellátást szolgáló létesítmények megszüntetéséről vagy közérdekből történő további üzemeltetéséről.

(5)⁴⁸⁶ A bányavállalkozó a bányabezárási műszaki üzemi terv jóváhagyása iránti kérelemhez az ingatlan igénybevételi jogosultságát igazoló okiratot akkor köteles mellékelni, ha a bányabezárás során ásványi nyersanyag kitermelést – ide nem értve a végállapotot – részsűk és bányatálp kialakítását – is tervez.

(6)⁴⁸⁷

(7)⁴⁸⁸

III/A. RÉSZ⁴⁸⁹

AZ ENERGETIKAI ÉS IPARI EREDETŰ SZÉN-DIOXID GEOLÓGIAI TÁROLÁSÁRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK⁴⁹⁰

42/A. §⁴⁹¹ E rész és a szén-dioxid geológiai tárolásáról szóló kormányrendelet alkalmazásában:

1. *bezárást követő időszak*: tárolóhely bezárása utáni időszak, beleértve a bányafelügyeletnek történő felelősségátadás utáni időszakot is;

2. ⁴⁹² *szén-dioxid geológiai tárolásához kapcsolódó földtani kutatás*: a potenciális

⁴⁸¹ Megállapította: 2023. évi XCIX. törvény 17. §. Hatályos: 2024. I. 1-től.

⁴⁸² Beiktatta: 2020. évi CLXVIII. törvény 18. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.

⁴⁸³ Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 39. § g).

⁴⁸⁴ Megállapította: 2007. évi CXXXIII. törvény 14. §. Hatályos: 2008. I. 8-tól.

⁴⁸⁵ Módosította: 2006. évi CIX. törvény 97. § a), 2017. évi L. törvény 50. § 19.

⁴⁸⁶ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 26. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁴⁸⁷ Hatályon kívül helyezte: 2024. évi LXXXIX. törvény 25. § b). Hatálytalan: 2025. I. 1-től.

⁴⁸⁸ Hatályon kívül helyezte: 2024. évi LXXXIX. törvény 25. § b). Hatálytalan: 2025. I. 1-től.

⁴⁸⁹ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁴⁹⁰ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁴⁹¹ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁴⁹² Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 18.

tárolókomplexumok felmérése szén-dioxid geológiai tárolása céljából a felszín alá behatoló olyan tevékenységekkel, mint a potenciális tároló-komplexum rétegeivel kapcsolatos földtani információk fúrással történő megszerzése, valamint a tárolóhely jellemzőinek megállapítása céljából végzett próbabeszajtolás;

3. *geológiai formáció*: olyan litosztratigráfiai egység, amelyen belül kőzetrétegek különíthetők el és térképezhetők fel;

4. *hozzáadott anyagok*: olyan anyagok, amelyek a szén-dioxid tárolóhelyen belüli mozgásának ellenőrzése vagy megfigyelése érdekében szándékosan kerülnek hozzáadásra a szén-dioxid-áramhoz;

5. *jelentős kockázat*: káresemény valószínűségének és a várható kár nagyságának olyan együttese, amely fennállása esetén az adott tárolóhely vonatkozásában bizonytalanná válik a szén-dioxidnak a környezet és az emberi egészség védelme szempontjából biztonságos geológiai tárolása;

6. *jelentős rendellenesség*: a beszajtolási vagy a tárolási műveletben vagy a tárolókomplexum állapotában bekövetkező olyan rendellenesség, amely a szivárgás kockázatát hordozza magában, vagy kockázatot jelenthet a környezetre vagy az emberi egészségre;

7. *jelentős változás*: a tárolási engedélyben foglaltakhoz képest bekövetkező olyan változás, amely a tárolási tevékenység környezetre vagy az emberi egészségre gyakorolt hatását kedvezőtlenül befolyásolhatja;

8. *korrekciós intézkedés*: a jelentős rendellenesség vagy a szivárgás megszüntetése érdekében hozott olyan intézkedés, amely célja a tárolókomplexumból való szén-dioxid-szivárgás megelőzése vagy annak megszüntetése;

9. *szállítóhálózat*: a szén-dioxidnak a tárolóhelyre történő eljuttatását lehetővé tevő szén-dioxidszállító-vezetékek hálózata;

10. *szállítóhálózat üzemeltetője*: az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely a szén-dioxidszállító-vezeték üzemelteti és a szállítóvezeték felett ellenőrzést gyakorol;

11. *szén-dioxid-áram*: az energetikai és ipari eredetű szén-dioxid-elkülönítési folyamatokból származó, terméknek nem minősülő anyagáram;

12. *szén-dioxid geológiai tárolása*: a szén-dioxid-áramoknak a földfelszín alatti geológiai formációkba történő beszajtolása az ott megvalósuló tárolással együtt;

13. *szén-dioxid-szállítóvezeték*: a szén-dioxidnak a tárolóhelyre történő eljuttatását lehetővé tevő csővezeték, beleértve a kapcsolódó nyomásfokozó állomásokat is;

14. *szivárgás*: szén-dioxid eltávozása a tárolókomplexumból;

15. *tárolóhely*: egy földtani szerkezetnek az energetikai és ipari eredetű szén-dioxid föld alatti tárolására használt, meghatározott kiterjedésű térrésze, az ehhez kapcsolódó felszíni és beszajtoló berendezésekkel együtt;

16. *tárolóhely bezárása*: a bányafelügyelet engedélye alapján a szén-dioxid-beszajtolás végleges befejezése céljából a tárolóhely műszaki lezárása és a beszajtolóberendezések eltávolítása;

17. *tárolókomplexum*: a tárolóhely és azok a környező földtani összetetek, amelyek hatással lehetnek a tárolás biztonságosságára;

18. *üzemeltető*: az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely a tárolóhelyet üzemelteti, a tárolóhely felett ellenőrzést gyakorol, és a tárolóhely műszaki üzemeltetése felett meghatározó gazdasági befolyással rendelkezik;

19. *vízoszlop*: a víztest felülete és mederfenéki üledéke között elhelyezkedő, függőleges értelemben vett folytonos víztömeg.

Tárolókapacitás felmérése⁴⁹³

42/B. §⁴⁹⁴ A bányafelügyelet felmérést végez az ország területén rendelkezésre álló, szén-dioxid geológiai tárolására potenciálisan alkalmas földtani szerkezetekről és ezek kapacitásáról.

⁴⁹³ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁴⁹⁴ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

A szén-dioxid geológiai tárolásához kapcsolódó földtani kutatási engedély⁴⁹⁵

42/C. §⁴⁹⁶ (1) A szén-dioxid geológiai tárolásához kapcsolódó földtani kutatás a bányafelügyelet által kiadott szén-dioxid geológiai tárolásához kapcsolódó földtani kutatási engedély alapján végezhető.

(2) A szén-dioxid geológiai tárolásához kapcsolódó földtani kutatási engedély jogosítottja kizárólagosan jogosult a kutatási területen a kutatási tevékenység elvégzésére.

(3) A szén-dioxid geológiai tárolásához kapcsolódó földtani kutatási engedély megadásának feltétele, hogy az üzemeltető rendelkezzen kutatási blokkonként 200 millió forint kutatási biztosítékkal. A kutatási biztosíték összege – a kutatási blokkok számától függetlenül – legfeljebb 1 milliárd forint lehet. A kutatási biztosítéknak a várható tevékenység végzésével okozott károk tájrendezési és környezetmegóvási fedezeti része a tárolási engedélyhez nyújtandó pénzügyi biztosítékba beszámítható.

(4) A szén-dioxid geológiai tárolásához kapcsolódó földtani kutatás időtartama legfeljebb 4 év. Ha a kutatási tevékenység befejezéséhez az engedélyben meghatározott időtartam nem elegendő, a szén-dioxid geológiai tárolásához kapcsolódó földtani kutatási engedély legfeljebb két évvel meghosszabbítható, feltéve hogy a tevékenységet az engedélynek megfelelően végezték.

(5)⁴⁹⁷ A bányafelügyelet véglegessé vált határozata alapján a szén-dioxid geológiai tárolásához kapcsolódó földtani kutatási tevékenység végzésére jogosított engedélyes helyébe jogutódja léphet.

A szén-dioxid geológiai tárolásához kapcsolódó földtani kutatási engedély módosítása és átruházása⁴⁹⁸

42/D. §⁴⁹⁹ (1) Az engedélyes a szén-dioxid geológiai tárolásához kapcsolódó földtani kutatási engedélyben jóváhagyott tervekben bekövetkező előre látható és jelentős változásról a változás előtt legalább 30 nappal, az előre nem látható változásokról pedig haladéktalanul tájékoztatja a bányafelügyeletet.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott esetekben az engedélyesnek kérelmet kell benyújtania a szén-dioxid geológiai tárolásához kapcsolódó földtani kutatási engedély módosítására.

(3) A szén-dioxid geológiai tárolásához kapcsolódó földtani kutatási engedély átruházható, amelyhez a bányafelügyelet hozzájárulása szükséges. A kérelmet az átvevőnek kell benyújtania a bányafelügyelethez.

(4)⁵⁰⁰ A szén-dioxid geológiai tárolásához kapcsolódó földtani kutatási engedély átruházására irányuló szerződés a bányafelügyelet hozzájáruló határozatának véglegessé válásának napján válik hatályossá. A bányafelügyelet a hozzájáruló határozatának meghozatalával egyidejűleg módosítja a szén-dioxid geológiai tárolásához kapcsolódó földtani kutatási engedélyben az engedélyes személyét.

A tárolásra vonatkozó engedély⁵⁰¹

42/E. §⁵⁰² (1)⁵⁰³ A tárolási engedély akkor adható meg, ha a szén-dioxid geológiai tárolásához kapcsolódó földtani kutatás alapján a tárolóhely szén-dioxid geológiai tárolására alkalmas.

⁴⁹⁵ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 27. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

⁴⁹⁶ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 27. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

⁴⁹⁷ Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 8.

⁴⁹⁸ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 28. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

⁴⁹⁹ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 28. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

⁵⁰⁰ Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 3.

⁵⁰¹ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁵⁰² Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁵⁰³ Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 18.

(2)⁵⁰⁴ A bányafelügyelet a szén-dioxid geológiai tárolásához kapcsolódó földtani kutatási engedély alapján folytatott kutatási tevékenység végzése alatt a kutatással érintett lehetséges tárolóhely területén másnak tárolási engedélyt nem ad.

(3) A bányafelügyelet a tárolóhelyre vonatkozó kutatási engedély jogosultját a tárolási engedély megadása során elsőbbségben részesíti, ha a kutatási engedélyben meghatározott feltételek teljesültek, és a tárolási engedély iránti kérelmet a kutatási engedély hatálya alatt nyújtotta be.

(4) A tárolóhelyet az üzemeltető csak a bányafelügyelet által kiadott tárolási engedély alapján üzemeltetheti.

(5)⁵⁰⁵ Szén-dioxid geológiai tárolása vízoszlopban, valamint ivó-, ásvány-, gyógy- és termálvízcélú hasznosításra már igénybevett, valamint ivóvíz, ásványvíz, gyógyvízhasznosításra alkalmas rétegekben, vízadókban, víztestekben nem engedélyezhető.

(5a)⁵⁰⁶ A bányafelügyelet – nemzetközi szerződés eltérő rendelkezése hiányában – nem engedélyezheti a szén-dioxid tárolását olyan tárolókomplexummal rendelkező tárolóhelyen, amely legalább részben az Európai Unió tagállamának határán kívül esik.

(6)⁵⁰⁷ A (7) bekezdésben foglaltak kivételével a tárolási engedély hatályát veszti, ha a tárolási engedély engedélyese a szén-dioxid besajtolását a tárolási engedély véglegessé válásától számított két éven belül nem kezdi meg. A határidő az üzemeltető kérelmére legfeljebb egy évvel meghosszabbítható.

(7) A tárolási engedély nem veszti hatályát, ha az engedélyes bizonyítja, hogy a szén-dioxid besajtolását rajta kívülálló okból nem tudta megkezdeni a (6) bekezdésben megállapított határidőn belül.

(8) A bányafelügyelet a kiadott tárolási engedélyekről, valamint a bezárt tárolóhelyekről és az azokat övező tárolókomplexumokról nyilvántartást vezet.

(9) Az üzemeltető a szén-dioxid-besajtolási tevékenység megkezdését – legalább 15 nappal korábban – a bányafelügyeletnek köteles bejelenteni.

A tárolási engedélyhez nyújtandó pénzügyi biztosíték⁵⁰⁸

42/F. §⁵⁰⁹ (1) Az üzemeltetőnek az engedélyben foglalt követelmények, a bezárásra, a bezárást követő időszakra, valamint az üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek kereskedelméről szóló törvényben meghatározott kibocsátási egység visszaadási kötelezettségre vonatkozó követelmények teljesítésének biztosítása céljából a bányafelügyelet által meghatározott pénzügyi biztosítékot kell adnia. A pénzügyi biztosíték nem lehet kevesebb, mint 200 millió forint.

(2) A pénzügyi biztosíték nyújtására vonatkozó kötelezettség teljesítése nélkül a besajtolási tevékenység nem kezdhető meg.

Felszíni ingatlantulajdon korlátozása, a tárolóhely és a szállítóhálózat biztonsági övezete⁵¹⁰

42/G. §⁵¹¹ (1)⁵¹² A szén-dioxid geológiai tárolásához kapcsolódó földtani kutatás, a tárolóhely és a szállítóhálózat létesítményeinek idegen ingatlanon történő elhelyezésére és üzemeltetésére a 37. és 38. § rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) A tárolóhely és a szállítóhálózat, továbbá környezetük védelme érdekében biztonsági övezetet

⁵⁰⁴ Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 19.

⁵⁰⁵ Módosította: 2023. évi XCIX. törvény 26. § 22.

⁵⁰⁶ Beiktatta: 2013. évi CCXXVII. törvény 1. § (13). Hatályos: 2014. I. 1-től.

⁵⁰⁷ Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 4.

⁵⁰⁸ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁵⁰⁹ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁵¹⁰ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁵¹¹ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁵¹² Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 18.

kell kijelölni a 32. § előírásai szerint.

A szén-dioxid szállítása⁵¹³

42/H. §⁵¹⁴ (1) A szén-dioxidot a tárolóhelyre szállítóhálózaton kell szállítani. Az üzemeltető és a szállítóhálózat üzemeltetőjének személye elválhat egymástól.

(2) A szén-dioxid-szállítóhálózat tervezésére, létesítésére, felújítására, üzemeltetésére és elbontására a 24. § (3) bekezdésének és a 31–32. § rendelkezéseit kell alkalmazni.

(3) A szállítóhálózat üzemeltetője köteles az általa üzemeltetett szállítóhálózat biztonságos, hatékony, zavartalan működtetéséről, karbantartásáról, fejlesztéséről, üzemeltetéséről, a havária elhárításáról az üzembiztonsági és a környezetvédelmi követelmények figyelembevételével gondoskodni.

A szállítóhálózathoz és a tárolóhelyhez való hozzáférés és az együttműködési megállapodás⁵¹⁵

42/I. §⁵¹⁶ (1) Az üzemeltető a tárolóhelyhez, a szállítóhálózat üzemeltetője pedig a szállítóhálózathoz való hozzáférést átláthatóan és megkülönböztetéstől mentesen köteles biztosítani harmadik személy részére, a szén-dioxid geológiai tárolása és a szén-dioxidnak a tárolóhelyre történő eljuttatása céljából.

(2) A hozzáférést kizárólag tároló – vagy szállítási kapacitás hiánya, vagy az összeköttetés hiánya miatt lehet megtagadni.

(3) A tároló – vagy szállítási kapacitás hiányára, vagy az összeköttetés hiányára hivatkozással hozzáférést megtagadó üzemeltető köteles a szükséges fejlesztéseket végrehajtani, amennyiben ezek a fejlesztések gazdaságosak, vagy a harmadik fél azok finanszírozását átvállalja.

(4) Ha az üzemeltető vagy a szállítóhálózat üzemeltetője a tárolóhelyhez vagy a szállítóhálózathoz való hozzáférést megtagadja, a harmadik fél kérelemmel fordulhat a bányafelügyelethez annak érdekében, hogy a hozzáférés megtagadásának jogszerűségét vizsgálja meg. Ha a bányafelügyelet megállapítja, hogy az üzemeltető vagy a szállítóhálózat üzemeltetője a hozzáférést jogosulatlanul tagadta meg, határozatban kötelezi az üzemeltetőt vagy a szállítóhálózat üzemeltetőjét a hozzáférés megadására.

(5) Határon átnyúló jogvita esetében annak az államnak a vitarendezési mechanizmusát kell igénybe venni, amelynek joghatósága arra a szállítóhálózatra vagy tárolóhelyre kiterjed, amelyhez a hozzáférést megtagadták. Ha a határon átnyúló jogvita olyan szállítóhálózattal vagy tárolóhellyel kapcsolatos, amely felett több állam is rendelkezik joghatósággal, a bányafelügyelet az érintett államok hatóságaival egyeztetést kezdeményez.

42/J. §⁵¹⁷ (1) Az üzemeltető és a szállítóhálózat üzemeltetője, valamint a szén-dioxid kibocsátója (a továbbiakban együtt: a felek) a kötelezettségek és a felelősség megosztásáról együttműködési megállapodásban rendelkezik.

(2) Megállapodás hiányában a kötelezettségek és felelősség megosztásáról a bányafelügyelet dönt.

(3) A megállapodást vagy a megállapodás hiányáról szóló tájékoztatást a bányafelügyelet részére meg kell küldeni.

Monitoring terv és éves jelentés⁵¹⁸

⁵¹³ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁵¹⁴ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁵¹⁵ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁵¹⁶ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁵¹⁷ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁵¹⁸ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

42/K. §⁵¹⁹ (1) Az üzemeltető a bányafelügyelet által jóváhagyott monitoringterv szerint köteles folyamatosan ellenőrizni a besajtolóberendezéseket, a szén-dioxid-csóvát, a tárolókomplexumot, a tárolóhelyet körülvevő környezetet és a tárolási engedélyben foglalt feltételek teljesülését.

(2) Az üzemeltető a tevékenységéről évente jelentést küld a bányafelügyeletnek. A bányafelügyelet a tárolási engedélyben ennél gyakoribb jelentéstételi kötelezettséget is megállapíthat.

Helyszíni ellenőrzés⁵²⁰

42/L. §⁵²¹ (1) A bányafelügyelet a besajtoló- és monitoring berendezések, valamint a tárolókomplexum ellenőrzése érdekében a tárolóhely bezárásáig évente egy alkalommal helyszíni ellenőrzést tart.

(2) Rendszeres helyszíni ellenőrzést a bezárástól a bezárást követő három évig évente legalább egy alkalommal, ezt követően a bányafelügyelet részére történő felelősségátadás megtörténtéig ötévente kell tartani.

Korrekciós intézkedés⁵²²

42/M. §⁵²³ (1) Az üzemeltető a jelentős változást annak bekövetkezésétől számított 24 órán belül köteles bejelenteni a bányafelügyeletnek.

(2)⁵²⁴ Szivárgás vagy jelentős rendellenesség esetén az üzemeltető köteles haladéktalanul értesíteni a bányafelügyeletet, a környezetvédelmi hatóságot, a vízvédelmi hatóságot és a hivatásos katasztrófavédelmi szervet, valamint megtenni a korrekciós intézkedési tervben meghatározott intézkedéseket.

(3) Ha az üzemeltető a (2) bekezdésben foglalt intézkedéseket nem teszi meg, a bányafelügyelet kötelezi az üzemeltetőt azok megtételére. A bányafelügyelet az üzemeltetőt szivárgás vagy jelentős rendellenesség esetén – azok megszüntetése érdekében – a korrekciós intézkedési tervben foglaltaktól eltérő intézkedések megtételére is kötelezheti.

(4) Ha a korrekciós intézkedési terv vagy a (3) bekezdés szerinti kötelezés ellenére az üzemeltető a teljesítési határidőre nem teszi meg a szükséges korrekciós intézkedéseket, a bányafelügyelet a korrekciós intézkedési terv alapján hivatalból intézkedik azok megtételéről.

A tárolási engedély felülvizsgálata, módosítása, visszavonása⁵²⁵

42/N. §⁵²⁶ (1) Az üzemeltető a tárolóhely üzemeltetésével kapcsolatban tervezett jelentős változást és az üzemeltetővel kapcsolatos változásokat köteles a bányafelügyeletnek bejelenteni. A bejelentés alapján a bányafelügyelet a tárolási engedélyt felülvizsgálja.

(2) A bányafelügyelet a tárolási engedélyt az engedély kiadását követő ötödik évben, majd azt követően a felelősségátadás időpontjáig tízévente hivatalból felülvizsgálja.

(3) A bányafelügyelet a (2) bekezdésben foglaltakon túlmenően felülvizsgálja a tárolási engedélyt, ha:

a) szivárgásról vagy jelentős rendellenességről szerzett tudomást,

b) az üzemeltető által benyújtott jelentés vagy a helyszíni ellenőrzés alapján fennáll a lehetősége annak, hogy az engedélyben foglalt feltételek nem teljesülnek, valamint ha szivárgás vagy jelentős

⁵¹⁹ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁵²⁰ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁵²¹ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁵²² Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁵²³ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁵²⁴ Megállapította: 2013. évi CCXXVII. törvény 1. § (14). Hatályos: 2014. I. 1-től.

⁵²⁵ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁵²⁶ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

rendellenesség kockázata áll fenn,

c) az üzemeltető bármely más módon nem teljesíti az engedélyben foglalt követelményeket vagy

d) azt a legutóbbi tudományos megállapítások és a technológia fejlődése alapján szükségesnek tartja.

42/O. §⁵²⁷ A bányafelügyelet módosítja a tárolási engedélyt:

a)⁵²⁸ az üzemeltető jogutódlással történő megszűnése esetén a jogutód kérelmére, ha az e törvényben és a végrehajtására a Hatóság elnöke által kiadott rendeletben meghatározott feltételek fennállnak,

b) jelentős változás esetén,

c) harmadik személy hozzáférésehez szükséges tároló- vagy szállítókapacitást bővítő vagy összeköttetést megteremtő fejlesztések esetén és

d) a monitoringterv felülvizsgálata következtében a monitoringtervben bekövetkezett változás miatt, ha a bányafelügyelet a felülvizsgált monitoringtervvel egyetért.

42/P. §⁵²⁹ (1) A bányafelügyelet a tárolási engedélyt visszavonja, ha

a) az éves jelentés, a rendszeres helyszíni ellenőrzés vagy az üzemeltető bejelentése alapján szivárgás vagy jelentős rendellenesség áll fenn,

b) a 42/N. § (3) bekezdés b) és c) pontja szerinti esetben, ha a hiányosság nem szüntethető meg, vagy az arra vonatkozó kötelezést az üzemeltető határidőre nem teljesíti,

c) a legutóbbi tudományos megállapítások és a technológia fejlődése alapján szükségesnek tartja, vagy

d) ha az üzemeltető jogutód nélkül megszűnt.

(2) A bányafelügyelet a tárolási engedélyt visszavonhatja, ha az üzemeltető:

a) a jelentős változás bejelentésére vonatkozó kötelezettségét elmulasztja,

b) a szén-dioxid-áram összetételére vonatkozó követelményeket nem tartja be,

c) ellenőrzési vagy éves jelentéstételi kötelezettségét megszegi,

d) a pénzügyi hozzájárulás fenntartásával vagy kiigazításával kapcsolatos kötelezettségét nem teljesíti,

e) a szivárgás vagy jelentős rendellenesség esetén az azonnali bejelentési és intézkedési kötelezettségét megszegi,

f) a bányafelügyelet helyszíni ellenőrzése alapján elrendelt kötelezéseket a megadott határidőig nem teljesíti,

g) a kutatási vagy a tárolási engedélyben foglaltaktól eltér, vagy az engedélyekben foglalt kötelezettségeket nem teljesíti vagy

h) ha az üzemeltető a felülvizsgált monitoringtervet felhívás ellenére nem módosítja.

42/Q. §⁵³⁰ (1) Ha a tárolási engedély a 42/E. § (6) bekezdése alapján hatályát veszti, vagy ha a bányafelügyelet a tárolási engedély visszavonásáról dönt, gondoskodik a tárolóhely bezárásáról vagy új tárolási engedélyt ad ki.

(2) Az új tárolási engedély kiadásáig az e törvényben foglalt előírásoknak megfelelően a bányafelügyelet átvállalja a felelősséget az ellenőrzéssel és a korrekciós intézkedésekkel kapcsolatos valamennyi kötelezettség teljesítéséért, valamint szivárgás esetén gondoskodik az üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek kereskedelméről szóló törvény szerinti kibocsátási egységek visszaadásáról, továbbá megteszi a környezeti károkozás megelőzése vagy a kár felszámolása érdekében szükséges intézkedéseket.

(3) A bányafelügyelet a (2) bekezdés szerinti tevékenységeből adódóan felmerült költségek fedezésére a korábbi üzemeltető által rendelkezésre bocsátott pénzügyi biztosítékot felhasználhatja. Ha a felmerült költségekre a pénzügyi biztosíték nem nyújt elegendő fedezetet, a bányafelügyelet a költségeit megtéríttetheti a korábbi üzemeltetővel.

⁵²⁷ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁵²⁸ Módosította: 2021. évi CXXXVI. törvény 26. § e).

⁵²⁹ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁵³⁰ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

42/R. §⁵³¹ (1) A bányafelügyelet az új tárolási engedély engedélyesét pályáztatást követően jelöli ki.

(2) A pályázatot a bányafelügyelet a honlapján és a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Hivatalos Értesítőben hirdeti meg.

(3) A pályázat eredménytelensége esetén a bányafelügyelet elrendeli a tárolóhely bezárását.

(4) A tárolóhely korábbi üzemeltetője tárolási engedély iránti új kérelmet akkor nyújthat be, ha a bányafelügyelet által a hiányosságok megszüntetése érdekében előírt intézkedéseket végrehajtotta.

A tárolóhely bezárása⁵³²

42/S. §⁵³³ (1) A tárolóhelyet az üzemeltető kérelmére be kell zárni, ha a tárolási engedélyben foglalt feltételek teljesültek és a bányafelügyelet a bezárási engedélyt megadja.

(2) Be kell zárni a tárolóhelyet, ha a bányafelügyelet új tárolási engedélyest nem jelölt ki.

(3) A tárolóhely bezárása csak a bányafelügyelet által a felülvizsgálat után jóváhagyott, a bezárást követő időszakra vonatkozó tervnek megfelelően kezdhető meg.

(4) Az üzemeltető a tárolóhelynek az (1) bekezdés alapján történő bezárását követően – a tárolóhellyel kapcsolatos felelősségének a bányafelügyelet részére történő átadásáig – felelős:

a) az ellenőrzésért, a jelentéstételért és a korrekciós intézkedések végrehajtásáért,

b) szivárgás esetén a környezeti károkozást megelőző kötelezettségek teljesítéséért,

c) a tárolóhely biztonságos műszaki lezárásáért, leplombálásáért és a besajtolóberendezések eltávolításáért,

d) szivárgás esetén az üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek kereskedelméről szóló törvény szerinti kibocsátási egységek átadásáért, és

e) a kárfelszámolási intézkedésekkel kapcsolatos valamennyi kötelezettség teljesítéséért.

(5) Ha a bányafelügyelet a 42/Q. § (1) bekezdés alapján a tárolási engedély visszavonását követően a tárolóhely bezárásáról dönt, akkor az előzetes terv alapján:

a) elvégzi a 42/K. § szerinti folyamatos ellenőrzést,

b) végrehajtja a szükséges korrekciós intézkedéseket,

c) szivárgás esetén gondoskodik az üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek kereskedelméről szóló törvény szerinti kibocsátási egységek visszaadásáról,

d) ha még nem következett be környezeti kár, de fennáll az ilyen kár bekövetkezésének közvetlen veszélye, haladéktalanul megteszi a szükséges megelőző intézkedéseket és

e) megteszi a kárfelszámolás érdekében szükséges intézkedéseket.

A felelősség átadása⁵³⁴

42/T. §⁵³⁵ (1)⁵³⁶ A bányafelügyelet a tárolóhely 42/S. § (1) bekezdése szerinti bezárását követően a tárolóhellyel kapcsolatos valamennyi kötelezettség teljesítéséért fennálló felelősséget – saját kezdeményezésére vagy üzemeltetői kérelemre – átveszi, ha a következő feltételek teljesülnek:

a) az üzemeltető által készített biztonságos tárolási jelentés igazolja, hogy a tárolt szén-dioxid teljes egészében és tartósan a tárolóhelyen belül marad,

b) a bányafelügyelet által a tárolási engedélyben meghatározott, de a tárolóhely bezárásától számított legalább 20 éves időtartam eltelt, kivéve ha az a) pontban foglalt feltétel ezen időszak letelte előtti teljesülését a bányafelügyelet határozatában megállapította,

c) az üzemeltető a (3) bekezdés szerinti pénzügyi hozzájárulási kötelezettségének eleget tett és

d) a tárolóhelyet az üzemeltető műszakilag lezárta és a besajtolóberendezéseket eltávolította.

⁵³¹ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁵³² Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁵³³ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁵³⁴ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁵³⁵ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁵³⁶ Módosította: 2016. évi CXLI. törvény 2. § b).

(2) Ha a tárolóhely bezárására a 42/S. § (2) bekezdése alapján került sor, a bányafelügyelet akkor veszi át a felelősséget, ha minden rendelkezésre álló adat arra utal, hogy a tárolt szén-dioxid teljes egészében és tartósan a tárolóhelyen belül marad.

(3) Az üzemeltető a tárolóhellyel kapcsolatos felelősség átvételét megelőzően köteles a felelősség átvételét követő időszakban a bányafelügyeletnél keletkező költségekhez pénzügyi hozzájárulást nyújtani.

(4) A pénzügyi hozzájárulás összegét a bányafelügyelet a tárolási engedélyben határozza meg.

(5) A pénzügyi hozzájárulást a felelősség átadását követően a bányafelügyelet a felelősségátadás után viselt költségek fedezetére használhatja fel, annak biztosítása érdekében, hogy a szén-dioxid a felelősségátadás után teljes egészében és tartósan a tárolóhelyen belül maradjon.

42/U. §⁵³⁷ A bányafelügyelet a felelősség átadását követően felmerült költségeit abban az esetben térítheti meg az üzemeltetővel, ha azok az üzemeltető felróható hibája miatt merültek föl. Nem felróható hiba esetén – ha az üzemeltető a pénzügyi hozzájárulásra vonatkozó kötelezettségét teljesítette – a felelősség átadását követően további költségterítésre kötelezésnek nincs helye.

Határon átnyúló együttműködés⁵³⁸

42/V. §⁵³⁹ (1) A bányafelügyelet a határokon átnyúló ügyekben a többi tagállam hatóságaival és szakmai szervezeteivel – a hatályos jogszabályok előírásainak figyelembevételével – együttműködik, a többi tagállam hatóságainak kérésére a 2009/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv szerinti feladataik ellátásához szükséges, személyes adatnak nem minősülő adatokat rendelkezésre bocsátja, és ezektől a szervezetektől a saját feladatai ellátásához szükséges adatokat, információkat kérhet.

(2)⁵⁴⁰ A miniszter a 2009/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv magyarországi végrehajtásáról és a bányafelügyelet által vezetett nyilvántartásról négyévente jelentést küld az Európai Bizottságnak.

Jogkövetkezmények⁵⁴¹

42/W. §⁵⁴² (1)⁵⁴³ A bányafelügyelet azt a természetes vagy jogi személyt, amely a szén-dioxid geológiai tárolásához kapcsolódó földtani kutatási tevékenységet kutatási engedély nélkül folytatja, bírsággal sújtja és elrendeli az eredeti állapot helyreállítását. A bányafelügyelet az eredeti állapot helyreállítását elrendelő határozatát munkavédelmi, környezet- vagy természetvédelmi okból azonnal végrehajthatónak nyilváníthatja.

(2) Ha az üzemeltető a szén-dioxid geológiai tárolására irányuló tevékenységet tárolási engedély nélkül folytatja, a bányafelügyelet a tárolóhelyet haladéktalanul bezárja, és az üzemeltetőt bírság megfizetésére kötelezi.

(3) Az üzemeltetőt a bányafelügyelet bírság megfizetésére kötelezi, ha az üzemeltető

a) a jelentős változás bejelentésére vonatkozó kötelezettségét elmulasztja,

b) a szén-dioxid-áram összetételére vonatkozó követelményeket megszegi,

c) az ellenőrzési vagy rendszeres jelentéstételi kötelezettségét nem teljesíti,

d) a pénzügyi hozzájárulás fenntartásával vagy helyreállításával kapcsolatos kötelezettségét megszegi,

e) szivárgás vagy jelentős rendellenesség esetén az azonnali bejelentési és intézkedési kötelezettségét megszegi,

⁵³⁷ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁵³⁸ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁵³⁹ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁵⁴⁰ Módosította: 2019. évi CI. törvény 2. §.

⁵⁴¹ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁵⁴² Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 27. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁵⁴³ Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 20., 2017. évi L. törvény 50. § 20.

- f) a bányafelügyelet helyszíni ellenőrzése alapján elrendelt kötelezést határidőben nem teljesíti,
- g) a kutatási vagy a tárolási engedélyben foglaltaktól eltér,
- h) a tárolóhelyhez való hozzáférést jogosulatlanul tagadta meg.

(4) Ha a szállítóhálózat üzemeltetője a szállítóhálózathoz való hozzáférést jogosulatlanul tagadta meg, a bányafelügyelet bírság megfizetésére kötelezi.

(5) Ha a kötelezettségek és felelősségek megosztásáról szóló együttműködési megállapodást vagy annak hiányáról szóló tájékoztatást a felek nem küldik meg a bányafelügyeletnek, a bírság megfizetésére a felek egyetemlegesen kötelesek.

(6) A bányafelügyelet a (3) bekezdés c) pontja szerinti jogsértés esetén az ellenőrzési vagy a rendszeres jelentéstételi kötelezettség teljesítéséig a besajtolási tevékenységet felfüggesztheti.

(7) Szivárgás esetén az üzemeltető köteles az üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek kereskedelméről szóló törvény szerint a környezetbe jutó szén-dioxiddal egyenértékű kibocsátási egységet visszaadni a magyar állam részére.

IV. RÉSZ

A BÁNYÁSZAT ÁLLAMI FELÜGYELETE

A BÁNYAFELÜGYELET

43. § (1)⁵⁴⁴ A bányászattal kapcsolatos közigazgatási feladatokat állami földtani feladatokat ellátó szervként és bányafelügyeletként a Hatóság látja el.

(2)⁵⁴⁵ A bányafelügyelet feladata, hogy a felügyelete alá tartozó tevékenységek (44–46. §) végzése során védje a dolgozók életét, testi épségét és egészségét, ellenőrizze az ásvány- és geotermikusenergia-vagyonnal való gazdálkodásra, a környezet-, a táj- és a természetvédelemre, valamint a műszaki biztonságra és a tűzvédelemre vonatkozó szabályok megtartását.

(3)⁵⁴⁶ A bányafelügyelet a hatósági felügyelete keretében – az e törvényben és a külön jogszabályokban meghatározott – műszaki-biztonsági, munkavédelmi, foglalkoztatásfelügyeleti hatósági, építésügyi hatósági, építésfelügyeleti, ásványvagyon-gazdálkodási, piacfelügyeleti és földtani hatásköröket gyakorol. A bányafelügyelet tűzvédelmi hatósági jogköre a bányák föld alatti, valamint ezzel egy tekintet alá eső külszíni részére terjed ki.

(4)⁵⁴⁷

(5)–(6)⁵⁴⁸

(7)⁵⁴⁹

(8)⁵⁵⁰

(9)⁵⁵¹ A bányafelügyelet részére felügyeleti tevékenységéért a bányatelek vagy kutatási terület jogosítottja, a földgáztárolói, -szállítói és -elosztói, PB-gáz forgalmazói engedélyes, a határon átnyúló szolgáltatásként PB-gáz forgalmazást végző, valamint a bányászati hulladék kezelője, a szén-dioxid-tárolóhely üzemeltetője és a szén-dioxid-szállítóhálózat üzemeltetője felügyeleti díjat köteles fizetni.

(9a)⁵⁵² A felügyeleti díj mértékét a Hatóság elnöke rendeletben állapítja meg.

(9b)⁵⁵³ A bányafelügyelet eljárásáért a Hatóság elnökének rendeletében megállapított mértékű

⁵⁴⁴ Megállapította: 2021. évi CXX. törvény 14. § (1). Hatályos: 2022. I. 1-től.

⁵⁴⁵ Megállapította: 2010. évi IV. törvény 15. §. Hatályos: 2010. II. 23-tól. Lásd: 2010. évi IV. törvény 20. § (2)–(5).

⁵⁴⁶ Megállapította: 2007. évi CXXXIII. törvény 15. § (1). Módosította: 2022. évi XIX. törvény 60. § 27.

⁵⁴⁷ Hatályon kívül helyezte: 2021. évi CXX. törvény 18. § a). Hatálytalan: 2022. I. 1-től.

⁵⁴⁸ Hatályon kívül helyezte: 2006. évi CIX. törvény 97. § a). Hatálytalan: 2007. I. 1-től.

⁵⁴⁹ Hatályon kívül helyezte: 2021. évi CXX. törvény 18. § b). Hatálytalan: 2022. I. 1-től.

⁵⁵⁰ Hatályon kívül helyezte: 2004. évi CXXXVIII. törvény 26. § (3) a). Hatálytalan: 2005. II. 12-től.

⁵⁵¹ Megállapította: 2018. évi XCIX. törvény 9. §. Módosította: 2021. évi CXX. törvény 18. § c).

⁵⁵² Megállapította: 2021. évi CXX. törvény 14. § (2). Hatályos: 2022. III. 1-től.

igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni.

(9c)⁵⁵⁴

(9d)⁵⁵⁵ A bányatelekből, a kutatási területből a tárgyévvel megelőző évben kitermelt kőolaj, földgáz esetében fizetendő felügyeleti díj éves összegét a megállapítást követő minden 5. év december 31-ig felül kell vizsgálni.

(9e)⁵⁵⁶

(10)⁵⁵⁷ A Hatóság a bányászati hatósági feladatokat ellátó személy részére igazolványt állít ki. Az igazolványra vonatkozó részletes szabályokat, valamint az igazolvány személyes adatot nem tartalmazó adattartalmát a Hatóság elnöke rendeletben állapítja meg. Az igazolvány személyes adatként tartalmazza a bányászati igazgatási feladatokat ellátó személy nevét és arcképét, valamint az igazolvány okmányazonosítóját.

(11)⁵⁵⁸ A bányafelügyelet a piacfelügyeleti feladat- és hatáskörét e törvény, a termékek piacfelügyeletéről szóló törvény, valamint külön jogszabály alapján gyakorolja.

(12)⁵⁵⁹ A bányafelügyelet hatáskörébe tartozik az energiaágazaton belüli metánkibocsátás csökkentéséről és az (EU) 2019/942 rendelet módosításáról szóló, 2024. június 13-i (EU) 2024/1787 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: (EU) 2024/1787 európai parlamenti és tanácsi rendelet) előírásaival kapcsolatos – IV/D. RÉSZ szerinti – hatósági eljárások lefolytatása, döntések meghozatala, illetve a jogsértések megállapítása esetén a szankciók alkalmazása.

43/A. §⁵⁶⁰

43/B. §⁵⁶¹ (1)⁵⁶² A szilárd ásványi nyersanyag esetében ügyfélnek minősül

a) a bányatelek megállapítására indított eljárásban – bányatelek megosztása, összevonása vagy vertikális bővítése kivételével – a tervezett bányatelekkel,

b) a kutatási, kitermelési, szüneteltetési vagy bányabezárási, valamint mezőfelhagyási műszaki üzemi tervek jóváhagyására indult eljárásban a tervezett bányászati tevékenységgel,

c) a bányafelügyelet építésügyi hatósági hatáskörébe tartozó engedélyezési eljárásában a bányászati létesítmény és biztonsági övezete területével érintett ingatlan tulajdonosa.

(1a)⁵⁶³ Az (1) bekezdésben felsorolt eljárásokban ügyfélnek minősül az is, akinek az ingatlanra vonatkozó jogát az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezték.

(2)⁵⁶⁴

(3) Az e törvényben vagy az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott hatásterületen lévő ingatlan tulajdonosa, és az, akinek az ingatlanra vonatkozó jogát az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezték, ügyfélnek minősül.

(4)⁵⁶⁵ A bányafelügyelet az általa kiadott engedélyek módosítását, a módosításokat külön jelölve, egységes döntésbe foglalva kiadmányozza.

(5) A bányafelügyelet hatósági eljárásaiban

a) az ügyfél nyilatkozatával a hiányzó bizonyíték nem pótolható,

b) az ügyfél köteles valamennyi olyan okiratot, amelynek benyújtására jogszabályi előírás kötelezi, eredetiben vagy hitelesített másolatban benyújtani, továbbá

⁵⁵³ Megállapította: 2021. évi CXX. törvény 14. § (2). Hatályos: 2022. III. 1-től.

⁵⁵⁴ Hatályon kívül helyezte: 2021. évi CXX. törvény 18. § d). Hatálytalan: 2022. III. 1-től.

⁵⁵⁵ Megállapította: 2021. évi CXX. törvény 14. § (3). Hatályos: 2022. III. 1-től.

⁵⁵⁶ Hatályon kívül helyezte: 2021. évi CXX. törvény 18. § d). Hatálytalan: 2022. III. 1-től.

⁵⁵⁷ Megállapította: 2022. évi XIX. törvény 51. §. Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

⁵⁵⁸ Beiktatta: 2012. évi LXXXVIII. törvény 33. §. Hatályos: 2012. IX. 1-től. Ezt követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁵⁵⁹ Beiktatta: 2025. évi LI. törvény 18. §. Hatályos: 2025. VII. 5-től.

⁵⁶⁰ Hatályon kívül helyezte: 2019. évi CX. törvény 13. § (5) d). Hatálytalan: 2020. III. 1-től.

⁵⁶¹ Megállapította: 2017. évi L. törvény 49. § (2). Hatályos: 2018. I. 1-től.

⁵⁶² Megállapította: 2023. évi XCIX. törvény 18. §. Hatályos: 2024. I. 1-től.

⁵⁶³ Beiktatta: 2020. évi CLXI. törvény 8. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.

⁵⁶⁴ Hatályon kívül helyezte: 2023. évi C. törvény 242. §. Hatálytalan: 2024. X. 1-től.

⁵⁶⁵ Megállapította: 2022. évi XIX. törvény 52. §. Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

c) a döntés szóban nem közölhető.

(6) A bányafelügyelet döntésének véglegessé válásától számított hat hónapos határidőn túl további ügyfél nem vehet részt az eljárásban.

(7) Ha a bányafelügyelet engedélyezési eljárásaiban – ellenérdekű ügyfél hiányában – a szakhatóság az előírt határidőn belül nem ad állásfoglalást, a szakhatósági hozzájárulást megadottnak kell tekinteni.

(8) Megállapítható, hogy nincs ellenérdekű ügyfél, ha a kérelmező ügyfél benyújtotta az ügyben érintett összes ismert ügyfélnek a kérelmezett tevékenység végzéséhez történő hozzájáruló nyilatkozatát vagy a tevékenység végzését lehetővé tevő megállapodást.

(9)⁵⁶⁶ A bányafelügyelet által adott engedély vagy jog jogosítottjának polgári jog szerinti jogutódja az adott engedély vagy jog alapján jogosított helyébe léphet, köteles azonban a jogutódlást – annak megfelelő igazolása mellett – az engedélyben meghatározott tevékenység megkezdése vagy folytatása előtt, továbbá a jog megszerzését követően írásban a bányafelügyeletnek bejelenteni.

(10) A bányafelügyelet hatósági eljárása során a székhelyén lakcímmel nem rendelkező természetes személyt vagy a székhellyel nem rendelkező jogi személy törvényes képviselőjét is idézheti székhelyére.

(11)⁵⁶⁷ Ha az eljárás a hatásterületen lévő ingatlan tulajdonosát, vagy azt, akinek a jogát az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezték, illetve több mint ötven ügyfelet érint – az eljárás során a személyesen az ügyfélnek szóló végzések kivételével – a bányafelügyelet a döntéseit hirdetményi úton közli.

(12)⁵⁶⁸ Elektronikusan tartja a kapcsolatot a bányafelügyelettel

- a) a természetes személy bányavállalkozó,
- b) a bányajáradék önbevallást benyújtó természetes személy,
- c) a bányafelügyeletnek adatot szolgáltató természetes személy, és
- d) a bányafelügyeleti eljárásokban a természetes személy kérelmező.

(13)⁵⁶⁹

43/C. §⁵⁷⁰ (1) A bányafelügyelet eljárása során az ügyintézési határidő

a) a szén-dioxid geológiai tárolásával kapcsolatban:

- aa) a tárolás engedélyezésére vonatkozó eljárás során 70 nap,
- ab) a bezárást követő időszakra vonatkozó terv elbírálására 45 nap,
- b) a bányatelek megállapítására indított eljárás során 60 nap,
- c)⁵⁷¹ a szilárd ásványianyag-kutatás engedélyezésére vonatkozó eljárás során 25 nap,
- d)⁵⁷² a magyar állam tulajdonosi jogait gyakorló szerv igénybejelentése esetén 55 nap,
- e)⁵⁷³ a 38. § szerinti szolgálat alapítási eljárás esetén 75 nap.

(2)⁵⁷⁴ A bányafelügyelet együttes eldöntés céljából elrendelheti az előtte folyamatban lévő olyan eljárások egyesítését, amelyek tárgya egymással összefügg. Az eljárások egyesítése esetén a bányafelügyelet a legkorábban indult ügy ügyintézési határidején belül jár el.

(3) A bányafelügyelet

a) a 41. § (1) és (2), (4) és (5), valamint (7b) bekezdése szerinti tevékenység eltiltásáról szóló határozatát,

b) a bányászati létesítmény környezetet veszélyeztető állapotának megszüntetésére kötelező határozatát,

⁵⁶⁶ Megállapította: 2025. évi XLII. törvény 24. §. Hatályos: 2025. VI. 10-től.

⁵⁶⁷ Módosította: 2018. évi XCIX. törvény 15. § f).

⁵⁶⁸ Beiktatta: 2024. évi LXXXIX. törvény 19. § (1). Hatályos: 2025. I. 1-től.

⁵⁶⁹ Hatályon kívül helyezte: 2025. évi LI. törvény 24. §. Hatálytalan: 2025. VII. 5-től.

⁵⁷⁰ Megállapította: 2017. évi L. törvény 49. § (3). Hatályos: 2018. I. 1-től.

⁵⁷¹ Módosította: 2023. évi XCIX. törvény 26. § 23.

⁵⁷² Beiktatta: 2021. évi XCIX. törvény 178. §. Hatályos: 2021. XII. 1-től.

⁵⁷³ Beiktatta: 2022. évi LXIV. törvény 10. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.

⁵⁷⁴ Megállapította: 2022. évi XIX. törvény 53. § (1). Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

c) a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó tevékenység során bekövetkezett súlyos üzemzavar és súlyos munkabaleset bejelentésének és vizsgálatának rendjéről szóló biztonsági szabályzat szerinti súlyos baleset és súlyos üzemzavar kivizsgálásáról szóló kötelezést tartalmazó határozatát,

d) a biztonsági övezet megsértésével kapcsolatban hozott, kötelezést tartalmazó határozatát azonnal végrehajthatónak nyilváníthatja.

(4)⁵⁷⁵ A bányafelügyelet az ellenőrzés során, az ellenőrzéssel összefüggésben a hatásköre gyakorlásának keretei között az ügyfél vagy képviselője mellett az ellenőrzés helyszínén tartózkodó bármely más személytől is adatot és tájékoztatást kérhet, az ügyfelet nyilatkozat tételére hívhatja fel, a helyszínről, a megsejmlélt tárgyakról, folyamatokról kép- és hangfelvételt készíthet, mintavételt eszközölhet, továbbá egyéb bizonyítást folytathat le.

(4a)⁵⁷⁶ A bányafelügyelet az ellenőrzés során a tényállás tisztázása szempontjából fontos iratot és más tárgyi bizonyítékot lefoglalhat.

(5)⁵⁷⁷ Adók módjára kell behajtani a meg nem fizetett

a) bányajáradékot,

b) a jogosulatlanul kitermelt ásványi nyersanyag értékét,

c) a kitermelés szüneteltetése esetén a kieső bányajáradék pótlására előírt díjat,

d) a felügyeleti díjat, valamint

e) ezek késedelmi kamatait.

(6)⁵⁷⁸ A bírság, bányajáradék és a jogosulatlanul kitermelt ásványi nyersanyag-érték esetében a bányafelügyelet kérelemre részletekben történő teljesítést vagy halasztott fizetést is engedélyezhet.

(7)⁵⁷⁹ A kötelezett a teljesítési határidő lejárta előtt előterjesztett kérelmében annak igazolásával kérheti a hatóságtól a pénzfizetési kötelezettség teljesítésére halasztás vagy a részletekben történő teljesítés engedélyezését (a továbbiakban: fizetési kedvezmény), hogy rajta kívül álló ok lehetetlenné teszi a határidőre való teljesítést, vagy az számára aránytalan nehézséget jelentene.

(8)⁵⁸⁰ Ha a kötelezett a fizetési kedvezményben foglaltak szerinti fizetési kötelezettségét nem teljesíti, a tartozás járulékaival együtt egy összegben esedékessé válik.

(9)⁵⁸¹ A kérelemre indult bányafelügyeleti hatósági eljárás esetében az ügyintézési határidő a kérelemnek vagy a bejelentésnek a hatósághoz történő beérkezését követő első munkanapon kezdődik.

43/D. §⁵⁸²

44. §⁵⁸³ (1)⁵⁸⁴ A bányafelügyelet hatáskörébe tartozik – figyelemmel a 43. § (3) bekezdésében foglaltakra –:⁵⁸⁵

a) az ásványi nyersanyagok bányászata,

b) a bányászati és földtani kutatási célt szolgáló föld alatti létesítmények, valamint az e cél érdekében végzett mélyfúrás,

c) a megszűnt föld alatti bányák nyitva maradó térségeinek fenntartása és felhagyása,

d) a geotermikus energia kutatása, energetikai célra történő kinyerése és hasznosítása, az ehhez szükséges létesítmények és berendezések építése, használatbavétele és üzemeltetése,

e)⁵⁸⁶ szénhidrogén-bányászatban használt technológiai létesítmény, csővezeték, a szénhidrogén- és a széndioxid-szállító vezeték, a földgázelosztó- és célvezeték, valamint az egyéb gáz és gáztermékvezeték és banyaüzem területén az egyéb gáztechnológia építése, használatba vétele,

⁵⁷⁵ Megállapította: 2022. évi XIX. törvény 53. § (2). Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

⁵⁷⁶ Beiktatta: 2022. évi XIX. törvény 53. § (2). Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

⁵⁷⁷ Beiktatta: 2017. évi CLIX. törvény 35. §. Hatályos: 2018. I. 1-től.

⁵⁷⁸ Beiktatta: 2018. évi XCIX. törvény 11. §. Hatályos: 2019. I. 15-től.

⁵⁷⁹ Megállapította: 2022. évi XIX. törvény 53. § (3). Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

⁵⁸⁰ Megállapította: 2022. évi XIX. törvény 53. § (3). Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

⁵⁸¹ Megállapította: 2023. évi XCIX. törvény 19. §. Hatályos: 2024. I. 1-től.

⁵⁸² Hatályon kívül helyezte: 2019. évi CX. törvény 13. § (5) f). Hatálytalan: 2020. I. 1-től.

⁵⁸³ Megállapította: 1997. évi XII. törvény 19. §. Hatályos: 1997. VI. 24-től.

⁵⁸⁴ Megállapította: 2004. évi CXXXVIII. törvény 20. § (1). Hatályos: 2005. II. 12-től.

⁵⁸⁵ Módosította: 2006. évi CIX. törvény 96. § (6) a).

⁵⁸⁶ Megállapította: 2021. évi CXXXVI. törvény 20. § (1). Hatályos: 2022. III. 1-től.

üzemeltetése, elbontása és felhagyása,

f)⁵⁸⁷ a szénhidrogén, valamint energetikai és ipari eredetű szén-dioxid tárolására alkalmas földtani szerkezetek kutatása, tárolásra történő kialakítása és hasznosítása, az ehhez szükséges létesítmények és berendezések építése, használatbavétele, üzemeltetése, bezárása,

g)⁵⁸⁸ a cseppfolyós propán-bután gázok és ezek elegyei tartályban vagy palackban történő forgalmazása, a cseppfolyós propán-bután gázok és ezek elegyeinek töltő és tároló létesítményei, a töltőüzemben lévő nyomáspróbázó és javító létesítményei, azok berendezései, valamint elosztóvezetékei építése, használatbavétele, üzemeltetése, elbontása és felhagyása,

h) a polgári célú robbantóanyag raktárainak építése, használatbavétele és üzemeltetése,

i) a meddőhányók létesítése, hasznosítása és megszüntetése,

j) a gyutaccsal nem indítható polgári célú robbanóanyagoknak a felhasználás és a forgalmazás helyszínén vagy telephelyén keveréssel történő előállítás,

k) a polgári robbantási tevékenység,

l) egyes nem bányászati célt szolgáló, bányászati módszerekkel végzett föld alatti tevékenységek (aknamélyítés, mélyfúrás, alagút- és vágathajtás) a mélyépítés kivételével,

m) a robbantástechnikai kutató tevékenység,

n)⁵⁸⁹ a bányászati hulladék kezelése, és az ehhez szükséges létesítmények és berendezések építése, használatbavétele és üzemeltetése, valamint bezárása és utógondozása,

o)⁵⁹⁰ az a)–n) pontokban felsorolt tevékenységekhez és létesítményekhez alkalmazott nyomástartó berendezések és rendszerek létesítése, javítása, átalakítása, használatbavétele, üzemeltetése és elbontása,

p)⁵⁹¹ a földtani közeg és az ásványi nyersanyagok megkutatottsági szintjének növeléséhez és az adatok nyilvántartásához fűződő állami érdek érvényesítése,

q)⁵⁹² a földtani közeg által okozott veszélyek és káros folyamatok elleni védelem és az ehhez szükséges intézkedések, kötelezések elrendelése,

r)⁵⁹³ a földtani közeg hasznosítási lehetőségeinek számbavétele, értékelése és a hasznosítás földtani feltételeinek meghatározása,

s)⁵⁹⁴ a földtani kutatás,

t)⁵⁹⁵ a vizek kártételei elleni védelem és védekezés célját szolgáló közcélú vízilétesítmények létesítéséhez szükséges ásványi nyersanyag-kinyerő helyek létesítése, üzemeltetése, megszüntetése,

u)⁵⁹⁶ az előkutatás tudomásul vétele,

v)⁵⁹⁷ a bányászati és gázipari biztonsági szabályzatok és műszaki követelmények megállapítása, ideértve a Hatóság elnökének rendeletében meghatározott feltételek fennállása esetén általános vagy egyedi eltérés, felmentés engedélyezését a biztonsági szabályzatok és műszaki követelmények előírásai alól,

w)⁵⁹⁸ a piacfelügyeleti eljárása során a biztonságossági és megfelelőség-tanúsítási követelmények érvényesítése, ennek keretében a bányászati és gázüzemi tevékenységek végzése során alkalmazott vagy a hatósági felügyelete alá tartozó létesítményekbe beépített termékek, gépek, berendezések, a nyomástartó berendezések és rendszerek, szállítható nyomástartó berendezések, az egyéni védőeszközök, a villamossági termékek, a potenciálisan robbanásveszélyes környezetben történő alkalmazásra szánt berendezések, védelmi rendszerek ellenőrzése; továbbá azon termékek

⁵⁸⁷ Megállapította: 2011. évi XXIX. törvény 14. §. Hatályos: 2011. VI. 25-től.

⁵⁸⁸ Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 30. § (2). Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁵⁸⁹ Megállapította: 2010. évi CLXXXI. törvény 1. § (6). Hatályos: 2010. XII. 31-től.

⁵⁹⁰ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 31. § (1). Hatályos: 2015. I. 11-től.

⁵⁹¹ Beiktatta: 2007. évi CXXXIII. törvény 17. §. Hatályos: 2008. I. 8-tól.

⁵⁹² Beiktatta: 2007. évi CXXXIII. törvény 17. §. Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 22.

⁵⁹³ Beiktatta: 2007. évi CXXXIII. törvény 17. §. Hatályos: 2008. I. 8-tól.

⁵⁹⁴ Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 31. § (2). Hatályos: 2015. I. 11-től.

⁵⁹⁵ Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 31. § (2). Hatályos: 2015. I. 11-től.

⁵⁹⁶ Beiktatta: 2021. évi CXXXVI. törvény 20. § (2). Hatályos: 2022. I. 1-től.

⁵⁹⁷ Beiktatta: 2021. évi CXXXVI. törvény 20. § (2). Hatályos: 2022. I. 1-től.

⁵⁹⁸ Beiktatta: 2021. évi CXXXVI. törvény 20. § (2). Hatályos: 2022. I. 1-től.

biztonságosságának elbírálása, melyek használatbavételéhez összeszerelés, helyre szerelés vagy más installációs műveletek elvégzése szükséges, alkalmazhatóságára a forgalmazási műveletek – különösen szállítás, raktározás – hatással lehetnek, valamint amelyek esetében nem történt piacra helyezés a használatbavételt megelőzően, ideértve a saját használatra előállított terméket is,

x)⁵⁹⁹ az állam által végzett feltáró kutatás engedélyezése.

(2)⁶⁰⁰ Polgári felhasználású robbanóanyag forgalmazását és polgári robbantási tevékenység végzését a bányafelügyelet annak a gazdálkodó szervezetnek, valamint e tevékenységet végző, irányító, felügyelő személynek engedélyezi, aki megfelel a jogszabályban meghatározott feltételeknek. A bányafelügyelet a tevékenység folytatására engedéllyel rendelkezőkről nyilvántartást vezet.

(2a)⁶⁰¹ A gazdálkodó szervezetekre vonatkozó (2) bekezdés szerinti nyilvántartás tartalmazza az engedélyes megnevezését, székhelyét (telephelyét, fióktelepét), az engedély fajtáját és hatályát, a felelős személy nevét és lakcímét, valamint a forgalmazásra vagy felhasználásra engedélyezett robbanóanyag mennyiségét és a robbanóanyag kereskedelmi megnevezését.

(2b)⁶⁰² A tevékenységet végző, irányító, felügyelő személyekre vonatkozó (2) bekezdés szerinti nyilvántartás tartalmazza a tevékenység folytatására engedéllyel rendelkező természetes személyazonosító adatait, az engedély típusát, nyilvántartási számát, kiadójának nevét, érvényességi körét, hatályát, az engedélyező határozat számát.

(2c)⁶⁰³ A (2) bekezdés szerinti nyilvántartás – a természetes személyazonosító adatok, valamint a forgalmazásra vagy felhasználásra engedélyezett robbanóanyag mennyiségére vonatkozó adatok kivételével – közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.

(3)⁶⁰⁴ A szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerinti szabad szolgáltatásnyújtás jogával rendelkező szolgáltató határon átnyúló szolgáltatásnyújtás keretében történő polgári felhasználású robbanóanyag-forgalmazási tevékenység folytatására irányuló szándékát köteles a bányafelügyeletnek bejelenteni.

(4)⁶⁰⁵ A nyomástartó berendezést vizsgáló szakértői vagy felügyeleti tevékenységet az folytathat, aki büntetlen előéletű, rendelkezik az e törvény végrehajtására a Hatóság elnöke által kiadott rendeletben meghatározott szakmai képesítéssel, gyakorlati idővel, megfelel az ott meghatározott egyéb feltételeknek, és a tevékenység folytatásáról a bányafelügyeletnél a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerint bejelentést tett. A tevékenységet folytató személyekről a bányafelügyelet által vezetett nyilvántartás tartalmazza a tevékenységet folytató személy természetes személyazonosító adatait, iskolai végzettségének megnevezését és oklevelének számát, bejelentésének sorszámát, a bejelentett tevékenység megnevezését, valamint a nyilvántartásból törlés időpontját és iktatási számát.

(4a)⁶⁰⁶ A (4) bekezdés szerinti nyilvántartás alapján a bányafelügyelet a honlapján naprakészen közzéteszi a tevékenységet folytató személyek jegyzékét, amely tartalmazza a tevékenységet folytató személy nevét és címét, a tevékenység folytatásáról szóló bejelentés számát, és a bejelentett tevékenység betűkódját.

(5)⁶⁰⁷ A bányafelügyelet – tudomására jutását követően – haladéktalanul köteles intézkedni a hatósági felügyelete alá tartozó tevékenységek gyakorlásával kapcsolatban a 2. §-ban meghatározott közérdek sérelmének megelőzésére, illetve megszüntetésére, továbbá a felügyelt tevékenység jogszerű folytatásának biztosítására.

⁵⁹⁹ Beiktatta: 2025. évi XLII. törvény 25. §. Hatályos: 2025. VI. 10-től.

⁶⁰⁰ Megállapította: 2013. évi LXXXIV. törvény 8. § (3). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

⁶⁰¹ Beiktatta: 2013. évi LXXXIV. törvény 8. § (3). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

⁶⁰² Beiktatta: 2013. évi LXXXIV. törvény 8. § (3). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

⁶⁰³ Beiktatta: 2013. évi LXXXIV. törvény 8. § (3). Hatályos: 2013. VII. 1-től.

⁶⁰⁴ Megállapította: 2009. évi LVI. törvény 68. § (8). Hatályos: 2009. X. 1-től. Ezt követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁶⁰⁵ Megállapította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 15. § (4). Módosította: 2021. évi CXXXVI. törvény 26. § f).

⁶⁰⁶ Megállapította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 15. § (4). Hatályos: 2016. I. 1-től. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁶⁰⁷ Megállapította: 2004. évi CXXXVIII. törvény 20. § (2). Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 23.

(6)⁶⁰⁸ Az 1. § (7) bekezdése szerinti tevékenységek jogszerűségének vizsgálata a bányafelügyelet hatáskörébe tartozik.

(7)⁶⁰⁹

44/A. §⁶¹⁰ (1) Ha e törvény vagy a felhatalmazása alapján kiadott jogszabály földtani szakkérdésben szakértő igénybevételét írja elő, vagy szakértő igénybevételéhez jogkövetkezményt állapít meg, – az igazságügyi szakértőkről szóló törvény szerint igazságügyi szakértői tevékenység végzésére jogosult szakértő kivételével – szakértőként kizárólag az a személy vehető igénybe, valamint a jogszabályban meghatározott jogkövetkezmények csak annak a személynek az igénybevételéhez fűződnek, aki a bányafelügyeletnél a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerint bejelentést tett.

(2)⁶¹¹ Az (1) bekezdés szerinti szakértői tevékenységet az a személy folytathat, aki büntetlen előéletű, rendelkezik az e törvény felhatalmazása alapján a Hatóság elnökének rendeletében meghatározott szakmai képesítéssel, és megfelel az ott meghatározott egyéb feltételeknek.

(3)⁶¹² A bányafelügyelet által a szakértői tevékenység folytatására jogosult személyekről vezetett nyilvántartás tartalmazza a szakértői tevékenység végzésére jogosult személy természetes személyazonosító adatait, kapcsolattartásra megjelölt elérhetőségét, valamint a Hatóság elnökének rendeletében előírt további, személyes adatokat nem tartalmazó adatokat. A nyilvántartásból kizárólag a szakértői tevékenység végzésére való jogosultság igazolása céljából szolgáltatható adat.

(4)⁶¹³ A (3) bekezdés szerinti nyilvántartás – a természetes személyazonosító adatok kivételével – közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.

(5)⁶¹⁴ A (3) bekezdés szerinti nyilvántartás alapján a bányafelügyelet a honlapján naprakészen közzéteszi a földtani szakértők jegyzékét, amely tartalmazza a tevékenységet folytató személy nevét és kapcsolattartásra megjelölt elérhetőségét, valamint a földtani szakértő szakterületének megnevezését.

44/B. §⁶¹⁵ (1) Aki hites bányamérői tevékenységet kíván folytatni, köteles az erre irányuló szándékát a bányafelügyeletnek a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerint bejelenteni. A bejelentésben meg kell jelölni a bejelentő természetes személyazonosító adatait.

(2) Hites bányamérői tevékenységet az folytathat, aki büntetlen előéletű, és megfelel az e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletben meghatározott egyéb feltételeknek.

(3)⁶¹⁶ A hites bányamérői tevékenységet folytató személyekről a bányafelügyelet által vezetett nyilvántartás tartalmazza a tevékenység végzésére jogosult személy természetes személyazonosító adatait, kapcsolattartásra megjelölt elérhetőségét, valamint a Hatóság elnökének rendeletében előírt további, személyes adatokat nem tartalmazó adatokat. A nyilvántartásból kizárólag a hites bányamérői tevékenység végzésére való jogosultság igazolása céljából szolgáltatható adat.

(4)⁶¹⁷ A (3) bekezdés szerinti nyilvántartás – a természetes személyazonosító adatok kivételével – közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.

(5)⁶¹⁸ A (3) bekezdés szerinti nyilvántartás alapján a bányafelügyelet a honlapján naprakészen közzéteszi a hites bányamérői tevékenységet folytató személyek jegyzékét, amely tartalmazza a tevékenységet folytató személy nevét, kapcsolattartásra megjelölt elérhetőségét és a hites

⁶⁰⁸ Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 66. §. Hatályos: 2012. XII. 31-től.

⁶⁰⁹ Hatályon kívül helyezte: 2020. évi XXX. törvény 4. § (3) b). Hatálytalan: 2020. VII. 1-től.

⁶¹⁰ Megállapította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 15. § (6). Hatályos: 2016. I. 1-től. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁶¹¹ Módosította: 2025. évi XLII. törvény 29. § b).

⁶¹² Megállapította: 2022. évi XIX. törvény 54. § (1). Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

⁶¹³ Beiktatta: 2022. évi XIX. törvény 54. § (2). Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

⁶¹⁴ Beiktatta: 2022. évi XIX. törvény 54. § (2). Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

⁶¹⁵ Megállapította: 2015. évi CLXXXVI. törvény 15. § (7). Hatályos: 2016. I. 1-től. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁶¹⁶ Megállapította: 2022. évi XIX. törvény 55. § (1). Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

⁶¹⁷ Beiktatta: 2022. évi XIX. törvény 55. § (2). Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

⁶¹⁸ Beiktatta: 2022. évi XIX. törvény 55. § (2). Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

bányamérő szakterületének megnevezését.

44/C. §⁶¹⁹

A mélységi vizek felszínre hozatalának bányahatósági felügyelete

45. § (1)⁶²⁰ A bányafelügyelet látja el a mélységi vizek felszínre hozatalára irányuló, bányászati technológiával végzett munkálatok hatósági biztonságtechnikai felügyeletét. A hatósági felügyelet keretében a bányafelügyelet a munkálatok és az üzemben tartás biztonságára és szakszerűségére vonatkozó kérdésekben közvetlenül intézkedik, a vízvagyon védelmére szolgáló intézkedések megtételét pedig a vízvédelmi hatóságnál kezdeményezi.

(2)⁶²¹

(3) A bányafelügyelet hatáskörébe tartozik a szénhidrogénnel együtt felszínre hozott víz szénhidrogén tárolókban történő elhelyezésének hatósági felügyelete.

Föld alatti tároló térségek hatósági felügyelete

46. § (1)⁶²² A bányafelügyelet műszaki-biztonsági, munkabiztonsági és munkaügyi felügyeletet gyakorol a 300 m²-nél nagyobb alapterületű, bányászati módszerekkel kialakított, természetes kőzetréteggel fedett, föld alatti térségek (föld alatti tároló térségek) létesítésére, használatbavételére és megszüntetésére irányuló tevékenységek felett.

(2)⁶²³ A föld alatti tároló térségekről a Kormány által rendeletben kijelölt szerv nyilvántartást vezet.

(3) A föld alatti tároló térségek állagának megóvásáról a tulajdonosa (kezelője) köteles gondoskodni.

IV/A. RÉSZ⁶²⁴

A VIZEK KÁRTÉTELEI ELLENI VÉDELEM ÉS VÉDEKEZÉS CÉLJÁT SZOLGÁLÓ KÖZCÉLÚ VÍZILÉTESÍTMÉNYEK LÉTESÍTÉSÉHEZ SZÜKSÉGES ÁSVÁNYINYERSANYAG-KINYERŐ HELYEK LÉTESÍTÉSÉNEK, ÜZEMELTETÉSÉNEK, MEGSZÜNTETÉSÉNEK ÉS HATÓSÁGI FELÜGYELETÉNEK SZABÁLYAI⁶²⁵

47. § ⁶²⁶ (1) ⁶²⁷ A vizek kártételei elleni védelem és védekezés célját szolgáló közcélú vízilétesítmények (a továbbiakban: közcélú vízilétesítmény) megépítéséhez szükséges ásványi nyersanyag kitermelésére a közcélú vízilétesítmény 30 km-es környezetében ásványinyersanyag-kinyerő hely (a továbbiakban: anyagnyerő hely) létesíthető. Az anyagnyerő hely létesítési engedély iránti kérelmet a közcélú vízilétesítmény építésére véglegessé vált határozattal rendelkező (a továbbiakban: anyagnyerő hely engedélyese) nyújthatja be.

(2) ⁶²⁸ Nem engedélyezhető anyagnyerő hely létesítése, ha a vízilétesítmény 30 km-es

⁶¹⁹ Hatályon kívül helyezte: 2015. évi CLXXXVI. törvény 17. § c). Hatálytalan: 2016. I. 1-től.

⁶²⁰ Megállapította: 2013. évi CCXXVII. törvény 1. § (15). Hatályos: 2014. I. 1-től.

⁶²¹ Hatályon kívül helyezte: 2009. évi LVI. törvény 70. §. Hatálytalan: 2009. X. 1-től.

⁶²² Megállapította: 2010. évi IV. törvény 16. §. Hatályos: 2010. II. 23-tól. Lásd: 2010. évi IV. törvény 20. § (2)–(5).

⁶²³ Megállapította: 1997. évi XII. törvény 21. §. Módosította: 2009. évi CIX. törvény 54. § (1).

⁶²⁴ Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 32. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

⁶²⁵ Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 32. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

⁶²⁶ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 32. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

⁶²⁷ Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 2.

⁶²⁸ Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 22.

környezetében végleges döntéssel jóváhagyott kitermelési műszaki üzemi tervvel rendelkező bánya található, és a bánya ásványi nyersanyaga alkalmas a közcélú vízellátási rendszer megépítésére, továbbá, ha a bányából kitermelt ásványi nyersanyag kedvezőbb vagy azonos költségen beszerezhető, mint az anyaggyártó helyről.

(3) A bánya ásványi nyersanyagának alkalmatlanságát és kedvezőtlenebb költségét az anyaggyártó hely létesítési engedély kérelmezőjének kell igazolnia.

(4) Ha bányából történő felhasználás esetén a rendelkezésre álló alkalmas ásványi nyersanyag mennyisége az építéshez szükséges mennyiségnek csak egy részét fedezi, a még szükséges ásványi nyersanyag-mennyiségre anyaggyártó hely engedélyezhető.

(5)⁶²⁹ Az anyaggyártó hely létesítése nem engedélyezhető olyan ásványi nyersanyag kutatási területen, amely tekintetében a bányavállalkozó az anyaggyártóhelyből kitermelni tervezett ugyanazon ásványi nyersanyagra végleges döntéssel jóváhagyott kutatási műszaki üzemi tervvel rendelkezik, továbbá külszíni művelésre megállapított bányatelek területén, illetve vízbázisok védőterületén és védetté nyilvánított régészeti lelőhelyeken.

(6) Az anyaggyártó helyről kitermelt ásványi nyersanyag az állam tulajdonában marad – kivéve az önkormányzati tulajdonú vízellátási rendszerbe beépített ásványi nyersanyag –, felette az anyaggyártó hely engedélyese tulajdont nem szerez.

(7) Az anyaggyártó helyről kitermelt ásványi nyersanyag csak az (1) bekezdésben meghatározott célra használható fel, kereskedelmi forgalomba nem hozható.

47/A. §⁶³⁰ (1) Az anyaggyártó hely létesítéséhez és üzemeltetéséhez szükséges földterület igénybevételére annak tulajdonosával (vagyonkezelőjével) – az igénybevétele, valamint az ezzel kapcsolatos előzetes vizsgálatokra is kiterjedő – megállapodást kell kötni.

(2) Az ingatlanon folytatott tevékenységgel összefüggésben okozott károk megtérítésére a 37. § rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(3) Az anyaggyártó hely engedélyesének a kitermelési tevékenységgel kapcsolatos kötelezettségei teljesítésének, és harmadik személynek okozott károk megtérítésének pénzügyi fedezetére biztosítékot kell adnia.

47/B. §⁶³¹ (1) Az anyaggyártó hely létesítését az anyaggyártó hely engedélyesének kérelmére a bányafelügyelet a kérelemhez mellékelte komplex műveleti terv jóváhagyásával – a (2) és (3) bekezdésben meghatározott szempontok figyelembevétele mellett – engedélyezi.

(2) A komplex műveleti tervet úgy kell elkészíteni, hogy az biztosítsa az élet, az egészség, a felszíni és a felszín alatti létesítmények, a kulturális örökség, valamint a mező- és erdőgazdasági rendeltetésű termőföldek megőrzését, a természeti környezet és értékek védelmét, a felszíni és felszín alatti vizek védelmét, a tevékenységgel okozható károk lehetséges megelőzését, illetve csökkentését.

(3) Az anyaggyártó hely létesítési engedély hivatalból vagy kérelemre módosítható. Hivatalból akkor módosítható a létesítési engedély, ha a kitermelési tevékenység során védendő érték válik ismertté. A létesítési engedély módosítására a létesítésre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

47/C. §⁶³² (1) A bányafelügyelet az anyaggyártó helyről – közhitelesnek nem minősülő – nyilvántartást vezet, és azt a honlapján közzéteszi.

(2) Az (1) bekezdés szerinti nyilvántartás tartalmazza:

a) az engedély nyilvántartási számát,

b)⁶³³ az engedély iktatási számát, véglegessé válásának időpontját,

c) az anyaggyártó hely engedélyesének megnevezését, székhelyét,

d) az anyaggyártó hellyel érintett település megnevezését és az érintett ingatlanok helyrajzi

⁶²⁹ Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 22.

⁶³⁰ Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 32. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

⁶³¹ Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 32. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

⁶³² Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 32. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

⁶³³ Módosította: 2017. évi L. törvény 50. § 23.

számát,

e) a kitermelt ásványi nyersanyag felhasználásának helyét,

f) az anyagnyerő helyről kitermelhető ásványi nyersanyag mennyiségét m^3 -ben,

g) a tevékenységet végző megnevezését, székhelyét,

h)⁶³⁴

47/D. §⁶³⁵ (1) Az anyagnyerő hely engedélyesének a 28. §-ban foglaltak szerint bányaiüzemi felelős műszaki vezetőt és helyettesét kell megbíznia.

(2)⁶³⁶ Az anyagnyerő helyből történő ásványi nyersanyag-kitermelési tevékenység műszaki felügyeletét a Hatóság elnökének a bányászban műszaki biztonsági szempontból jelentős munkakörök betöltéséhez szükséges szakmai képesítésről és gyakorlatról szóló rendeletében meghatározott képesítéssel és gyakorlati idővel rendelkező személynek kell ellátnia, kivéve, ha a bányaiüzemi felelős műszaki vezető vagy helyettes látja el a műszaki felügyeletet is.

(3)⁶³⁷ Az anyagnyerő hely létesítése, üzemeltetése és megszüntetése során a biztonsági előírások tekintetében a Hatóság elnökének a külszíni bányászati tevékenységek Bányabiztonsági Szabályzata kiadásáról szóló rendelete előírásait kell alkalmazni.

(4) Az anyagnyerő hely létesítése, üzemeltetése, megszüntetése során bekövetkezett súlyos üzemzavart vagy súlyos munkabalesetet az anyagnyerő hely engedélyese köteles haladéktalanul a bányafelügyeletnek bejelenteni. A súlyos üzemzavart vagy a súlyos munkabalesetet a bányafelügyelet a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó tevékenység során bekövetkezett súlyos üzemzavar és súlyos munkabaleset bejelentésének és vizsgálatának rendjéről szóló rendelet szabályai szerint vizsgálja ki.

(5) E § alkalmazásában súlyos üzemzavarnak minősül a rézsű, a homlok megcsúszása vagy a hányócsúszás, ha az idegen létesítményt, berendezést veszélyeztet vagy abban kárt okoz.

47/E. §⁶³⁸ (1) Az anyagnyerő hely engedélyese köteles a kitermelési tevékenység befejezését követően a kitermeléssel igénybe vett ingatlanokat a végleges más célú hasznosítás befejezése után a természeti környezetbe illően kialakítani.

(2) Az anyagnyerő hely megszüntetésének elfogadásáról a bányafelügyelet dönt.

(3) Az anyagnyerő hely megszüntetésének elfogadása esetén a bányafelügyelet törli a nyilvántartásából az anyagnyerő helyet.

47/F. §⁶³⁹ (1) Ha az anyagnyerő hely engedélyese vagy a megbízásából tevékenységet végző a tevékenységet az engedélyben foglaltaktól eltérő módon végzi, a bányafelügyelet az anyagnyerő hely engedélyesét bírsággal sújtja, és kötelezi a szabályellenes állapot megszüntetésére. Ismételt esetben a bányafelügyelet az engedélyt visszavonhatja és elrendelheti az eredeti állapot helyreállítását, vagy ha ez már nem lehetséges, a tájrendezést.

(2) Ha az anyagnyerő hely engedélyese vagy a tevékenységet végző tevékenységével a 47/D. § (3) bekezdésében foglalt biztonsági szabályokat megsérti, a bányafelügyelet az anyagnyerő hely engedélyesét vagy a tevékenységet végzőt bírsággal sújtja, és a tevékenység folytatását – ha a kialakult biztonságellenes állapot közvetlen veszélyhelyzetet okozott – felfüggeszti. A bányafelügyelet a biztonságellenes állapot megszüntetése esetén a tevékenység folytatását engedélyezi.

IV/B. RÉSZ⁶⁴⁰

AZ ÁLLAM ELŐVÁSÁRLÁSI JOGA⁶⁴¹

⁶³⁴ Hatályon kívül helyezte: 2021. évi CXX. törvény 18. § g). Hatálytalan: 2022. I. 1-től.

⁶³⁵ Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 32. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

⁶³⁶ Megállapította: 2021. évi CXX. törvény 15. §. Hatályos: 2022. I. 1-től.

⁶³⁷ Megállapította: 2021. évi CXX. törvény 15. §. Hatályos: 2022. I. 1-től.

⁶³⁸ Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 32. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

⁶³⁹ Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 32. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

⁶⁴⁰ Beiktatta: 2020. évi CLXI. törvény 9. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.

48. §⁶⁴² (1) A 49. § 55. pontjában meghatározott ásványi nyersanyagra vonatkozó bányászati joggal érintett ingatlan tulajdonjogának átruházása esetén a magyar államot elővásárlási jog illeti meg.

(2)⁶⁴³ Az elővásárlási jog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzésére a bányafelügyelet felhívja az ingatlanügyi hatóságot.

(3) A magyar állam elővásárlási jogát az ingatlan esetében az állam tulajdonosi jogkörében eljáró szerv gyakorolja.

(4)⁶⁴⁴ Az elővásárlási jog gyakorlására jogosult, az állam tulajdonosi jogkörében eljáró szerv a szerződés megkötésére irányuló szándékot egyértelműen kifejező és valamennyi lényeges kérdésre kiterjedő ajánlat közlésétől vagy – az elővásárlási jog jogosultjával szemben hatálytalan – tulajdonjog átruházására irányuló szerződés megkötéséről való tudomásszerzéstől számított 35 napon belül nyilatkozhat, hogy kíván-e élni elővásárlási jogával az állam nevében. A határidő jogvesztő.

IV/C. RÉSZ⁶⁴⁵

AZ ÁSVÁNYVAGYON-GAZDÁLKODÁSRA, AZ ÁSVÁNYVAGYON-NYILVÁNTARTÁSRA, VALAMINT A FELTÁRÓ KUTATÁSRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK⁶⁴⁶

Az ásványvagyon-gazdálkodás alapelvei⁶⁴⁷

48/A. §⁶⁴⁸ (1) Az ásványvagyon-gazdálkodás azon döntések és intézkedések összessége, amelyek biztosítják

a) az ásványi nyersanyagok földkéregbeli elhelyezkedésének, mennyiségi és minőségi paramétereinek minél teljesebb és pontosabb megismerését,

b) az ásványi nyersanyagok mennyiségének, minőségének és lelőhelyeinek nyilvántartását, valamint a nyilvántartás vezetéséhez szükséges adatszolgáltatást,

c) a megismert és nyilvántartott ásványvagyon megőrzését, védelmét, valamint az ásványi nyersanyag indokolatlan kitermelésének és igénybevételeének megakadályozását,

d) az ásványi nyersanyagok kitermelése során a veszteségek csökkentését, valamint

e) a kitermelt ásványi nyersanyagokkal történő elszámolást, valamint a visszahagyott ásványvagyon további kitermelhetőségét.

(2) Az ásványvagyon-gazdálkodás célja az ásványi nyersanyagoknak a társadalom érdekében történő olyan kiaknázása, amely biztosítja a lehető legnagyobb fajlagos értékkel rendelkező termék előállítását az elérhető legteljesebb módon, a legkevesebb veszteség mellett.

(3) Az ásványi nyersanyagvagyon védelme és szabályozott kitermelése nemzetgazdasági érdek. Az ásványi nyersanyag védelmét az adott előfordulás ásványvagyonának gazdaságos kitermelhetőségétől függetlenül biztosítani kell.

(4) A bányászati tevékenységet úgy kell végezni, hogy az ásványi nyersanyagok és a geotermikus energia potenciál csökkenését vagy értékvesztését indokolatlanul ne idézze elő. A bányavállalkozónak törekednie kell a teljes ásványvagyon kitermelésére.

⁶⁴¹ Beiktatta: 2020. évi CLXI. törvény 9. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.

⁶⁴² Megállapította: 2020. évi CLXI. törvény 9. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.

⁶⁴³ Módosította: 2021. évi CXLVI. törvény 11. § f).

⁶⁴⁴ Beiktatta: 2021. évi CXXXVI. törvény 21. §. Hatályos: 2022. II. 1-től.

⁶⁴⁵ Beiktatta: 2023. évi XCIX. törvény 20. §. Hatályos: 2024. I. 1-től.

⁶⁴⁶ Megállapította: 2025. évi XLII. törvény 26. §. Hatályos: 2025. VI. 10-től.

⁶⁴⁷ Beiktatta: 2023. évi XCIX. törvény 21. §. Hatályos: 2024. I. 1-től.

⁶⁴⁸ Beiktatta: 2023. évi XCIX. törvény 21. §. Hatályos: 2024. I. 1-től.

(5) Az ásványvagyon-gazdálkodás keretében a bányafelügyelet az ásványi nyersanyagok jövőbeni kedvezőbb kitermelése, vagy magasabb fajlagos értékű ásványi nyersanyag kitermelésének lehetősége érdekében a bányatelek megállapítását vagy módosítását, továbbá a műszaki üzemi terv jóváhagyását vagy módosítását elutasíthatja vagy ezekben az eljárásokban korlátozó rendelkezéseket állapíthat meg. A bányafelügyelet az elutasítás vagy korlátozás indokaként a jövőben várható körülményekre vagy a magasabb fajlagos értékű ásványi nyersanyag ismertetésére hivatkozhat.

(6) Az ásványi nyersanyag kitermelőjét a kitermelt ásványvagyon tekintetében elszámolási, megőrzési és megóvási kötelezettség terheli.

Az ásványvagyon nyilvántartása⁶⁴⁹

48/B. §⁶⁵⁰ (1) A bányafelügyelet az ásványvagyon-gazdálkodási célok teljesülésének érvényesülése érdekében az ásványvagyonról, annak minőségi és mennyiségi változásáról mérlegszerű nyilvántartást vezet. A bányafelügyelet a nyilvántartásban szereplő adatokról kérelemre hatósági bizonyítványt ad ki.

(2) A bányafelügyelet az ásványvagyon-nyilvántartást ásványi nyersanyag-lelőhelyenként, azon belül telepenként, illetve készletszámítási tömbönként vezeti, a nyilvántartásban szereplő lelőhelyeket kódszámmal látja el.

(3) A nyilvántartás tartalmazza

a) a lelőhelyre vonatkozó adatokat, azon belül a telep, illetve a készletszámítási tömb megnevezését és kódját, továbbá bányászati jogosultsággal érintett lelőhely esetén a bányatelek védnevét,

b) az állami ásványvagyon-nyilvántartás pontossága és közhitelességének biztosítása érdekében az ásványvagyon kitermelésére jogosult nevét, természetes személyazonosító adatait és lakóhelyét, illetve megnevezését és székhelyét,

c) a lelőhely közigazgatási megjelölését az érintett települések megnevezésével, EOV rendszer szerinti koordinátákkal történő lehatárolását, fedő- és feküsicikjának magasságát mBf értékkel, továbbá szilárd ásványi nyersanyagok esetén az érintett ingatlanok helyrajzi számát,

d) a lelőhely minősítését a szerint, hogy bányászati joggal érintett vagy nem,

e) az ásványi nyersanyag megnevezését az ásványi nyersanyagok és a geotermikus energia fajlagos értékének, valamint az értékszámítás módjának meghatározásáról szóló kormányrendelet szerint,

f) a lelőhely kiinduló vagyonadatát,

g) a lelőhely földtani, kitermelhető és – szilárd ásványi nyersanyagok esetén – a pillérben lekötött ásványvagyon tárgyévi január 1-jei állapotának és december 31-ei állapotának megfelelő mennyiségét, valamint a tárgyévben bekövetkezett változásokat,

h) az ásványvagyon fizikai, kémiai és technológiai paramétereit, és

i) a lelőhelyen nyilvántartott meddőanyag és bányászati hulladék megnevezését és mennyiségét.

(4) A nyilvántartásban a kutatási zárójelentésben vagy készletszámítási jelentésben elfogadott vagyonadatokat kell kezdeti vagyonadatként szerepeltetni. A nyilvántartásban szereplő adatok módosítása a 25. § (2) bekezdés b) és c) pontja szerinti bányavállalkozói adatszolgáltatások, vagy az ásványvagyon változását eredményező végleges bányafelügyeleti döntések – ideértve a bányavállalkozó által végzett ásványvagyon újraértékelésével kapcsolatos döntést is – alapján történhet. Az ásványvagyon bányavállalkozói újraértékeléséhez a bányavállalkozó mellékelí az ásványvagyon-változásra vonatkozó földtani szakértő által ellenjegyzett készletszámítási jelentést.

(5) A (2) bekezdés szerinti nyilvántartás – a (2) bekezdés b) pontja szerinti adatok kivételével – közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.

(6) A bányafelügyelet minden év június 30-ig országos ásványvagyonmérleg-jelentést készít a

⁶⁴⁹ Beiktatta: 2023. évi XCIX. törvény 22. §. Hatályos: 2024. I. 1-től.

⁶⁵⁰ Beiktatta: 2023. évi XCIX. törvény 22. §. Hatályos: 2024. I. 1-től.

tárgyévét megelőző év január 1-jei állapot szerint, amelyet közzétesz a honlapján.

48/C. §⁶⁵¹ (1) Az állam az ásványnyersanyag-, póruster és geotermikusenergia-potenciál megismerése, pontosítása érdekében feltáró kutatást végez, amelynek eredménye bekerül a 48/B. § (1) bekezdése szerinti ásványvagyon-nyilvántartásba. A feltáró kutatás végzésére vonatkozó engedély nem minősül bányászati jognak.

(2) Feltáró kutatást az állami földtani feladatot ellátó költségvetési szerv, továbbá többségi állami tulajdonban lévő gazdasági társaság folytathat.

(3) A feltáró kutatásra vonatkozó kutatási munkatervet és a kutatási engedélyt a bányafelügyelet hagyja jóvá.

(4) Ha a feltáró kutatásra vonatkozó engedély iránti kérelem olyan földtani szervezetre vonatkozik, amelyre bányavállalkozó bányászati jogát már megállapították, a feltáró kutatásra vonatkozó engedély iránti kérelmet benyújtó a 22. § (10) és (11) bekezdése szerint jár el.

(5) A feltáró kutatásra vonatkozó engedélyt kérelmező a 22. § (11) bekezdése szerinti megállapodást a feltáró kutatásra vonatkozó engedély iránti kérelméhez mellékeli. Megállapodás hiányában az együttműködés szükségességéről és tartalmáról – a 22. § (11) bekezdésére figyelemmel – a bányafelügyelet a feltáró kutatásra vonatkozó engedélyezési eljárás során dönt.

(6) A feltáró kutatásra jogosult a tevékenységével okozott károkat a 37. § (3)–(5) bekezdésében foglaltak szerint téríti meg.

(7) A feltáró kutatásra a 38. § rendelkezéseit alkalmazni kell.

(8) A feltáró kutatási tevékenységgel kapcsolatos részletes szabályokat a Hatóság elnöke rendeletben állapítja meg.

IV/D. RÉSZ⁶⁵²

AZ (EU) 2024/1787 EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI RENDELET VÉGREHAJTÁSÁRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK⁶⁵³

48/D. §⁶⁵⁴ E rész alkalmazásában:

1. *bányaüzemeltető*: az (EU) 2024/1787 európai parlamenti és tanácsi rendelet 2. cikk 12. pontjában meghatározott fogalom;

2. *importőr*: az (EU) 2024/1787 európai parlamenti és tanácsi rendelet 2. cikk 59. pontjában meghatározott fogalom;

3. *termelő*: az (EU) 2024/1787 európai parlamenti és tanácsi rendelet 2. cikk 58. pontjában meghatározott fogalom;

4. *üzemeltető*: az (EU) 2024/1787 európai parlamenti és tanácsi rendelet 2. cikk 3. pontjában meghatározott fogalom;

5. *vállalkozás*: az (EU) 2024/1787 európai parlamenti és tanácsi rendelet 2. cikk 23. pontjában meghatározott fogalom.

48/E. §⁶⁵⁵ (1) Az (EU) 2024/1787 európai parlamenti és tanácsi rendelet előírásai tekintetében illetékes hatóságként a bányafelügyelet jár el.

(2) A bányafelügyelet az (EU) 2024/1787 európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti nyilvánosságra hozatalra vonatkozó kötelezettségének a bányafelügyelet honlapján történő közzététellel tesz eleget.

(3) A bányafelügyelet az (EU) 2024/1787 európai parlamenti és tanácsi rendelet 7. cikke szerinti panasz kivizsgálása során a panaszokról, a közérdekű bejelentésekről, valamint a visszaélések

⁶⁵¹ Beiktatta: 2025. évi XLII. törvény 27. §. Hatályos: 2025. VI. 10-től.

⁶⁵² Beiktatta: 2025. évi LI. törvény 19. §. Hatályos: 2025. VII. 5-től.

⁶⁵³ Beiktatta: 2025. évi LI. törvény 19. §. Hatályos: 2025. VII. 5-től.

⁶⁵⁴ Beiktatta: 2025. évi LI. törvény 19. §. Hatályos: 2025. VII. 5-től.

⁶⁵⁵ Beiktatta: 2025. évi LI. törvény 19. §. Hatályos: 2025. VII. 5-től.

bejelentésével összefüggő szabályokról szóló törvény (a továbbiakban: Panasztv.) szerint jár el, azzal, hogy a panaszt a Panasztv. alkalmazása szempontjából közérdekű bejelentésnek kell tekinteni.

48/F. §⁶⁵⁶ (1) A bányafelügyelet az üzemeltetőt, a vállalkozást, a bányáüzemeltetőt, az importőrt, az (EU) 2024/1787 európai parlamenti és tanácsi rendelet 18. cikk (8) bekezdése szerinti felelős felet, illetve az uniós termelőt az (EU) 2024/1787 európai parlamenti és tanácsi rendelet 33. cikk (5) bekezdése szerinti jogsértés megállapítása esetén bírsággal sújtja.

(2) A szankciók alkalmazása tekintetében az eszközöket üzemeltető személynek az eszközök üzemeltetésére hatósági engedéllyel rendelkező személyt kell tekinteni, függetlenül attól, hogy a tényleges üzemeltetést szerződéses jogviszony alapján más személy végzi.

(3) Az (1) bekezdés alapján kiszabott bírság

a) jogi személy esetén 500.000 forinttól a jogsértést elkövető jogi személy – hatósági eljárás megindítását megelőző évben szerzett – nettó éves árbevételenek 20%-áig,

b) természetes személy esetén 100.000 forinttól a jogsértést elkövető természetes személy – hatósági eljárás megindítását megelőző évben szerzett – nettó éves jövedelmének 20%-áig terjedhet.

(4) Az (1) bekezdés alapján kiszabott bírság összege nem veszélyeztetheti az energiaellátás biztonságát.

(5) Az (EU) 2024/1787 európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti jogsértés megállapítása esetén figyelmeztetés közigazgatási szankció alkalmazásának nincs helye.

(6) Ismételt jogsértés esetén a kiszabott bírság összege nem lehet kevesebb, mint a megelőzően kiszabott bírság összegének másfélszerese. Az így megállapított bírság összege nem haladhatja meg a (3) bekezdés szerinti bírságmaximumot.

(7) Ha az (EU) 2024/1787 európai parlamenti és tanácsi rendelet 15. cikk (8) bekezdése alapján a bányafelügyelet az üzemeltető által benyújtott végrehajtási ütemtervet jóváhagyja, a végrehajtási ütemtervben meghatározott időszak lejártáig a bányafelügyelet az (EU) 2024/1787 európai parlamenti és tanácsi rendelet 33. cikk (5) bekezdés i) pontjának megsértése miatt az üzemeltetővel szemben nem jár el.

(8) A bányafelügyelet a jogsértés megszüntetésére kötelezés mellett is alkalmazhat bírságot.

(9) A bányafelügyelet a tárgyévet követő év március 31. napjáig a honlapján közzéteszi az (EU) 2024/1787 európai parlamenti és tanácsi rendelet 33. cikk (8) bekezdése szerinti adatokat.

V. RÉSZ

FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

49. §⁶⁵⁷ E törvény alkalmazásában:

1. ⁶⁵⁸ Ásványi nyersanyag: olyan ásványi anyag, amely a fennálló tudományos-technikai fejlettségi szinten hasznosítható; nem minősül ásványi nyersanyagnak

a) a talajvédelmi terv készítésének részletes szabályairól szóló rendelet hatálya alá tartozó talaj talajvédelmi szempontból mentendő humuszos rétege, és

b) halmazállapotától függetlenül a víz.

2. „Ásványvagyon” az ásványi nyersanyagoknak azon része, amelynek mennyiségét és minőségét földtani, valamint bányaműszaki és -gazdasági szempontok alapján becsléssel vagy számítással határozzák meg.

3. ⁶⁵⁹

⁶⁵⁶ Beiktatta: 2025. évi LI. törvény 19. §. Hatályos: 2025. VII. 5-től.

⁶⁵⁷ Módosította: 2009. évi LVI. törvény 69. §.

⁶⁵⁸ Megállapította: 2018. évi XCIX. törvény 12. §. Hatályos: 2019. I. 15-től.

⁶⁵⁹ Hatályon kívül helyezte: 2023. évi XCIX. törvény 27. § g). Hatálytalan: 2024. I. 1-től.

4.⁶⁶⁰ „*Bányászat (bányászati tevékenység)*”: ásványi nyersanyagok kutatása, feltárása és kitermelése, az e tevékenységek során keletkező hulladékok kezelése, a meddőhányó hasznosítása, valamint az ásványvagyon-gazdálkodás. Bányászati tevékenységnek minősül:⁶⁶¹

a) a kitermelt ásványi nyersanyag helyben végzett feldolgozása, a szénhidrogén-bányászatban az ásványi nyersanyag továbbfeldolgozásra vagy továbbfelhasználásra való alkalmassá tétele, különösen a propán-bután kinyerés, a gázolin feldolgozás vagy brikettgyártás,

b) a haszonanyagok helyben végzett készletezése,

c) a bánya szüneteltetése, bezárása, a szénhidrogénmező felhagyása,

d) a bányászati tevékenység befejezését követő tájrendezés,

e) a szénhidrogén tárolására alkalmas földtani szerkezetek kutatása, tárolásra történő kialakítása, igénybevétele és bezárása,

f) a geotermikus energia kutatása, kinyerése és hasznosítása,

g) az a)–f) pontokban meghatározott tevékenységek során keletkezett hulladék kezelése, továbbá

h) a bányavállalkozó bányászati tevékenysége során felszín alatti víz járulékos kitermelését követően a kitermelt felszín alatti vízben oldott állapotban lévő ásványi nyersanyag kinyerése is.

5.⁶⁶² „*Bányavállalkozó*” a bányászati tevékenység végzésére jogosult jogi vagy természetes személy, továbbá

a) a 2. §, a 18. §, a 21. § (1) bekezdése, a 24. § (1) bekezdése, a 28. § (1) bekezdése, a 31–35. §, a 37. és 38. §, a 41. § alkalmazásában a szénhidrogén szállítóvezetékek létesítésére és üzemben tartására jogosult személy,

b) a 2. §, a 21. § (1) bekezdése, a 28. § (1) bekezdése, a 31–34. §, a 41. és 42. § alkalmazásában a megszűnt föld alatti bánya nyitva maradó térségének fenntartására, hasznosítására jogosult személy, valamint

c) a használaton kívüli bányászati célú mélyfúrás tulajdonosa vagy vagyonkezelője.

6.⁶⁶³ „*Feldolgozás*”: az ásványi nyersanyagokon – beleértve a külfejtéses bányák működése során – végrehajtott mechanikai, fizikai, biológiai, termikus vagy kémiai eljárás, vagy eljárások összessége, beleértve a méret megváltoztatását, szétválasztását és a kioldást, továbbá az előzőleg elhagyott bányászati hulladék újrafeldolgozását, de nem beleértve az olvasztást, a mészkövetéstől eltérő termikus gyártási folyamatokat és kohászati eljárásokat.

7. „*Elő kutatás*” az ásványi nyersanyag lelőhely meglétének kimutatására, valamint az ásványi nyersanyag megközelítő elterjedésének, mennyiségének meghatározására irányuló kutatás.

8.⁶⁶⁴ „*Ásványi nyersanyag-kitermelő ipar*”: minden bányászati tevékenységet és ásványi nyersanyag feldolgozást folytató vállalkozás, vagy ahhoz kapcsolódó létesítmény.

9.⁶⁶⁵ „*Feltárás*” az ásványi nyersanyag kitermelésének megkezdésére irányuló bányászati tevékenység.

E törvény alkalmazásában feltárás

– a mélyműveléses bányászatban a bányanyitás (főfeltárás), a mezőfeltárás és a fejtéselőkészítés,

– a külfejtéses bányászatban a meddőréteg eltávolítása (letakarás) és a nyitóárok kialakítása,

– a szénhidrogén-bányászatban és a geotermikus energiahordozó hasznosításában a mező fejlesztése.

10.⁶⁶⁶ „*Földtani kutatás*”: a talaj felszínének megbontásával járó vagy geofizikai, geokémiai módszerekkel végzett, különösen a földkéreg anyagi, szerkezeti és fejlődéstörténeti sajátosságainak megismerésére irányuló műszaki-tudományos tevékenység, kivéve a védett és védelemre érdemes természeti értékek kutatását.

⁶⁶⁰ Megállapította: 2023. évi XCIX. törvény 23. § (1). Hatályos: 2024. I. 1-től.

⁶⁶¹ Módosította: 2024. évi LXXXIX. törvény 24. § j).

⁶⁶² Megállapította: 2021. évi LXVIII. törvény 4. §. Hatályos: 2021. VII. 9-től.

⁶⁶³ Megállapította: 2011. évi CLXXXII. törvény 24. § (2). Hatályos: 2012. I. 1-től.

⁶⁶⁴ Megállapította: 2011. évi CLXXXII. törvény 24. § (3). Hatályos: 2012. I. 1-től.

⁶⁶⁵ Módosította: 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 24.

⁶⁶⁶ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 33. § (1). Hatályos: 2015. I. 11-től.

- 11.⁶⁶⁷ „*Geotermikus energia*”: a földkéreg belső hőenergiája.
12. „*Geotermikus energiahordozók*” e törvény alkalmazásában azok a különböző halmazállapotú anyagok (pl. felszín alatti vizek, gőzök), melyek a földkéreg belső energiájának hőenergetikai célú hasznosítását kitermeléssel vagy más technológia alkalmazásával lehetővé teszik.
- 13.⁶⁶⁸ „*Próbatermelés*”: a szénhidrogén-bányászatban a kutatási időszak vagy a feltárás alatt végzett ásványi nyersanyag kitermelés.
14. „*Ipari vagyon*” a földtani vagyonnak az a része, amely az adott időpontban gazdaságosan kitermelhető.
- 15.⁶⁶⁹ „*Kitermelés*” az ásványi nyersanyag természetes előfordulási helyéről történő lefejtése, elválasztása, felszínre hozatala. E törvény alkalmazásában kitermelésnek minősül az elhagyott meddőhányókból történő ásványi nyersanyag kitermelése és a szén föld alatti elgázosítása is.
- 16.⁶⁷⁰ „*Kivett hely*”: ahol bányászati tevékenységet a kivettség tárgya szerint hatáskörrel rendelkező illetékes hatóság hozzájárulásával, az általa előírt külön feltételek megtartásával szabad folytatni. Kivett helynek minősül a belterület, a külterület beépítésre szánt része, a közlekedési célt szolgáló terület, temető, vízfolyás vagy állóvíz medre, függőpálya vagy vezeték biztonsági, illetve védő övezete, vízi létesítmény, ivóvíz, ásvány-, gyógyvíz, bármely forrás és kijelölt védőterülete, védőerdő, gyógy- és üdülőhely védőövezete, a védett természeti terület, a műemléki, illetve régészeti védetség alatt álló ingatlan, továbbá a honvédelmi létesítmények területe, a külfejtés vonatkozásában a termőföld, valamint amit jogszabály a bányászati tevékenység tekintetében annak minősít.
- 17.⁶⁷¹ „*Kutatás*”: olyan földtani (geológiai, geofizikai, geokémiai) és mérnöki módszerekkel végzett bányászati tevékenység, amelynek célja:
- a) az ásványi nyersanyagok lelőhelyének felfedezése,
 - b) a felfedezett ásványi nyersanyag lelőhely lehatárolása és mennyiségi, minőségi megismerése, továbbá
 - c) a geotermikus energia földkéregbeli viszonyainak megismerése, valamint
 - d)⁶⁷² a földtani szerkezetek megismerése szénhidrogén felszín alatti tárolására való alkalmasság szempontjából.
- 18.⁶⁷³ „*Kutatási terület*”: a koncessziós szerződésben vagy a kutatást engedélyező határozatban meghatározott ásványi nyersanyag, vagy geotermikus energia kutatására körülhatárolt terület.
19. „*Lelőhely*” az ásványi nyersanyagok természetes előfordulásának helye (pl. réteg, telep, lerakódás).
20. „*Nyílt terület*” minden olyan terület, amely meghatározott ásványi nyersanyag vonatkozásában nem minősül zárt területnek.
- 21.⁶⁷⁴ „*Meddőhányó*”: az ásványi nyersanyag kitermelése során vagy azzal együtt kitermelt és attól leválasztott szilárd meddőanyagok felhalmozott tömege.
- 22.⁶⁷⁵ „*Szénhidrogén-szállítóvezeték*” (*távvezeték*): tartozékaival és alkotórészeivel együtt az a csővezeték, amely a földgázt, kőolajat vagy ezek termékeit a termelés (előkészítés, gyártás, tárolás) kiadó pontjától (kőolaj, földgáz-előkészítő üzem, kőolaj-finomító, gázfeldolgozó üzem), indító állomásától, illetve az országhatár átlépésétől a felhasználás (lakótelepülés, ipari létesítmény), feldolgozás átadó állomásáig, illetve az országhatárig szállítja.
- A szállítóvezeték alkotórészei:
- indító- és átadóállomás,

⁶⁶⁷ Megállapította: 2007. évi CXXXIII. törvény 18. § (3). Hatályos: 2008. I. 8-tól.

⁶⁶⁸ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 33. § (2). Hatályos: 2015. I. 11-től.

⁶⁶⁹ Módosította: 2013. évi CCXXVII. törvény 2. § e).

⁶⁷⁰ Megállapította: 2004. évi CXXXVIII. törvény 22. § (1). Hatályos: 2005. II. 12-től.

⁶⁷¹ Megállapította: 2011. évi XXIX. törvény 15. § (2). Hatályos: 2011. VI. 25-től.

⁶⁷² Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 31. § (3). Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁶⁷³ Megállapította: 2010. évi IV. törvény 18. §. Módosította: 2012. évi CCXVII. törvény 72. § q).

⁶⁷⁴ Megállapította: 2007. évi CXXXIII. törvény 18. § (4). Hatályos: 2008. I. 8-tól.

⁶⁷⁵ Megállapította: 2004. évi CXXXVIII. törvény 22. § (1). Hatályos: 2005. II. 12-től.

– a szállítóvezeték üzemeltetését szolgáló technológiai létesítmények (nyomásfokozó, töltő, lefejtő, lefúvató, szakaszoló, tisztító állomások) és a nyomvonal jelzésére szolgáló berendezés,
– a szállítóvezeték üzemeltetését, irányítását, ellenőrzését szolgáló létesítmények és berendezések (távfelügyeleti, hírközlési, korrózióvédelem) a távadat átvitelt biztosító szolgáltatás hozzáférési pontjái.

A bányavállalkozó tulajdonában lévő távadat-átviteli eszközök a szállítóvezeték tartozékai.

23.⁶⁷⁶ „*Energetikai és ipari eredetű szén-dioxid*”: a fosszilis ásványi nyersanyagok termikus bomlása és fosszilis energiahordozók elégetése során keletkező szén-dioxid.

24.⁶⁷⁷ „*Zárt terület*”: meghatározott ásványi nyersanyag kutatása, feltárása, kitermelése vagy geotermikus energia kutatása, kinyerése és hasznosítása céljából lehatárolt, koncessziós pályázatra kijelölhető terület. Zárt területnek kell tekinteni a már megállapított bányászati joggal fedett területeket az adott ásványi nyersanyag vonatkozásában a jogosultság fennállása alatt.

25.⁶⁷⁸ „*Növelt hatékonyságú művelési eljárás*”: olyan elsődleges és másodlagos művelési eljárásnak nem minősülő többlétszénhidrogén-kihozatali eljárás, amely a szénhidrogéntelítettség csökkentését eredményezi, és ezzel megnöveli az elsődleges és másodlagos művelési eljárásokkal kitermelhető szénhidrogén mennyiséget.

25a.⁶⁷⁹ „*Elsődleges művelési eljárás*”: rétegenergiával, külső energia alkalmazása nélkül történő szénhidrogén kitermelési eljárás.

25b.⁶⁸⁰ „*Másodlagos művelési eljárás*”: olyan többlétszénhidrogén-kitermelésre irányuló művelet, amely kívülről alkalmazott energiátárolóba juttatásával a korábbi termelés során lecsökkent nyomás további termeléshez szükséges mértékű megemelését és fenntartását célozza, víz, szén-dioxid- vagy szénhidrogén-gáz besajtolásával.

26.⁶⁸¹ „*Szolgáltatásra köteles földtani adat*”: azok a földtani adatok, amelyeket a földtani kutatás, a geotermikusenergia-kutatás, az ásványi nyersanyagkutatás vagy a kitermelés során a földtani kutatásra jogosult vagy a bányavállalkozó közvetlenül vagy a földtani alapadatok feldolgozásával közvetett módon megismer.

27.⁶⁸² „*Termőföld*”: e törvény alkalmazásában a település külterületén elhelyezkedő földrésztlet, amelyet a ingatlan-nyilvántartásban szántó, szőlő, gyümölcsös, kert művelési ágban tartanak nyilván és az 1–4. minőségi osztályba tartozik.

28.⁶⁸³ „*Ásványi anyagok*”: a földkéregben előforduló, természetes eredetű, szilárd, folyékony vagy gáznemű, szerves vagy szervetlen vegyületek, valamint kémiai elemek (együttesen: ásványok), illetve ezek térben összefüggő testet alkotó, azonos genetikájú társulásai (közetek).

29.⁶⁸⁴ „*Haszonanyag*”: az az ásványi nyersanyag, amelyre a bányatelek megállapítása elsődlegesen irányul, amely olyan értéket képvisel, ami az adott földtani-teleptani, műszaki és gazdasági viszonyok között indokoltá teszi kitermelését. Egy bányatelken belül több haszonanyag is lehet.

30.⁶⁸⁵ „*Földtani ásványvagyon*”: az ásványi nyersanyag kutatási adatokkal igazolt teljes mennyisége, amelyet az adott ásványi nyersanyagra jellemző paraméterekkel (számbavételi kondíciókkal) – műszaki és gazdasági korlátok alkalmazása nélkül – határoznak meg.

31.⁶⁸⁶ „*Kitermelhető ásványvagyon*”: a bányatelek-térben a földtani ásványvagyonnak a pillérekben (határpillér, védőpillér) lekötött vagyonnal csökkentett, a fennálló

⁶⁷⁶ Megállapította: 2011. évi XXIX. törvény 15. § (3). Hatályos: 2011. VI. 25-től.

⁶⁷⁷ Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 31. § (4). Módosította: 2022. évi LXIV. törvény 14. § m), 2025. évi LI. törvény 23. § 8.

⁶⁷⁸ Megállapította: 2024. évi LV. törvény 198. § (1). Hatályos: 2025. I. 1-től.

⁶⁷⁹ Beiktatta: 2023. évi XCIX. törvény 23. § (2). Hatályos: 2024. I. 1-től.

⁶⁸⁰ Megállapította: 2024. évi LV. törvény 198. § (2). Hatályos: 2025. I. 1-től.

⁶⁸¹ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 33. § (3). Hatályos: 2015. I. 11-től.

⁶⁸² Beiktatta: 2000. évi CXXXIII. törvény 86. § (4). Hatályos: 2001. I. 1-től.

⁶⁸³ Beiktatta: 2004. évi CXXXVIII. törvény 22. § (2). Hatályos: 2005. II. 12-től.

⁶⁸⁴ Beiktatta: 2004. évi CXXXVIII. törvény 22. § (2). Hatályos: 2005. II. 12-től.

⁶⁸⁵ Beiktatta: 2004. évi CXXXVIII. törvény 22. § (2). Hatályos: 2005. II. 12-től.

⁶⁸⁶ Beiktatta: 2004. évi CXXXVIII. törvény 22. § (2). Hatályos: 2005. II. 12-től.

tudományos-technikai fejlettségi szinten kitermelhető része.

32.⁶⁸⁷ „*Meddőanyag*”: egy adott ásványi nyersanyag-kitermelőhely vonatkozásában az olyan ásványi anyag,

– amely a haszonanyag alkotta telep (közettest) fölött, alatt, mellett vagy azon belül, de elkülönült közettestben fordul elő, és

– amelynek bizonyos mértékű kitermelését a haszonanyag leművelése szükségessé teszi, és

– amelynek meddővé minősítését a bányafelügyelet engedélyezte.

33.⁶⁸⁸ „*Mélyépítés*”: e törvény alkalmazásában az a felszín alatti építési tevékenység, ahol az építmény felett nem marad természetes állapotú közetréteg, azaz a felszín alatti létesítmény építése a felszínig történő kitakarással történik meg.

34.⁶⁸⁹ „*Mélyfúrás*”: azon technológiai folyamat eredménye, amelynek során a lyukkiképzéssel, megtartással és szerelvényezéssel együtt földtani vagy bányászati célból, gépi úton a földkéregben olyan lyukat (henger alakú bányatérseget) hoznak létre, amelynek meghatározott, viszonylag kis átmérőjéhez képest kialakítási hossza (mélysége) nagy. A mélyfúrás lehet függőleges, irányított ferdeségű, illetőleg a lyukkiképzés befejező szakaszában vízszintes.

35.⁶⁹⁰ „*Polgári robbantási tevékenység*”: a polgári felhasználású robbanóanyag gyártása, megszerzése, tárolása, felhasználása, megsemmisítése.

36.⁶⁹¹ „*Célkitermelőhely*” a külön törvény hatálya alá tartozó gyorsforgalmi utak és a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségűvé nyilvánított közlekedésfejlesztési projektek földművei (töltései) megépítéséhez szükséges homok, kavics és agyag ásványi nyersanyag (ideértve ezek változatait és keverékeit is) felszín alatti vizet nem érintő kitermelésére létesített kitermelő hely.

37.⁶⁹² „*Magas inertgáz tartalmú földgáz*”: az olyan földgáz, amelyben a nem éghető gázok (joghatású méréssel meghatározott) aránya eléri vagy meghaladja a 30(térfogat)%-ot.

38.⁶⁹³ „*Nem hagyományos eredetű szénhidrogén*”: az olyan szénhidrogén, amely jelentős kiterjedésű, közzétanilag homogénnek tekinthető, földgáz esetében legfeljebb 0,1 mD, kőolaj esetében legfeljebb 1 mD áteresztőképességgel jellemezhető tároló tér részben helyezkedik el, és kizárólag repesztési műveletekkel mobilizálható.

39.⁶⁹⁴ „*Egyéb gázok és gáztermékek vezetéke*”: tartozékaival és alkotórészeivel együtt az a csővezeték, amely a földgázon kívüli egyéb gázt, fluidumot vagy gázterméket a termelés (előkészítés, gyártás, tárolás) kiadó pontjától (előkészítő üzem, feldolgozóüzem), indító állomásától, vagy az országhatár átlépésétől a felhasználás (lakótelepülés, ipari létesítmény), feldolgozás átadó állomásáig, az együttműködő földgáz rendszerhez történő csatlakozási pontig, vagy az országhatárig szállítja.

A vezetékek alkotórészei:

– indító- és átadóállomás,

– a vezeték üzemeltetését szolgáló technológiai létesítmények (nyomásfokozó, töltő, lefejtő, lefúvató, szakaszoló, tisztító állomások) és a nyomvonal jelzésére szolgáló berendezés,

– a vezeték üzemeltetését, irányítását, ellenőrzését szolgáló létesítmények és berendezések (távfelügyeleti, hírközlési, korrózióvédelem) a távadat átvitelt biztosító szolgáltatás hozzáférési pontjáig.

40.⁶⁹⁵ „*Szénhidrogén mező*”: egy vagy több, szakmailag igazolható módon ugyanazon földtani szerkezethez vagy szerkezetileg összefüggő, közös hidrodinamikai rendszerű, jól lehatárolható

⁶⁸⁷ Megállapította: 2007. évi CXXXIII. törvény 18. § (6). Hatályos: 2008. I. 8-tól.

⁶⁸⁸ Beiktatta: 2004. évi CXXXVIII. törvény 22. § (2). Hatályos: 2005. II. 12-től.

⁶⁸⁹ Beiktatta: 2004. évi CXXXVIII. törvény 22. § (2). Hatályos: 2005. II. 12-től.

⁶⁹⁰ Beiktatta: 2004. évi CXXXVIII. törvény 22. § (2). Hatályos: 2005. II. 12-től.

⁶⁹¹ Beiktatta: 2005. évi XII. törvény 8. §. Módosította: 2018. évi XCIX. törvény 14. § c).

⁶⁹² Beiktatta: 2007. évi CXXXIII. törvény 18. § (7). Hatályos: 2008. I. 8-tól.

⁶⁹³ Megállapította: 2024. évi LV. törvény 198. § (3). Hatályos: 2025. I. 1-től.

⁶⁹⁴ Megállapította: 2011. évi CLXXXII. törvény 24. § (4). Hatályos: 2012. I. 1-től.

⁶⁹⁵ Beiktatta: 2007. évi CXXXIII. törvény 18. § (7). Hatályos: 2008. I. 8-tól.

rétegtani képződményhez tartozó szénhidrogén telepből álló szénhidrogén előfordulás.

41.⁶⁹⁶ „*Kinyerés*”: a geotermikus energiának a geotermikus energiahordozóból történő hő ellátási vagy villamos energia előállításra célú elvonása.

42.⁶⁹⁷ „*Geotermikus energia hasznosítása*”: azon tevékenység, amely során a kinyert geotermikus energia felhasználásra kerül.

43.⁶⁹⁸ „*Bányászati hulladék*”: az ásványi nyersanyagok bányászata, tárolása és feldolgozása során keletkező hulladék, a nem közvetlenül ezen tevékenységekből származó hulladékok kivételével.

44.⁶⁹⁹ „*Gázüzemi tevékenység*”: a földgázszállító-, elosztó vezeték és föld alatti földgáztároló tervezése, építése, üzembe helyezése, üzemeltetése ennek során ellenőrzése, karbantartása, üzemzavar elhárítása, javítása, valamint felhagyása és elbontása, és ezek engedélyes általi felügyelete.

45.⁷⁰⁰ „*energetikai és ipari eredetű szén-dioxid föld alatti tárolóhely*”: egy földtani szerkezetnek az energetikai és ipari eredetű szén-dioxid föld alatti tárolására használt, meghatározott kiterjedésű térrésze, az ehhez kapcsolódó felszíni és besajtoló berendezésekkel együtt.

46.⁷⁰¹

46.⁷⁰²

47.⁷⁰³ „*Bányászati hulladékkezelés*”: az ásványi nyersanyagok bányászata, tárolása és feldolgozása során keletkező hulladék – kivéve a nem közvetlenül e tevékenységekből származó hulladék – hulladékkezelő létesítményben történő gyűjtése és tárolása, valamint a hulladék keletkezési helyétől a hulladékkezelő létesítményig történő szállítása.

48.⁷⁰⁴

49.⁷⁰⁵ „*Üzemszerű kitermelés*”: az ásványi nyersanyag olyan kitermelése, ahol a tényleges kitermelési mennyiség a tevékenységre vonatkozó, első, módosítás nélküli műszaki üzemi tervben jóváhagyott legnagyobb kitermelési mennyiségnek legalább a felét eléri az üzemszerű kitermelésre meghatározott időtartamon belül.

50.⁷⁰⁶ „*Használaton kívüli bányászati célú mélyfúrás, kút*”: a meddő szénhidrogén kutatófúrás, kút, illetve a termelésből kivont, a mező termeltetéséhez már nem szükséges vagy műszakilag alkalmatlanná vált szénhidrogénkút.

51.⁷⁰⁷ „*Meddő szénhidrogén kutatófúrás, kút*”: olyan kutatófúrás (kút), amely szénhidrogén-indikációt nem eredményezett vagy olyan mértékben eredményezett, amely alapján a szénhidrogén nem termelhető ki gazdaságosan.

52.⁷⁰⁸ „*Föld alatti szénelgázosítás*”: olyan bányaművelési technológia, amely a felszín alatt feltárt széntelep fűrőlyukon keresztül végzett részleges oxidációja során képződő szintézisgáz fűrőlyukon való, szabályozott kitermelésével történik.

53.⁷⁰⁹ „*Kitermelés szüneteltetése*”: a kitermelés szüneteltetésének minősül

a) ha a bányavállalkozó 12 hónapot meghaladóan nem folytat kitermelést, vagy

b) ha – szénhidrogén ásványi nyersanyagra megállapított bányatelek esetén – a bányavállalkozó a bányatelek megállapítását követő 15 év alatt nem termelte ki a bányatelek kitermelhető

⁶⁹⁶ Beiktatta: 2010. évi IV. törvény 18. §. Hatályos: 2010. II. 23-tól. Lásd: 2010. évi IV. törvény 20. § (2)–(5).

⁶⁹⁷ Beiktatta: 2010. évi IV. törvény 18. §. Hatályos: 2010. II. 23-tól. Lásd: 2010. évi IV. törvény 20. § (2)–(5).

⁶⁹⁸ Megállapította: 2011. évi CLXXXII. törvény 24. § (5). Hatályos: 2012. I. 1-től.

⁶⁹⁹ Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 31. § (5). Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁷⁰⁰ Beiktatta: 2011. évi XXIX. törvény 15. § (6). Hatályos: 2011. VI. 25-től.

⁷⁰¹ Hatályon kívül helyezte: 2018. évi XL. törvény 11. § 1. Hatálytalan: 2018. VII. 26-tól.

⁷⁰² Hatályon kívül helyezte: 2012. évi XLVII. törvény 37. §. Hatálytalan: 2012. V. 30-tól.

⁷⁰³ Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 31. § (6). Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁷⁰⁴ Hatályon kívül helyezte: 2018. évi XL. törvény 11. § 1. Hatálytalan: 2018. VII. 26-tól.

⁷⁰⁵ Megállapította: 2022. évi XIX. törvény 56. § (1). Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

⁷⁰⁶ Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 68. §. Hatályos: 2012. XII. 31-től.

⁷⁰⁷ Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 68. §. Hatályos: 2012. XII. 31-től.

⁷⁰⁸ Beiktatta: 2013. évi CCXXVII. törvény 1. § (16). Hatályos: 2014. I. 1-től.

⁷⁰⁹ Megállapította: 2024. évi LXXXIX. törvény 20. §. Hatályos: 2025. I. 1-től.

ásványvagyonának legalább 10%-át, nem hagyományos eredetű szénhidrogén esetében legalább 5%-át, és az évente kitermelt szénhidrogén mennyisége egyik évben sem érte el

ba) földgáz esetében a 100.000 m³/év mennyiséget,

bb) kőolaj esetében az 500 t/év mennyiséget.

54.⁷¹⁰ „Együttes művelési terv”: az a műszaki dokumentáció, amelyet akkor kell készíteni, ha a szénhidrogén-lelőhely kutatási fázisú próbatermelésére, feltárására és kitermelésére több, a kitermeléshez szükséges feltételekkel rendelkező bányavállalkozó jogosult.

55.⁷¹¹ Állami elővásárlási jog szempontjából védettnek minősülő ingatlanokat érintő bányatelkek vonatkozásában bányászható ásványi nyersanyagok: az ásványi nyersanyagok és a geotermikus energia fajlagos értékének, valamint az értékszámítás módjának meghatározásáról szóló kormányrendeletben meghatározott gránit murva (kód 1013), riolit (kód 1110), pados andezit (kód 1141), andezit (kód 1142), bazalt (kód 1150), riolitufa (-tufit) (kód 1211), kálitufa (kód 1212), bazalttufa (-tufit) (kód 1240), agyag (kód 1411-1419), kőzetliszt, kőzetiszap (kód 1422), homok (kód 1451-1453), kavics (kód 1460), átmeneti törmelékes nyersanyagok (kód 1471-1473), homokkő-konglomerátum (kód 1481-1485), durva mészke/puha mészke (kód 1520), tömött, kristályos mészke (kód 1531-1533), dolomit (kód 1541-1543), márga (kód 1561-1563), alginit (kód 1620).

56.⁷¹² Építőipari nyers- és alapanyagok: a Hatóság elnöke által rendeletben ekként meghatározott – az ásványi nyersanyagok és a geotermikus energia fajlagos értékének, valamint az értékszámítás módjának meghatározásáról szóló kormányrendelet szerinti – ásványi nyersanyagok.

57.⁷¹³ Hasznosító: a magyar állam tulajdonát képező bányászati jog hasznosítására a magyar állam tulajdonosi jogait gyakorló szervvel szerződéses jogviszonyban álló személy.

58.⁷¹⁴ „Bányaüzemi egyéb gáztechnológiák”: tartozékaival és alkotórészeivel együtt azon berendezések összessége, amely a földgázon kívüli egyéb gázt, fluidumot vagy gázterméket állít elő bányaüzem területén.

59.⁷¹⁵ Piacfelügyeleti intézkedésre okot adó állapot: az építőipari nyers- és alapanyagok kínálatának és keresletének – az építőipari nyers- és alapanyagok statisztikai adattal alátámasztott árát figyelembe vevő – változása következtében kialakult olyan piaci helyzet, amely a stratégiai felhasználónak minősülő gazdasági ágazatok, illetve a nemzetgazdaság ásványi nyersanyag-ellátásának a biztonságát veszélyezteti.

VI. RÉSZ⁷¹⁶

A BÁNYÁSZOK ERKÖLCSI ÉS ANYAGI MEGBECSÜLÉSE⁷¹⁷

49/A. §⁷¹⁸ (1) A szakmai hagyományoknak megfelelően minden év szeptemberének első vasárnapját „Bányásznapi” és december 4-ikét „Borbála-napi” címén ünneplik meg az ország bányászai.

(2) A bányászok egyedülálló szakmai hagyományaik és megkülönböztetett munkájuk elismeréseként jogosultak a bányász díszegyenruha viselésére és saját himnuszuk használatára.

(3) A magyar bányászélet és a szakma kulturális emlékeinek gyűjtéséről, feldolgozásáról és

⁷¹⁰ Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 33. § (4). Módosította: 2022. évi XIX. törvény 60. § 28.

⁷¹¹ Beiktatta: 2020. évi CLXI. törvény 10. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.

⁷¹² Megállapította: 2022. évi XIX. törvény 56. § (2). Hatályos: 2022. X. 1-től.

⁷¹³ Beiktatta: 2021. évi XCIX. törvény 179. §. Hatályos: 2021. XII. 1-től.

⁷¹⁴ Beiktatta: 2021. évi CXXXVI. törvény 22. § (1). Hatályos: 2022. III. 1-től.

⁷¹⁵ Beiktatta: 2021. évi CXXXVI. törvény 22. § (2). Hatályos: 2022. II. 1-től.

⁷¹⁶ Beiktatta: 1997. évi XII. törvény 24. §. Hatályos: 1997. VI. 24-től. A Magyar Közlönyben a VI. Rész megjelölés tévesen IV. Részként jelent meg.

⁷¹⁷ Beiktatta: 1997. évi XII. törvény 24. §. Hatályos: 1997. VI. 24-től.

⁷¹⁸ Beiktatta: 1997. évi XII. törvény 24. §. Hatályos: 1997. VI. 24-től.

bemutatásáról a soproni Központi Bányászati Múzeum és a Magyar Olajipari Múzeum, illetve az általuk koordinált bányászati múzeumi hálózat gondoskodik.

(4)⁷¹⁹

49/B. §⁷²⁰ (1) Átmeneti bányászáradékra jogosult az a személy, aki

a)⁷²¹ bányavállalkozónál föld alatti munkakörben

aa) legalább huszonöt év, a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvény szerint figyelembe vehető szolgálati időt szerzett, vagy

ab) legalább 5000 – a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvény szerint szolgálati időként figyelembe vehető – műszakot töltött el azzal, hogy a mecseki ércbányászatban elért műszakszámnak az 1,67-szeresét, a mecseki szénbányászatban elért műszakszámnak pedig az 1,25-szörösét kell a műszakszám meghatározása során figyelembe venni,

b)⁷²² az öregségi nyugdíjkorhatárt nem töltötte be, és

c)⁷²³

d) azon a napon, amelytől kezdődően az átmeneti bányászáradékot megállapítják, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 4. § (1) bekezdés i) pontja szerinti rendszeres pénzellátásban – az özvegyi nyugdíj, a baleseti hozzátartozói nyugellátások, a hadigondozottak és nemzeti gondozottak pénzbeli ellátásai, a nemzeti helytállásért elnevezésű pótlék, valamint az uniós rendeletek alapján külföldi szerv által folyósított, ezekkel azonos típusú ellátások kivételével – nem részesül.

(2) 2012. január 1-jétől – a 2012. januári nyugdíjemelés mértékével növelt összegben – átmeneti bányászáradékként kell továbbfolyósítani annak az 1950. évben vagy azt követően született, bányásznyugdíjban részesülő, a korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény 3. § (2) bekezdés c) pontjának hatálya alá nem tartozó személynek a bányásznyugdíját, aki 2011. december 31-én rendelkezik az (1) bekezdésben meghatározott szolgálati idővel vagy műszakszámmal, az átmeneti bányászáradék szüneteltetésére vonatkozó szabályok figyelembevételével.⁷²⁴

(3) Az átmeneti bányászáradékot a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 62. §-ában foglaltak szerint kell emelni.

49/C. §⁷²⁵ (1)⁷²⁶ Ha e törvény vagy a végrehajtására kiadott kormányrendelet másként nem rendelkezik, az igényérvényesítésre, az átmeneti bányászáradék megállapítására, folyósítására, a szolgálati idő meghatározására és számítására, az átmeneti bányászáradékra jogosító idő megállapítására és igazolására, a jogorvoslatra, az eljárási költségek viselésére, a jogalap nélküli ellátás visszafizetésére és megtérítésére, a késedelmi kamat megtérítésére, az adatszolgáltatási és bejelentési kötelezettségre, a mulasztási bírságra, a tartozás elengedésére, mérséklésére és fizetési kedvezmény engedélyezésére, a végrehajtásra, valamint az adatkezelésre az öregségi nyugdíjra vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy ahol az öregségi nyugdíjra vonatkozó szabály nyugellátást vagy nyugdíjat említ, azon átmeneti bányászáradékot kell érteni.

(2) Ha e törvény vagy a végrehajtására kiadott kormányrendelet másként nem rendelkezik, az átmeneti bányászáradék szüneteltetésére, megszűnésére és fedezetére, a megszűnéssel kapcsolatos jogkövetkezményekre, valamint az átmeneti bányászáradékban részesülő személyek öregségi nyugdíjára a korhatár előtti ellátásra vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy ahol a korhatár előtti ellátásra vonatkozó szabály korhatár előtti ellátást említ, azon átmeneti bányászáradékot kell érteni.

⁷¹⁹ Hatályon kívül helyezte: 2004. évi CXXXVIII. törvény 26. § (3) a). Hatálytalan: 2005. II. 12-től.

⁷²⁰ Beiktatta: 2011. évi CLXVII. törvény 40. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.

⁷²¹ Módosította: 2012. évi CXII. törvény 16. § a), 2021. évi LXVIII. törvény 7. §.

⁷²² Módosította: 2018. évi XL. törvény 10. § 2.

⁷²³ Hatályon kívül helyezte: 2018. évi XL. törvény 11. § 2. Hatálytalan: 2018. VII. 26-től.

⁷²⁴ Lásd: 335/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. § (2) a).

⁷²⁵ Beiktatta: 2011. évi CLXVII. törvény 40. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.

⁷²⁶ Módosította: 2012. évi CXII. törvény 16. § b).

(3)⁷²⁷ Különös méltánylást érdemlő körülmények fennállása esetén a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv az átmeneti bányászjáradék folyósításának a korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény 11. §-a alapján történő szüneteltetése alól kérelemre, méltányosságból mentesítést adhat.

49/D. §⁷²⁸ A szénjárandóságra jogosult nyugdíjas bányász kérheti szénjárandóságának pénzbeli megváltását.

49/E. §⁷²⁹ (1) ⁷³⁰ A kormányrendeletben meghatározott bányászati keresetkiegészítés megállapítása és felülvizsgálata iránti eljárásban az ügyintézési határidő negyven nap, ha az eljárásban a kérelmező egészségkárosodásának mértékét és a föld alatti bányamunkára való alkalmatlanságát szakkérdésként vizsgálni kell.

(2) ⁷³¹ A bányászok – kormányrendeletben meghatározott – egészségkárosodási járadékának megállapítása és felülvizsgálata iránti eljárásban az ügyintézési határidő harmincöt munkanap, ha az eljárásban a kérelmező egészségkárosodásának mértékét szakkérdésként vizsgálni kell. Az ügyintézési határidő tizenhét munkanap az eljárásban, ha a kérelmező egészségkárosodásának mértékét nem kell megvizsgálni.

VII. RÉSZ⁷³²

HATÁLYBALÉPTETŐ ÉS ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

50. § (1) E törvény a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba.

(2)⁷³³ Az e törvény hatálybalépése előtt állami költségvetésből finanszírozott kutatás vagy állami bányavállalatok tevékenysége során létrejött földtani adatokat, továbbá ásványvagyon számításokat és nyilvántartásokat az állami földtani feladatokat ellátó szerv rendelkezésére kell bocsátani.

(3)⁷³⁴ E törvénynek az egyes energetikai és hulladékgazdálkodási tárgyú törvények módosításáról szóló 2021. évi II. törvénnyel (a továbbiakban: Módtv5.) megállapított 43. § (9a) bekezdés a) pontját és 43. § (9d) bekezdését azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a 2021. évre vonatkozóan a Módtv5. 3. alcíme hatálybalépését megelőző időszakra eső felügyeleti díjat a Módtv5. 3. alcíme hatálybalépését megelőzően hatályos szabályok szerint, a Módtv5. 3. alcíme hatálybalépését követő időszakra eső felügyeleti díjat a Módtv5. 3. alcíme hatálybalépését követően hatályos szabályok szerint, időarányosan kell megfizetni. E törvénynek a Módtv5.-tel megállapított 20. § (4)–(4b) bekezdése először a 2021. április hónapra vonatkozó bányajáradék bevallása esetén alkalmazandó.

(4)⁷³⁵ A törvény 9. §-a szerinti zárt területté történő kijelölés a folyamatban lévő eljárásokat nem érinti.

(5)⁷³⁶ A törvény 9. §-ában megjelölt területek minősítéséről, a minősítések ötvenként történő felülvizsgálatáról és a koncesszióra jelölhető zárt területek közzétételéről a bányafelügyelet gondoskodik.

(6)⁷³⁷ A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény módosításáról szóló 2020. évi CLXI. törvénnyel (a továbbiakban: Módtv.4.) megállapított 3. § (4) és (5) bekezdését, 4. §-át, 26/A. § (2) bekezdését, 41. § (3) bekezdés c) pontját, 43/B. § (1) és (1a) bekezdését, 48. §-át, 49. § 55. és 56.

⁷²⁷ Beiktatta: 2018. évi CXXIX. törvény 1. §. Módosította: 2019. évi CXXII. törvény 117. §.

⁷²⁸ Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 69. §. Hatályos: 2012. XII. 31-től.

⁷²⁹ Beiktatta: 2015. évi CLXXXVI. törvény 15. § (8). Hatályos: 2016. I. 1-től. Rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁷³⁰ Módosította: 2019. évi CX. törvény 13. § (5) g).

⁷³¹ Megállapította: 2019. évi CX. törvény 13. § (3). Hatályos: 2020. III. 1-től. Lásd: 2019. évi CX. törvény 101. §.

⁷³² Számozását módosította: 1997. évi XII. törvény 24. §.

⁷³³ Módosította: 2006. évi CIX. törvény 96. § (6) a).

⁷³⁴ Megállapította: 2021. évi II. törvény 3. § (6). Hatályos: 2021. III. 28-tól.

⁷³⁵ Megállapította: 2011. évi XXIX. törvény 16. §. Hatályos: 2011. VI. 25-től.

⁷³⁶ Megállapította: 2007. évi CXXXIII. törvény 19. §. Hatályos: 2008. I. 8-tól.

⁷³⁷ Megállapította: 2020. évi CLXI. törvény 11. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.

pontját a Módtv.4. hatályba lépésekor folyamatban levő jogviszonyokban és ügyekben is alkalmazni kell.

(7) A különleges módszerrel végzett kutatás esetében a kutató kérelmére a miniszter a (6) bekezdés c) pontjában meghatározott határidőnél legfeljebb 2 évvel hosszabb határidőt megállapíthat.

(8) A bányászati tevékenységet folytató gazdálkodó szervezetek és természetes személyek e törvény hatálybalépésétől számított 3 hónapon belül kötelesek a miniszternek megküldeni a (6) bekezdésben foglalt rendelkezések alapján elkészített területkimutatásait. A határidőre megküldött területkimutatásokba fel nem vett, illetőleg a (6) bekezdés b) és c) pontjaiban foglalt rendelkezések alapján a felszabadult területekre a miniszter nyilvános pályázatot írhat ki.

(9)⁷³⁸ A 24. § (3) bekezdése szerinti műszaki-biztonsági irányítási rendszert 2013. december 31-éig kell kidolgozni.

(10) Ha a bányatelek jogosítottja a (8) bekezdésben meghatározott kötelezettségét nem teljesíti, a bányafelügyelet hivatalból intézkedik a mulasztó bányászati jogának törléséről és a földtani adatok beszolgáltatásáról.

(11)⁷³⁹ E törvénynek az egyes energetikai témájú törvények valamint az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény módosításáról szóló 2010. évi CLXXXI. törvény 1. § (4) bekezdésével megállapított 43. § (9) bekezdésében meghatározott bányavállalkozónak nem minősülő bányászati hulladék kezelő felügyeleti díj fizetési kötelezettsége első alkalommal 2012. január 1. napján keletkezik.

(12)⁷⁴⁰ Az 1991. október 1-je előtt mélyített használaton kívüli bányászati célú mélyfúrások, illetve kutak – ha az üvegházhatású gázok közösségi kereskedelmi rendszerében és az erőfeszítés-megosztási határozat végrehajtásában történő részvételről szóló 2012. évi CCXVII. törvény (a továbbiakban: Módtv1.) hatálybalépését megelőzően azokon más tulajdonjogot nem szerzett – tulajdonjoga az államot illeti meg. E rendelkezés nem zárja ki azt, hogy az állam e rendelkezés hatálybalépése után 1991. október 1-je előtt mélyített használaton kívüli bányászati célú mélyfúrást vagy kutat elidegenítsen.

(13)⁷⁴¹ E törvény Módtv1.-vel megállapított 14. § (1) bekezdését a hatálybalépését követően adományozott kutatási jogokra vagy kiadott kutatási engedélyekre kell alkalmazni.

(14)⁷⁴² Az e törvény 22/A. § (13) bekezdése a Módtv1. hatálybalépését megelőzően kiadott kutatási engedélyek hatályát nem érinti, de az abban foglalt területi korlátozást az újonnan megszerezni kívánt kutatási jog vagy kutatási engedély tekintetében az új kutatási engedély vagy kutatási jog megszerzésének időpontjában alkalmazni kell.

(15)⁷⁴³ A Módtv1.-vel megállapított 22/C. § szerinti, 2003. január 1-je előtt megállapított bányatelken lehatárolt szénhidrogén mezőre vonatkozóan a 22/C. § szerinti kutatási műszaki üzemi tervet a Módtv1. hatálybalépését követő 2 éven belül kell benyújtani. Nem vonatkozik ez a kötelezettség a Módtv1. hatálybalépésekor jóváhagyott szüneteltetési műszaki üzemi terv alapján szüneteltetett szénhidrogén mezőkre.

(16)⁷⁴⁴ A Módtv1. hatálybalépése előtt a bányafelügyelet által nyilvántartásba vett felelős műszaki vezető vagy helyettes abban a nyilvántartás szerinti bányauzemben, amelyre kijelölése szól a felelős műszaki vezetői vagy helyettesi tevékenységet a Módtv1. hatálybalépése előtt hatályos szabályok szerint továbbfolytathatja. A Módtv1. hatálybalépését követően felelős műszaki vezetői vagy helyettesi megbízás csak az e törvény Módtv1.-vel módosított 28. §-a szerinti engedéllyel rendelkező részére adható.

⁷³⁸ Megállapította: 2012. évi CCXVII. törvény 70. § (1). Hatályos: 2012. XII. 31-től.

⁷³⁹ Megállapította: 2010. évi CLXXXI. törvény 3. §. Hatályos: 2010. XII. 31-től.

⁷⁴⁰ Megállapította: 2012. évi CCXVII. törvény 70. § (2). Hatályos: 2012. XII. 31-től.

⁷⁴¹ Megállapította: 2012. évi CCXVII. törvény 70. § (2). Hatályos: 2012. XII. 31-től.

⁷⁴² Megállapította: 2012. évi CCXVII. törvény 70. § (2). Hatályos: 2012. XII. 31-től.

⁷⁴³ Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 70. § (2). Hatályos: 2012. XII. 31-től.

⁷⁴⁴ Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 70. § (2). Hatályos: 2012. XII. 31-től.

(17)⁷⁴⁵ A használaton kívüli bányászati célú mélyfúrásoknak, kutaknak a 36. §-t módosító Módtv1. hatálybalépése előtt engedélyezett nem bányászati célú hasznosítása esetében a hasznosítást a Módtv1. hatálybalépésétől számított egy éven belül kell megkezdeni. Ennek elmaradása esetén a használaton kívüli bányászati célú mélyfúrás kút tájrendezését el kell végezni.

(18)⁷⁴⁶ E törvénynek az egyes energetikai és közszolgáltatási tárgyú törvények módosításáról szóló 2021. évi LXVIII. törvénnyel (a továbbiakban: Módtv6.) megállapított 36. § (3) bekezdése szerinti nyilvántartást, a Módtv6. hatálybalépését követő 24 hónapon belül kell összeállítani, amelyhez a mélyfúrás tulajdonosa vagy vagyonkezelője a Módtv6. hatálybalépését követő 12 hónapon belül szolgáltat adatot. A Módtv6.-tal megállapított 36. § (4) bekezdés szerinti kockázatelemzést első alkalommal 2024. június 30-ig kell elvégezni.

(19)⁷⁴⁷ E törvénynek a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény és a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény módosításáról szóló 2014. évi LXXXVI. törvénnyel (a továbbiakban: Módtv2.) módosított 38. § (11) bekezdését, 38/A. § (5b) bekezdését, megállapított 39. § (4) és (5) bekezdését és 43/B. § (6) bekezdés g) pontját a folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.

(20)⁷⁴⁸ E törvénynek a Módtv2.-vel módosított 25. § (3) bekezdését a már szolgáltatott adatok esetében is alkalmazni kell az adatszolgáltatás időpontjának megfelelően.

(21)⁷⁴⁹ E törvénynek a Módtv2.-vel megállapított 26/A. § (6a) és (6b) bekezdését a hatálybalépése előtt kijelölt új jogosítottak esetében is alkalmazni kell. Amennyiben a Módtv2.-vel megállapított 26/A. § (6a) bekezdés hatálybalépésének időpontjában a kijelölt új jogosított bányászati joga tekintetében a kitermelés megkezdésére előírt ötéves határidő már eltelt, úgy az új jogosított a hatálybalépéstől számított hat hónapon belül kérheti a határidő meghosszabbítását. A hat hónapos határidő elmulasztása esetén a bányászati jogot törölni kell.

(22)⁷⁵⁰ E törvénynek a Módtv2.-vel megállapított 26/A. § (6b) bekezdése szerinti egyéves határidőt a Módtv2. hatálybalépése előtt kijelölt új jogosítottak esetében a Módtv2. hatálybalépésének napját követő naptól kell számítani.

(23)⁷⁵¹ Az egyes energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXCVI. törvénnyel megállapított 43. § (9c) bekezdése szerinti visszafizetést a Hivatal elsőként 2017. január 1-jét követően alkalmazza.

(24)⁷⁵² E törvénynek az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény és a közigazgatási perrendtartásról szóló törvény hatálybalépésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2017. évi L. törvénnyel (a továbbiakban: Ákr.-Kp. Módtv.) megállapított rendelkezéseit az Ákr.-Kp. Módtv. hatálybalépését követően indult és a megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

(25)⁷⁵³ E törvénynek az egyes közigazgatási tárgyú törvények módosításáról, valamint ingyenes vagyonjuttatásról szóló 2020. évi XXX. törvénnyel (a továbbiakban: Módtv3.) megállapított 5. § (6) bekezdését a Módtv3. hatálybalépésekor folyamatban lévő hatósági eljárásokban is alkalmazni kell.

(26)⁷⁵⁴ E törvénynek a Módtv6.-tal megállapított 43. § (9e) bekezdése szerinti felülvizsgálatot első alkalommal a Módtv6. hatálybalépését követő 5. év december 31-ig kell elvégezni.

(27)⁷⁵⁵ E törvénynek a Módtv6.-tal megállapított 43. § (9d) bekezdését a 2021. évre azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a Módtv6. 1. alcíme hatálybalépését megelőző időszakra eső felügyeleti díjat a Módtv6. 1. alcíme hatálybalépését megelőző szabályok szerint, a Módtv6. 1. alcíme hatálybalépését követő időszakra eső felügyeleti díjat a Módtv6. 1. alcíme hatálybalépését

⁷⁴⁵ Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 70. § (2). Hatályos: 2012. XII. 31-től.

⁷⁴⁶ Megállapította: 2021. évi LXVIII. törvény 5. § (1). Módosította: 2023. évi XCIX. törvény 26. § 24.

⁷⁴⁷ Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 34. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

⁷⁴⁸ Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 34. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

⁷⁴⁹ Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 34. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

⁷⁵⁰ Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 34. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

⁷⁵¹ Beiktatta: 2015. évi CXCVI. törvény 2. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.

⁷⁵² Beiktatta: 2017. évi L. törvény 49. § (5). Hatályos: 2018. I. 1-től.

⁷⁵³ Beiktatta: 2020. évi XXX. törvény 4. § (2). Hatályos: 2020. V. 29-től. Lásd: 2020. évi XXX. törvény 56. §.

⁷⁵⁴ Beiktatta: 2021. évi LXVIII. törvény 5. § (2). Hatályos: 2021. VII. 9-től.

⁷⁵⁵ Beiktatta: 2021. évi LXVIII. törvény 5. § (2). Hatályos: 2021. VII. 9-től.

követően hatályos szabályok szerint, időarányosan kell megfizetni.

(28)⁷⁵⁶ E törvénynek az egyes energetikai és közlekedési tárgyú, valamint kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2021. évi CXXXVI. törvénnyel (a továbbiakban: Módtv.7) megállapított 3. § (1b) és (1d) bekezdését, 20. § (2) bekezdés b) pontját, 20. § (3c) bekezdését, 26. § (4) bekezdését, 26/A. § (3) bekezdés d) pontját, 28/B. § (3) és (4) bekezdését, 30. § (1), (4) és (7) bekezdését, 36. § (2) bekezdését a 2022. január 1-jén fennálló tényekre, jogviszonyokra és a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

(29)⁷⁵⁷ E törvénynek a Módtv.7 által megállapított 4. § (10) és (11) bekezdését, 6. § (6)–(9) bekezdését, 26/A. § (6a)–(6c) bekezdését, 26/B. § (6) bekezdését, 27. § (6) bekezdését, 42. § (6) és (7) bekezdését és 48. § (4) bekezdését a 2022. február 1-jén fennálló tényekre, jogviszonyokra és a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

(30)⁷⁵⁸ E törvénynek a Módtv.7 által megállapított 27. § (2a) bekezdését a 2022. július 1-jétől benyújtásra kerülő kitermelési műszaki üzemi tervek jóváhagyása során kell alkalmazni azzal, hogy a bányavállalkozó által minimálisan kitermelésre kerülő ásványi nyersanyag mennyiséget éves bontásban a 2023. évtől kell szerepeltetni a kitermelési műszaki üzemi tervben.

(31)⁷⁵⁹ A 2022. június 30-ig jóváhagyott végleges kitermelési műszaki üzemi terveket az e törvénynek a Módtv.7 által megállapított 27. § (2a) bekezdésében foglalt követelményeknek való megfelelés érdekében 2022. augusztus 31-ig felül kell vizsgálni, és be kell nyújtani a bányafelügyelet részére jóváhagyásra azzal, hogy a bányavállalkozó által minimálisan kitermelésre kerülő ásványi nyersanyag mennyiséget éves bontásban a 2023. évtől kell szerepeltetni a kitermelési műszaki üzemi tervben.

(32)⁷⁶⁰ E törvénynek az egyes gazdaságsszabályozási tárgyú törvények módosításáról szóló 2022. évi XIX. törvény által megállapított 27. § (7) bekezdését a 2022. szeptember 1-jétől benyújtásra kerülő kitermelési műszaki üzemi tervek jóváhagyása során kell alkalmazni azzal, hogy a bányavállalkozó által minimálisan kitermelésre kerülő ásványi nyersanyag mennyiséget éves bontásban a 2023. évtől kell szerepeltetni a kitermelési műszaki üzemi tervben. E törvénynek az egyes gazdaságsszabályozási tárgyú törvények módosításáról szóló 2022. évi XIX. törvény által megállapított 27. § (7) bekezdését a (30) bekezdés alapján folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

(33)⁷⁶¹ Ha a bányavállalkozó a (31) bekezdés szerinti kötelezettségét határidőben nem teljesíti, a bányafelügyelet a szabálytalan bányászati tevékenység gyakorlására vonatkozó szankciót alkalmazza, egyben 30 napos teljesítési határidővel kötelezi a bányavállalkozót a (31) bekezdés szerinti kérelem benyújtására, azzal, hogy a kérelmet az egyes gazdaságsszabályozási tárgyú törvények módosításáról szóló 2022. évi XIX. törvény által megállapított 27. § (7) bekezdés szerint kell benyújtani és a bányavállalkozó által minimálisan kitermelésre kerülő ásványi nyersanyag mennyiséget éves bontásban a 2023. évtől kell szerepeltetni a kitermelési műszaki üzemi tervben. Ha a bányavállalkozó a kötelezés ellenére nem nyújtja be a kérelmet, a bányafelügyelet a bányavállalkozó bányászati jogát törli.

50/A. §⁷⁶² (1)⁷⁶³ Felhatalmazást kap a Kormány

1.⁷⁶⁴ a Bizottság létrehozására és összetételére, valamint feladatára és működésére,

2.⁷⁶⁵

3.⁷⁶⁶ a koncessziós pályázatok értékelését végző, a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény

⁷⁵⁶ Beiktatta: 2021. évi CXXXVI. törvény 23. § (1). Hatályos: 2022. I. 1-től.

⁷⁵⁷ Beiktatta: 2021. évi CXXXVI. törvény 23. § (2). Hatályos: 2022. II. 1-től.

⁷⁵⁸ Beiktatta: 2021. évi CXXXVI. törvény 23. § (2). Hatályos: 2022. II. 1-től.

⁷⁵⁹ Beiktatta: 2021. évi CXXXVI. törvény 23. § (2). Hatályos: 2022. II. 1-től.

⁷⁶⁰ Beiktatta: 2022. évi XIX. törvény 57. §. Hatályos: 2022. IX. 1-től.

⁷⁶¹ Beiktatta: 2022. évi XIX. törvény 57. §. Hatályos: 2022. IX. 1-től.

⁷⁶² Beiktatta: 2004. évi CXXXVIII. törvény 23. §. Hatályos: 2005. II. 12-től.

⁷⁶³ Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 32. § (1). Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁷⁶⁴ Megállapította: 2025. évi XLII. törvény 28. § (1). Hatályos: 2025. VI. 10-től.

⁷⁶⁵ Hatályon kívül helyezte: 2021. évi CXX. törvény 18. § h). Hatálytalan: 2022. I. 1-től.

⁷⁶⁶ Módosította: 2020. évi CLXXIII. törvény 19. § e).

30/A. § c) pontja szerinti bizottság létrehozására és összetételére,

4.⁷⁶⁷ a bányajáradékra, annak és a 27/C. § szerinti kiegészítő bányajáradék befizetésére, továbbá a szabálytalanul végzett bányászati tevékenység miatt kiesett bányajáradék pótlására szolgáló térítésre, illetve díjfizetésre,

5–8.⁷⁶⁸

9. a felszíni ingatlantulajdon korlátozására,

10.⁷⁶⁹

11.⁷⁷⁰

12. az ásványi nyersanyagok és a geotermikus energia fajlagos értékének, valamint az értékszámítás módjának meghatározására,

13.⁷⁷¹

14. a vízgazdálkodásról szóló törvény rendelkezéseinek figyelembevételével a bányászat befejezését követően fennmaradó vagy keletkező, a felszín alatti vízkészletet érintő tóval kapcsolatos jogokra és kötelezettségekre,

15–20.⁷⁷²

21. az energetikai és ipari eredetű szén-dioxid tárolására alkalmas földtani szerkezetek vonatkozásában⁷⁷³

a)–f)⁷⁷⁴

g)⁷⁷⁵ a tárolóhely bezárása esetén a felelősség átvételére,

h)⁷⁷⁶

i)⁷⁷⁷

j) a szállítóhálózathoz való hozzáférésre és az együttműködési megállapodásra,

k)⁷⁷⁸

l)⁷⁷⁹

m) az Európai Bizottság számára megküldendő jelentés előkészítésére és benyújtására,

22.⁷⁸⁰ az átmeneti bányászjáradék megállapításának, folyósításának, szüneteltetésének, szüneteltetés alóli mentesítésének és megszüntetésének eljárására,

23–25.⁷⁸¹

26. a kőolaj- és földgázbányászati létesítmények, a szénhidrogén szállító-, elosztó-, célvezetékek és tároló létesítmények tekintetében az európai és a nemzeti kritikus infrastruktúrák azonosításának kritériumrendszerére, kijelölésére, az érzékeny információ védelmére, a kapcsolattartásra és a jelentéstételi kötelezettségekre, valamint az európai kritikus infrastruktúra kijelölése esetén annak védelmére, ellenőrzésének rendjére, az előírások megsértése esetén alkalmazható jogkövetkezményekre,

27.⁷⁸²

28.⁷⁸³

29.⁷⁸⁴ a nyugdíjas bányászok szénjárandóságának pénzbeli megváltására,

⁷⁶⁷ Megállapította: 2021. évi CXXXVI. törvény 24. § (1). Hatályos: 2022. VI. 1-től.

⁷⁶⁸ Hatályon kívül helyezte: 2021. évi CXX. törvény 18. § i). Hatálytalan: 2022. I. 1-től.

⁷⁶⁹ Hatályon kívül helyezte: 2021. évi CXX. törvény 18. § j). Hatálytalan: 2022. I. 1-től.

⁷⁷⁰ Hatályon kívül helyezte: 2021. évi CXX. törvény 18. § j). Hatálytalan: 2022. I. 1-től.

⁷⁷¹ Hatályon kívül helyezte: 2021. évi CXX. törvény 18. § k). Hatálytalan: 2022. I. 1-től.

⁷⁷² Hatályon kívül helyezte: 2021. évi CXX. törvény 18. § l). Hatálytalan: 2022. I. 1-től.

⁷⁷³ Lásd: 145/2012. (VII. 3.) Korm. rendelet 1–38. §.

⁷⁷⁴ Hatályon kívül helyezte: 2021. évi CXX. törvény 18. § m). Hatálytalan: 2022. I. 1-től.

⁷⁷⁵ Megállapította: 2021. évi CXX. törvény 16. § (1). Hatályos: 2022. I. 1-től.

⁷⁷⁶ Hatályon kívül helyezte: 2021. évi CXX. törvény 18. § n). Hatálytalan: 2022. I. 1-től.

⁷⁷⁷ Hatályon kívül helyezte: 2021. évi CXX. törvény 18. § n). Hatálytalan: 2022. I. 1-től.

⁷⁷⁸ Hatályon kívül helyezte: 2021. évi CXX. törvény 18. § o). Hatálytalan: 2022. I. 1-től.

⁷⁷⁹ Hatályon kívül helyezte: 2021. évi CXX. törvény 18. § o). Hatálytalan: 2022. I. 1-től.

⁷⁸⁰ Módosította: 2018. évi CXXIX. törvény 2. §.

⁷⁸¹ Hatályon kívül helyezte: 2021. évi CXX. törvény 18. § p). Hatálytalan: 2022. I. 1-től.

⁷⁸² Hatályon kívül helyezte: 2021. évi CXX. törvény 18. § q). Hatálytalan: 2022. I. 1-től.

⁷⁸³ Hatályon kívül helyezte: 2021. évi CXX. törvény 18. § q). Hatálytalan: 2022. I. 1-től.

30.⁷⁸⁵

31.⁷⁸⁶ a bányászati hatósági feladatokat ellátó szervek által – közigazgatási hatósági hatáskörében eljárva – alkalmazandó kiegészítő eljárási szabályokra,

32.⁷⁸⁷ az állami elővásárlási jog szempontjából védettnek minősülő ingatlanok esetében az állami elővásárlási jog gyakorlására,

33.⁷⁸⁸ a bányászati jog hasznosításba adására vonatkozó pályázati eljárásra, hasznosítási szerződés tartalmi követelményeire⁷⁸⁹

vonatkozó részletes szabályok rendeletben történő megállapítására.

(1a)⁷⁹⁰ Felhatalmazást kap a Kormány

a) a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó sajátos építmények tekintetében a szabálytalan építési tevékenység esetén alkalmazandó bírság mértékére,

b) a vizek kártételei elleni védelem és védekezés célját szolgáló közcélú vízilétesítmények létesítéséhez szükséges anyagnyerő helyekre jogszabályban vagy hatósági határozatban előírt kötelezettségek be nem tartásának esetén alkalmazandó bírság mértékére,

c) az e törvény szerinti földtani szakértői tevékenységre jogszabályban vagy hatósági határozatban előírt kötelezettségek be nem tartásának esetén alkalmazandó jogkövetkezményekre,

d) a hites bányamérői tevékenységre jogszabályban vagy hatósági határozatban előírt kötelezettségek be nem tartásának esetén alkalmazandó jogkövetkezményekre,

e) a bányauzemi felelős műszaki vezetői tevékenységre jogszabályban vagy hatósági határozatban előírt kötelezettségek be nem tartásának esetén alkalmazandó jogkövetkezményekre,

f) a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó egyes nyomástartó berendezések tekintetében a szabálytalan építési tevékenység esetén alkalmazandó bírság mértékére,

g) az energetikai és ipari eredetű szén-dioxid tárolására alkalmas földtani szerkezetekre jogszabályban vagy hatósági határozatban előírt kötelezettségek be nem tartásának esetén alkalmazandó bírságok mértékére és kiszabására,

h)⁷⁹¹ a földgáz szolgáltató részére tulajdonba adható földgáz mennyiségére, az átadás helyére és ütemezésére⁷⁹²

vonatkozó részletes szabályok rendeletben történő megállapítására.

(1b)⁷⁹³ Felhatalmazást kap a Hatóság elnöke

1. a földtani kutatásra,⁷⁹⁴

2. e törvény hatálya alá tartozó, hatósági engedély vagy koncessziós szerződés alapján végezhető tevékenységek engedélyezésére,⁷⁹⁵

3. a kutatás engedélyezésére és a kutatási munkaprogram alapvető tartalmi követelményeire, a kutatási jogadományhoz, illetve a kutatási engedélyhez tartozó pénzügyi biztosítékre, valamint a kutatási terület kialakítására és mértékére, valamint kutatási jogadománnyal vagy kutatási engedéllyel érintett olyan részben vagy egészben fedő vagy magában foglaló földtani szerkezetek esetében, amelyekre más bányavállalkozó bányászati jogát már megállapították, a kötendő megállapodás hatósági jóváhagyásának feltételeire vagy a megállapodás hiányában az együttműködés szükségességének és tartalmának megállapítására,

4. a biztonsági övezet és a védőpillér kijelölésére, a biztonsági övezetben érvényesítendő

⁷⁸⁴ Beiktatta: 2012. évi CCXVII. törvény 71. § (2). Hatályos: 2012. XII. 31-től.

⁷⁸⁵ Hatályon kívül helyezte: 2021. évi CXX. törvény 18. § r). Hatálytalan: 2022. I. 1-től.

⁷⁸⁶ Beiktatta: 2017. évi CLXXXII. törvény 15. § (3). Hatályos: 2018. I. 1-től.

⁷⁸⁷ Beiktatta: 2020. évi CLXI. törvény 12. §. Hatályos: 2021. I. 1-től.

⁷⁸⁸ Beiktatta: 2021. évi XCIX. törvény 180. §. Hatályos: 2021. XII. 1-től.

⁷⁸⁹ Lásd: 648/2021. (XI. 30.) Korm. rendelet 2. §.

⁷⁹⁰ Beiktatta: 2021. évi CXX. törvény 16. § (2). Hatályos: 2022. I. 1-től.

⁷⁹¹ Beiktatta: 2025. évi LI. törvény 20. §. Hatályos: 2025. VIII. 1-től.

⁷⁹² Lásd: 193/2025. (VII. 7.) Korm. rendelet.

⁷⁹³ Beiktatta: 2021. évi CXX. törvény 16. § (3). Hatályos: 2022. I. 1-től.

⁷⁹⁴ Lásd: 20/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet 7. cím, 10. cím.

⁷⁹⁵ Lásd: 20/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet 4. cím, 5. cím, 8. cím, 9. cím, 13. cím, 15. cím, 1. melléklet.

tilalmakra és korlátozásokra,⁷⁹⁶

5. a bányatérképek elkészítésére és változásokkal történő kiegészítésére,⁷⁹⁷

6. a bányászati és gázipari tevékenység biztonságára és üzemi felügyeletére, a bányavállalkozó, a gázipari engedélyes ezzel kapcsolatos kötelezettségeire, a bányamentő és kitörésvédelmi szolgálat működtetésére, az üzemzavar elhárítási, kitörésvédelmi tervre, a bányának a fő bányaveszélyek szempontjából való minősítésére,⁷⁹⁸

7. a jogosulatlan, szabálytalan bányászati tevékenység végzése, kitermelés engedély nélküli szünetelése, hatósági engedélyhez kötött gázipari tevékenység engedély nélküli, vagy jogszabályban vagy a bányafelügyelet határozatában foglalt előírásoktól eltérő végzése, a biztosítékadási kötelezettség megsértése esetén alkalmazható intézkedésekre, a bányászati tevékenységből eredő kötelezettségek teljesítésének pénzügyi fedezetére szolgáló biztosítékokra,⁷⁹⁹

8. az e törvény szerinti polgári robbantási, polgári felhasználású robbanóanyag-forgalmazási, a nyomástartó berendezést vizsgáló szakértői és felügyeleti tevékenységek folytatásának részletes feltételeire, az e tevékenységekre jogosító eljárás rendjére, az e tevékenységeket végzőkről vezetett nyilvántartás személyes adatot nem tartalmazó adattartalmára, valamint a nyilvántartás vezetésére, a robbanóanyag forgalmazására és e tevékenységek hatósági felügyeletére,⁸⁰⁰

9. az ásványvagyon-gazdálkodás részletes követelményeire,

10. a szolgáltatásra köteles földtani adatok körére és az adatszolgáltatás rendjére,⁸⁰¹

11.⁸⁰² a bányászati jog új jogosítottjának kijelölésére vonatkozó hatósági pályázati eljárásra, és a meghirdetett bányászati jog ellenértékének meghatározására,

12.⁸⁰³ a geotermikus energia kutatására, a kutatási terület kialakítására és mértékére, a geotermikus energia kutatásának engedélyezésére, a kutatási engedély tartalmi követelményeire, a kutatási engedélyhez szükséges pénzügyi biztosítékra, az azonos bányavállalkozó jogosultságában álló kutatási blokkok számára, a geotermikus védőidom meghatározására és kijelölésére, a geotermikus energia kinyerésére és hasznosítására vonatkozó szerződésre, a geotermikus energia kinyeréséhez és hasznosításához kapcsolódó adatszolgáltatás és vízkémiai vizsgálatok tartalmára, teljesítésének módjára és formájára, a szerződés megszűnése esetén az új jogosult kijelölése iránti pályázatra, továbbá a geotermikusenergia-hasznosító létesítmények, a kitermelt és hasznosított geotermikus energia mennyiségének, és a megállapított geotermikus védőidomok nyilvántartására,

13.⁸⁰⁴ az ásványi nyersanyag természetes előfordulási területén elvégzendő érzékenységi és terhelhetőségi vizsgálat lefolytatására, valamint a vizsgálatban részt vevő közigazgatási és egyéb szervek közreműködésére,⁸⁰⁵

14.⁸⁰⁶ a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó egyes nyomástartó berendezések engedély vagy bejelentés alapján történő építésére, használatbavételére, javítására, átalakítására,

15. az energetikai és ipari eredetű szén-dioxid tárolására alkalmas földtani szerkezetek vonatkozásában⁸⁰⁷

a) a potenciális tárolóhely felmérésére,

b) a szén-dioxid geológiai tárolásához kapcsolódó földtani kutatás és a tárolás engedélyezésére,

c) a kutatási engedély átruházására,

d) szén-dioxid-áram besajtolására,

e) az üzemeltető és a bányafelügyelet ellenőrzésére,

⁷⁹⁶ Lásd: 20/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet 36. §, 37. §, 24/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet.

⁷⁹⁷ Lásd: 20/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet 18. cím.

⁷⁹⁸ Lásd: 20/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet 14. cím, 23/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet.

⁷⁹⁹ Lásd: 20/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet 20. cím.

⁸⁰⁰ Lásd: 11/2022. (I. 28.) SZTFH rendelet, 27/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet, 28/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet.

⁸⁰¹ Lásd: 20/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet 24. cím.

⁸⁰² Módosította: 2022. évi XIX. törvény 60. § 29.

⁸⁰³ Megállapította: 2024. évi LXXXIX. törvény 21. §. Hatályos: 2025. I. 1-től. Módosította: 2025. évi XLII. törvény 29. § c).

⁸⁰⁴ Módosította: 2022. évi LXIV. törvény 13. § g).

⁸⁰⁵ Lásd: 25/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet.

⁸⁰⁶ Megállapította: 2022. évi XIX. törvény 58. § (1). Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

⁸⁰⁷ Lásd: 29/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet.

- f) a pénzügyi biztosítékra és pénzügyi hozzájárulásra,
g) a tárolóhely bezárására,
h) a bányafelügyelet által vezetett nyilvántartás személyes adatot nem tartalmazó tartalmi követelményeire,
i) a korrekciós intézkedések elvégzésére,
j) az új tárolási engedélyes kijelölésére,
16.⁸⁰⁸ a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó sajátos építményekre vonatkozó építésügyi hatósági eljárásra és bejelentésre, az építési tevékenységek körére, az eljárás megindítására irányuló kérelemhez csatolandó műszaki dokumentáció tartalmára,⁸⁰⁹
17. az ásványi nyersanyag és geotermikus energiavagyon nyilvántartására,
18.⁸¹⁰ a bányatelek megállapítására és módosítására, a 26/A. § (4) bekezdése szerinti kitermelési határidő meghosszabbítására, a 26/A. § (4) bekezdése szerinti kitermelési határidő meghosszabbítása esetén fizetendő térítés mértékének és a megfizetés módjának megállapítására,
19. a használaton kívüli bányászati célú mélyfúrások nyilvántartására, azok kockázatelemzésére, besorolására, valamint a céltartalék képzésére,
20. a koncessziós pályázatra kijelölhető zárt területek listájának közzétételére,
21. a vizek kártételei elleni védelem és védekezés célját szolgáló közcélú vízilétesítmények létesítéséhez szükséges anyagnyerő hely engedélyezésére, az engedély iránti kérelem tartalmi követelményeire, a komplex műveleti terv tartalmára, az anyagnyerő hely létesítéséhez szükséges biztosítékokra, az anyagnyerő hely megszüntetésére irányuló kérelem tartalmi követelményeire,⁸¹¹
22.⁸¹² a műszaki-biztonsági szempontból jelentős munkakörök betöltéséhez szükséges szakmai képesítésre és gyakorlatra,
23. az egyes munkabiztonsági szaktevékenységnek minősülő feladatok ellátásához szükséges szakmai képesítésre és gyakorlatra,⁸¹³
24. a hites bányamérőre,⁸¹⁴
25. a bányatérképek méretarányára és tartalmi követelményeire,⁸¹⁵
26.⁸¹⁶ a polgári robbantási tevékenység műszaki-biztonsági követelményeit tartalmazó szabályzatra és a robbantásvezetői és robbantómesteri képzés és vizsgáztatás rendjére, valamint a képzési programra,⁸¹⁷
27.⁸¹⁸ a bányászati és gázipari biztonsági szabályzatokra, a létesítmények tervezésére, létesítésére, üzembe helyezésére, üzemeltetésének és megszüntetésének műszaki biztonsági követelményeire, és egyéb feltételeit tartalmazó biztonsági szabályzatokra, a műszaki-biztonsági irányítási rendszerek alkalmazási szabályaira,
28. az e törvény szerinti földtani szakértői tevékenység folytatásának részletes feltételeire, az e tevékenységre jogosító eljárás rendjére, a szakértők nyilvántartásának személyes adatot nem tartalmazó adattartalmára, valamint a nyilvántartás vezetésére,⁸¹⁹
29. a bányászati és gázipari biztonságtechnikai és munkabiztonsági vizsgák tematikájára és rendjére,
30. a hites bányamérői tevékenység folytatásának részletes feltételeire, az e tevékenységre jogosító eljárás rendjére, a nyilvántartás személyes adatot nem tartalmazó adattartalmára, valamint a

⁸⁰⁸ Módosította: 2022. évi XIX. törvény 60. § 30.

⁸⁰⁹ Lásd: 12/2022. (I. 28.) SZTFH rendelet.

⁸¹⁰ Megállapította: 2022. évi LXIV. törvény 11. § (2). Hatályos: 2022. XII. 27-től.

⁸¹¹ Lásd: 20/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet 23. cím.

⁸¹² Módosította: 2022. évi XIX. törvény 61. § e).

⁸¹³ Lásd: 10/2022. (I. 28.) SZTFH rendelet.

⁸¹⁴ Lásd: 4/2022. (I. 24.) SZTFH rendelet, 20/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet 18. cím.

⁸¹⁵ Lásd: 15/2022. (I. 28.) SZTFH rendelet, 24/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet.

⁸¹⁶ Módosította: 2022. évi XIX. törvény 60. § 31.

⁸¹⁷ Lásd: 27/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet.

⁸¹⁸ Módosította: 2022. évi XIX. törvény 61. § f).

⁸¹⁹ Lásd: 14/2022. (I. 28.) SZTFH rendelet.

nyilvántartás vezetésére,⁸²⁰

31. a bányászati hulladékok kezelésére,⁸²¹

32. a szén-dioxid-szállítóvezetékek biztonsági követelményeire és a szén-dioxid-szállítóvezetékek biztonsági szabályzatára,

33. a bányauzemi felelős műszaki vezetői tevékenység folytatásának részletes feltételeire, az e tevékenységre jogosító eljárás rendjére, a nyilvántartás személyes adatot nem tartalmazó adattartalmára, valamint a nyilvántartás vezetésére,⁸²²

34. a bányafelügyelet hatáskörébe tartozó tevékenység során bekövetkezett súlyos üzemzavarok és súlyos balesetek körére, az arról szóló jelentéstételi kötelezettségre és vizsgálati rendjére,

35.⁸²³ a felügyeleti díj mértékére, fizetésére, beszedésére, kezelésére és nyilvántartására,⁸²⁴

36.⁸²⁵ a bányauzem területén az egyéb gáztechnológia építésére, használatba vételére, üzemeltetésére, elbontására és felhagyására⁸²⁶,

37.⁸²⁷ a szakági műszaki bizottságok létesítésére, feladataikra,

38.⁸²⁸ a feltáró kutatásra vonatkozó kérelem tartalmi követelményeire, a feltáró kutatás engedélyezésére, az engedély tartalmi követelményeire, a kutatás során megszerzett földtani adatok szolgáltatásának rendjére

vonatkozó részletes szabályok rendeletben történő megállapítására.

(1c)⁸²⁹ Felhatalmazást kap a Hatóság elnöke, hogy rendeletben területet zárt területté nyilvánítson.⁸³⁰

(1d)⁸³¹ Felhatalmazást kap a Hatóság elnöke, hogy rendeletben állapítsa meg

a)⁸³² a bányafelügyeleti hatósági feladatokat ellátó személyek részére biztosítandó szolgálati igazolványra vonatkozó részletes szabályokat, valamint az igazolvány személyes adatot nem tartalmazó adattartalmát,⁸³³

b) a bányafelügyelet tűzvédelmi hatósági jogkörébe tartozó létesítmények meghatározásának és a tűzvédelmi ellenőrzés részletes szabályait,⁸³⁴

c) a bányafelügyelet piacfelügyeleti ellenőrzése alá tartozó termékek piacfelügyeleti ellenőrzésére vonatkozó és az importtermékek ellenőrzésével kapcsolatos részletes szabályokat, továbbá a piacfelügyeleti hatósági jogkörben eljáró bányafelügyelet által – közigazgatási hatósági hatáskörben eljárva – alkalmazandó kiegészítő eljárási szabályokat,⁸³⁵

d) az előkutatás és az e törvény hatálya alá tartozó jogosultságok részletes szabályait,⁸³⁶

e) a bányászati jog átruházása során a bányafelügyeleti vizsgálat részletes szabályait,⁸³⁷

f) a kutatási, feltárási, kitermelési, szüneteltetési, bányabezárási és tájrendezési, föld alatti gáztárolási és meddőhányó-hasznosítási műszaki üzemi terv részletes tartalmi követelményeit, építőipari nyers- és alapanyagokra megállapított bányatelekre vonatkozó kitermelési műszaki üzemi terv rendszeres felülvizsgálatának részletes szabályait,⁸³⁸

⁸²⁰ Lásd: 4/2022. (I. 24.) SZTFH rendelet.

⁸²¹ Lásd: 13/2022. (I. 28.) SZTFH rendelet.

⁸²² Lásd: 6/2022. (I. 25.) SZTFH rendelet, 20/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet 22. cím, 5. melléklet.

⁸²³ Beiktatta: 2021. évi CXX. törvény 16. § (4). Hatályos: 2022. III. 1-től.

⁸²⁴ Lásd: 9/2022. (I. 28.) SZTFH rendelet.

⁸²⁵ Beiktatta: 2021. évi CXXXVI. törvény 24. § (2). Hatályos: 2022. III. 1-től.

⁸²⁶ Lásd: 12/2022. (I. 28.) SZTFH rendelet.

⁸²⁷ Beiktatta: 2022. évi XIX. törvény 58. § (2). Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

⁸²⁸ Beiktatta: 2025. évi XLII. törvény 28. § (2). Hatályos: 2025. VI. 10-től.

⁸²⁹ Beiktatta: 2021. évi CXX. törvény 16. § (3). Hatályos: 2022. I. 1-től.

⁸³⁰ Lásd: 3/2023. (II. 8.) SZTFH rendelet.

⁸³¹ Beiktatta: 2021. évi CXXXVI. törvény 24. § (3). Hatályos: 2022. II. 1-től.

⁸³² Megállapította: 2022. évi XIX. törvény 58. § (3). Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

⁸³³ Lásd: 1/2023. (I. 31.) SZTFH rendelet.

⁸³⁴ Lásd: 20/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet 22. cím, 5. melléklet.

⁸³⁵ Lásd: 20/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet 22. cím, 5. melléklet.

⁸³⁶ Lásd: 20/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet.

⁸³⁷ Lásd: 20/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet 3. cím.

⁸³⁸ Lásd: 20/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet 19. cím, 21. cím, 22. cím, 4. melléklet, 5. melléklet.

g) világörökségi területen az ásványi nyersanyag kitermelésének a feltételeit, megkezdett kitermelés esetén az ezeknek a feltételeknek való megfelelés határidejét, valamint ezekhez kapcsolódóan a világörökségi területen bányászati tevékenységre vonatkozó műszaki üzemi terv jóváhagyásának részletes feltételeit,⁸³⁹

h) a piacfelügyeleti intézkedésre okot adó állapot fennállását,

i) a 27/B. § (1) bekezdése szerinti szabályokat és követelményeket,

j) a bányafelügyelet piacfelügyeleti intézkedésre okot adó állapot alapján lefolytatandó eljárásainak részletes szabályait,

k)⁸⁴⁰ a 27/C. § szerinti kiegészítő bányajáradékkal érintett termékek piacfelügyeleti intézkedésre okot adó állapot időtartama alatt figyelembevételre kerülő viszonyítási egységárát, valamint a kiegészítő bányajáradék fizetési kötelezettséget megalapozó – a 27/C. § (2) bekezdés b) pontjában meghatározott tevékenységi körökön belüli – gazdasági tevékenységet,

l)⁸⁴¹ az építőipari nyers- és alapanyagok körét,⁸⁴²

m)⁸⁴³ a 25/A. § szerinti adatszolgáltatással érintett bányavállalkozók és az ásványi nyersanyagok körét, valamint az adatszolgáltatás rendjére és tartalmi követelményeire vonatkozó szabályokat.⁸⁴⁴

(2) Felhatalmazást kap a miniszter

a)–d)⁸⁴⁵

e) a bányászati hűségjutalomra vonatkozó szabályoknak,

f)⁸⁴⁶

g) a bányászok erkölcsi és anyagi megbecsülésére, így különösen a szakmai utánpótlásra, a hagyományőrzésre és az egyéb sajátos juttatásokra vonatkozó rendelkezéseknek, a juttatások körének, jogosultjainak és mértékének, valamint

h)⁸⁴⁷

i)⁸⁴⁸ az Európai Unió irányelveiben előírt, az ásványi nyersanyagkutatásról, feltárásról és termelésről szóló, valamint az ásványvagyon-gazdálkodással, továbbá a bányászati tevékenység során keletkező hulladékkal kapcsolatos jelentés elkészítésének, az Európai Bizottsághoz történő továbbítás és a közzététel rendjének,⁸⁴⁹

j)–n)⁸⁵⁰

o)⁸⁵¹ a koncessziós pályázat kiírásával, elbírálásával, lebonyolításával, és a koncessziós pályázaton való részvétel díjával kapcsolatos eljárási részletes szabályok,⁸⁵²

p)⁸⁵³

q)⁸⁵⁴

rendeletben történő megállapítására.

(3)⁸⁵⁵

(4)⁸⁵⁶

(5)⁸⁵⁷

⁸³⁹ Lásd: 5/2023. (II. 28.) SZTFH rendelet.

⁸⁴⁰ Beiktatta: 2021. évi CXXXVI. törvény 24. § (4). Hatályos: 2022. VI. 1-től.

⁸⁴¹ Beiktatta: 2022. évi XIX. törvény 58. § (4). Hatályos: 2022. X. 1-től.

⁸⁴² Lásd: 37/2022. (IX. 30.) SZTFH rendelet.

⁸⁴³ Beiktatta: 2023. évi XCIX. törvény 24. §. Hatályos: 2024. I. 1-től.

⁸⁴⁴ Lásd: 8/2024. (VI. 28.) SZTFH rendelet.

⁸⁴⁵ Hatályon kívül helyezte: 2021. évi CXX. törvény 18. § s). Hatálytalan: 2022. I. 1-től.

⁸⁴⁶ Hatályon kívül helyezte: 2021. évi CXX. törvény 18. § t). Hatálytalan: 2022. I. 1-től.

⁸⁴⁷ Hatályon kívül helyezte: 2021. évi CXX. törvény 18. § u). Hatálytalan: 2022. I. 1-től.

⁸⁴⁸ Megállapította: 2007. évi CXXXIII. törvény 20. § (2). Hatályos: 2008. I. 8-tól.

⁸⁴⁹ Lásd: 14/2008. (IV. 3.) GKM rendelet, 62/2009. (XI. 10.) KHEM rendelet.

⁸⁵⁰ Hatályon kívül helyezte: 2021. évi CXX. törvény 18. § v). Hatálytalan: 2022. I. 1-től.

⁸⁵¹ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 32. § (2). Módosította: 2020. évi CLXXIII. törvény 20. §.

⁸⁵² Lásd: 81/2012. (XII. 28.) NFM rendelet, 8/2014. (II. 18.) NFM rendelet.

⁸⁵³ Hatályon kívül helyezte: 2021. évi CXX. törvény 18. § w). Hatálytalan: 2022. I. 1-től.

⁸⁵⁴ Hatályon kívül helyezte: 2021. évi CXX. törvény 18. § w). Hatálytalan: 2022. I. 1-től.

⁸⁵⁵ Hatályon kívül helyezte: 2022. évi XIX. törvény 61. § g). Hatálytalan: 2022. VIII. 1-től.

⁸⁵⁶ Hatályon kívül helyezte: 2012. évi XLVII. törvény 37. §. Hatálytalan: 2012. V. 30-tól.

(6)⁸⁵⁸

50/B. §⁸⁵⁹ (1) A már megállapított külfejtéses bányaművelésre szolgáló bányatelek jogosultja e rendelkezés hatálybalépését követő két éven belül köteles a bányatelek még igénybe nem vett részére vonatkozóan ütemtervet készíteni, és azt a bányafelügyeletnek megküldeni. Az ütemtervnek tartalmaznia kell az egyes ingatlanok bányászati célra történő igénybevételének módját és várható időbeli ütemezését. A bányafelügyelet az ütemtervet 30 napos határidő tűzésével, nyilatkozattételi felhívással megküldi az érintett ingatlanok tulajdonosai részére. Az ütemterv elfogadásáról a bányafelügyelet határozatban dönt. A bányafelügyelet az érintett ingatlantulajdonos ingatlanának használati, hasznosítási, illetve rendelkezési joga szempontjából lényeges, a várható igénybevételi időponttal kapcsolatos nyilatkozatát köteles a döntéshozatal előtt érdemben vizsgálni.

(2)⁸⁶⁰ Az e rendelkezés hatálybalépése előtt megállapított olyan bányatelek esetében, amelyre vonatkozóan a bányavállalkozó még nem rendelkezik környezetvédelmi, illetve amennyiben azt a külön jogszabály elrendeli, az egységes környezethasználati engedéllyel, a bányavállalkozó a feltárássra vagy kitermelésre szóló első műszaki üzemi tervét jóváhagyásra csak a bányatelekre vonatkozó jogerős környezetvédelmi, illetve amennyiben azt a külön jogszabály elrendeli, az egységes környezethasználati engedéllyel együtt nyújthatja be a bányafelügyelethez.

(3) E rendelkezés hatálybalépésekor a bányatelekre vonatkozóan a bányafelügyelet által jogerős határozatban már jóváhagyott tájrendezési műszaki tervet a műszaki üzemi terv elkészítésekor, illetve annak jóváhagyási eljárásában érvényesként figyelembe kell venni.

(4)⁸⁶¹ Az e törvény 3. § (1) bekezdése szerint a bányavállalkozó tulajdonába került, föld alatti gáztárolóban lévő, ki nem termelt szénhidrogén állományba vételekor a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 50. §-ának (4) bekezdésében foglalt szabályokat kell alkalmazni. A 3. § (1) bekezdés alapján tulajdonba adott szénhidrogén árszabályozással elismert értéke és a tulajdonba adással összefüggésben a bányavállalkozó által fizetendő bányajáradék alapját képező érték az ásványi nyersanyagok értékének meghatározására vonatkozó külön jogszabály alapján meghatározott érték.

50/C. §⁸⁶² (1)⁸⁶³ A 2004. január 1-jét megelőzően idegen ingatlanon megépült és üzembe helyezett földgázelosztó-vezetékek tekintetében, amennyiben azok elhelyezésére a szolgalmi jog alapítását követően, annak az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzése nem történt meg, a bejegyzésre a bányafelügyelet gázelosztó-vezetésekre kiadott jogerős és végrehajtható használatbavételi engedélye alapján kerülhet sor. Amennyiben a szolgalmi jog nem az egész földrészletet érinti, akkor a határozathoz mellékelni kell az ingatlan érintett részét ábrázoló, az ingatlanügyi hatóság által záradékoltt változási vázrajzot is.

(2) A 2004. január 1-jét megelőzően idegen ingatlanon megépült és üzembe helyezett földgázelosztó-vezetékek tekintetében, amennyiben azok elhelyezésére a szolgalmi jog alapítása nem történt meg, vagy az (1) bekezdésben meghatározott használatbavételi engedély nem lelhető fel, a bányafelügyelet az érintett földgázelosztó-vezetékek tekintetében az engedélyes 2012. december 31. napjáig benyújtott kérelmére vezetékJogot állapít meg. A jogerős és végrehajtható határozattal a bányafelügyelet megkeresi az ingatlanügyi hatóságot a vezetékJog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése iránt.

(3) A 2004. január 1-je előtt idegen ingatlanon megépült és üzembe helyezett olyan gázelosztó-vezetékek tekintetében, amelyek korábban egybefüggő telephelyen belül csatlakozó-, illetve fogyasztói vezetékként működtek, és azok elhelyezésére vonatkozó szolgalmi jog alapítása nem történt meg, vagy a szolgalmi jogra vonatkozó engedély nem lelhető fel, vagy az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzése nem történt meg, az engedélyes 2012. december 31.

⁸⁵⁷ Hatályon kívül helyezte: 2013. évi CCXXVII. törvény 3. § g). Hatálytalan: 2014. I. 1-től.

⁸⁵⁸ Hatályon kívül helyezte: 2012. évi XLVII. törvény 37. §. Hatálytalan: 2012. V. 30-tól.

⁸⁵⁹ Beiktatta: 2004. évi CXXXVIII. törvény 24. §. Hatályos: 2005. II. 12-től.

⁸⁶⁰ Módosította: 2006. évi CIX. törvény 96. § (6) a).

⁸⁶¹ Módosította: 2005. évi LXIII. törvény 30. § (2). A korábbi első mondatot hatályon kívül helyezte: 2007. évi LXXXII. törvény 2. § 128. Hatálytalan: 2007. VII. 1-től.

⁸⁶² Megállapította: 2011. évi XXIX. törvény 19. § (1). Hatályos: 2011. III. 30-tól.

⁸⁶³ Módosította: 2012. évi XLVII. törvény 36. §.

napjáig benyújtott kérelmére a bányafelügyelet az érintett vezetékek tekintetében vezetékJogot állapít meg. A jogerős és végrehajtható határozattal a bányafelügyelet megkeresi az ingatlanügyi hatóságot a vezetékJog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése iránt.

(4) A bányafelügyelet műszaki-biztonsági okokból jogosult a (3) bekezdésben meghatározott gázelosztó-vezetékek tekintetében átalakítási kötelezettséget előírni.

(5) A szolgalmi jog utólagos bejegyzése, vagy a vezetékJog utólagos megállapítása és bejegyzése az ingatlannal kapcsolatban többlet jogokat és kötelezettségeket nem keletkeztethet, így nem teremt jogalapot kártalanítási igény érvényesítésére sem.

(6)⁸⁶⁴ Az (1), (2) és (5) bekezdés rendelkezéseit az elosztóvezetékhez tartozó gázfogadó és nyomásszabályozó állomásokra is alkalmazni kell, azzal, hogy a bányafelügyelet a (2) bekezdés szerinti eljárásban használati jogot állapít meg.

50/D. §⁸⁶⁵ (1) 2004. január 1-je előtt idegen ingatlanon megépült és üzembe helyezett, az 50/C. § szabályozási körén kívüli, a törvény hatálya alá tartozó létesítmények tekintetében, amennyiben azok üzemeltetésére a szolgalmi jog alapítását követően, annak az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzése nem történt meg, a bejegyzésre a bányafelügyelet által kiadott jogerős és végrehajtható használatbavételi engedély alapján kerülhet sor. Amennyiben a szolgalmi jog nem az egész földrészletet érinti, akkor a határozathoz mellékelni kell az ingatlan érintett részét ábrázoló, az ingatlanügyi hatóság által záradékolt változási vázrajzot is.

(2)⁸⁶⁶ 2004. január 1-je előtt idegen ingatlanon megépült és üzembe helyezett, az 50/C. § szabályozási körén kívüli, a törvény hatálya alá tartozó létesítmények tekintetében, amennyiben azok üzemeltetésére a szolgalmi jog alapítása nem történt meg, vagy az (1) bekezdésben meghatározott használatbavételi engedély nem lelhető fel, a kisajátítási hatóság az érintett létesítmények tekintetében a bányavállalkozó 2016. december 31. napjáig benyújtott kérelmére szolgalmi jogot állapít meg. A jogerős és végrehajtható határozattal a kisajátítási hatóság megkeresi az ingatlanügyi hatóságot a szolgalmi jog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése iránt.

(3)⁸⁶⁷ A szolgalmi jog (1) bekezdés szerinti utólagos bejegyzése az ingatlannal kapcsolatban többlet jogokat és kötelezettségeket nem keletkeztethet, így nem teremt jogalapot kártalanítási igény érvényesítésére sem.

(4)⁸⁶⁸ A (2) bekezdés szerinti eljárásban a kisajátításról szóló törvény eljárási szabályait kell alkalmazni.

(5)⁸⁶⁹ A Módtv2.-vel megállapított (4) bekezdést a Módtv2. hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

50/E. §⁸⁷⁰ Ha a bányafelügyelet a kitermelés vagy üzemszerű föld alatti szénhidrogén-tárolás megkezdésére vonatkozó határidő meghosszabbítását a bányavállalkozó részére a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény és egyes energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló 2012. évi XLVII. törvénnyel megállapított 26/A. § (5) bekezdés hatálybalépése előtt engedélyezte, a bányavállalkozó a meghosszabbítás időtartama alatt a kitermelés megkezdéséig a miniszterrel kötött szerződés szerinti térítést fizeti.

50/F. §⁸⁷¹ A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény módosításáról szóló 2010. évi IV. törvény hatálybalépésekor vízjogi vagy bányafelügyelet által kiadott engedély alapján geotermikus energiát kutatók, kinyerők és hasznosítók az engedély alapján, az abban meghatározott ideig és feltételek szerint a tevékenységüket tovább folytathatják, illetve kutatási engedély esetén a kutatási zárójelentés elfogadását követően kezdeményezhetik a bányafelügyeletnél a geotermikus védőidom

⁸⁶⁴ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 33. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁸⁶⁵ Beiktatta: 2011. évi XXIX. törvény 19. § (2). Hatályos: 2011. III. 30-tól.

⁸⁶⁶ Módosította: 2012. évi XLVII. törvény 36. §, 2014. évi LXXXVI. törvény 38. § 25., 2016. évi CIV. törvény 20. § (3) a).

⁸⁶⁷ Megállapította: 2011. évi CLXXXII. törvény 26. §. Az illetve a (2) bekezdés szerinti megállapítása szövegrészt

megsemmisítette: 34/2015. (XII. 9.) AB határozat 1. Hatálytalan: 2015. XII. 10-től.

⁸⁶⁸ Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 36. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

⁸⁶⁹ Beiktatta: 2014. évi LXXXVI. törvény 36. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

⁸⁷⁰ Beiktatta: 2012. évi XLVII. törvény 34. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁸⁷¹ Megállapította: 2014. évi LXXXVI. törvény 37. §. Hatályos: 2015. I. 11-től.

megállapítását.

50/G. §⁸⁷² A 26/A. §-nak az energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló 2017. évi LXXV. törvénnyel megállapított módosításait a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

50/H. §⁸⁷³ (1) A 6. § (4) bekezdése szerinti hatósági hozzájárulást a 2021. július 9-ét követően a bányászati joggal rendelkező nyilvánosan működő részvénytársaság részvényeinek visszterhes és ingyenes átruházásával történő szerződéskötése esetén megadottnak kell tekinteni, ha az átruházási folyamat az egyházak hitéleti és közcélú tevékenységének anyagi feltételeiről szóló 1997. évi CXXIV. törvény és egyéb törvények módosításáról szóló 2022. évi I. törvénnyel (a továbbiakban: Módtv8.) megállapított 6. § (4) bekezdése hatálybalépésének napjáig lezárult.

(2) E törvénynek a Módtv8.-cal megállapított 6. § (4) bekezdését a Módtv8. hatálybalépésekor folyamatban lévő bányászati joggal rendelkező nyilvánosan működő részvénytársaság részvényeinek visszterhes és ingyenes átruházási folyamataira is alkalmazni kell.

50/I. §⁸⁷⁴ (1) Ha az egyes gazdaságsszabályozási tárgyú törvények módosításáról szóló 2022. évi XIX. törvény hatálybalépésekor az üzemzerű kitermelés megkezdésére vonatkozó, a 26/A. § (4) vagy (6b) bekezdésében megállapított határidőidőből kevesebb, mint egy év van hátra, ezt az időtartamot kell alkalmazni a 26/A. § (5) bekezdése szerinti jogkövetkezmény alkalmazása tekintetében.

(2) Az egyes gazdaságsszabályozási tárgyú törvények módosításáról szóló 2022. évi XIX. törvény által megállapított 30. §-t az egyes gazdaságsszabályozási tárgyú törvények módosításáról szóló 2022. évi XIX. törvény hatálybalépésekor fennálló tényekre, jogviszonyokra és a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

(3)⁸⁷⁵ Az egyes bányászati és gazdasági tárgyú törvények módosításáról szóló 2022. évi LXIV. törvény (a továbbiakban: Módtv9.) 8. §-a hatálybalépésekor folyamatban levő szolgálat alapítási eljárásokat a kisajátítási hatóság folytatja le az eljárás megindításakor hatályos rendelkezések szerint.

(4)⁸⁷⁶ A Módtv9. 4. §-a hatálybalépésekor folyamatban lévő, termálvíz kitermelésére vonatkozó vízjogi létesítési engedélyezési eljárást a Módtv9. 4. §-a hatálybalépését megelőző napon hatályos jogszabályi rendelkezések szerint kell lefolytatni. Az így engedélyezett vízilétesítményre vonatkozó vízjogi üzemeltetési engedélyezési eljárást a Módtv9. 4. §-a hatálybalépését megelőző napon hatályos jogszabályi rendelkezések szerint kell lefolytatni.

(5)⁸⁷⁷ A Módtv9. 4. §-a hatálybalépésekor termálvíz kitermelésére vonatkozó vízjogi létesítési engedéllyel vagy vízjogi üzemeltetési engedéllyel rendelkező vízilétesítmény esetén a vízjogi engedélyek módosítására – ideértve az engedélyek hatályának meghosszabbítását is – vonatkozó eljárást a Módtv9. 4. §-a hatálybalépését megelőző napon hatályos jogszabályi rendelkezések szerint kell lefolytatni.

(6)⁸⁷⁸ A (4) és (5) bekezdése szerinti vízilétesítménnyel történő geotermikus energia kinyerésére és hasznosítására, továbbá a hatályos vízjogi üzemeltetési engedélyek módosításához kapcsolódó vízjogi létesítési és üzemeltetési engedélyezési eljárásokra a Módtv9. 4. §-a hatálybalépését megelőző napon hatályos jogszabályi rendelkezéseket kell alkalmazni.

50/J. §⁸⁷⁹ Az egyes gazdasági, vagyongazdálkodási és postaügyet érintő törvények módosításáról szóló 2023. évi XLVI. törvénnyel (a továbbiakban: Módtv10.) megállapított 21/B. § (6) és (9) bekezdését, valamint 33. § (1) bekezdését a Módtv10. hatálybalépésekor folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.

⁸⁷² Beiktatta: 2017. évi LXXV. törvény 7. §. Hatályos: 2017. VI. 24-től.

⁸⁷³ Beiktatta: 2022. évi I. törvény 2. §. Hatályos: 2022. III. 21-től.

⁸⁷⁴ Beiktatta: 2022. évi XIX. törvény 59. §. Hatályos: 2022. VIII. 1-től.

⁸⁷⁵ Beiktatta: 2022. évi LXIV. törvény 12. §. Hatályos: 2023. I. 1-től.

⁸⁷⁶ Megállapította: 2023. évi XCIX. törvény 25. §. Hatályos: 2024. I. 1-től.

⁸⁷⁷ Megállapította: 2023. évi XCIX. törvény 25. §. Hatályos: 2024. I. 1-től.

⁸⁷⁸ Megállapította: 2023. évi XCIX. törvény 25. §. Hatályos: 2024. I. 1-től.

⁸⁷⁹ Beiktatta: 2023. évi XLVI. törvény 13. §. Hatályos: 2023. VI. 30-tól.

50/K. §⁸⁸⁰ (1) E törvénynek az egyes energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló 2024. évi LXXXIX. törvénnyel (a továbbiakban: Módtv.11.) megállapított 12. § (2a) bekezdését és 22. § (13a) bekezdését a hatálybalépésüket követően megkötött koncessziós szerződésekre lehet alkalmazni.

(2) Ha a Módtv.11.-gyel megállapított 30/A. § hatálybalépésekor a 30/A. § (1) bekezdése szerinti szüneteltetési ok már fennáll, a bányavállalkozó 2025. január 31. napjáig nyújtja be a szüneteltetési műszaki üzemi terv jóváhagyása iránt kérelmet.

(3) E törvénynek a Módtv.11.-gyel megállapított 41. § (3d) bekezdését a hatálybalépésekor fennálló tényekre, jogviszonyokra és a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

50/L. §⁸⁸¹ (1) Ha a Magyarország 2026. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2025. évi LI. törvénnyel (a továbbiakban: Módtv.12.) megállapított 8. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontja hatálybalépését követően olyan terület zárt területté nyilvánítására kerül sor, amely a bányafelügyelet által kiadott geotermikus kutatási engedélyben lehatárolt kutatási területet is érint, az érintett kutatási terület tekintetében a bányafelügyeleti eljárásokat a Módtv.12.-vel megállapított 8. § hatálybalépését megelőző napon hatályos jogszabályi rendelkezések szerint kell lefolytatni.

(2) E törvénynek a Módtv.12.-vel módosított 8. §-át, 9. §-át, 14. §-át, 15. §-át, 19. §-át, 21/A. §-át és 22. §-át e rendelkezések hatálybalépését követően meghirdetésre kerülő koncessziós eljárásokra kell alkalmazni.

51. §⁸⁸² Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) az Európai Parlament és a Tanács 1994. május 30-i 94/22/EK irányelve a szénhidrogének kutatására, feltárására és kitermelésére vonatkozó engedélyek megadásának és felhasználásának feltételeiről;

b)⁸⁸³ az Európai Parlament és a Tanács 2009. július 13-i 2009/73/EK irányelve a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/55/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről;

c)⁸⁸⁴ az Európai Parlament és a Tanács 2006. március 15-i 2006/21/EK irányelve az ásványi nyersanyag-kitermelő iparban keletkező hulladék kezeléséről és a 2004/35/EK irányelv módosításáról (3. cikk 3., 6. és 8. pontja, 7. cikk, 11–12. cikk, 14. és 19. cikk), a törvény 1. §-a, 2. §-a, 16. §-a, 19. §-a, valamint a 41. § (1) bekezdés d) pontja, 43/B. § (6) bekezdés e) pontja, 44. § (1) bekezdés n) pontja, 49. § 4., 6., 8. és 43. pontja, 50/A. § (1b) bekezdés 31. pontja;

d)⁸⁸⁵ a szén-dioxid geológiai tárolásáról, valamint a 85/337/EGK tanácsi irányelv, a 2000/60/EK, a 2001/80/EK, a 2004/35/EK, a 2006/12/EK és a 2008/1/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint az 1013/2006/EK rendelet módosításáról szóló, 2009. április 23-i 2009/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv;

e)⁸⁸⁶ a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról szóló, 2018. december 11-i (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelv.

52. §⁸⁸⁷ E törvény 42/V. § (2) bekezdése az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról, valamint a 663/2009/EK és a 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 94/22/EK, a 98/70/EK, a 2009/31/EK, a 2009/73/EK, a 2010/31/EU, a 2012/27/EU és a 2013/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2009/119/EK és az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv módosításáról, továbbá az 525/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. december 11-i 2018/1999/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 48. cikke végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

52/A. §⁸⁸⁸ A 43. § (12) bekezdése és a IV/D. RÉSZ az (EU) 2024/1787 európai parlamenti és

⁸⁸⁰ Beiktatta: 2024. évi LXXXIX. törvény 22. §. Hatályos: 2025. I. 1-től.

⁸⁸¹ Beiktatta: 2025. évi LI. törvény 21. §. Hatályos: 2025. VI. 20-tól.

⁸⁸² Megállapította: 2007. évi CXXXIII. törvény 21. §. Hatályos: 2008. I. 8-tól.

⁸⁸³ Módosította: 2018. évi XCIX. törvény 14. § d).

⁸⁸⁴ Megállapította: 2011. évi CLXXXII. törvény 27. §. Módosította: 2021. évi CXX. törvény 17. §.

⁸⁸⁵ Megállapította: 2012. évi XLVII. törvény 35. §. Hatályos: 2012. V. 30-tól.

⁸⁸⁶ Beiktatta: 2021. évi CXXXVI. törvény 25. §. Hatályos: 2022. I. 1-től.

⁸⁸⁷ Beiktatta: 2019. évi CI. törvény 1. §. Hatályos: 2019. XII. 20-tól.

⁸⁸⁸ Megállapította: 2025. évi LI. törvény 22. §. Hatályos: 2025. VII. 5-től.

tanácsi rendelet 4. cikke, 5. cikk (4) bekezdése, 6., 7. és 33. cikke végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

53. §⁸⁸⁹ A 28/F. § az Alaptörvény 38. cikk (1) és (2) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

⁸⁸⁹ Beiktatta: 2021. évi XCIX. törvény 181. §. Hatályos: 2021. XII. 1-től.

TARTALOMJEGYZÉK

A tartalomjegyzék megjelenítéséhez kattintson a szürke háttérű szövegrészen jobb egér gombbal és válassza ki a Mező frissítése menüpontot.